

Yoldaşlar,

Bildiğimiz tarihte MK 3. Genel Toplantısı genişletilmiş olarak yapıldı. Toplantıya MK'nın asil ve yedek üyeleri, MK Sekreterliği üyeleri, Bölge Komitesi Sekreterleri ve alan çalışmalarından sorumlu sekreterler (toplam 51 kişi) katıldı.

Toplantı ile ilgili tutanak en geç bir hafta içinde elinizde olacak.

İlişikte size ulaştıramadığımız ancak toplantıya katılanlara ilettiğimiz toplantı gündemi ve PB yaklaşımlarını da iletiyoruz.

Toplantı oldukça seviyeli bir biçimde geçti. Gündem gereği oluşturulan komisyon, ekteki karar tasarısını (iki muhalif oyla) toplantıya getirdi.

Komisyonun taslağının 2 nolu bölümü hariç diğer bölümlerinde temel bir mutabakat, oy birliği sağlandı. 2 nolu bölüm üzerinde ise bir mutabakat sağlanamadı. Bunun üzerine PB 2 nolu karar esas olmak üzere bu taslağın tartışmaya açılmasını ve toplantıya üç hafta ara verilmesini önerdi. Bu kabul edildi. Sizlerden istediğimiz karar taslağı ile ilgili görüşlerinizi en geç iki hafta (28 Ekim) içinde elimizde olacak biçimde bize ulaştırmanız ve net bir görüş iletmenizdir.

Yoldaşça selamlarımızla

MK Sekreterliği

NOT: Toplantıların sürekli ertelenmeye tahammülü olamayacağı açıktır.

Oylamaya gitmek söz konusu olabilir.

Görüşlerinizin bu netlikte olması gerekiyor.

G Ü N D E M :

1. Gün

- 1) Açılış
- 2) Gündemin onaylanması
- 3) PB raporları üzerinde görüşme
- 4) Karar komisyonunun seçilmesi

2. Gün

- 5) Karar komisyonu raporunun görüşülmesi ve kararın bağlanması
- 6) PB üye sayısının arttırılması ile ilgili alınan kararın MK'nın onayına sunulması
- 7) MK Sekreterliğinin kurulması ile ilgili alınan kararın MK'nın onayına sunulması
- 8) MK çalışmalarının uygulamadaki yoldaşlarla genişletilerek sürdürülmesi ile ilgili alınan kararın MK'nın onayına sunulması

POLİTİK BÜRO RAPORUNA

SUNUŞ

Partimiz içaçıcı bir durumda değil. Bu olumsuz durumu herbirimiz görüyoruz. Kongreden bu yana attığımız birçok ^{başarı}adım rağmen, işlerin iyi git - tiğini söylemek hiç de mümkün değil. Bu olguyu soğuk - kanlılıkla saptayıp, çözüm yolları bulamazsak yarın çok daha olumsuz durumlarla karşılaşacağız.

Partimizde kaygı ve endişeler, duygular ön plana çıkıyor. Her birimiz içinde faaliyette bu - lunulan, bütün mücadele alanıyla karşılaştırıldığın - da görece dar kalan çevrenin koşullarını aşip bü - tünsel yaklaşımlar getirmekte zorlanıyoruz. Kimimi - zin gelişmelere ilgisi azalıyor, kenara çekilenler artıyor, partimizin eylemlerine katılım azalıyor. Tepkiler kimi yerde fevri davranışlara dönüşüyor. Herkes bir sorumlu arıyor. Tartışmalar birçok du - rumda amacından sapıyor, kişisel ya da dar sorun - lar gündemi belirler oluyor. İçer dönüş artıyor.

Bu olumsuz durum bizi yeni inisiyatifler koy - maya zorlamaktadır. Her gecikme, hareketi geliştir -meyi bir üst düzeye çıkarmamızı olanaksızlaştır - caktır. Sorunlar derinleşecektir. Bir dönüm nokta - sına yakınlaşıyoruz.

Bu dönüm noktasında gelişmenin ihtiyaç duy - duğu inisiyatifleri gerçekleştiremezsek, neler kaybederiz, geride ne kalır, bunu burada adlandır - maya gerek yok sanırız.

Sorunlarımızın nedeni birçoğudur. Ama bizler asıl, kilit sorunlar hangileridir sorusuna yanıt aramalıyız. Sorunları çözmek için nereden başla - yacağız ?

Raporumuz bu durumun başlıca sorumlusunun parti yönetimi olduğunu söylüyor. Gerçekten de parti liderliği birçok bakımdan sorumludur. An - cak özellikle günümüzde muhalefette veya iktidarda

olsun, legal veya illegal olsun genel olarak komünist partilerinin karşı karşıya olduğu var olma yok olma sorununu saptamadığı ve partimizin önüne en yakın biçimde koymadığı için sorumludur.

Komünist partilerin topluma sundukları gelişme perspektiflerindeki eskimişlik, sosyalist toplumlar kurma yönünde atılan adımların çizdiği olumsuz tablo, toplum içindeki çalışma tarzlarının -daki eskimişlik, örgüt yapılarındaki eskimişlik dünyanın her yerinde olduğu gibi bizim partimizde de bir bunalım durumu yaratıyor. İlegal oluşumuz bu bunalımı ve çözümü bir kat daha ağırlaştırıyor.

Kilit sorun, örgütlenmesi ve çalışma tarzıyla çağa uygun bir komünist partisini yaratmaktır. Bunun dışında var olabilmenin yolu yoktur.

Birçok kez yinelediğimiz bu gerçeği yeterince ciddiye almadık. Her alanda dolaylı veya dolaysız bir biçimde kendisini hissettiren bu sorunu parti olarak çözülmesi acil bir sorun olarak önümüze koymadık. Bir dönem eskiyle idare edebileceğimiz gibi yanlış bir görüşe kapıldık.

Bütün organ ve örgütlerimizde bu konuda görüş birliğine ulaşmalıyız. Böylesine yaşamsal bir konu ancak her düzeyde geniş güçlerin düşünsel ve pratik eylemiyle çözüme kavuşturulabilir. Ayrıca böyle bir politik hat üzerinde partinin görüş birliğine varması bizleri ikincil sorunlarla uğraşmaktan, iş yapmak çabasıyla sonuçsuz girişimlerde bulunmaktan, sorunları kişiselleştirmekten ve organlar ve kadrolar arası çekişmelerden kurtaracaktır.

Parti yönetimi sorunu bu acillikte kavramadığı için zaman zaman geçmişten taşıdığı sorunların esiri oldu. Görüşler tam olarak ortaklaştırılmadı, kararlarda farklı vurgular oldu, her düzeyde farklı vurgulara göre öncelikler belirlenmeye çalışıldı. Bu durumda parti içinde tedirginliklere ve gerilimlere neden oldu.

Son vermemiz gereken durum işte budur. Programımızda önemli yönlerini yakaladığımız çağdaş politik çalışmanın ve bu çalışmayı

başaracak çağdaş örgüt yapısının hemen bugün gerçekleşmesi konusunda amaç birliğine ulaşmalıyız. Bu yönüyle sorunumuz yönetsel değil politiktir. Çözümü de politik olmalıdır.

~~_____~~

Komünist Partisi'nin öteki partilerden ayıran en temel fark, onun bir amaç partisi, somut amaç çevresinde birleşmiş kişisel çıkar peşinde koşmayan insanlar partisi olmasıdır. Programımız bugünkü aşamada çevresinde birleşip ısrarla takipçisi olacağımız amacı "demokratik yenilenme" olarak tanımlıyor. KP, tutarlı bir demokrasi ve insan hakları partisi olduğu ölçüde, ~~_____~~ komünizmin dünya çapında yaşadığı bunalımdan çıkabilecektir. Partinin, bütün örgüt ve üyeleriyle, programımızın ruhunda demokrasi ve insan hakları mücadelesini en başa alacak şekilde yeniden yapılanması fikri, bugün bizi birleştirebilecek temel fikirdir. Ve sorunlarımızın çözüm yolları, bu fikir doğrultusunda ortaya çıkacaktır.

Programımız ülkemizin politik gündemine ağırlık koymak ve inisiyatifli ele geçirmek gibi bir iddiaya sahiptir. Bu iddiaya denk düşen bir çalışma yapmalıyız.

En temel gereksinim partimizin dışa açılması ve sürekliliği olan bir politik faaliyet içine girmesidir. Eğer partimiz programında öngördüğü iddialarını gerçekleştirme yoluna bir an önce girmezse, yasallaşma ve marksist güçlerin birleşmesi görevlerinde de başarı sağlamak güçleşecektir.

Örgütümüzün süratle yeni bir kitle çalışması, çok yönlü bir politik faaliyet içine girmesi gerekiyor. Bu faaliyet, partimizin stratejisi ve güncel politikalarına uygun bir rota üzerinde sendikalar, gençler, kadınlar gibi hemen her alanda o alana ilişkin politikaların belirlenmesi ve bu politikaların da onu paylaşacak geniş güçlerle yaşama geçirilme-

sine dayandırılmalıdır.

Merkezi politik önderlik ile örgüt birimlerinin insiyatifi birleştirilmelidir. Parti yönetimi, alt örgütlerle ilişkisini yönetmekten çıkarmalı, yönlendirme temeline dayandırılmalıdır. Parti çalışmasının, ~~xxxxxx~~ eskiden olduğu gibi, merkezin belirlediği bir eylemin tüm örgütçe gerçekleştirilmesi şeklinde anlaşılmasının önüne geçilmelidir. Temel örgütler güncel olaylara ilişkin olarak tüm güçleri kapsayacak ortak girişimlerin gerçekleştirilmesi için insiyatifli önerici ve birleştirici olmalıdır. Parti örgütlerimiz ve üyelerimiz bütün dikkatlerini en kısmi özelliktekinden en genel özelliktekinden kadar demokratik taleplere yöneltmeli, örgütlenmesini ve gücünü bu amacına hizmet edecek biçimde ~~xxxxxx~~ düzenlemeli, önderlik etmeli veya bu yöndeki her girişimi desteklemelidir. Yüzünü bütünüyle dışa dönme-lidir. Halkımızın gözünde en tutarlı demokrasi savunucuları olduğumuz ölçüde, ülkemizde bizim dışımızda da komünist partisi nesnel bir ihtiyaç haline gelecektir.

Sonuçta güncel politik sorunlara duyarlı olma ve anında refleks gösterebilen, insiyatifli, yaratıcı, politika üretip zengileştirebilen, esnek, geniş ilişkiler ağına sahip olan, çizilen politika çerçevesinde en geniş güçleri birleştirebilen ve ele aldığı konuyu başaran, her işinde kalite arayışında olan bir örgüt yapısı yaratabilmeliyiz.

POLİTİK BÜROUNUN PLENUM
KARARLARI İÇİN HAZIRLANMIŞ GENEL
YAKLAŞIMLAR.

1) Kurucular Girişiminin Hazırlanması

Hazırlık döneminde ana propaganda konumuz, 141-142 sorununun derhal çözülmesi gerektiği fikri olmalıdır. Bu fikir etrafında geniş bir kamuoyu oluşturmaliyiz. Girişimin yapılması, zamanı geldiğinde bu çözüme bir katkı olarak tanımlanmalıdır.

• Partinin politik profili daha net çizgilerle kamuoyuna tanıtılmalıdır. Politik gündemdeki bütün konularda politikamıza uygun, yeni, ilgi çekici, tartışma gündemini etkileyici fikirler öne sürmeliyiz.

Bunun için, parti görüşü Adımlar'da ve onun düzenli çıkaracağı bir bültenle açıklanmalı, tutuklu MK üyelerinin sık sık açıklamalar yapması sağlanmalı, MK üyeleri ve yeni politikayı ustalıkla savunacak başka yoldaşlar yeni fikirlerle kamuoyunun önüne artan bir şekilde çıkmalıdır.

• Ne yapmak istediğimizi özlü dile getiren bröşür(ler) yayınlanmalı, Adımlar ve Yeni Açılım daha atak bir çizgiye oturmalıdır.

• Parti örgütünün hazırlanması için, 3. PL'un kararları, onun alınmasına katılan bütün yoldaşlarca, tam birlik halinde, örgütlerde açıklanmalı, örgütlere bu kararların uygulanacağı konusunda güven verilmeli, onların kararlar doğrultusunda inisiyatif geliştirmesi özendirilmelidir. Parti örgütlerinin dışa açılmasını, demokrasi ve insan haklarını aktif savunmasını, iç tartışmalarını bu amaca bağımlı kılmasını sağlamak zorunludur. Kuruluş başvurusunu, parti örgütlerinin her alanda demokrasi mücadelesini yükselttiği bir ortamda yapabilmek gerekiyor.

• PB, başvurunun yapılacağı tarihteki politik durumun değerlendirilmesine bağlı olarak, olası gelişme seçeneklerine uygun hareketi geliştirecek başka eylemler planlamalı, örgütlere danışarak bunları hazırlamalıdır.

• Kamuoyunun hazırlanması için, parti profilinin, amaçlarının, yasallaşma mantığının en geniş güçlere tanıtılması gereklidir. Yayın faaliyetinin yanı sıra geniş bir ikili ilişkiler ağı oluşmalıdır. Bunun için MK'ne bağlı bir "basın ve haklarla ilişkiler şubesi" biran önce kurumlaşmalıdır. Ayrıca her parti örgütü kendi çevresinde yoğun bir tanıtma faaliyetine girmelidir.

Sol basında (içine)
2. Basına, partilere, meslek kuruluşlarına, aydınlara, burjuva çevrelere, devlet adamlarına ve sol güçlere yönelik bir ilişki faaliyeti örgütlenmelidir. Bu alanlarda en büyük etkiyi yapacak kilit kişilere ulaşmak amaçlanmalıdır. Sözlü ulaşılamayan çevrelere yazılı ulaşmak çalışılmalıdır.

• Sol içinde girişime isteyen herkesin açık olduğu, katılma durum

munda girişimin birlikte planlanabileceği, tersi durumda bizim çağdaş, geniş, kitlesel KP fikrine bağlı kalmaya, kazanılacak legaliteyi her zaman birlikte kullanmaya hazır olmağımız belirtilmelidir.

• 16 Kasım'da mücadelenin başlamasının ikinci yılında, kamuoyunun konuya ilgisini artırmak, TBKP'yi kamuoyuna benimsetmek için planlanan etkinliklerin başarısı hazırlığa katkı olacaktır.

• Yılbaşına kadar yurtdışındaki MK üyelerinin dönüşü kararı yerine getirilmelidir. Ayrıca ülkede parti politikasını tanıtır, yaymada, partiyi temsil etmede etkili olabilecek yoldaşların dönmesi teşvik edilmelidir.

• Girişim zamanına denk düşecek şekilde, yurtdışında 141-142 nü kalkması, KP kurulması fikrini destekleyen çok geniş bir imza kampanyası (ünlü isimlerden) örgütlenmelidir. Kapitalist ve sosyalist ülkelerden ünlü isimler çekilmelidir. AT organlarından benzer yeni bir karar çıkartmaya çalışılmalıdır.

Özetle, önümüzdeki dönemde komünistlerin artan bir yoğunlukta demokrasiyi, insan haklarını, yeni anayasa fikrini ısrarla savundukları, insan haklarının her çiğnenmesinde tepkiyi artırdıkları; TBKP'nin her konuda ilgi çekici, sorunların çözümünü aydınlatıcı fikirler öne sürdüğü; partinin kamuoyu önünde iyice saydamlaştığı; iç tartışmaların dışa açılma ve demokrasiyi savunma sorununa bağlandığı ve böylece çağdaş parti yolunda yeni bir adım atıldığı ve herkese kendimizi tanıtmaya başladığımız bir süreç yaşamak, hazırlığı tamamlamak anlamına gelecektir.

TÜRKİYE SOSYAL TARİHİ

2) BİRLİK VE GENİŞ PARTİ KONUSU

Geniş parti fikri üzerinde yeterince durduk. Bizler soyut bir amaç için değil, ülkemiz marksistlerinin Türkiye'nin demokratik yenilenmesi için geniş partide birleşmeleri gerekliliğinden söz ediyoruz. Böylesi bir zeminde marksistlerin birliği bugün solun içinde bulunduğu düşünsel ve pratik kısırlığını, hapsedukları dar kabuğu kırabilir, ülkemizin yaşamında etkili olan kitlesel bir akım yaratabilir. Geniş parti, çağdaş, yığinsal, yasal KP'dir. Partinin KP olması partinin ideolojik kimliğini ve konumunu tarif eder. Biz bugün için komünist kimliğin yanısıra KP adının da yasallaşmasından yanayız. TBKP'nin yasallaşması girişimi bu amaçla, demokrasi sürecine kendi ~~katkısı~~ özgün katkımız olarak sürdürüyoruz. Bu yasallık düzeninin kazanıldığı noktada, geniş partinin muhtemel bileşenleri KP'nin adını ortak iradeleriyle belirleyecektir.

Bugün sorun şu noktada ortaya çıkıyor. Yasallaşma mücadelesi somuttur, bunun yine somut bir adımı olarak kurucular girişimi ortaya çıkacaktır. Bu gerekli girişimin geniş parti fikrine bağlı olması ve onun bugünkü koşullarda TBKP tarafından yerine ~~getirilmesi~~ getirilen somut bir adım olarak anlaşılması gerekir. Oysa geniş parti konusundaki fikirler soyuttur. Eğer geniş parti konusunda da yasallaşma alanında olduğu gibi somut girişimler gerçekleşmese yasallaşma ve birlik politikaları birbirinden kopacaktır. Bu istenmese bile parti içinde ve dışında böyle algılanacaktır. Bu kesindir. Sonuç parti içinde kronik dağınıklık, kimi unsurların ümitsizliğe düşmesi ve mücadeleden geri ~~çekilmesi~~ çekilmesi, dışarıda da diğer komünistlerle arasındaki mesafenin açılmasıdır.

Geniş parti fikri neden soyut? Üç nedenle. Birincisi geniş parti fikrini savunanlar KP'nin yasallaşması konusunda anlaşmış değildirler. İkincisi ve birinciye de bağlı olarak geniş parti için bir hazırlık, bir çalışma başlamamıştır. Üçüncüsü de TBKP, geniş parti fikrini kimi yazılardaki bir fikir düzeyinde bırakmış görünümündedir.

Somut adımlara ihtiyaç duyuduğu ortadadır.Olaya KP'nin yasal-
laşmasında anlaşmaktan başlanacağı ~~anlaşmaktan~~ açıktır. O zaman
hazırlık ve inisiyatif noktasından hareket etmeliyiz.

Elbetteki birlik sürecine vade biçmek yanlıştır.Ancak her aşamada
gerçekçi hedefler de izlemek zorundadır.Hazırlık ve inisiyatif
bir çırpıda birlik sorununu çözecek öneri veya adımlara yönele-
mez.Bugünkü sorunumuz partimizin birlik sorununun çözümüne kat-
kı sağlayabilmek için nasıl bir konuma ulaşılması gerektiğini
tanımlıyabilmektir.Nasıl bir konuma ulaşmalıyız sorusu böylesine
önemli ama karmaşık konuda problemi küçültmemize,aşamalandırma-
mıza,gerçekçi hedefler belirliye bilmemize ve tartışmalarımızı
somut bir ~~konuma~~ zemine oturtabilmemize olanak verecektir.

İlk etapta sunları sağlamaya çalışmalıyız:

Birlik amacımızdaki içtenliğimizi benimsetmeye önem vermeli,poli-
tikamızın hegemonya sağlamak gibi bir öz taşımadığını anlatmalı-
yız.Diğer marksist güçlere kendimizi tanıtmak anlamında eksik-
liklerimiz var.Bu aşamada yaygın ilişkiler kurmak,bu ilişkileri
sürekli ve sistemli kılmak,her platformda görüşlerimizi açıklamak
bizlere çok önemli konum kazandıracaktır.Bütün marksistlere
TBKP'siz hiç bir işin yapılamıyacağını kavratmalıyız.Diğer mark-
sist güçler TBKP'nin katkısına birleştirici,diyaloglar kuruçu
ve geniş örgütsel gücüyle ortak planlanan işlerin ülke çapında
etkin biçimde uygulanmasına yardımcı olan bir partinin katkısı
olarak gereksinim duymalıdırlar.Bu bakışta örgütlerimizi aydın-
latmalı,birlige daha yatkın kılmalıyız.

Böylesi bir konuma ulaştıkça yenilenme düşüncesinin ağırlık ka-
zanmasının ve yenilenmeye açık olanlarla yakınlaşma ve birleş-
menin olanakları artacaktır.Bu çizgi birleşmenin potansiyellerini
geliştirebileceği gibi görüş birliğine ulaşamadığımız güçlerle
de bizi dost konuma getirecektir.

Hazırlık ve inisiyatif unsurları şunlar olabilir:

- 1- Biraraya gelmelerini önerdiğimiz on-onbeş ismin geniş partinin olanak ve ~~zorlukları~~ zorluklarını tartışmaya başlaması ve sorunları birer birer adım adım ortadan kaldırmayı hedeflemesi (örnek isimler: Korkut Boratav, Çağatay Anadol, Oral Çalısar, Gencay Gürsoy, Sadım Aren, Zulfu Dicleli, Umur Gökün, Özcan Kesgeç, Haluk Gerger, Şaban Orbanlar, Mete Akalın Murat Belge- Başlangıçta bu isimler fazla genişletilmelidir, verimli çalışma esas alınmalıdır)
- 2- Ortak bir haftalık siyasi dergi çıkarmaya önermemiz (Yavin Kurulu için yukarıdakilerden ~~ek~~ ek olarak K. Anadol, T. Çavdar, gibi isimler, hapishane ve yurtdışından isimler düşünülebilir)
- 3- Birlik tartışmalarını düzenleme Kurulunun belirlediği tartışma konularını vavınlanan tebliğler çerçevesinde tüm Türkiye'de ve yurtdışında genel girişimler ile tartışmak.
- 4- Basta Yeni Öncü olmak üzere çeşitli sol çevrelerle ikili ilişki kurmak, ilişkileri sürekli hale getirmek.
- 5- Önemli marksist aydınlarla düzenli görüş alışverişinde ~~bulunmak~~ bulunmaya elverişli ilişkiler durmak.

xxx

Sonuçta MK kararı ortaya çıktığı zaman yasallasmanın da geniş partinin de somut edimlerini bilmeliyiz. Yasallaşma somut adım atılmadan önce yukarıda sözü edilen geniş parti konusundaki inisiyatiflerde ~~rol alınması~~ ^{inisiyatif başlatması} olmalıdır. Bu ilişkiler içinde TBKP'nin yasallaşma konusunda atacağı adım ⁷ve gerekçeleri açıklanmalıdır.

Ancak bu şekilde parti birliğini koruyan ve bütünsel bir politika ortaya koyabiliriz.

3) KUTRİMLAŞMA

Kurumlaşmak parti faaliyetinin yürütülmesi için zorunlu maddi teknik alt yapının yaratılması ve bu yapılanmanın hareketin gelecekteki gereksinimlerine göre geliştirilmesi ve sürekli kalınmasıdır.

Kurumlaşmak en önce partide herhangi bir işlevişt olabilmesi için zorunludur. Parti faaliyetinin bir anlamı ve içeriği bulunması açısından zorunludur. Bunların yanında ve bugün daha da önemlisi yenilenme için zorunludur. B Yenilenme tepede sekillenecek, taban insivatifıyla birleş-tikçe maddi bir güç haline gelecektir.

Bir fikrin olgunlaşması, bir eylem planlaması mutlaka yeterli emek ve zamanı gerektirecektir. Uzmanlık katkısı ve geniş katılımı bir çalışma birçok alanda ve konuda zorunlu olacaktır. "Kurumlaşma" bu nedenlerle, emek-zaman-uzmanlık ve katılımın sistematik ve verimli değerlendirildiği ortamdır. Kurumlaşma çekirdeği profesyonel bir mekanizmadır.

[illegible]

Tüm bunlardan sonra şimdi de bilmeliyiz: Partimiz yeni politik gereksinimlere uygun ağırlıkta, yeterli ve etkili bir kurumsalmayı tek başına yaratamaz. Bugün böyle bir yeterlilik ve etki için sağlanması gereken önemli katkılar herhangi bir hareketin (partinin) olanaklarını kat kat artırmaktadır. Komünist hareketin gerçekten kurumsalması ancak onun politik bir cazibe merkezi olarak vizyonlarla baş kurabildiği durumda gerçekleşecektir. Yani bugünden itibaren kat kat fazla sayıda insan, onbinler, yüzler, yüzbinler, "bu işe katkıda bulunmanın bir anlamı var", "katkımın değeri var", "Bu mücadelenin içinde olmak önemlidir", "katkımı yapabileceğim bir ortam var" diye düşünnebildiği zaman kalıcı bir kurumsalmanın olanakları oluşabilir. Ezilen güçlerin kurumsallaşmış yapılarını dengeleyen ve toplumda emekçi sınıfın kolektif aydınını temsil eden kurumsallaşma ancak bu koşullarda gerçekleşecektir. Yoksa itiraf etmek gerekir ki, bugün ne yapılsa, bu yönde ilerleniyorsa, ~~kakxxx~~ böyle bir perspektife sahip olunmazsa tekrar tekrar başlangıç noktasına, ya da daha gerilere dönelecektir.

Kurumlaşmış bir parti yönetimiyle, parti bürokrasisini birbirinden avıran say, birincinin taban insiyatifini teşvik eden bir yönlendiriciliği gerçekleştirilmesi, ikincinin ise bürokratiklik ve basit ve şekli otorite üzerine kurulmasıdır. Her iki durumda da bir "isleviş" garanti altındadır. Fakat bürokratik islevişin içeriksiz ve cansız bir isleviş olması, hayattan kopması kaçınılmazdır.

Partimizin çalışmalarında amaç birliğin sağlanamaması her alanda olduğu gibi mali sorunda da kendisini duyuruyor. Bütçesine vasıfsal bir alanda tam bir basıboşluk ve denetimsizlik içindeyiz.

Parti yönetimi şu anda partimizin gelirini -ciğerini bilemiyor. Örgütleri aidat ve başis ~~xxxx~~ potansiyellerinin ne kadarını, ne biçimde kullandığını denetleyemiyor. Merkez kasası oluşmuş değil. Herbir örgüt birimi mali alanda kendi önceliklerini kendisi saptıyor. Bu durum bir yandan bütün bir kavnak israfına yol açarken diğer yandan yapılması düşünülen işler daha bastan mali soruna çarpıp gürüyor.

Birleşme sürecinden ve örgütlerimizin legal olanakları daha fazla değerlendirmeye başlamasından sonra ~~xxx~~ profesyonel kadroların varama koşulları daha da belirsizleşti. Bu duruma acil çözümler bulmalıyız. Mali konudaki plansızlıklar ve yetersizlikler partimizin sahip olduğu bir çok yetenekli kadroyu ~~xxxxxx~~ kaybetmesine neden oluyor. Partimizin kurumlaşması açısından bu kayıplar çok olumsuz sonuçlar yaratıyor ve acilen durdurulması gerekiyor.

Mali sorunun çözümüne öncelikle gerçek durumu öğrenmemizi sağlayacak bilgilendirme ve denetim noktasından başlamalıyız. Örgütlerimizden mali duruma ilişkin düzenli raporlar almalıyız. En kısa zamanda bütün örgütlerimizden harcamalarına bakmaksızın gelirlerinin dörtte birini merkez kasaya aktarmaya başlamalıdır. Bu çerçevede profesyonel kadrolar sorununu belirli ilkeler koyarak çözmeliyiz.

Öte yandan gelişmeler, birçok nedenden, birçok kadronun çalışmaların dışında kalmasına ya da kadroların verinde değerlendirilememesini de getirmiştir. Kurumlaşmanın bir temeli mali tikanıklığın asılması ise, diğer temeli de uzmanlaşma perspektifine sahip kadroların değerlendirilmesi, uzaklaşan kadroların yeni bir anlayışla kazanılması ve bütün olanakların partinin yönünden yönlendirilmesi ve kurumlaşması amacına bağlı kullanılabilmesidir.

TBKP MK GENİŞLETİLMİŞ 3.TOPLANTI KARARLARI

Ülkemizdeki politik durum önceden de öngördüğümüz gibi yasal komünist partinin kurulması olanaklarının genişlemesi yönünde ilerlemektedir. Merkez Komitemiz tüm komünistlerin ortaya çıkan bu olanakları değerlendirmesi gerektiği görüşündedir.

1- MK, var olan koşulların yasal KP kurucular hareketini başlatmaya uygun olduğu inancındadır.

TBKP MK, yasal, yığınasal, çağdaş, demokratik KP yaratılması hedefine yönelik olarak, marksist parti, grup ve kişilerle birlikte yasal KP kuruluş çalışmalarını başlatmayı kararlaştırır. TBKP, yeni düşünceleri içeren farklı görüşlere açık, kısa bir program temelinde, KP adını taşıyan bir partinin kuruluş hazırlıklarının başlamasının, Ülkemiz marksistlerinin tarihinde yeni bir dönemi başlatacağı inancındadır.

TBKP MK, bu doğrultuda, marksist parti, grup ve kişilere, birlikte bir yasal -KP- Kurucular Hareketi Hazırlık Komisyonu oluşturmayı önerilmesini karar altına alır. Bu komisyona TBKP'den aşağıdaki yoldaşlar katılacaktır.

2. TBKP MK, yasal KP Kurucular Hareketine TBKP'den katılacak kurucuları belirlemeyi başlatmayı karar altına alır.

Kurucular Hareketine TBKP'den katılacakların belirlenmesi, aşağıdan yukarı demokratik bir süreçle gerçekleştirilecektir.

Bu kararın uygulamaya bağlanmasıyla birlikte TBKP'liler her yerde, her düzeyde açık politik kimlikleriyle kamuoyunun önüne çıkmalı, KP kurma amaçlarını ve politikalarını açıklamalıdır. KP kurma çalışmaları açık biçimde sürdürülecektir.

3. Yasal KP'nin kuruluşunu sağlayacak KP kurucular hareketinin aşamaları ve her aşamanın değişik varyantları olabileceğinden hareket eden MK aldığı temel kararlar doğrultusunda gerekli düzenlemeleri yapmak üzere TBKP MK PB'na görev ve yetki verir.

4. TBKP yasal KP kurulana kadar varlığını koruyacaktır.

5. MK, bu kararın örgütlerde özümsemesi için çalışmalar başlatacaktır. Karar hemen örgütlere açıklanacaktır.

6. MK, öneri götüreceği öteki marksist parti, grup kişilerle düzenli ilişki kuracak, sürecin birlikte geliş tirilebilmesi için yoğun çaba harcayacak ve bu çalışmalardan örgütleri enform edecektir.

7. MK, bu kararın Başkan ve Genel Sekreter yoldaşların görüşünü alarak en geç bir hafta içinde bir basın toplantısı ile kamuoyuna açıklayacaktır. Bu açıklamada ayrıca TBKP'nin illegal çalışmaya son verdiği ilan edilecektir.

3-12-1989

TÜRKİYE SOSYAL TÜSTAV TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

KARAR TASARISI

Partimiz içacığı bir durumda değil. Bu olumsuz durumu herbirimiz görüyoruz. Kongreden bu yana attığımız birçok önemli adıma rağmen işlerin iyi gittiğini söylemek hiçde mümkün değil. Sorunlarımız ve onların nedenleri birçoğudur. Ama önemli olan, kilit sorunlar hangileridir ve çözüm için nereden başlayacağız sorusudur.

Merkez Komitesi 3. toplantısı partideki olumsuz durumun başlıca sorumlusunun parti yönetiminin olduğunu saptıyor. Parti yönetimi ^{bu çok etkinliğin yanısıra} bugün muhalafette yada iktidarda olsun genel olarak bütün komünist partilerin içinde bulunduğu varolma-yokolma sorununu ^{ülkemiz somutunda} saptayamadığı ve bunu partimizin önüne çıplak biçimde koymadığı için sorumludur. ^{ve bir bütün yada çevresinde birleşemediği}

Bugün kilit sorun politikası, örgütlenmesi ve çalışma tarzıyla çağa uygun bir komünist partisini yaratmaktır. Bu konuda TBKP'nin bütün organ ve örgütleri görüş birliğine ulaşmalıdır. Böylesine yaşamsal bir konu ancak her düzeyde geniş güçlerin katkılarıyla, düşünsel ve pratik çylemiyle çözülebilir. Ancak böylesi bir politik hat üzerinde görüş birliğine varmak ve sorunları bu perspektifle çözmeye çalışmak bizleri ikinci sorunlarla uğraşmaktan ya da sorunları kişiselleştirmekten ve çekişmelerden kurtarabilir.

MK. 3. toplantısı partideki olumsuz durumun çözüm yolu olarak parti yönetiminden başlamak üzere bütün düzeylerde böylesi bir amaç birliğinin sağlanmasının olumsuz durumdan başlıca çıkış yolu olduğunu saptıyor. TBKP'nin ^{belirgin üzelezi} ~~eteki partilerden ayrılan en temel fark onun bir amaç partisi. somut amaç çevresinde birleşmiş, kişisel çıkar peşinde koşmayan insanlar partisi olmasıdır. Programımız bugünkü aşamada çevresinde birleşip ısrarla takibi olacağımız amacı "demokratik yenilenme" olarak tanımlamıştır.~~ Partimiz tutarlı bir demokrasi ve insan hakları partisi olduğu ölçüde, Türkiye'nin demokratik yenilenmesinde rol ^{oynayabilecek bir parti olarak görevleyecek komünist hareket} ~~etkenliği~~ ölçüde ^{ülkemizde}, toplumun gözünde varolma hakkını kazanabilecektir. Kongremiz bu hattı çok doğru bir şekilde önümüze koymuştur. Bu. Ülkemiz somutunda komünist hareketin ve genel olarak Marksist hareketin bunalımdan tek çıkış yoludur.

Bugün bizleri birleştirebilecek, bütün faaliyetimize tabi kılacağımız temel fikir, partinin bütün örgüt ve

Üyeleriyle parti programının işaret ettiği gibi demokrasi ve insan hakları mücadelesini en başa alacak şekilde yeniden yapılanması fikridir.

Bu amaçla birlik-yenilenme-yasallık hattını bunların hiçbirini ötekinin önüne koymadan bir bütün halinde yürütebilmek gerekmektedir. Bu üç doğrultunun her birinde mutlaka öteki iki doğrultuyu da içeren ve geliştiren bir politik eylem hattı zorunludur. ^{Genel anlamda} (Birlik-Yenilenme-~~ve~~ yasallık ~~genel anlamda~~, bir süreç olarak gelişecek ve hiç de kısa olmayan bir süreci gerektirecektir. Bu sürecin ~~sonunda~~ Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu güçlü ve etkili komünist partisi ^{ni yaratacaktır.} ~~vardır~~. Bugün sorun her üç doğrultuda da süreci geliştirecek somut politikalar saptamaktır.

MK. 3. toplantısı bu anlayışla aşağıdaki politik hattı saptıyor.

- 1) Demokrasi mücadelesi cumhurbaşkanlığı seçimleri sonaşısında genel olarak demokratik yeni bir anayasa fikri etrafında yoğunlaştırılmalıdır. " Demokrasi! Hemen Şimdi! " Belgisi altında yürütülecek bu mücadeleyi anayasa sorununu politik gündeme getirme, en geniş güçleri bu sorun etrafında birleştirme, halk yığınlarının bu mücadeleye katılımını sağlama hedeflerine bağlamak gerekiyor. Parti özlü bir şekilde kendi demokrasi ve anayasa anlayışını açıklamalı, başka politik güçlerin aynı şeyi yapmasını teşvik etmeli, olanaklı olduğunda başka sol güçlerle birlikte anayasa için işbirliği yapmalıdır. Gençlik. sendikal hareket. Kadın hareketi. Kürt ulusal hareketi. çevre koruma hareketi. aydınlar. çeşitli meslek hareketleri içinde çalışan parti örgüt ve üyeleri bu hareketlerin anayasaya ilişkin kendi demokratik taleplerini saptamaları. bu talepleri ifade edecek platformlar oluşturmaları. bu talepleri tabanlarında yaymaları ve bunlara destek kazanmaları için çalışmalıdır.

Kasım ayı içinde başlayacak böylece bir anayasa mücadelesinin bütün partinin katılımıyla yükseltilmesi ve politik gelişmeler dikkate alınarak ocak ya da şubat aylarında sonuçlandırılması planlanmalıdır. Amaç bu süreçte politik gelişmelerin anayasa sorunu çevresinde odaklaşmasına azami katkıyı yapmaktır. Bu demokrasi hareketinde yeni bir yükseliş yolu açabilir.

do, ülkenin içinde bulunduğu maddeden çıkış için olarak geliş-tirdiğimiz, "yaradın Türkiye, sivil ve demokratik bir anayasa için demok-rasi isteyen bütün güçlerin ~~istatistiksel~~ ulusal mütabakatı" politikasını tekrar gündeme getirebiliriz.

Bu süre içinde anayasa konusundaki dışımızdaki her girişim aktif desteklenmeli. bu bağlamda demokrasi izleme Komitesi'nin anayasa çalışmalarına destek ve katılım sağlanmalıdır. yerel parti örgütleri çevrelerinde bu sorunu gündeme getirecek çalışmaları başka güçlerle birlikte örgütlemeye çaba göstermelidir. Burada yerel düzeydeki demokratik taleplerin çeşitli platformlarda ifade edilip yaygınlaştırılması da hedeflenmelidir.

2- Parti, Kutlu ve Sargın yoldaşların dönüşüyle başlayan yasallaşma mücadelesini yeni bir aşamaya yükseltmek. TBKP'nin yasal olarak kurulabilmesinin yolunu açmak ve 141-142 nin kaldırılması için önümüzdeki dönemde ~~bu~~ aşadaki adımları atmalıdır. Bu adımlar kamuoyuna 141-142 nin ülke çapında tartışılabilmesine ve bir an önce kaldırılmasına bizim katkımız olarak tanıtılmalıdır.

Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonrasında çok geçirmeden "TBKP'nin Yasal Kurulmasını Sağlama Kurulu" ya da bu anlamı verecek başka bir ad altında bir kurul oluşturulmalıdır. Bu kurul MK üyeleri, MK'nin genişletilmiş toplantısına katılan yoldaşlar ve partinin bütün alanlardaki çalışmalarında yer alan önde gelen yoldaşlar arasından oluşmalıdır. Bu kurul kamuoyuna Evren ve Özal'ın dahi bir gereklilik olarak ifade ettiği komünist partisinin kurulmasının koşullarını, ülkedeki bütün demokrasi yanlısı güçlerle birlikte hazırlamaya katkı iddiasıyla ~~kamuoyuna~~ tanıtılmalıdır.

Bu kurul bu yaklaşımla parti yönetiminin legalde temsil edilmesi olanağını elde edebilir.

Bu kurul çeşitli araçlarla partinin her konudaki politik yaklaşımlarını kamuoyuna açıklamalıdır. Partinin yeni çağdaş politik kimliğinin bir aynası olmalıdır. Bu kurul TBKP'nin yasallaşması için ~~bu~~ çalışmalarını, partimizin yasalda oluşacak geniş ve çağdaş demokratik bir komünist partisinin oluşturulmasına bir katkısı olduğunu belirtmelidir. Bu kurul gerek çeşitli sol güçlerle gerekse kamuoyunu oluşturan bütün etkin çevrelerle ilişkiler kurarak amaç ve yaklaşımlarımızı açıklamalıdır.

Bu çalışmalarıyla kurul ve bütün parti faaliyetleri toplam sonucu olarak bir TBKP Kurucular Heyeti'nin oluşup gerekli yasal başvuruyu yapmasına elverişli bir politik ortam oluşması amaçlanmalı aynı zamanda örgüt bövlesi bir başvuru için hazırlanmalıdır.

Başvurunun nasıl bir program ve tüzükle somut olarak kes

kişiyile ve hangi kadrolarla yapılacağı. konuyla ilgili hukuki sorunların nasıl çözüleceği gibi konular kurulun oluşmasıyla birlikte araştırılmaya, organlarda tartışılmaya ve sonuçlandırılmaya çalışılmalıdır.

Başvurunun kesin zamanı, risk düzeyi, sayısal bileşimi, politik durumun ve partinin durumunun değerlendirilmesi temel alınarak yapılmalıdır.

Kurulun oluşup kamuoyunun önüne çıkmasından sonra yerel düzeylerde de bu kurulu destekleme kurulları oluşturulmalı. böylece hem yerel faaliyet legalleşmeli hem de kurulun çalışmalarına paralel çalışmalar yerel düzeyde sürdürülmelidir.

Politik Büro mevcut organlarla oluşacak kurullar arasındaki ~~ilişki~~ ^{görü ve yetki} sorununu aydınlığa kavuşturmalıdır.

3- Parti solun birliği ve geniş bir komünist partisini bugünden hazırlama konusunda aşağıdaki inisiyatifleri gündeme getirmelidir.

Bizler ülkemiz marksistlerinin Türkiye'nin yenilenmesi için geniş bir partide birleşmesi gerektiğinden söz ediyoruz. Bu sorunun çözümüne en büyük katkıyı yapmakla yükümlüyüz. Bu aşamada birlik amacımızdaki ıstentliğimizi göstermeye, hegemonyacı bir yaklaşımda olmadığımızı kanıtlamaya, kendimizi ve politikamızı tanıtmaya ihtiyaç var. Bunun için yaygın ilişkiler kurmak. bunları sistemli ~~yürütürük~~ ^{yürütürük} her platformda görüşlerimiz açıklamak, yeni platformlar oluşmasına katkıda bulunmak gerekiyor. Öteki marksist güçler TBKP'nin katkısına, birleştirici diyaloglar kurucu ve planlanan işlerin ülke çapında uygulanmasına yardımcı olan bir partinin katkısı olarak gereksinim duymalıdır. Böylece bir konuma ulaştıkça yenilenme düşüncesinin ağırlık kazanması ve yenilenmeye açık olanlarla yakınlaşma ve birleşme olanakları artacaktır. Birleşemediklerimizle ise dost olabilmek olanağı çıkacaktır. TBKP geniş partinin bileşenlerini oluşturma, geliştirme ve etkilemeyi kendi görevi saymalıdır.

Bu amaçla bu soruna ilgi duyan ve katkıda bulunabilecek az sayıda dışımızdaki marksistle sorunun olanak ve zorluklarını tartışmaya ve sorunları birer birer ortadan kaldırmayı hedeflemeliyiz.

Bu çevrelere ortak bir haftalık politik dergi çıkarmayı önermeli ve bunun kopullarını birlikte hazırlamaya başlamalıyız.

Başlamış olan birlik tartışmalarını düzenleme kurulunun

belirlendiği tartışmalara kendi tebliğlerimiz ve kadrolarımızla aktif katılmalı bu sürecin ülke çapında ve yurt dışında gelişmesine katkıda bulunmalıyız.

Geçitli sol çevrelerle düzenli ikili ilişkiler başlatıp geliştirmeliyiz.

Önemli Marksist aydınlarla düzenli görüş alışverişine elverişli ilişkiler oluşturmaliyiz.

Bu konudaki görüşlerimiz ve şu andaki mevcut ilişkiler konusunda bütün partiyi bilgilendiren ve yerel örgütlere bu konuda inisiyatif geliştirmeye yardımcı olacak bir genelgeyi PB hazırlamalıdır.

Dışımızdaki marksist ve sol çevrelerle oluşacak bu tartışma ve karşılıklı etkileşime açık ilişkiler içinde biz onlara TBKP'nin yasallaşması için atacağımız yeni adımı ve gerçekleri açıklamalıyız.

Ayrıca konuya ilgi duyan ve olanakları olan sol çevre ve kişilerle bizim olanaklarımızı birleştirerek geniş bir kültür hareketi başlatmayı hedeflemeliyiz.

4- Parti faaliyetinin yeni anlayışta yürütülebilmesi için zorunlu maddi teknik alt yapının yaratılmasına ve bu yapılanmanın hareketin gelecekteki gereksinimlerine göre geliştirilmesi zorunludur. Politik Büro'dan başlayarak bütün alanlardaki çalışmanın kurumlaşmaya başlaması için yukarıda saptanan amaç birliği çevresinde önlemler alınmalıdır. Bunun için gerekli maddi teknik ve kadro ihtiyaçlarının karşılanması birinciidir. Bu amaçla, bu karardaki bütünsel anlayış partiye açıklanıp benimsenilerek, bu kararları yaşama geçirmek için kurumlaşmanın zorunluluğu gösterilerek bir mali kampanya açılmalıdır. Partinin mali yaşamı yeniden düzenlenmelidir. En kısa zamanda bölge örgütleri kendi harcamalarına bakmaksızın gelirlerinin dörtte birini merkez kasaya aktarmaya başlamalıdır.

Kurumlaşmanın bir temeli de uzmanlaşma perspektifine sahip kadroların iyi değerlendirilmesidir.

Politik Büro kendi çalışmasından başlayarak merkez organ ve bürolarının çalışmalarını düzenli hale gelmesine temel olacak düzenlemelerin bir planını çıkararak uygulamaya başlamalıdır. Ayrıca kamuoyuna görüşlerimizi açıklamak ve kamuoyu ile ilişkileri düzenli sürdürebilmek için yeni organ ve araçlar oluşturulmalıdır.

5- Kürt ulusal sorunundaki bugünkü aşamadaki politik

görevleri netleştirmek amacıyla Politik Büro Kürt Ulusal Bürosu ile bir toplantı yapmalı, bu toplantıdan sonra konuyla ilgili hazırlanacak tezler Merkez Komitesi'nin ^{ile:} ~~resmi~~ Kürt yoldaşlarla genişletilmiş özel bir toplantısında sonuçlandırılmalıdır.

TÜRKİYE SOSYAL TAV
TÜSTAV
TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Z.D. M.Komitimizin 3. toplantısını açıyorum. Bu toplantı, ihtiyaca yanıt verebilmesi için..... bu modelin uygulanmasına bir başlangıç olarak.....

..... birçok yoldaşla genişletilmiş olarak yapılıyor. İlk maddemiz gündem konusudur. Gündem bizim için önemli var. Fakat bu toplantının olagan bir şekilde yürütmesi için en son maddeyi, yani bu toplantının meşruiyetini onaylayacak olan maddeyi başa atmayı öneriyoruz. Gündemde böyle bir değişiklik öneriyoruz. Ondan sonra ordaki sırayla devam edeceğiz. Yani birinci madde bu değişiklik önerisiyle gündemin onaylanması. Değişiklik önerisi var mı gündemde başka?

A.G. Ben bu toplantıya ilişkin tartışmasına boğmak için değil ama..... ve böyle bir toplantının MK'nin genişletilmiş olarak yapılması kararına MK'nin karar alması gerekir. Yani..... toplantıya çağdıktan sonra toplantının böyle sürmesi konusunda karar alınmasını istemek pek uygun görünmüyor. Ben bu ibirazımı belirtmek istiyorum.

E.T. Benim bu toplantının sonucuna ilişkin bir önerim olacak. Ancak şimdiden baştan görüşülecek karar alınmasını da istiyorum. Toplantının sonucuna ilişkin önerim olacak. Bu öneri PB raporunda da belirtildiği gibi partimiz zor durumda. Sorunlarla uğraşıyor. Ben bunun aşılmasının yollarından birinin partide açıklığın bütün boyutlarıyla ortaya çıkmasında görüyorum. Raporda da buna vurgu yapılıyor, bu nedenle toplantı tutanaklarının geniş bir özeti örgüte ulaştırılmasını öneriyorum.

Ö.K. Gündemin 6-7 ve 8. maddelerinin sunuluş biçimi de dikkate alınırsa böyle bir toplantıda olmaması gerektiğini belirtmek istiyorum. Çünkü 6.7 ve 8. maddelerde önerilen konular MK onayına sunulmuş konulardır ve bu karar MK'nin kararıdır. Bu konuların gündemde birinci maddesi olarak görüşülmesi önerisi, böyle sanıyorum ki bu sakıncayı da doğru olmayan..... ortadan kaldırmak açısından geç kalınmış olmakla beraber tüzüğe de uygun ama 8. maddenin görüşülmesine (öneriyi yanlış anlamadıysam ki böyle olması gerekir) MK.....MK si böyle bir karar verdikten sonradır ki.....

Z.D. tüzük gereği Ö arkadaşın belirttiği 6.7 ve 8. maddelerin oylanmasına yalnızca MK üyeleri oy verebilecek durumdadır. Böyle bir oy kullanmayı görebiliriz sanıyorum. Böyle bir genişletilmiş toplantı ve çalışma bütün partinin ihtiyacıdır. Sorun biçimsel değil, partinin birliği ve politikasının geniş bir katılımı hep beraber sağlayabilmek sorunudur. Gündeme ilişkin başka madde yoksa 8. maddeyi başa almayı, oylarınıza sunuyorum. Gündem, Ö.K., A.G. ve V.B. karşı oylarıyla oy çokluğuyla kabul edilmiştir. O zaman gündemin birinci maddesi; bu şekilde toplanan ve bu bileşimle çalışması için. Bu bileşim PB'nin görüşüne göre başka MK toplantılarında başka türlü de oluşabilir. O anda gündemdeki ihtiyaca göre devam edebilir. Bu, ihtiyaca göre ve partinin gelişme sürecine bağlı olarak ele alınması gereken bir konu. Bir geçiş döneminde yaşıyoruz. Geçiş dönemini en iyi şekilde, başarıyla atlatabilmek için..... ve partinin büyümesine, genişlemesine paralel yönetim faaliyetinin biçim olarak..... genişlemesi fikrinden çıkıyor. PB ilgili birçok yoldaşa danışarak genişleme biçimini bu haliyle, bu toplantı için bu şekilde gündeme getirdi. İşte o zaman MK'nin çalışmalarını bundan böyle genişleterek sürdürmesi ve her sefer genişleme biçimini gene partiye, örgüte danışarak PB tarafından saptanması konusundaki karar önerisini oylarınıza sunmak istiyordum. Bu konuda lehte, aleyhte konuşmak isteyen var mı?

M.Y. Bu oylama konusunda MK dışındaki arkadaşlar katılamayacaklar. Bu açıklamayı yaparsanız çok daha iyi olur.

Z.D. 6.7. ve 8. maddeler MK için karara bağlanmış olacak. Onun için öteki arkadaşların karara katılması tüzük olarak mümkün değil.

D. A.B. Elbette burda birçok sorun dile getirecek. Güzel bir şey bir yanıyla ama diğer yönüyle şimdiye kadar gelişen süreç içerisinde varolan sorunlardan, karşılaştığımız güçlüklerden en önemlisi, bu alınan kararlar birlikte katılım çeşitlilik arz edecek. Bugün bu toplantıya katılan insanlar, bir başka toplantıda farklı insanlar olacak. Bunun ölçüğü ne olacak? Yani geçmişte olduğu gibi subjektivizm ağır basacak mı? Örneğin adam seçmecilik ağır basacak mı? Bunun ölçütleri ne olacak? Ben bunun açılmasında yarar görüyorum.

Z.D. Zaten özetlemeye çalıştım bu ölçütü. Toplantının gündemindeki sorunlar tarafından, gündem tarafından belirlenecek ve amaç partinin bütünüdür, bütün faaliyete daha çok katılmasını sağlamak ve geliştirmek, Subjektivizm her zaman sözkonusu olabilir. Bunu önlemek ölçütlerle mümkün değil. Bu ancak, birbirimize güvenin artmasıyla, birbirimizi daha iyi tanımayla mümkün olabilir. Onun için subjektivizme karşı bir ölçüt mümkün değil herhalde. Bu katılımın sağlanmasında da gene kimlerin katılacağını belirlerken de maksimum katılımı sağlayabilirsek subjektivizmden herhalde kurtulabiliriz. Buseferki gündem partinin geleceğini ilgilendiren bir konu. Onun için ölçüt bu sefer partinin bütün kademelerinde, bütün ülke çapında yoldaşların katılmasını sağlamak oldu. Sanıyorum bundan sonraki MK toplantılarının gündemi de eğer başarılı adımlar atabilirsek her seferinde partinin geleceğini gündeme getiren benzerli sorunlar olacaktır. Fakat özgül sorunlarda gündeme gelebilir. Bir aşamada yalnızca kadın sorunu MK'nın gündeminde ağırlıkta olarak olabilir. O zaman daha değişik bir şey olabilir. Yani bu gibi hayatın bizim karşımıza getirdiği sorunlara göre bir bileşim düşünülüyor. Ama her seferinde partinin bütününe temsil etmeyi sağlamak başlıca ölçüt olarak oluyor.

V.B. Bugünkü toplantıyla bu 8. madde oylanırsa MK olacak, MK'nın yetkilerine sahip bir kurul olacak. Eğer, diyelim ki kadın sorunu geldi, başkaları, burdakiler bugün yetkilerine sahip olmasına rağmen çağrılmadığı zaman, o yeni kişiler MK üyeleri olacak. Bunun parti çalışmasında bir çok hataları getireceğini sanıyorum. Ve bunu söylüyorum. Toplanmayan bir MK'nın sorunlarını çözmek yerine, bunu toplayarak sorunları çözmek daha uygun. Yoksa devamla MK'nın değişmesiyle sorunların çözüleceğine inanmıyorum ve yanlış bir uygulama.

S.G. Ben bu öneriye esas olarak katılıyorum fakat her toplantıya değiştirilebilir olmak yerine, MK si yalnızca PB içinde değil, aynı zamanda MK si içinde görüşülüp kararlaştırıldıktan sonra genişletilmiş fakat belirli sabit kişilerde oluşmasını öneriyorum. Böyle olmadığı takdirde sakıncalar sık sık ortaya çıkabilir. Bu şu açıdan da gerekli olabilir. P. Kongresinde daha farklı koşullarda seçilmiş olan MK'nın bugünkü koşullarımıza uygun biçimde genişletilmesinin ben bugünkü ihtiyaçlarımıza daha iyi cevap verebileceğini düşünüyorum. Parti yönetiminin daha anlamlı bir bileşime kavuşturulabileceğini düşünüyorum.

Ö.K. Şimdi ben açıklığa kavuşsun diye bir şey sormak istiyorum. 8. maddenin kabul edilmesinden sonra 6 ve 7. maddelerin görüşülmesinde oy hakkına bu topluluk sahip olacak mı?

Z.D. Bu toplantı tüzüksel olarak MK'nın yetkilerini daha geniş bir kurula devrediyor değil. Oylamalar sözkonusu olursa, eğer sorunları oylamalarla çözmek zorunda kalırsak, yalnızca MK üyelerinin oy hakkı sözkonusu 6 ve 7, maddeler için de bu geçerli. Başka türlü, tüzük bize başka bir olanak sağlamıyor. Fakat burda sorun hep beraber mutabakat oluşturulması, partinin yönetimi üzerinde de faaliyetin bundan sonra güvence altına alınması ve daha geniş kurullarda oluşmuş politik fikirler etrafındaki faaliyetin sağlanabilmesi için tüzükle bizim şu andaki vâcdanımızın bir mutabakatını sağlamak zorundayız. (Onun için PB daki bileşime dönemiyoruz, ve bunu gündeme getiriyoruz) sorun budur. Ama tüzük bize oylamaya gerek kaldığı zaman yani MK yöneticileri o anlamda sözkonusu olduğu zaman yalnızca seçilmiş insanların oy kullanma hakkını tanıyor. Kongreye kadar başka bir yöntem mümkün değil. Ama MK üyelerinin yalnızca bugünkü MK

daki insanların partinin bütününi yönetme, yönlendirme olanağına sahip olmadığını görmeleri ve başka bir manevra alanı sağlamadığını görmesi lazım.

U.C. Bazı yoldaşların keyfiliğe karşı büyük bir titizlik içinde olduğu görülüyor. Bu tutum yerindedir. Yani hiçbir zaman bu partide hiç kimse keyfiliğe tanınmamalıdır. Bunun gerekçesi kongrenin özel koşulları içinde yapıldı, MK'nın şu biçimde seçildiği filan da olmamalıdır. Ancak bu keyfiliğe karşı titizliğin yanında başka bir ihtiyaç da parti kararlarının oluşturulmasında geniş katılımın sağlanması ve mutabakat sorunudur. Kuşkusuz eğer biz şunu iddia edersek; işte geniş katılım böyle toplantılarla sağlanır, bunla geniş katılımın karikatürü olur. O da değil sorun. Eğer bugün PB'nin suracağı tarzda bir karar alınırsa, bütünsel bir karar alınırsa, bunun içinde partinin kurulması konusunda karar alınırsa, o zaman, gerek birlikten kaçınma, gerek kurumsallaşma, geniş katılım, bunlar konus

da en azından şu günküden daha ileri bir düzlemde olacağız diye düşünüyorum. Çünkü her zaman kimin katılacağı, teknik sorunlar (toplantı salonunun büyüklüğü, toplantının belli bir sürede yapılması) sınırlayıcı olacaktır. Bugün bu konularda oldukça geri bir düzlemdeyiz, parti buna karşılık PB'nin mümkün olduğu kadar keyfi olmamaya çalışarak, belli ölçütler koymaya çalışarak bu toplantıyı yaratmıştır. Burada belli bir anlayışa ulaşırsak, bundan sonraki toplantılar da kurumsallaşmış bir düzlemde ama başka bileşimlerle olabilir. Sorun, burada gerekli duyulan katılım ve keyfilikten kaçınmayı birleştiren bir yaklaşım sağlamaktır. Bunu bir seferde ve bir toplantıda sağlamış olmayacağız. Bugünkü başlangıç noktamız bugünkü koşullarda budur. Buradan

~~başlayarak geliştirebileceğimizi düşünüyorum.~~

P.A. Ben MK çalışmalarının ilke olarak bütün toplantılarının geniş olarak yapılmasından yana. Bir de önerim var. MK çalışmalarının uygulamadaki yoldaşlarla genişletilerek sürdürülmesi ile ilgili alınan kararın MK onayına sunulması kısmından uygulanmadaki yoldaşların kısmının çıkarılması öneriyorum. Yani "MK çalışmalarının yoldaşlarla genişletilerek sürdürülmesiyle ilgili kararın" şeklinde değiştirilmesini öneriyorum.

V.B. nun bir sorusu oldu anlaşılmadı (tarafımdan)

Z.D. Onlar her toplantının doğal üyesi oluyor zaten .

A.G. Bu kararı düzeltmek lazım. Yani burda toplantıya katılanların tek tek seçiminde keyfilik olduğu iddiasını taşıyarak, ben itiraz etmedim. Eğer gerçekten de burdaki arkadaşlarımız parti çalışmasını MK üyeleri kadar hatta onlardan çok dahave sonuçlarını gören insanlar. Ama sorun bu değil.Yani, MK'nın bileşiminde, yani kongrede.... doğan sorunlar varsa bugünkü çalışmaları götürme konusunda sıkıntılar varsa bunları çözümenin yolu vardır. Bunu çözümenin yolu da MK'nın istediği kadar kendisini çoğaltabilmesidir. Bunu anlamlı bir şekilde çoğaltım ve alalım bu insanları MK'ya ve sık sık toplansın. Sorunlarını uzun periyotlar içinde bağışla vebir PBakıldışı geliyor bana. PB oturuyor, MK adına, MK'ni genişletilmiş toplantıya çağırıyor, kimleri çağıracağını kendisi saptıyor, gündeme ilişkin neler soracağını bildiriyor ve ondan sonra geçiyor onaylarmısınız diyor, böyle şey olmamalıdır. Yani PB'nin kuru işi içinde parti tarafıyla ortaya çıkan makulsee bunun olmaması gerekir. Yani şunu kabul edelim ki zorluklarımız var. Bu zorlukları böyle aşabiliriz ama aşarken de lütfen daha kalıcı, kurumsallaşmış söz ediyoruz, partiden söz ediyoruz ona daha fazla çağrı getirmeli. Bunu yapabiliriz. Toplanır MK, etkili bir topluluk nasıl olacak bunu da saptar. Hatta şunu da yapabilir. Yani yedek üyelerinin sayısını artırabilir, katılamayanlar adına. Ve onlar da oy hakkıyla toplantıya katılır. Sorun çözülebilir. Eğer böyle, iş yaparken daha dolambaçlı yollara başvurmak yerine doğru çözüme daha rasyonel. Kişilerin seçiminde uygulanan kriterlerin öznelliği değil burada tartışılmalı.

Z.D. Şimdi şöyle bir durum ortaya çıkıyor. Bundan sonraki MK toplantılarının PB nun önerdiği şekilde mi olması, yoksa bu genişletmenin MK nin genişletilmesi şeklinde kabul edilip bu şekliyle toplanması mı? Ben diyorum ki bunu biz hep beraber inceleyelim daha sonra, yalnız PB olarak değil, önemli olan şudur yoldaşlar. Böyle bir şey yapılırsa partinin bütünlüğünün, bunun zorunlu olduğu konusunda mutabakata varması gerekir. Sorun budur. Yani böyle bir şeyin seçimini yaparsak ki hayat bunu talep ediyor, zaten bu yüzden böyle bir toplantı düzenleniyor. Bu yapılan şey tuzüğe uygundur diye bir mutabakat olması lazım. Çalışmaların genişlemesi lazım konusunda benze tuzükle uyumlu bir sonuç elde edilmesidir. Ondan sonra da gerçekten objektif kriterlere göre birleşimin genişletilebilmesidir. Titiz bir çalışmayı gerektiren bir şeydir bu. Şimdi karara bağlamayalım. Bu şekliyle oylayalım fakat PB bunu gündemine alsın. Ve araştırsın ve MK nin bir dahaki toplantısına, bu sorunu çözmek üzere gelinsin diye önerelim. Çünkü gerçekten, tek tek kişileri, partinin bütününe ilgilendiren bir sorun. Şu anda, bence karara bağlayamayız.

Ö.K Arif arkadaşımızın önerisine ben katılıyorum. Ancak bu sorun MK nin kendi çalışmalarını daha etkinleştirilmesi açısından düşünülmesi ve karara bağlanması gereken bir sorun. Bu gerçekleştirilebilecek bile MK genişletilmiş toplantılar ihtiyacını gene duyabilir. İste o zaman böyle bir yapılanmadan sonra PB nun gündem önerisindeki "uygulamadaki yoldaşlar" ibaresi daha bir anlam kazanıyor. Yani MK nin kendisini genişleterek genişlemesi, MK üyesi olmayan yoldaşlarla MK nin genişletilmiş toplantılar yapma ihtiyacını ortadan kaldırmaz. Yalnız bunu yaparken toplantıların gündeminde şu hususa dikkat etmek gerekir ki, MK'nin genişletilmiş toplantıları, MK si toplantıları için istisari danışma organı niteliğindeki toplantılar olmak durumunda ve bu tür toplantılara MK nin ona yına sunulacak konular getirilmemelidir. 8. maddeye bu değişiklikle öneriyorum. ben.

Z.D. O zaman şöyle bir sonuca ulaşabiliyoruz. MK nin bileşimi konusunda, gelecekteki bileşimi konusunda PB nun çalışma yapması gerekiyor. Bunu şu anda MK ya seçilmiş olan arkadaşlarla sınırlı olan bir organda vermesi gerekiyor. Ondan sonra genişletilmiş bir MK ile karşılaşarsak bu MK kendi çalışmalarını zaman zaman danışma anlamında da genişletebilir diye bir karara varırız. Bu toplantıyı da bu şekilde mesru bir toplantı olarak yapmak için de bu maddeyi oyluyoruz. "Uygulamadaki yoldaşlar" ibaresini de çıkartırsak herhalde sorun daha anlaşılır hale geliyor. Bu halayla oylamaya sunmak istiyorum. Kabul edenler. Etmeyenler çekimserler. Oy birliğiyle kabul edilmiştir. Yoldaşlar; hepimizin bildiği gelip çalışmaya başladı. Bu durumda çok birikmiş sorunlar da gündemde olduğu için PE olarak, şubadaki plenumdan bu yana olan toplam maliyetin bir münasebesini ayrıntılı bir şekilde yapıp, bunun hesabını verme olanagina sahip olmadık. Dikkatlerimiz ister istemez gündemdeki sorunlara politik bir çözüm bulma konusunda odaklaştı. Ve şimdi size sunulan raporda, genel politik durum analizi ve burdan çıkarılması gereken sonuçlar üzerinde bir görüş konusunda bir mutabakata varmaya çalıştık ve bunu amaçladık. Bunu sizlerle sunduktan sonra gene biz kendi çalışmamızda, sorunları politik olarak tarif edebilecek bir vere varmak için çalıştık. Çünkü partide bir çok sorun var. Bu sorunların çeşitli yansıma biçimleri var. Zaman zaman kökeni poré farklılaşan durumlar oluyor. Zaman zaman illegalde çalışan yoldaşlarla şimdi legalde çalışan yoldaşlar arasında sorunlar çıkıyor. Zaman zaman bazılarının danda yetenekli bazılarının gereken performansı gösterme yeteneğinde olmaması gibi sorunlar çıkıyor. Biz bu sorunları incelediğimizde tek bir cevapla partinin bütün sorunlarını analiz etmenin mümkün olmadığı sonucuna vardık. Tartışılan konularda çeşitli kamplasmalar oluyor. Ama bu kamplasmaların birinin ötekine göre daha doğru olduğuna dair de bir sonuç PE tarafından benimsenmedi. Danda derin bir tartışma, bizi daha derin bir analize götürdü ve şimdi sonuç hazırladığımızı ve burda sizlere verdipimiz belgede daha genel bir açıklamayı yapabildik kanaatine vardık

Ve eğer bu analiz burada kabul görürse, yahut zenginleştirilirse bizce partinin sorunları yoluna girebilir. Gerek Türkiye'de gerek dünyada Komünist hareket bir bunalım içindedir. Bunalım varlık-yokluk kavgasıdır, aslında. Yani bu sorunu bu şekilde çok net tarif etmek gerekiyor. Hepimiz izliyoruz dünyada, gerek Türkiye'de kendi partimiz açısından da varlık-yokluk sorunu içerisindeyiz. Bizi birleştiren eski değer sistemleri şu anda parçalanmış durumda. Bizi birbirimize bağlayan ve bizi birleştiren amaçları tarif etmede yetersiz kalmış durumdayız. Bir çok komünist partisinden farklı olarak bu bunalımdan çıkış yolu için yeni bir politik geliştirmek geliştirip ortaya koyabildik. Fakat geçen süre içinde birçok sorun üst üste geldi. İlegal örgütün legale çıkışı yeni bir problem. İki partinin birleşmesi yeni bir problem. Her alanda faaliyetleri yenileme ihtiyacı gibi bir problem, tüm bunlar çevremizden de oldukça yalıtılmış durumda üstümüze geldiği bir koşulda bir çok sorunun çıkması aslında kaçınılmazdı. Tarihte çok partinin bu sorunlardan yalnızca bir tekiyle bölünün parçalandığı durumlar çok oldu. Biz parti yönetimi üzerindeki tartışmalardaki sorunları çözememizin nedenini sonuçta şöyle tarif ettik. Bütün yönetim çok somut belli bir amaç etrafında birleşmede yeterli bir çalışma göstermedi. Bir amaç birliği sağlanamadı. Bu amaç birliği ne olabilirdi? Hangi amaç birliği gerçekten böylesi farklılıklar taşıyan bir partiye, böylesi bir geçiş sürecinde bulunan bir partiye birleştirebilirdi? Aslında programımız bunu net olarak ortaya kouyordu. Bu ancak ve ancak demokrasi mücadelesini, insan haklarını mücadelesini genel olarak geniş anlamıyla partinin bir temel amacı olarak net ortaya koyup, bütün çalışmalarını buna bağlayabilmekten, bütün örgütü bu demokrasi mücadelesine tabi kılmaktan kaynaklandı. Biz strateji değişikliğinden söz etti. Strateji değişikliğinin ne anlama geldiğini yeterince özümseyemedik, çalışmalarımızı bu strateji değişikliğine yeterince tabi kılamadık. Sorun şudur: Eğer komünist hareket dünyada varlık-yokluk kavgası veriyorsa, kendini yenileme sürecine girme sorunuyla karşı karşıyaysa bunun Türkiye'de somut tarifi, bu komünist partisi ancak ve ancak Türkiye'de demokrasi mücadelesi için de yer alabilirse, demokrasi için bir şeyler yapabilirse varlık hakkı kazanacaktır. Baska bir bizim partimizin varlık hakkı kazanma, toplum tarafından benimsenme olanağı yoktur. Ancak demokrasiye katkıda bulunabilirsek, demokrasinin en tutarlı gücü olarak ortaya çıkabilirsek ve bir parti bir demokrat militanlar partisi haline bilfiil gelebilirse, Türkiye bu partiyi kabul edecektir, faal olabileceğizdir. Bunun dışında geleceğe ait tasarımlarla ki o tasarımlar her zaman geçerli kalacaktır varlık hakkı kazanmak, yokolma tehlikesini azaltmak, dünya komünist hareketinin bugün bulunduğu aşamada mümkün değildir. Bunu hep söyledik fakat bunu yeterince bilince çıkaramadık. Daha da önemlisi bütün çalışmalarını bu hedefe bağlı olarak yürütemedik. Ve tartışmalarımızda bu hedef odak noktasında olmadı. Bu hedefe bağlı olarak herşey tam olarak ifade edilemedi. Partinin bu hedefe bağlı olarak, yeni anlayışa uygun olarak yeniden yapılandırılması, yukarıdan aşağıya düzenli bir şekilde götürülemedi ve götürülemiyor. Yenilenme konusunda, bir anlamda kargaşa da var. Yenilenme bize göre, ancak ve ancak yukarıdan aşağıya doğru gidebilir. Aslında insiyatifleriyle birleşirse gerçekleşebilir. Fakat yenilenme yukarıda bu konuda tam bir fikir birliğine varmış kadroların faaliyetleriyle partinin altına doğru yayılabilir. Ve partinin insiyatifinin geliştirilmesiyle birlikte, bu insiyatifle birleştiği zaman her türlü bürokrasiyi aşarak hayata geçebilir, gerçekleşebilir. Bunları biz zaman zaman söyledik. Fakat faaliyetlerimiz, çalışmalarımız, özellikle yönetim mekanizmasında bu ilkeye göre düzenlenemedi. Şimdi biz bunu bilince çıkartmış bulunuyoruz. ve diyoruz ki; partinin bütün öteki sorunları ancak bu temel alı-

nırsa çözülebilir.Yani biz hep birlikte bir anlamda yeni bir komünist partisi yaratma hedefini, komünist hareketi yeniden Türkiye'de var etme, toplumsal birgüç haline getirme hedefini paylaşa bilmeliyiz. Bu hedefi paylaşabilirsek sorunların çözüm yollarını açabiliriz görüşüne vardık. Çünkü başka bir açıklamayla, başka bir analizle sorunların üstesinden gelmek mümkün değildir. Bütün sorunları birleştirebilecek bütünsel bir analiz bütün sorunların çözüm yolunu aydınlatılabilecektir, analiz olarak. Bu analizi biz doğru gördük. Elbette bütün sorunların sorumlusu yönetimdir. Yönetim bu belgelerle kendisinin bir anlamda özelleştirisini yapıyor. Şimdiye kadar gereken yönetim faaliyetini gösteremedik. Fakat bunun açıklamasını da ne köken farkıyla yapabiliyoruz, ne birbirimizin yetenekleri arasındaki farklı yapabiliyoruz, ne de başka nedenlerle yapabiliyoruz. Bunların peşsi var. Bunlar da realite. Bunlar yanlış değil. Fakat yönetimin şimdiye kadarki zayıflığının temel nedeni, yönetimi faaliyetini bu amaç etrafında birleştirememiş olmasıydı diyoruz. Ve böylece yönetimi şimdi şöyle bir iddaiyla ortaya çıkmış omluyor. Bundan sonra bütün faaliyetlerini demokrasi mücadelesini başa alan ve örgütünden ideolojik faaliyetine kadar bu amaca bağımlı kılan bir çalışma yapma sözüyle ortaya çıkıyor. Eğer böyle bir analiz burdaki 50 yoldaşla birlikte son hali de ~~xxxix~~ verilip, bu 50 y.daş ~~partinin~~ karşısına böyle bir fikir birliğiyle böyle bir amaç birliğiyle çıkabilirse bizce sorunlar bir çözüm yoluna koyulabilecek ve tali olan sorunlar olarak gündemimize gelmeyecektir. Çünkü KP'yi bütün öteki partilerden ayıran şeyin onun bir amaç partisi olması, herhangi bir menfaat peşinde koşmayan insanların belli bir amaç etrafında birleşebilmesidir. Bu amaç, işte bugün Türkiye'nin demokratik yenilenmesi amacı olarak ortaya konursa (programda olduğu gibi) ve her çalışma, örgütlenme tarsına kadar giden çalışma bu amaca tabi kılınırsa ve bu amaç için ısrarla ve ısrarla çalışılırsa, bütün eylemimiz bu amaca bağlanırsa, Türkiye toplumunda Kom.hareket öteki partilerden farklı bir parti olarak yığınların cazibe merkezi haline gelir. Öteki belgelre yapılan politik durukm tahlili de zaten demokrasi meselesini Anayasa somutunda gündeme getirme, şimdi Anayasa meselesini özellikle C.Başkanlığı seçimleri sonrasında ne olursa olsun gündemki belirleyen konu haline getirip bütün dem. güçleri Anayasa için mücadele hedefinde birleştirmenin gerekliliği. Bu gerçekten çıkıyor analiz. C.Başkanlığı seçimleri sonrasında çok farklı nedenlerle de olsa, gerek SHP, gerek öteki dem. güçleri ve sol güçler, gerçekten sorunların çözüm yolunun rejim sorunu olduğu ~~xxxxxx~~ fikrinde birleşebilirler ve eğer Anayasa sorununu toplumun gündemine getirmek için gereken çalışmaları yapabilirsek biz burada çok önemli bir rol oynayabiliriz. Böyle bir moment bizi bekliyor. C.Başkanlığı sorunu nasıl çözülsün çözülsün gündeme ancak ancak Anayasa ve rejim sorunu bütün boyutlarıyal getirilirse gelişmenin yolu açılabilir.Biz zaten TBKP'nin yasallaşması mücadelesini baştan beri demokrasiye katkı olarak tarif ettik. Şimdi bu analizle bu katkının anlamı daha da önem kazanıyor. Eğer biz bütün öteki alanlardaki mücadelelerle de, ~~sp piz~~ politik gelişmelerde de herşeyi Anayasa sorununa bağlayan , tüm çalışmaları buraya yönelten bir faaliyet gösterebilirsek,bu sorunun toplumun gündemine girmesine yardımcı olabilirsek o zaman TBKP'nin legallesmesi de bu bağlam içersinde, kurucular kurulu olarak saptanan eylem biçimi, geniş dem. tabana oturabilecek yükselen bütün öteki dem.istemlerle arasında yükselerin bir dem. iskem olarak bizim özgül katkımız olarak gündeme gelebilecek. Tartıştığımız başka önemli konu olarak geniş bir KP fikri de şimdi daha ayakları üstüne oturan bir yere, analize oturabiliyor. Biz genel olarak

ten varlık-yokluk sorunu içinde. Bunu iyici bilince çıkartabilirsek, biz Türkiye'de bu bunalımdan çıkış yolunu kağıt üzerinde bulduk. Biraz önce de söylediğim gibi demokratikleşmede rol oynayabilirsek varlık hakkına sahip olabileceğiz. Başka türlü bir varlık hakkına sahip olabileceğiz. Başka türlü bir varlık hakkına, Türkiye'demarksistler sahip olamazlar. İşte bu kağıt üzerinde bulduğumuz çözümde yeniden birleşebilirsek, bütün ira demizi, partinin bütün faaliyetini bu amaca bağlı yeniden tanımlama, yeniden düzenleme üzerinde birleştirebilirsek ve bu mantıkla yasallaşma hareketini sürdürebilirsek, bu mantıkla geniş bir çağdaş komünist partisi için başkalarıyla birlikte, biz hazırlıkları oluşturmaya başlayabilirsek ve bu amaçla partimizi kurumlaştırmaya başlayabilirsek sorunların çözüm yoluna girebiliriz ve o zaman bakarız ki eski kavgalarımız, eski anlaşmazlıklarımız anlamsızdır. Bu toplantı tarihi bir toplantıdır. Çözüm yolları üzerinde tartışmalarımız yoğunlaşırsa bir mesafe katedebiliriz. Ve en önemlisi bu iki günlük toplantıda burdaki 50 yoldaş hemfikir olarak çıkmayı sağlamak zorundadır. Bu anlamda tarihi bir toplantıdır bu. Eğer biz, bunu başaramazsak, ayrıntılara dalarsak, geçmiş dönük tartışırsak, geçmişin sorunlarına açıklamaya çalışırsak -ki bunlar yapılabilir, buna hepimizin hakkı var- sorunları çözemeziz. Biz şimdi bir çözüm yolunu bütünsel olarak ortaya koyabildiğimizi ve bunu netleştirmenin ya da tartışmanın yararlı olabileceğini düşünürüz. Ve eğer, tekrar altını çiziyorum, hemfikir olarak, gönül rahatlığıyla bir mutabakat ortaya koyamazsak bu işin sonu karanlıktır. Bunu açık olarak görebilmemiz lazım. Bu başlayan mücadele, Türkiye'deki demokrasiye katkıda bulunma, TBKP'yi legalleştirme, komünist hareketin legalitesini kazanma mücadelesi eğer başarıya ulaşamazsa komünist hareketin varlığı Türkiye'de eğer başarıya ulaşamazsa komünist hareketin varlığı Türkiye'de soru işareti haline gelecektir. Bunu çok iyi bilince çıkartmamız gerekiyor.

Bu anlayışla tartışırsak sorunları çözebiliriz diye düşünüyoruz.

Burada tüzüksel olarak yetki vs. konusu önemlidir ama şöyle davranırsak herhalde en doğrusu olacaktır. Burda her birimiz, bu partinin başkanı ve genel sekreteri kadar yetkili ve sorumluyuz diye düşünmeliyiz. Ancak bu bilince aralarımızdaki mesafeleri aşabiliriz. Bu bizi sonuca götürebilir ve gerçekten böyle bir aşamadayız. Artık sorun, biçim sorunu değil, bu partiyi ayakta tutabilme sorunudur. Bu geçiş döneminden hep birlikte çıkarsak elbette çok daha başka sonuçlar, çok daha başka biçimlemeler olacaktır. PB kendisi hiç bir şekilde yeterli faaliyet göstermemiş olduğu fikrinde hemfikir. Ve bir çözüm yolu konusundadır mutabakata varmış durumda. O zaman bu mutabakatı daha genişletmek, zenginleştirmek ve bu mutabakatın kendisini tartışmak en doğru yol olacaktır.

katılımcılığını en genel hatlarıyla, eksiz ifade bulacağı mekanizmaları yaratmak durumundayız. O nedenle ben MK'ni hedef almanakla birlikte şunu öngereceğim, somut olarak ben partimizde katılımcılığın egemen olmasının yolunun tabanın merkezi temsiliyetinin sağlanmasından geçtiğini düşünüyorum. Bu nedenle Akdeniz Bölgesi-yaklaşık nüfus olarak 10 milyona sahip ülkenin coğrafi yanıylada 7/1 nüfusunu oluşturan bu bölge gerçekten merkezi temsiliyete sahip değil. Bu yanıyla merkezi temsiliyete haiz örneğin biz bölge komitesinde biraraya geldiğimizde gelişmelerden değildir bilginiz yok. Ne olup bitiyor haberiniz yok. Bölge Komitesi toplantısı yapılıyor, ben bölge sekreteri olarak toplantıya katılıyorum, hiçbir açıklama getiremiyorum, ve orada apıgap kalıyorum. Nedeni ise demin belirttiğim nedenlere dayanıyor. O nedenle daha önce yoldaşlara ilettiğim bir sorun vardı. İkili bir yaklaşım önermiştik. O ikili yaklaşımı açacağım burda. Tekini ben mutlak zorunlu olarak görüyorum. Daha önce ilettiğim yöntem şuydu: Ya merkezden yoldaşlardan birtanesi ya da birkaç tanesi bölge komitesi toplantılarına katılır, her toplantıya katılır. Hem merkez üyeliği, olarak katılır aynı zamanda bölge komitesi üyesi olur ya da bölge komitesinde merkezi temsiliyete haiz olan insanlar yer alır düşünce mi vardı. Bugün bu mantık çerçevesinde merkezden yoldaşların bölgeye katılmasını istemiyorum, kendi adına istemiyorum. Çünkü şu zihniyetin taşıyıcısı olacaklardır. Bölgeye o yüzden örgütlerimizin, üyelerimizin

organlarda yer alması gerektiğini öneriyorum ve ben asil olarak bu düşünceye sahibim. Diğer yanıyla yoldaşların getirdiği tüm sorunlara katılıyorum. Katabakat gerekiyor, sağlıklı kararlar alınması gerekiyor, bu konuda üzerimize düşen herşeyi de yapmaya hazır olduğumuzu belirtirim.

S.G. Partisi ile üyesi olan bireyler, parti dışındaki sol, demokratik güçler, buarada yığınlar arasındaki ilişkileri ben ilki insan arasındaki ilişkiye benzetiyorum. İki insan arasındaki ilişkilerde diğket edilmesi gereken çok önemli bir unsur vardır: İnsanlar birbirlerini şağırtmamalıdır. Birbirlerini şağırttıkları taktirde aralarındaki ilişki mutlaka sarıdır. Partinin üyesi olan bireyleri, kendi dışındaki sol ve marksist çevreleri, özellikle bunları, sonra demokratik güçleri ve daha sonra yığınları sık sık şağırtması parti ile o unsurlar arasındaki ilişkilerini zedeler. Aradaki güven ilişkilerini ortadan kaldırır. Bizim böyle bir sorunumuz var bence. PB tarafından hazırlanan raporların sunuşu ile Politik Pürönuu durum değerlendirmesi ve bu durundan çıkış yolu konusuna da önüne getirdiği karar çeşitli gelişmeleri taşımakla birlikte bütün olarak bence benim için yeni bir ... Önemizdeki karar belli bir politikanın bugüne kadar -özellikle yasallaşma, birlik ve yenilenme konusunda- belirli bir politikanın ıcararla sürdürülmesinin yeni bir örneği. Sık sık yaptığımız zikzakların yeni bir örneği.

neden olacaktır. Artık bir tuncla, yeddi tuncla kalıyorlar. Parti y, da içinde bugüne kadar ki en temel, en ilave düşünceleri vardır. Bu temel düşünce budur, her şey bununla ilgili olmalıdır. Tuncu biraz daha genişletmek istiyorduk biraz daha arttırmak. Şimdi birçok kurucular birliği ile bu soruları niye yapayın bir parti olarak, bir işi yapın. Tuncu sorunu da önce 377'ni sunuşundaki amaçlarımızı gerçekleştirerek. Ben bu sunuşta bütün değişiklikleri aynen katılıyorum. Fakat kesinlikle çünkü bu sunuşta politik durum değerlendirilmesine gereken kurucular tarafından girilmedi. Tuncu temel bir politika bağlamında değildir. İki defa konuşma yapıldı. İlk defa 4 sayfa ile devam eden önce aynı partinin politikası idi. Tuncu 377 4 sayfa ile devam eden önce aynı partinin politikası gibidir. Temel sorunuuz. Birlik sorunuuz. Bir yerde belirttiler, "Tartışılacakları çalışma tarzı, politikası. Tuncu birisiyle çalışıyor, birisiyle yaratılıyor; bu yolun kurucular tarafından gerçekleştirilmesine kesinlikle inanmıyorum. Z: Tartışmanın veriminde olacağı için burada bir şey istiyor.

3..yoldaki politikadan sonra. Tuncu ile başlayan süreç bugün kesinlikle bir süreçtir. Bu konuda kurucuların birliği önemli bir alternatif bir öneri ortaya konmadığı sürece verimli bir sonuca ulaşamazlar. Her

V.8: Tuncu varlık yokluk sorunu dendi. Çok açıkça ideolojik bir sorundur. Tuncu'nun varlık yokluk sorunu ideolojik bir sorundur. Böyle bir sorunu yaşadığı dünyada ve Türkiye'de bu sorunun çözülmesi konusunda belirli adımlar atmak zorundadır. Eğer bu tesbiti yapıyorsak bunu yapmak zorundadır. Karanlık önümüz deniyor, o zaman bu sorunları tartışmamız lazım. Bu sorunları tartışmak ve çözmek şöyle deniyor belli bir zamanı alır, katılıyorum. Kolay da değil. Beceremeyebiliriz de. Buna da katılıyorum. Ama bu adımları atmak zorundayız. Bunları tartışmanın yolları geçmişte değerlendirerek önümüzdeki adımları değerlendirerek tartışmamız gerek. Menke kurullarımız yok dendi. Bunun ideolojik sorundan, varlık yokluk sorundan kaynaklanıp kaynaklanmadığını araştırmamız lazım. Bunları ortaya koyarsak bizim demokratikleşme, demokratik yenilenme programımızdaki kalkış noktalarını da bugün Türkiye'de yakalamaya çalışırsak sorunların bu noktalarda aşabileceğimize inanıyorum. Şimdi o zaman bu sorunları tartışmanın teminini yaratmalıyız. Başka tartışmalardan gelmiş parti birimlerinde ve yöneticilerimizde bu sorunları tartışmadan yeni yolları çok açık bulamaz ve biz bulduğumuz öneriyle de belli noktaları açamaz diyebiliyoruzsunuz, kolay değil denmez. Burada şöyle bir tesbit var, katılıyorum. 4 sayfaya ben de katılıyorum. Çünkü bunları getiriyor 4 sayfa. İlk defa. Daha önce programımızda vardı fakat çalışmalarımızda hep gözden kaçırdığımız nokta oldu. İnsan haklarına ve demokrasiye dayalı bir parti kuralım budur çıkış yolu doğru. Zaten çağdaş, yığinsal,

yasal parti derken zaten imaj buydu. Programızda, daha sonra da bir sürü belgemizde de yer alan imaj bu. Bunu yakalamıştık ve daha sonra çeşitli şeylerle yakaladığımız noktadan uzaklaştık. Şimdi tekrar yakalayabilir miyiz? O zaman böyle bir parti, yani demokrasi konusunda sahip çıkan, çıkış noktasını da burda bulan partinin somut önerileri çok olur, somut önerileri bir tane olmaz. Demokratikleşmede yer alma somut öneridir, insiyatifleri kullanma, insan hakları olaylarına sıcak bakma, tavır alma, partiyi bu yöne şey yapma, bütün demokrasi güçlerini bu harekete yöneltecek bir parti. Bunun bir sürü somut noktaları vardır. Tabii tartışabiliriz şu an hangisini bulalım diye ama... yakalayabiliriz bunları. O zaman tavandan aşağıya doğru bunları tartışan ve bunlardan çıkış noktası yakalayan, yani sadece benim komünist harekette dediklerim doğrudur diyen bir partinin yerine sorunları çözecek ve Türkiyede kalıcı olacak yasal çağdaş bir komünist partiyi nasıl oluştururuz yollarında ilerleyen bir parti birimleri ve parti üyeleri haralde önümüzü açar. Burda da birbirini anlayan, birbiriyle tartışabilen bir politika yapmak zorundayız. Tabanda baskılar yaşandı. Bu baskılarla tavanlar, tavandaki üyelerimiz ve bizler biz TBKP'nin yasallaşmasını sağladığımız an demokrasinin kazanılmasını da sağlayacağız, komünist hareketin yasallaşmasını da sağlayacağız gibi bir noktaya ulaştık. Ve bu baskılar yarattı. Ve bu baskılar yeni politika üretirken hep önümüze geldi. Onun getirdiği baskılarla bence politika üretmek tek yanlış bir yoldur. İtikim PE'nun ilk şeyinde var;

zorlama, yol açma, bütün politik güçleri tavır almaya zorlama, bence bu terimler bugünkü yapıya ve şeye uygun değil. Tek tek tartışsak bir kısmına katılırım ama yine bu anlayış uygun değil. Bu kadar zorlama, tavır almaya zorlama, öcü hareketim ben bunu yapıyorum gibi. O zaman 4 sayfa daha önce tartıştığımız demokratik yenileme anlayışını hallediyoruz gibi geliyor bana. Ve aynı zamanda insiyatifleri kullanmayan bir komünist dayorum birlik için, bu doğru. Bu tespitte uygun bir parti yapısı merkeziyle aşağıya, politikasıyla, insiyatifleri kullanan, birlik için, demokrasi için, insiyatifleri kullanan bir parti yapısıdır bunların marjinaliği. Yine aynı bir konu bütün organ ve örgütlerde görüş birliğine ulaşılabiliriz böylelikle yargısal bir konu ancak her düzeyde geniş güçlerin düşünsel ve pratik eylemleriyle çözüme kavuşturulabilir ayrıca böyle politik bir laf üzerine partinin görüş birliğine varması bizi ikinci sorunlardan uğraştıktan uzaklaştırır. Doğru bir tesbit, o zaman bu uzlaşmayı sağlayacak yolları parti politikasına programına bu noktalarda zenginleştirmek zorundayız. Ve yine bir tesbit var: eskiyle idare edebileceğimiz görüşünden terlettik. O zaman pratikte yaptığımız işlerle eskiye dönüş var. Demokratik yenileme, tutarlı ve demokratik insan haklarına sahip bir parti öncülüğü kurduruyor. Şimdi böyle değerlendirilince konu çıkış

D.A: ^(ml)Bazı kavramlar basit tabii. Basit olduğu kadar algılaması zor oluyor. KP politik mücadele örgütüdür. Bu gerçeği kabul ediyorsak, önce bundan başlıyorsak o zaman ilerlemek yol almak mümkün olur bence. Politik mücadele örgütü dediğimiz zaman bir politikası var demektir bir de buna uygun mücadelesi, faaliyeti var yani politikanın olması yeterli değil, aynı zamanda buna uygun faaliyetler yapılması lazım. Dünyanın en güzel politikalarını üretseniz dahi ona uygun faaliyetler olmazsa, yaşama geçirilmeye çalışılmazsa bu politikalar handa kalır. Ayakları havada kalıyor, yaşam bulmuyor. Dolayısıyla politika yaşatabilmesi için canlı somut olması lazım, elle tutulur, gözle görülür olması lazım. İnsanların bunu görmesi gerekiyor. Bu düzeyde baktığımız zamanda eğer kuruculuk hareketini yani yasallaşma faaliyetini partinin politikası olarak görmediğimiz zaman ister istemez bir bu politikaı sorgulamak gerekecek ve buna uygun olarak da yapılmış davranışları, girişimleri, eylemleri sorgulamak gerekecek. Yani ta en baştan KS'nın gelişini sorgulamak gerekecek, yoldaşlar, Eğer bunu sorgulayacaksa, bunu tekrar tartışacaksa üç sene sonra ozaman tartışalım, ben buna razıyım. Şimdi biliniyor gerçi, çok söylendi biliniyor gerçi ama ^{gerçek} ki hala bilinç düzeyine ve buna karşılık gelecek eylem düzeyine çıkmıyor. Partimizin politikası esas olarak aktif müdahale politikasıdır. Sürece kararlı, istikrarlı müdahale etmektedir bu. Ve bir bunu şu ya da bu ölçüde yasallaşma

KS nasıl yaptılar, sürece aktif müdahale ettiler. Ne oldu? Türkiye, ülkemiz halkımızın üzerine yandırıcı etki yaptı bu. Bu örnektir, politika etki, yapıldığı ölçüde yaşam bulabiliyor. ^{yaşamı da etkilemektedir} Ten kurucular hareketini de böyle karacı bir etki yapacak girişim olarak değerlendirmiyorum. Ve bunun politikaya uygun olduğunu ^{çok bence} zamanın geliştirdiği, hatta geçtiği kanısın-
dayım ^{bu}. Bu gökten yapılmıyordu. Ama artık yapacak morundayız bunu. Biz ... serunu başe alıyoruz yasallaşma da tene bunun üzerine oturuyorsa ki bu girişimde bulunmak zorundayız. Fikrin partimizin TDKİ'nin politikası TDKİ'nin yasallaşmasıdır, dostlar. Başka birgeç değildir bunun adı. Eğer yenilenme de olacak eğer birlik de olacaksa yasallaşmayla olacaktır. Eten yasallaşma kendi başına ağırın olarak taşıyor yenilenmeyi, yasallaş-
madık yenilenme eğilimi; illeğinde yenilenmek müddet değildir. Yasallaşma-
dan birlik de olmaz, illeğinde birlik olmaz. ÖNK'ün açık tartışmak lazım hergeçti. Ağır karvi, tıgana zaman birliği idaretebilirizimin, anlaşıp noktalarını bulabilirizimin. Herde tartışacağız. Fakat, yasallaşma faaliyeti ile birliktir. Böylece toplantılar yapıya bağladık. Bunları geçirdi kanısın-
lardan. Yasallaşmanın eğilimdiriz, diyoruz. Gerçekten eğilimdiriz. Bugün burada tartışıyoruz. Daha dün bu müddet değildir. Ten sadece politik anında söylemiyorum. Bir birliktelik için yasallaşmanın önemini anlatmaya çalışıyorum.

İlk kez kendimiz, kendi görüşlerimizle, kendi tutumumuzla, kararlı bir şekilde böylesi görüşmeler girabiliriz. Yalnız ben bu görüşmelere girecek olan yoldaşların sadece yönetici sıfatının olmasını doğru bulmuyorum. Aynı zamanda bu politikayı kavrama düzeyinin de yüksek olması, açık ve kararlı tutum almaları gerektiği kanısındayım. Bugüne kadar birlik görüşmesinde bulunan yoldaşların böyle tutum almadıkları kanısındayım. Yani sürekli diğer sol güçlerin önerilerinin peşinde dolaştık, kendikendimize orda insiyatif göstererek de önerilerde bulunabiliydik. O yüzden görüşmek olan yoldaşların iyi seçilmesi gerektiği kanısındayım. Aralık sonuna kadar da yurt dışından döndü kararlarının gerçekleşmesi gerekiyor, bu kararlar mutlaka gerçekleşmeli, havada kalmamalı. Sadece yöneticiler değil tabii üye yoldaşlar da gelebilirler. Beşinci olarak da ülke çapında bir kurucular hareketi gerçekleşmeli, olanaklı olan her ilde kurucular girişimi komiteleri gibi hareketler örgütlenmeli, bunlarda merkezi düzeyde kurucularla birlikte işbirliği halinde koordineli biçimde çalışabilmeli. Bunun yanı sıra da siyasi partilere, parlamenterlere, hukuk adamlarına, anayasa mahkemeleri, danıştay üyeleriyle ilişki kurabilecek, sözlü ya da yazılı ilişki kurabilecek bir ekip oluşmalı. Aynı zamanda bir kurucular bülteni çıkartılabilir bu adımlar ajansı gibi değil, dorudan doruya TİKP kurucular bülteni adıyla çıkmalı ve kuruculuk faaliyetinde yer alanların çalışmaları parti kamuyuna gerekse dış kamuyuna açıklanmalı. Bunun yanı sıra da yasal bir biçimde il

başladığı anda toplu bir çıkış yapılabilmesi için hazırlanması gerekiyor. Yani bir tabelaların yazılması dahi hazırlanmalı. Dilekçe verir vermez de tabelaların asılması gerekiyor. Bunun yanı sıra kadın, gençlik, öğretmen, sendika, teknik eleman, gibi değişik toplum kesimlerinden, çalışma alanlarından tanınmış isimlerinde bu kurucular hareketine alınması sağlanmalı, özel görüşmeler, ikili görüşmeler yapılmalı, ve buralardaki yoldaşların kurucular hareketine katılması sağlanmalı. Bir de merkezi düzeyde kurucular girişiminin iyi örgütlenmesi lazım. Ne demek ki merkezi düzeyde örgütlenmemiş çok boyutlu gerçektir. Bir de aydınlar ve marksist güçlerle, siyasi partilerle, belediyelerle ilişkileri güdürecek ekipler, dernekler, okullar, sendikalar, meslek kuruluşları gibi ilişkileri güdürecek ekip, basınla, sanayi odaları, iş adamlarıyla ilişkileri güdürecek ekip. Örneğin bir postalam ^{merkezi} oluşu, kurulmalı, idari işler, teknik organizasyon işleri, mali işler, finansman sağlanması, aynı zamanda emekçi komünistlerle, insan hakları derneğiyle Tayad gibi kuruluşlarla ilişkileri güdürecek ekip; Böylesi geniş çaplı bir organizasyon oluşmalı ve kurucular hareketinin merkezi böylesi yapılanmaya gitmeli. Kurucular hareketinin iç işgali demokratik olması lazım. Parti yapısından ayrı fakat aynı zamanda da parti yapısıyla da uyumlu biçimde gerçekleşmesi gerekiyor. Benim görüşüme göre kurucular hareketine katılmakta komünist parti aranmamalı, herhangi bir demokrat insan da gerçekten KP'ni;

yasallığından yonyssa kurucular hareketinde sembolik olarak yer alabil
Kurucular hareketine ilişkin söylemek istedigim bunlar.

M. H. (PB): Toplantının başında Başkan tarihi bir toplantı dediği zaman kişisel olarak tepki duydum, fakat toplantı açıldıktan sonraki tartışmalar ve seyri gerçekten tarihi bir toplantı olacağı görüşünü şimdi bende netleştirdi. Görüyorum ki, toplantı öncesi yapılan hazırlıkların eksikliği nedeniyle PB - MK üyeleri arasında tartışmalar şu veya bu biçimde, şu veya bu konuda burada gelişme seyri gösteriyor. Elbette bu MK'nın ve PB'nun bundan sonraki yapacağı toplantılarda ilgileneceği sorunlar olarak alıyorum. Ancak beni birşey ilgilendiriyor burda. MK'mız 1997'den günümüze kadar geçen süreci, 1.5 yıl partimize kaybettirdi. Ben bu 1.5 yıl kaybedilmiş görüyorum. Beni ilgilendiren MK'nın kendi içersindeki tartışmalar değil, işin bu yanı. Neden kaybetti biliyor. Birincisi, partimiz politik gündemi yakalayamadı. Veya belirleyemedi. İkincisi, geçiş sürecinde insiyatifi elden kaçırdı. Bu da örgütümüz güven bunalımı, moral bozukluğu, kararsızlık, otoriteye seklinde kendini gösterdi. Ben 1.5 yıllık süreci şöyle değerlendiriyorum.

Patbelda top tutmak diye bir deyim vardır.MK'mız da topu ayağında çek tuttu.gerçekten çek tuttu.MK'mız bundan sonra da topu tutmaya devam edecek ya da topu tutmayacak ya da topu atacaklar ya da topu atacaklar, bir süre daha bekleyecektir.Zaten burda bazı arkadaşlarımız topu taca atma eğiliminde.Yasallaşma anlamında topu taca atma eğiliminde,bekleme eğiliminde.Ben buna katılmıyorum.Çünkü gerek bölgesel çalışmalarımızda gerekse partinin genel gidişinde beklemeden partimize yarar sağlayacağı görüşünde değilim.Bu toplantıda kurucular meselesinin halledilmesi görüşündeyim.Çünkü bu mesele uzadıkça,beklemeye alındıkça çözümü yok. Diğer güçlerle de bu işi şimdiden kotarmaya başlayacak mekanizmalar net değildir,fludur bence.En kısa sürede kurucular hareketinin hayata geçirilmesi yanlısıyım.Diğer yanıyla burada demokrasi partisi, insan hakları partisi meselesine katılıyorum.Ancak bu bizim için yeni değil.Programımızda da buna benzer konular var.Sadece PB'muz burada öncelikler sırasının birinci bölümüne yerleştirmiştir.Ve isabetli bir tesbittir.Çünkü artık çağı yakalamanın sorunu insanın temel sorunların dışındadır.Günümüzde sosyalist ülkelerde,dünya komünist hareketindeki bunalımda bize bunu göstermektedir.Bundan sonraki çalışmalarımızın bu tesbit etrafında devam etmesi görüşündeyiz.

4. K. Değerli yoldaşlar, şimdi PB'nun önümüze getirdiği konu kanımca doğrudan doğruya parti programının algılanması ve parti programının tartışılmasını içeriyor. Bu genişlik içine girmemeye çalışarak eylem hattı olarak PB'nun önerdiği önümüzdeki dönem çalışmaları-ki bu yasallaşma olarak tanımlanmış-buna ilişkin bazı noktaları belirtmek istiyorum. PB'nun karar tasarısı olarak sendüğü metni esas , almayaca-
ğım.

büyük bir çoğunlukla bu metindeki ifadelere, formülasyona katılmıyorum. Ama sunuş metni bence karar tasarısından çok farklı yaklaşımları içeren veya benim algıladığım kadarıyla daha açılımlar getiren bir metin olduğu için sunuş metni üzerinde konuşmak istiyorum. Şimdi bu metinde dikkatimi çeken çok önemli noktalardan ilki hemen hemen en doğru biçimde parti belgelerimizde yasallaşma ile yasallığı birbirinden doğru olarak ayıran bir terminolojinin kullanılmış olmasıdır. Ancak yine yaklaşımda vurgu yasallaşmaya yapılıyor. Bizim temel belgimiz biliyorsunuz yasallıktır. Vurgunun yasallaşmaya yapılmış olması eğer yasallaşmayı yasallık bütünlüğü içinde düşünmeyecek olursak bizi çok yanlış sonuçlara götürebilir. Yok, yasallaşmaya yaptığımız vurguyu yasallık bütününden kopartmadan götürübirsek doğru sonuçlara varabiliriz. Ve gerçekten önemli katkılar çıkartabiliriz. Ben konuya bu bağlamda yaklaşıma çalışacağım. Sonuçta katıldığım bazı teklifleri aynen okumak istiyorum; Bunlardan en önemlisi "bizim dışımızda komünist partisi nesnel bir ihtiyaç değildir" tesbitidir. Nesnel ihtiyaç olma durumuna parti nasıl gelebilir? Kanaatimce nesnel bir ihtiyaç olma konumuna gelebilmek aynı zamanda yasallığın (yasallaşmanın değil) kazanılmasıyla mümkün olabilecektir. Çünkü böyle bir durum politikanın günceli içinde yer alabilmeyi, günceli yakalayabilmeyi, güncel politikanın içinde uğraşır olmayı içinde taşıyacaktır ki yasallığın yani toplumsal meşruiyetin sağlanabilmesinde çok itici bir ivme olacaktır. Yine bir önemli tesbitim altına çismek istiyorum. Marksistlerin birliği, bugün solun içinde bulunduğu düşünsel ve pratik kısırlığını, hapsedukları dar kabuğu kırabilir, ülkemizin yaşamında etkili olan kitlesel bir akım yaratabilir. Yine bir önemli tesbit; bu gerekli girişimin geniş parti fikrine bağlı olması ve onun bugünkü koşullarda TBKP tarafından yerine getirilen somut bir adım olarak anlaşılması gerekir. Eğer geniş parti konusunda da yasallaşma alanında olduğu gibi somut girişimler gerçekleşmezse yasallaşma ve birlik politikaları birbirinden kopar. Geniş parti fikri soyuttur, Üç nedenle: Birincisi, geniş parti fikrini savunanlar komünist partinin yasallaşması konusunda anlaşmış değildirler. Şimdi burada birşeyi belirtmek istiyorum. Geniş parti fikrini Türkiye'de savunan marksistlerin komünist partisinin yasallaşması konusunda anlaşmış olmadıkları savı bence pek geçerli bir sav değildir. Geniş parti fikrini savunan marksistlerden bir kısmı oluşacak partinin adının komünist olmasında anlaşabilmiş değillerdir. Bizim açımızdan partinin adının komünist olmasının önemi bu nesnel durumu ortadan kaldırmaz. Şimdi bunlardan sonra şunları söylemek istiyorum: Arkadaşlar, sosyal demokrat partilerle komünist partilerin birleşmesinin gerekliliğinin tartışıldığı bir dünyada yaşıyoruz. Böyle bir süreç giriyoruz dünyada. Ve biz böylesi bir dünyada -ana başlıklarıyla söylüyorum-

demokrasi partisi, insan hakları partisi olma savıyla çıkıyoruz. Çıkış yolu olarak bunu öngörüyoruz ama böyle bir partinin yalnız bizimle sınırlı olabileceği, bizimle oluşabileceği gibi bir fikri de savunabiliyoruz. Bu kanatımca korkunç bir çelişkidir. Şimdi partimizin TBKP'nin kuruluşunu yapmak için çok uzun boylu hazırlığa gerek yok. Çok uzun boylu tartışmaya da gerek yok. Bu anlamda yapılacak hazırlıklar bizim iç hazırlıklarımızdır. Çünkü bizim programımız vardır; kurucular isim olarak belirlenir; bu anlamda TBKP'nin kuruluşu için çok önemli hazırlıklara gerek yok. Ama kurucular hareketi... Açıkça şunda anlaşılmamış lazım. Kurucular hareketi diye vasıflandıracağımız hareket TBKP'nin kuruluşunu yapmak mıdır? Yoksa KP'nin kuruluşunu mu hazırlamaktır? Geniş çağdaş, yığinsal KP diye formüle ettiğimiz partinin kuruluşunu hazırlama çalışması mıdır tartıştık mı yoksa TBKP'nin kuruluşunu yapma hazırlığı mıdır? Bu ikisi aynı şey değil. Kurucular hareketini, bütün argümanları dikkate alırsak, partinin tüm kararlarını, yayınlarını, kullandığı argümanları dikkate alırsak komünist partisinin kuruluşunu hazırlama olarak tartışmamız lazım. Bizim başarıp ortaya çıkarmamız halinde sarsıcı olabileceğimiz nokta komünist partisinin kuruluşunu hazırlama ve başarmaktır. Geniş ve yığinsallığı TBKP'ne partimize katıl biçiminde anlıyorsak bunu açıklıkla görmemiz lazım ki Türkiye'de bu anlamda partiyi yalnız biz kurarız. Yalnız bizimle kurulur. Ama geniş yığinsal parti, gerçekten ifade ettiğimiz gibi kuruculukta hiçbir ayrıcalık talep etmeksizin tüm katılanların eşit olarak görüşlerini belirteceği, oluşturacağı bir KP ise TBKP'nin sadece kendi gücüyle yapacağı kuruluşla sağlanamaz. Ve Türkiye politikasına aktif olarak katılabilmek, Türkiye politikasının gündemini belirleyebilmek ancak böyle tesbitlerin yapıldığı gibi geniş yığinsal bir KP'nin kuruculuk hazırlamalarına aktif olarak müdahale etmeyi öngörür. Ve partimizin yapması gereken öncülük ödevi bu kuruculuğun hazırlanmasında parti olarak üzerine düşen aktiviteyi sağlamaktır.

B.K (M.B.S): Partimizin durumunun hiç de iç açıcı olmadığı vurgulanıyor, benim gözlemlerim de bu yönde. Öyle görüyorum ki partimiz dağılma sürecine giriyor. Bu açıklık sorunuyla doğrudan bağlı gözüküyor bana. Partimizin dağılma sürecine girmesi. Kışkırtıcı bir moda haline gelmiş. Her şeyden önce politikamızın açık olması gerekli. Biz ne yapacağımıza karar vermek zorundayız. Biz TBKP'nin yasallaşmasını istiyor muyuz istemiyor muyuz? Her şeyden önce bunun belirgin olması lazım. Bu özümlü gelen raporda da bana açık gözüküyor. Birlik konusunda, komünistlerin tanımı konusunda gne açık olmamız gerekiyor. Ne dediğimizin anlaşılması gerekiyor. Biz kimle birlik yapmak istiyoruz? Tüm komünistlerle mi? Tüm komünistler kim? Örneğin TKP/ML tüm komünistlerin içinde mi?

Dev-Sol tüm komünistlerin içinde mi?Biz onları komünist saymıyor muyuz?Yoksa biz bunlarla yakın zamanda bir birliği mümkün mü görüyoruz? Bunların açık olması lazım.

Öte yandan şunun da açık olması lazım,biz TBKP olarak yasallaştığımız zaman dar bir parti olacağız,marginalite tehlikesiyle karşı karşıyayız.Peki kiminle birleştiğimiz zaman bu darlıktan çıkacağız? Marksist tanımına giren tüm komünistlerle birleştiğimiz zaman mı geniş parti olacağız?Eğer bu yığınsallıksa,Öte yandan birleşmek istediklerimizin konsepti nedir?bunun açıklanması gerekiyor.Nasıl bir partide birleşmek istiyoruz?Nasıl bir programla,ne yapmak için birleşmek istiyoruz?bunun açıklanması gerekiyor.

Kuruculuk hareketi üzerine söyleyeceğim şeyler var:Eğer biz 6 ay önce böyle bir girişimde bulunsaydık daha şanslı olacaktık. Kendi örgütlerimiz açısından daha şanslı olacaktık,Örgütlerimiz yasallaşma konusunda 6 ay önce bugünkünden daha hazırды. Bir hazırlık sürecine girelim dersek,benim gördüğüm odur biz şanslı,fırsatları kaçıırıyoruz.

Biz kuruculuk hareketinden söz ediyoruz,taslağımızda.PB'nin taslağında ama bu kuruculuk hareketi ne ile noktalanacak TBKP'nin yasallaşmasıyla mı?Böyle gözüküyor,tam tersine biz başka marksistlere ve kendi partimizin insanlarına kurucular hareketini anlatmakla yükümlendiriliyoruz. Kimse böyle anlamasın biz bunu TBKP'nin yasallaşması için yapıyoruz bunu.Peki niçin yapıyoruz?En geniş marksistlerin partisi için.

Peki kim bu en geniş marksistler?Nasıl bir parti?Nasıl bir program? belli değil.O zaman neye çağırıyoruz biz insanlarımızı?Ne olduğu belli olmayan bir amaç için mücadele etmeye ve fedakarlık yapmaya. Bu olacak birşey gibi gözüküyor bana.Bunun açık olması gerekiyor. Yani yasallaşmak istiyorsak-ki ben bunu istiyorum,TBKP'nin yasallaşmasını istiyorum- bunun açıkça vurgulanması gerekiyor.Eğer biz yasallaşmak istemiyorsak bunun da açık bir şekilde vurgulanması gerekiyor. Ne dediğimiz açık olmalı.Biz yasallaşırsak,partimiz yasallaşırsa bizimle birleşmeye istekli olabilecek marksistler bizimle birleşmekten vazgeçebilirler.Bu nasıl oluyor bunu anlamıyorum.Bizim yasallaşmamıza karşı olan insanlar bizimle birleşmeye nasıl razı olabilirler. Bizim yasallaşmamız desteklenmeyen insanlar bizimle aynı partide ,ortak mücadelede nasıl yer alabilirler.Bu bana akılcı gelmiyor.Öte yandan ben bu toplantımızda son şansımız değilse de,son şanslarımızdan birini kullandığımızı düşünüyorum.Parti örgütlerimizin varlığı açısından.

Y.K:Şimdi burada iki şey tartışılıyor,ben öyle anlıyorum.Burda TBKP'nin sorunlarını mı tartışacak?yoksa Türkiye'deki KP'nin sorunlarını mı?Bence ikisi birbirine giriyor burda.Bence tartışılması gereken budur;TBKP içinde bulunduğu sorunlardan nasıl sıyrılabilir?Metinlerde ifade edildi.Amaç birliğini sağlayamadık dendi.Amaç nedir Amacımız ne olmalı?Yine burada belirlememiz lazım.Politika yapamamad politika yapmıyoruz.Neye göre politika yapacağız? Sol güçlerle, komünistlerle birlik evet bu politika çok önemli.Ama parti hergün günlük faaliyetini nasıl yapacak?Parti kamuoyunun katılabileceği politika;hergün katılabileceği politika ne olmalı?Burada zayıflıklarımız var.Yasallaşma diyoruz.TBKP için ne anlama geliyor yasallaşma?Evet Komünist hareketin yasallaşması,tamam.TBK? istiyor mu,istemiyor mu?Yasallaşma sürecini böyle gizli toplantılarla mı sürdüreceğiz?Yoksa tabelalarını astığı lokallerde,diğer komünistlerin de izleyebileceği toplantılarla mı sürdüreceğiz faaliyetimizi?Diyaloglarımızı ilişkilerimizi,konspirasyon,gizlilik gerekçesiyle sınırlandıranak mı sürdüreceğiz yoksa açık mı sürdüreceğiz?TBKP'nin yasallaşması bu anlamda diyaloga,komünist hareketin yasallaşmasına katkı sağlayacaktır.Birlikten söz ediyoruz,komünist hareketin birliğinden,kimler bunlar?Bence burada çok önemli birşeyi atlıyoruz.Ülkemizde yasal,çağdaş,yıgınsal parti derken kürt gruplarıyla ilişkiler nerede kalıyor.Demokratikleşmenin iki unsurundan söz ediyoruz:KP'nin yasallaşması ve kürt ulusal sorununun çözümü doğrultusunda gerçekten kalıcı adımlar atılması.Bunu söylüyoruz ama her toplantımızda sorunlarımızı ele alırken diğer sollarla ilişkilerimizi sadece konuşuyoruz.Kürt gruplarıyla,kürt ulusal güçleriyle bu ilişkileri nasıl sürdüreceğiz?Bunlarla ilişkileri sürdürürken bunlar çağdaş,yasal,yıgınsal KP fikri etrafında görüşmelere gelebilirler mi;gelenler,gelmeyenler ayırımı ortaya çıkmayacak mı?O zaman bu faaliyetleri nasıl götüreceğiz.TBKP.İçinde bulunduğu sorunlardan nasıl çıkacak?Bizim sorunumuz şure yoldaşlar.Sorunumuz yönetimde.Parti üst örgütlerinde.Yenilenme burada gerekiyor.Bu metinde böyle ifade ediliyor,ben böyle anlıyorum.Yenilenmenin önünde engel parti üst yönetimidir.Parti içi demokrasinin önünde engel parti üst yönetimidir.Katahimin önünde engel budur.Bunu böylece ifade edelim.Bunu aşmak için önlemler alalım.Örgütleri amaç etrafında birleştirmesi için onlar ne istiyor?buna kulak vermemiz lazım.Onlar yasallaşma doğrultusunda somut adımlar istiyor.Somut eylem programı istiyor.Böyle giderse;belirsizlik sürerse;sanmıyorum bir daha böylesine geniş toplantı yapabilelim.Burada şunu tartışalım:TBKP içinde bulunduğu bunalımdan çıkmak için ne yapmalı?Metinde getiriliyor.Tümüne katılıyorum.Kurucular hareketini somutlamamız gerekiyor.Bir takvime bağlamamız gerekiyor.Bir eylem programı çıkarmamız gerekiyor.Birlik derken;komünistlerin

birliği derken TBKP'nin birliği zedeleniyor. Birlik dağılıyor, bunu görelim, yoldaşlar. Bu birlik neden dağılıyor? Parti içinde açıklık yoktur. PB eleştirildi burada. Bir metin çıkaracaktı, bu metin niye çıkmadı? Bu metin tartışılırken kimler ne demiş? Kimler hangi görüşleri ileri sürmüş? Niçin gizliyoruz bunları. Biz bilmiyor muyuz farklı görüşler olduğunu. Burada ifade ediliyor. Bu bizim zafiyetimiz değil, zenginliğimiz olmalı. Yararlanmalıyız; yararlanıyoruz da böyle toplan-tilardan. Parti kamuoyunu dikkate almamız lazım. Üyelere değer vermemiz lazım. Bilgilendirmemiz gerekiyor. Korkmamak lazım. Uluslararası komünist hareket baktığımız zaman sancıların kaynağı budur. Çözüm yolu da buradan geçiyor. Üst örgütler tabanın parti kamuoyunun denetimine açık olmalıdır. Hesap vermelidir; hesap sormalıdır; soruyor parti kamuoyu. Ama iletemiyor kürsüsü yoktur. Yayınlar açılmalı.

Özetlersem TBKP içinde bulunduğu bunalımdan nasıl çıkabilir? PB bir karar taslağı getirmiştir. Bu karar taslağı bana göre biraz daha somutlanmalıdır. Somutlanırsa birçok sorunumuzu çözebiliriz. Tümüñü çözemeyiz. Açıklık gerekiyor, yenilenme gerekiyor, yenilenme yukarıdan aşağıya olmalı. Bu yenilenme yukardan aşağıya olurken yenilenme aşağıya öğretilmeli anlamında değil; örnek olmalı, uygulaması yukarıdan aşağıya başlamalı.

M.Y: Değerli yoldaşlar, PB raporunda özellikle iki ana nokta belirtiliyor. Yasallaşma konusunda hareketin yaratılması ve birlik konusu. Bunlara geçmeden önce partimizin içinde bulunduğu durumu net olarak görmek gerekiyor. Şurda açıkçası bir toplantı yapıyoruz. Toplantıda yasallık konusu, bir program biz programı tartışıyoruz. Programda barış ve demokratik yenilenmenin politik ve toplumsal güçleri ile komünist hareketin birliği karıştırılıyor. Biz burada KS yoldaşların ülkeye dönüşüyle başlayan süreçte yasallık yani TBKP'nin dolayısıyla daha yığinsal KP'nin kurulmasına çalışıyoruz. Bu iki sorunu birbirinin karşısına koyamayız. Nitekim bir paralellik arz ediyor. Şimdi TBKP'nin yasallığı nedir? TBKP'nin yasallığı TBKP ile rejim arasındaki bir sorundur. Yani TBKP dolayısıyla demokrasiyi kazanma sürecinde kendi varlığıyla katkıda bulunmak istiyor. Rejimi zorluyor, rejimle çatışıyor açıkçası. Mutabakata varmaya çalışıyor. Bunu anlamak gerekiyor. Bu süreç daha yığinsal KP'nin -ki somut ortamı yoktur bugün- yasallıkta kurulmasının olanaklarını açıyor. Buna katkıda bulunuyor. Biz partimizde sorunlara baktığımızda ırmağa girdiğimizde at değiştirmeye benziyor ki bu bizi intiraha götürür. Biz köprünün ortasındayız. Nasıl bir arağıştayız, yanıt vermek gerekiyor. parti açısından dan böyledir. İkincisi birlik konusu TBKP ile marksist güçler arasındaki bir sorundur. Bu sorun bugünkü verileriyle, yapılan toplantılarla farklı anlayışların; farklı düşüncelerin; farklı politik yaklaşımların olduğudur.

Yani biz nasıl bir partide birleşeceğiz, bunun programatik yaklaşımlar nasıl olacak? Bu konuda tartışma açmış değiliz. Burada partinin bir zayıflığı vardır. Baştan beri kongrede belirlediği komünist hareketin birliği konusunda tutum alamamıştır. İş yapamamıştır. Dolayısıyla bu anlamda gündeme müdahale edememiştir. Yani partinin yerel parti örgütlerinin insiyatifiyle iş yapmıştır. Politik anlamda yine iş yapamamıştır. Örnek verecek olursak: D.A yoldaşın dediği gibi eğer biz TBKP yasallığının birlik konusunda, daha yığınsal bir KP konusunda katkısı olamayacağını düşünüyorsak K ve S yoldaşların dönüşünün anlamsız olduğunu söylemiş oluyoruz. Ve dolayısıyla biz KS yoldaşları burjuva mahkemelerinde burjuvaziyle yüzyüze bırakmış olacağız. Bunu görmek lazım. Açıklık budur. Bu girişimi biz eylem hatımızla zenginleştirerek, derinleştirerek bir hatta noktalamamız gerekiyor. Bu noktalama elbetteki birliğin karşısına konulmaması gerekiyor. Yani birlik bizim partimizin bugünde ^{devam eden} ~~varolan~~ görevidir. Bu görev için alternanif bir girişim gibi sunmamak gerekiyor. Bu konuda D.A yoldaşın önerilerinin özellikle önemli yanlarına katılıyorum. Artık birlik konusunda somut bir tutum almak gerekiyor. Parti bu konuda kendisini anlatabilmelidir, marksist dostlarımıza. Kimlerle birlik yapabileceğimizi belirleyebilmeyiz. Kiminle birlik yapabileceğimizi bilmiyoruz. Örneğin TSİP yoldaşlarımızla birlik konusunda başka bir noktada anlaşılamıyoruz. Hangi noktada anlaşamıyoruz? Yenilenme konusunda anlaşamıyoruz. 2.si örgüt olarak yer almak gerektmediğini, birey olarak yer almak gerektiğini söylüyor. Eğer biz bu noktada anlaşıyorsak, dağılalım herkes bu tartışmaya birey olarak katılsın. Geniş bir birlik konusunda baktığımızda bir TSİP, bir Halil Berktaş grubu vardır, bunun dışında kimse görüş bildirmiyor. ve değerli birkaç aydınımız vardır. Somut konuşmak lazım. Bizim politikamız somutun üzerine dayanmalıdır. Bizim niyetlerimiz değil. Somut hangi veriler vardır; nasıl dönüştürebiliriz, bunu konuşmak lazım. Birlik konusunda, birliği yasallığın önüne koymayalım. Koyduğumuz zaman çözüme varamayız ikisi aynı şeyler değil ama ikisi birbirini etkileyen; birbirini koşullandıran, birbirine katkı sağlayan şeylerdir. Bir de şuna bakmak lazım. Bu konuyu parti yönetimi dahil, örgütlerin hiçbiri birlik konusundaki görüşmelerin nasıl geçtiğini bilmiyor. Ben tutanaklara baktım. O tutanaklarda açık konuşayım yoldaşlar sorun yasal bir alana birlik sorunu tartışılmıyor. Başka şeyler tartışılıyor. Biz niye zoraki gündeme alıyoruz. Biz bu süreci zenginleştirmek anlamında öneri yapabiliriz.

Somut öneri sunuyorum: Birlik konusunda girişim yapılmalı. Bu girişimlerle onlara kendimizi anlatabilmeliyiz, onları anlayabilmeliyiz, gerekirse kısa bir program önerisiyle gidebilmeliyiz. Ne için?

Yasal bir komünist partisi kurmak için.Ama bugün mümkün değildir. Bu süreç sonrasında olacaktır.TBKP'nin kurucular hareketini mutlaka biz yaratmak zorundayız.Biz partiyiz.Biz bir dernek değiliz.Dolayısıyla bizim Türkiye halkına,insanlara karşı sorumluluğumuz var. Biz Türkiye yaşıyoruz.Ne Macaristan'da yaşıyoruz ne de başka bir yerde.Türkiye gerçeği ile biz yenilenmeyi yakalayabiliriz.Bunu ancak TBKP kendisi yenilenme konusunda tutum almasıyla yapabilir.Önce TBKP kendisini yenilemelidir.Politik anlamda;örgütsel anlamda; kendisini değiştirmelidir.Bir başka sorun daha vardır:İkilemlerle yürürsek bir yere varamayız. Türkiye'nin gündeminde yalnız yasallıkla ilgili sorun mu vardır? Kürt sorunu vardır,toplumsal bir sürü sorunlar vardır.Bu konularda parti söz söylemişmidir?Ve şunu söylüyorum ben yasallık konusunda bu bakış partiye egemen olduğu içindir ki KS yoldaşların davaları bu halde geliyor.Bu konuda parti yönetimi tek bir tutum alamamıştır. Partimiz MK üyeleri o mahkemeye gidememiştir.Dolayısıyla bu mahkeme yalnız yerel parti örgütlerinin desteğine kalmıştır.Öyleyse bende şöyle bir imaj doğuyor.Parti yönetimi yasallık konusunda net değildir. Ve net olmadığını şimdiye kadar çözmemiştir.Sorunları çözemediği için bizi ortak ediyor bu sorunlara.Öyleyse biz yardımcı olacağız.Yardımcı olurken de bunları göreceğiz.Yani KS yoldaşların dönuşünü başa almamız gerekiyor.Yoldaşlarımız niçin geliyor?Demokrasiye katkı için.Demokrasi-nin bugün rejimle karşı karşıya geldiği noktalardan birtanesi nedir? TBKP'nin yasallaşmasıdır.Somuttur bu.İkincisi Kürt sorunudur.Üçüncüsü insan hakları sorunudur.Bu konuda parti tutum alamıyor.Kendi özgürlüğü için tutum alamayan bir parti bu konuda tutum alamazböyleyse biz kendi hareketimizin özgürlüğü ile komünist hareketin özgürlüğünü birbirine bağlantılı olan bir süreçte dikkate alarak bir yere varmalıyız.Sonuçta kurucular hareketi zenginleştirilerek bir eylem çizgisi hazırlanmalıdır.Ben 16 Kasımdan başlayarak "3-5 aylık bir süreyi ön görüyorum.Marksist güçlerle somut adım atmalı;parti bugünden birlik konusunda somut adım atmalıdır.İki hat vardır.Ben buna katılıyorum,destek veriyorum.

Z.D:Yenilenme fikri sahipsiz kaldı partide.Yönetim buna sahip çıkamadı. herşeyi bu fikir etrafına bağlarsak ancak sorunlar çözülebilir,niye yeni bir görüş geldiğimizi ortaya koymaya çalışırsak.Eğer bu doğruysa herkesin kendi konumunu yeniden gözden geçirmesi sonucu çıkar bundan fakat sabahki tartışma eski pozisyonunda gene aynı şekilde devam ediyor. Bu ise süreç içinde oluşan farklı yaklaşımların yeniden birbirine üstün gelmesiyle sorunların çözüleceğine inanmıyorum.Çünkü bu iki yaklaşımda demin anlatmaya çalıştığım bir bütünselliği içermiyor. Ve böyle devam edersek eğer,şimdiye kadar ki görüşlerimizi yeni bir bütünsellik içinde yeniden gözden geçiremezsek ilerlemek mümkün olmayacak.

O zaman tartışma kurucular kurulu olsun mu olmasın mı konusunda ~~bu~~ bu tartışma yeni bir tartışma değil-odaklanacak.Evet ya da hayır gibi çok net pozisyonlar ortaya çıkacak.ki çıkıyor zaten.Yani, eğer parti politikası bütünselse,hayat bütünselse bütün bu bütünselliği kapsayan yaklaşımla gelmemiz gerekiyor,böyle bir karara varmak gerekiyor ve hep birlikte varmak gerekiyor.Onun için birşey daha söylemek istiyorum:Herkesin üzerinde anlaşabileceği .. o zaman burdan kazanmış olarak çıkacağız.Bir yada diğer görüşün ötekinin üzerinde hegomanya kurmayacağı bir sonuca varmamız lazım.Çünkü hayat da bunu dayatıyor,hakikat de böyle ^{25.01.1968} aslında.Bu anlamda genel bir ideolojik yenilenme politika sonuç alabilir.Çünkü Bu esas olarak başlattığımız öteki meseleyi ister istemez arka plana iteceği için kendi inandırıcılığımızı dışarda yıkar, ne de yalnızca kurucular kurulu etrafındaki başlayan tartışmayı sürdürerek herşeyi birebir bağlayan böylesi bir eylem sorunu çözebilir.Bizim verdiğimiz ise aslında iki farklı yerden gelen bir uzlaşmaya değil,yeni bir bütünsellik içinde onun altına yerleştirme çabası.Onun için bazen kendimizi gördüğümüz sayfalar bize iyi geliyor,görmediğimiz sayfalar belki yabancı geliyor.Bu ikisi birbirini tamalamıyor,gerek rejim mücadelesini,gerek anayasa mücadelesini, başa alan bunun içinde yasallaşmaya özgün katkımızı sürdürme meseles var.Geniş parti konusunda solda insiyatif alma,sola müdahale etme konusu var.Yani sonuçta sola müdahale etme var.Ne anlamda?Geniş bir komünist partisini hazırlama amacıyla ama geniş komünist partisini de demokrasi mücadelesinin başlıca gücü yapma amacıyla müdahalede bulunuyoruz.Tarafsız bir müdahale anlamında değil.Onun için ben bir kere daha şunu hatırlatmak istiyorum:Şu ana kadar konuştuklarımızı zı bir kere daha bu bütünsellik içinde, genel olarak partiyi bütün olarak bunalımdan çıkararak bütün komünistlerin birliğine doğru götürebilmek perspektifiyle ve aynı zamanda Türkiyenin gündeminde olan yasallaşma konusunu nasıl geliştireceğimiz açısından bakarak bütünsel bir yere varmaya çalışalım.Eğer ilk günden savunduğumuz pozisyonların aynen tekrarı olan tartışmaların bizi sonuca götürmesi çok zor görünüyor.Yani kendi görüşümüz;öteki görüş..bu ikisinin bir tanesinin hakim olmasıyla sorunlar çözülmeyecek. bunu gösterdi.Çok açık gösterdi.Partinin birliğini korumak, güçlendirmek istiyorsak ,bütünlüğünü korumak istiyorsak,hele politik hatta uygun hem de şimdiye kadar ki yaklaşımların olumlu yanlarını birleştiren ve yeni bir bütünselliğe ulaştıran bir yaklaşım gerekiye Gerçekten hakikati bu bütünün parçalarından çıkarmayı denemeliyiz. Bir taraf çok açık net bir şekilde dıştan yalıtılmamak,bayka mark-sist güçleri kazanmaya önem veriyor;bir taraf ideolojik yenilenmeye önem veriyor;bir görüşte haklı olarak KS'la başlayan mücadeleyi

ortada bırakmamak, bunu devam ettirmek fikrini ortaya koyuyor. PB'nun görüşüne göre iki yaklaşım da haklı kaygılarla ortaya çıkmaktadır. Ama iki yaklaşımı birleştirip, daha önemlisi partiyi birleştirip, hem kamuoyu önünde, hem sol önünde, hem parti kamuoyu önünde net açık bir eylem hattı ortaya koyan bir sonuca varmamız lazım. Bütün bu önerileri daha da netleştiren somut bir eylem planı çıkarmamız lazım bizim. Şu andaki genel yaklaşım da ışığında somut eylem hattı netleşebilir. Burada tartışmaları bu tarafa doğru yönlendirirsek netleşebiliriz, ben bunu gerekli görüyorum.

H.İ.: Arkadaş topu taca atmaktan örnek verdi. Şimdi kendi kalemize gol atmak da var tabi. Kendi kalemize gol atmamalıyız. Böyle bir benzetmeyle başlamanın nedeni ise kendi kalemize gol atmanın eşliğinde olmamızı gördüğümüzdür. Doğaldır ki tartışmalardan mutabakata varma çabası sürülüyor, bu gereklidir de. Sonuçta partinin bugün içinde bulunduğu durumdan çıkması sorunu çok net ... almayı gerektiriyor. Artık yalnız partinin bu sorundan çıkması durumu değil, ülkenin bu durumdan çıkması durumu.. bu doğrudan doğruya demokrasi meselesi oluyor. Şimdiye kadar yaptığımız tartışmalarda, burada yaptığımız tartışmalarda belki hoşgörüsüz yaklaşıp bile şu konuda görüş birliği var: Bu parti demokrasi partisidir. Bu parti demokratik yenilenmenin partisi olmalıdır. Belki bu tartışmanın özüne indiğimizde farklı yaklaşımlar olabilir ama herkes kendi fikrini bu noktadan çıkarak savunuyor. Hem olumlu bir yan hem de sir çelişki olduğunu görmek gerekiyor.

Demokratik yenilenme stratejisi, demokrasinin stratejik bir sorun olarak ele alınması, demokrasi ve insan haklarının partisi olması, bugün sosyalizme ulaşmak gibi somut bir hedef yok önümüzde. Bu en köklü ideolojik yenilenme değildir? Evet. Bir komünist partisi demokrasiyi savunan, kendi varlığını, kendi çabasını kendi taktiklerini buna göre belirleyen -parti bunları yapmış, yapmamış bu ayrı bir sorun-esas olarak bu saptanmış ve bunun geliştirilmesi gerekiyor. Farklı noktalara gidiyoruz, farklı noktalara vurgular yapıyoruz. Eğer biz solda, ülkede bir yenilenmeyi, dünyanın gerisinde kalmamak anlamında bir yenilenmeyi ... marksistler arasında bir yenilenmeyi sağlayabileceksek bu fikri yerleştirmeliyiz. Yasal TBKP'yi kursak da kurmasak da, bunun için bir kurucular kurulu kursak da kurmasak da bizz bunu tartışacağız. Sonuçta tartışıyoruz da, Bu konuda da tüm iyiniyetlerimize karşın yeterli çaba yürütmedik. Bu ayrı bir konu ve tabii ki koymak gerekiyor bunu niye yapamadık. Niye bunu merkezden aşağıya doğru örgütlerde yapamadık. Fakat ne yazık ki bu konuda şu anda sol güçler arasında eğilimlerine karşı bir var. Bunu görmeden bir parti net bir politika saptayabilir mi? Olgunlaşmamış bir sorun üzerine politika oluşturulabilir mi?

Bu çok açık bir biçimde önümüzde duruyor. Bize en yakın siyaset olarak TSİP ile bile en temel konuda -ki onlarda insan haklarına, demokrasiye önem veriyor-hala ayrı yerlerde duruyoruz. Şöyle oluyor bu söylendiği zaman. Sanki bu biçimde getirildiği zaman birlik sorununa karşı olunuyomuş gibi görünüyor. Bu böyle değil..... ideolojik politik birliği sağlamak için bu ayrılığı bu açıklığı giderme anlamında çaba göstermek gerek. Biz yapamadığımız bu yürütmeliyiz. Bu kurucular girişimiyle, kurucular hazırlama komitesi girişimiyle yapabiliriz bunu bir türlü araçlarla yapabiliriz ama sonuçta bunu gidermek bir zaman alacaktır. Komünist hareketin varlık yokluk sorununa karşı karşıya olmasının yarattığı sorunlara bağlı olarak çözülecektir. Dünya komünist hareketinde bir arayış çabası vardır. Biz bir arayış çabası içinde olacak mıyız? Kongrenin bu arayış çabası doğrultusunda açtığı yolu geliştirmeli miyiz, geliştirmemeli miyiz? Kongrenin açtığı bu yol geliştirmeye geçer bir yol mudur? Programatik olarak söylüyorum. Duygulardan tamamen arınmış olarak söylemek istiyorum. KS'nın hapiste olmasından dolayı böyle değerlendiriliyor çünkü. Oluşturulmuş politikaya uygun davranabilecek miyiz? O gün oluşturulmuş olan, o günkü gelişmişlik düzeyimizle ulaştığımız politik hat eğer ona bağlı kalarak geliştirilecekse adım atmak gerekiyor.....

TBKP, bugün bu politikasıyla ortaya çıkan bu parti, bu politikaya bağlı olan, hem de bunu geliştirmek isteyen bir parti buna uygun adım atmak istemektedir. Bu uygun adımı eğer mümkünse, olanaklı bütün yolları deniyerek bütün komünistlerle, marksistlerle birlikte atmak istemektedir. Bütün ayrılıklara, ideolojik, politik farklılıklarla karşı bunu yapmak istemektedir.....

Bütünlüğü biz burada sağlayamazsak, inan^{ca} hiç parti olamadan biz kongreyi, kongrenin politik hattını burada tartışır hale geliriz

bu da tartışılır, tartışılmaz değildir. kamuoyu önünde bu değildir, böyle bakmıyorum. Sonuçta eğer bugünkü birliğimizin temel

bu ise, buradan hareketle bugüne gelmişsek heralde bunu önemle dikkate almak gerekir diyorum. Bu dikkati göremiyorum.

.... başlarken yoldaş uyarı yapmak gerektiği duydu. Uyarı yapan yoldaşlar da olmak üzere düşünmelidirler. Neden karşı karşıya gelmiş bir biçimde konuşuyoruz. Neden ısrar ediyoruz konularımızda? Neden yaklaşma çabaları aramıyoruz? Bizi birbirimize yaklaştıracak parti örgütünü, MK üyelerini,

toplanan insanları, partinin bütünlüğünü sağlayacak olan nedir? Politikalar. On dan sonra da örgütlenmedir bir yerde. .. Ama biz politika oluşturmaya ve

Biz politikayı geliştirmeye çalışıyoruz. Demek ki biz kurumlaşma çabası içersine girmeliyiz. Kesinlikle bunu yapmalıyız.

Ama kurumlaşma süreci, bunu beklerken biz politika üretemeyiz.

Şu halimizle üretemeyiz.....Herkes şu fikirde birleşiyor, eğer yanlı-
141-142'nin olduğu koşullarda TBKP'nin illegal
örgütlerinin olduğu koşullarda

benim görüşüm de öyledir.Yasalda gerçek birlik sağlanır.Yasalda
yenilenmenin gerçek çiçekleri açabilir.Ne kadar iyi birşey ki biz
illegalde bile yenilenme konularına yatkın bir tutum aldık onu
geliştirme konusunda hızlı adımlar atamadık.Elbette parti bir
sorunudur.Aynı zamanda hepimizin sorunudur da 60 halde diyorum ben
iki şeyde lazım. Ayırışma şöyle değildir.Bir yandan marksis-
lerin birliğine önem veren ve ideolojik olarak yenilenmeye önem
verenler;öte tarafta TBKP'nin yasallaşmasına önem verenler.Bu böyle
değildir.İdeolojik olarak yenilenme çabası içinde olanlar vardır
Bütün marksistler bunun

yeterince anlaşılmasa bile ama bugün görülmelidir ki .Bugün yetersiz
de olsa ideolojik yenilenmenin ürünü olarak ortaya konulmuş politi-
kaya sahip çıkan eksikleriyle birlikte konusunda,yeni-
lenme konusunda ~~ama~~ gerekli adımları atamamakla birlikte bir parti
bir örgüt vardır.Aslında esas olarak da bu örgütü dikkate almama
temel bir sorun olarak ortaya ^{ya da görülmelidir} konulmaktadır.Şu belgeler 15 gün 20
gün örgütlerde tartışılırsaydı,örgütün fikirlerinin baraya katılma-
sı çok daha etkin biçimlerde sağlansaydı inanırım ki yenilenme ve
demoktikleşmeye çok daha iyi hizmet etmiş olacaktık.....

açısından yararlı bir iş yapmış olacaktık.İdeolojik olarak yenilen-
meye çok daha açık zemini yakaladığımızı örgütlerde gösterecektik.

.....

Kendi kişisel konum kaygılarından hareket ederek yaklaşımların
hiçbirisi sorunu çözemez.Ne MK üyeleri olarak nede .MK.dışında kalan
insanlar olarak, hiçbirisi çözemez....

Diyor ki tabanın önündeki yönetici baskısını kaldırmak lazım
..... ama ne var ki bu yoldaşlarımızı yeni bir prog-
ram ortaya koyma,ideolojik yenilenme ,demokrasinin partisi olma
fikrine gelemiyorlar.İdeolojik yenilenme ile örgütsel yenilenmeyi
karşı karşıya koyuyorlar.Karşıkarşıya koyarak adım atılabilir mi?
Doğru bulmuyorum bu tutumu.Neden?Ayrışmayı bu tarzda formüle etme-
yi doğru buluyorum.

R.Ö:Yoldaşlar,birşeyi gözlemliyorum.Aslında sorunlar çözülmez
değil ama biz başlarken biraz bunlardan ba layarak onları çözüm-
suz hale getiriyoruz.Dünkü toplantının da başında en zıt noktadan
başladık.Oysa,aslında sormamız gerekiyor:Biz parti olarak var mı-
yız,yok muyuz?Parti olarak devam edip bu birlik,yasalılık,yenilen-
meyi hem bütün tabanımızda hem bütün komünistlere kabul ettirip
birlik partisi de yaratmayı istiyor muyuz ~~istemiyor~~ yokse bunu

daha kurmadan eritmek mi amacımız. Ama bir süredir gözlüyoruz ki biz tartışmalarla zaman kaybederken kendi sahip olduğumuz birliği-miz zedeleniyor. Örgüt yapımız hızla erozyona uğramaya devam ediyor belki bir başka yoldaşımızın dediği gibi bir başka toplantıda sadece bizbize kalacağız.

Parti olarak eğer varsak neler yapabileceğimizi önce somutta yapabileceğimiz şeyler üzerine anlaşılarak, bunları yaşama nasıl geçireceğimizi planlayarak programımıza devam edersek -Aslında çok önemli fark varmış gibi gözüküyorsa da birliği savunan yoldaşlarımız da hem birliği hem yasallığı savunan yoldaşlarımız da aynı noktada birleşiyorlar. Bence bir zaman kaybı söz konusu.....

fazla kaygı duymuyorum ben dışımızdaki marksistlerin, diğer sol güçle-rin bizi hiç anlamayacaklarından. Çünkü Sargın ve Kutlu yoldaşlarımız geldiği zaman da kişiler, gruplarla bir görüşmelerimiz oldu. Onlar farklı bakıyorlarda ama şimdi daha farklı bakıyorlar. Belki bu birlik süreci yasallık mücadelesiyle daha çok gelişecek. Birbirinden ayrı şeyler değildir. Bunu planlarken hemen bugünden yarına gerçekleştirecek birşey olmadığını ^{bilioran} -en erken öneriyi getiren yoldaşımız bunun üç aylık bir sürede başlamasını ön gördü. -Burjuva partisi bile kurulurken iki yıllık bir çalışmayı ön görür..... ^{Simdi bize burjuvazi yasal çalışma olanakları tanımadan, görüşürarak bunu sağlar.} Yarı illegal çalışma bizi gitgide bitiriyor....

Daha çok birlik sağlayacağına birliğimiz zedeleniyor. Birliğimiz geli-şiyor bile olsa belli yapılarda, örgütsel yapıda bu büyük kayıplara uğruyor. Önce, bana göre örgütsel birliğimizi koruyacak, tabandaki insanların gerçekten canlı ve diri olarak örgüt ile, yasallık birlik ve yenilenme fikrine sahip çıkmasını sağlamamız gerekiyor. Bunu herşeyin önünde tutmamız gerekiyor. Bu olmadan birlik sağlanmış olsa bile arkamızda kimse bulunmayacağı için aslında güçlü olarak kurulmasını düşündüğümüz KP'sini daha zayıf olarak yaratmış olacağız.

Eğer program yapmak durumunda kalırsak; bu süreç içinde, 6 ay içinde ne yapacağız planlırsak görecek ki ,kurucuların başvurusu gibi bir sorunla zaten karşıkarşıya kalacağız. Soyut olan birlik çalışması bir kaç yıl içinde gerçekleşmeyecek. Ama bunun için elimizden gelen herşeyi yapmalıyız. Bir yasallık kurultayı toplamaya çalışabiliriz. Dışımızdaki marksistlerle, solla böyle bir girişim yapmanın koşullarını ararız.....

Bizi parti olarak kabul edip etmediklerine bakmalıyız. Biz bunu başaramazsak bile, eğer parti olarak varsak bunu ilerde de sağlayabileceğimizi görerek gerçekleştirebiliriz. Onun için partimiz yapılması gerekli şeyleri planlamalı.... ortak eylem noktalarının saptanmasından işe başlayalım.

E.T:Yoldaşlar,ben görüşlerimi aktarmadan önce partiye MK'ya kısa bir talebimi iletmek istiyorum.Ben bir bölge yöneticisi olarak yasal çalışmak istiyorum.Benim partiden talebimdir,benim sola talebimdir,benim rejime talebimdir.Ben artık illegal çalışmak istemiyorum.Bugün illegal çalışmıyorum ama politik çalışmamdan ötürü kovuşturmayla uğramak istemiyorum.Dahası politik çalışmamdan ötürü cezaevlerinde yatmak istemiyorum.Bu benim için kişisel olarak politikalarımızdan önce geliyor.Bu dikkate alınmalıdır. Kişi olarak talebim yasal çalışmak istiyorum.Ben Ercan Karakaş'ın not defterinde TBKP Bölge yöneticisi olarak geçmek istiyorum. Son derece doğal bir talep.Bu talep partinin de talebi olması gerekir.Bir parti yasal çalışma yapmak için kurulur.TBKP'nin de varlık amacı budur.Kongre kararları,diger kararları da budur. Yasal çalışmak üzere kurulmuştur.İllegal çalışmak üzere kurulmamıştır.Yasallığı sağlamak üzere kurulmuştur.Son derece doğaldır bu. TBKP'nin yasallaşmayı istemesi son derece doğaldır.Bu tartışma yeniden parti kurulacakmış gibi yapılıyor.Parti var zaten. Birlik de bununla ilgili olarak ele alınılacak birşey,ben böyle görüyorum.Kaldı ki böyle bir adım atmakla bu süreci kolaylaştıracamızı düşünüyorum.Sorun böyle daha kolay tartışılabilir.Yasallaşmayla birlik daha kolay gerçekleştirilebilir ya da yasallaşmayı biz tek başımıza sağlayamayız. Bu tartışılabilir.Ama bu tartışılmıyor. TBKP yasallaştığında birlik süreci ^{in müdahale} ~~başlatılır~~,sollarda aramızda makas açılmaz.Açılırsa politik tutumlardan kaynaklanacaktır. Baştan beri biz yasallık motivasyonu içindeyiz.Örgütümüz böyle. Bizim nesnelliğimiz bu.Şimdi manevra yapamayız.Bu durumda değiliz. Bu süreci uzatamayız.Biraz sonra söylemeye çalışacağım,örgütümüz dökülüyor.Bu ve benzeri sorunlardan ötürü.Kararsızlığımızdan ötürü. Görüşlerimi ana başlıklarla vermeye çalışacağım: ^{görüştüğümüzde esas olarak} .. Geldiğim örgütün psikolojisi var.Bunu aktarmadan edemeyeceğim Güvensizlik denilebilir,güvensizlik psikolojisi denilebilir, buraya gelirken özellikle gündemi ve diğer metinleri okurken bu toplantıdan çok önemli sonuçlar çıkabileceğini düşünmedim açıkçası. Sihirli formül,sihirli deşnek beklemiyorum.Bir çok yoldaşımızda bu beklentide olduğunu sanmıyorum.Bence buradan çıkacak en önemli sonuç sıradan bir örgütten politika yapmak,politikasını ^{çıkarmak} çıkarıp eylemle ifade eden bir partiye dönüşme sürecine başlatma olmalıdır.Biz bu durumda değiliz.Zira parti politika yapan örgüt demektir.Parti olduğumuzun farkına vardığımız zaman,bir programımızın olduğu,kongre kararlarımızın olduğu,ve bir dizi kararlarmızın olduğu,hatta bunları yasama peçirecek kurumlarımızın olduğu anlaşılacak,farkedilecektir.Bunun farkına vardığımızda da herkesin bir görevi olduğu ~~anlaşılacak~~ anlaşılacak.

İşte ben bunu sihirli formül olarak görüyorum. Eğer bunun farkına varırsak birçok şeyi düzeltebiliriz diye düşünüyorum.

PB'nun, Ülke yönetiminin özeleştirisini bu haliyle kabul etmiyorum. Baştan konuşan yoldaşlar söyledi, aldatılmış psikolojisi içindeyim. Sadece İstanbul'da yapıldığını sanıyordum, Güneyde de yapılmış bu. Ülke yönetiminin yaptığı özeleştirinin ayrıntılandırılmasına ihtiyaç var. Hesap sormak için değil, bundan sonra daha düzgün şeyler yapmamız için buna ihtiyacımız var. Bence parti yönetimi üzerine düşen yönetsel işlevini yerine getirmek yerine partinin içinden çıkılmaz sorunlarla görülmesini kolaylaştırmıştır. Bundan ötürü; Söyle ki birlik için hiçbir pratik tutum alınmamıştır. Kongreden sonra projelendirilmemiş sadece sözde kalmıştır. Yenilenme ~~ixix~~ sadece sözde kalmış, uygulanmak istendiğinde kafalar karışmıştır. Yasallık içinse liderlerimizin zinda tutulması, yalnız bırakılmasından başka etkili birşey yapılamıştır. Ben burada kararlar alınmadan önce örgütümüzün durumunu da aksettirmek istiyorum. Bence bugüne kadar uygulanan yönetsel faaliyet örgütü tasviye etmek için politika uygulansaydı bu kadar başarılı olurdu diye düşünüyorum. Yoldaşlar maruz görsünler ama ~~sezen~~ ^{durumunu} budur.

Parti örgütlerimiz ^{Kader} hala kendilerini tanımlamaya, işlevini ortaya çıkarmaya çalışıyor. ~~Tavir~~ ^{Kader} alamıyor, kendini pasifize ediyor, politikadan tasviye oluyor. Bir yılda onlarca en iyi kadrolarımızı aramızda değil ~~kappa~~ ⁴¹⁻ ve çekilme hızla sürüyor. Çoğunluk parti üyeleri sadece örgüt ⁴¹⁻ ~~bu~~ ⁴¹⁻ inanmadıkları için kalıyorlar partide. Tartışmalar örgütümüzün ⁴¹⁻ ~~bu~~ ⁴¹⁻ kemirdiği gibi şimdi de birliği kemirmeye başladı. Yoldaşlar buna dikkati çekmek istiyorum. Tüzlerce genç kadromuz da partiye bilinçli olarak girmiyor.....

Yaptığımız her iş, her adım başarısızlık damgası yiyor. Bizi güçlendireceği yerde kan kaybına neden oluyor. Temsilciliklere ilgi iyice düştü, insanlar gitmiyor artık. Kısaca örgüt kendikendinin rakibi haline geldi. Bu durumun sorumlusu özeleştiride de belirtildiği gibi parti yönetiminin eylem hattını ortaya koyamaması değil, bence bu gerekçeler tam yerine oturmuyor. Başka nedenler de aramak zorundayız. Biraz daha gerçekçi bakalım. Merkezin yapısının da sorgulanması gerektiğini düşünüyorum. Partimizin kongresi olağanüstü koşullarda yapıldı. Bugünün çalışmalarına, görevlerine ilgisi olmayan bir ortamda yapıldı. O yüzden bugüne yanıt veremiyor. Bunun nede nlerin içinde çok önemli olduğunu düşünüyorum. Partimizin merkez yapıları bizim potansiyellerimizin değildir, cevap veremediği için. Merkez yönetim kadroları yönetim çevresinden seçilir duruma geldi. Bu hem demokratik olmadığı için, hem yerine uygunluk olmadığı için partiyi çoğaltmaktadır. Bu raporda tesbit edilmeliydi. Benim önerilerim kişisel değil, örgütsel ve politik olarak anlaşılmalıdır.

Z.Y:Yoldaşlar,kurucular girişiminin birlik süreci üzerindeki olası etkileri üzerinde düşüncelerimi aktarmaya çalışacağım.Yapılan konuşmalardan anladığım kadarıyla bu girişimin bizi marjinalliğe itmesi,solla ilişkilerin bozulması tehdit ediliyor.Kimi konuşmalarda yasallık,bunun olanaklı olup olmadığı konusunda tereddütler var. Şimdi,kuruculuk olayı gerçekten bunlara neden olabilir mi?Bunu sorgulamak gerekir bence.Birlik diyoruz.Çağdaş geniş bir KP'nin oluşması diyoruz.Birleşeceklerimiz şunlar;çünkü birlik konusunda hepsi aynı şeyi vermiyorlar.Bunların içinde bu birliği içtenlikle isteyen insanlar var.Fakat belirli çevrelerde özellikle yönetici konumlarını garantiye almak isteyenler de var.Olaya böyle yaklaşanlar da var.İdeolojik kaygıları olanlar var.Yeni anlayışa uzak olanlar var.Şimdi bunlarla birlik olmak olmak istiyoruz.Bunların düşüncesinin değişmesini istiyoruz....

Kaygular taşıyorlar bu kaygılarını gidermek istiyoruz.Olaya böyle yaklaşmak lazım. Şimdi şu anda nesnel olarak birlikte oluşacak girişime ,yasallık girişimine en yakınımızda olan TSIP bile sıcak yaklaşmadığına göre somut olarak şu birlik sorununu halledelim de,şu konuda somut adımlar atalım da,şu çevreyle birşeyler yapalım da ondan sonra birşeyler yapalım gibışeyler söylemek zor oluyor.Bu çevreleri ikna ekmenin ancak dolayımli olarak olanaklı olduğunu düşünüyorum.

Nasıl olabilir bu?KS yoldaşlar döndüğü zaman dışımızdaki sol çevreler hem TBKP'ye ,hem de birlik olayına daha sıcak bakıyorlardı.Çünkü bir hat belirlemişti parti,bu hattı yaşama geçirme konusunda cesur bir adım atmıştı.Ciddi olarak kendi tabanından birlik konusunda baskı altındaydı.Ama biz bu hatta ilerlemede ikircime düştüğümüz anda bu baskılar ortadan kalktı ve birlik yaklaşımları sönmeye yüz tuttu.Şimdi,örneğin bir H.Berktaş'ın veyadaha başka insanların böyle bir partide yer almasının ancak oluşacak bir sosyal baskı sonucu olanaklı olduğunu düşünüyorum.Yani biz bu baskının koşullarını hazırlamak zorundayız.Bu pratikle kanıtlanabilir ancak.Nasıl basın- da tartışarak veya dergi köşelerinde tartışarak bu^{un} çözümlenebileceğine inanmıyorum.Biz birlik konusunda görevlerimizi yerine getiremedik diyoruz ama burdan neyin kastedildiğini de çok iyi anlayabiliyor değilim.Birliğin koşullarını hazırlayabilmek için ile temas kurmak,bu konuda kurum oluşturmak,düzenli toplantılar yapmak bunları anlamıyorum ben.Bir hatta ilerlemeyi anlıyorum.Biz örnek vermek zorundayız.....^{F.30} yaratmak zorundayız.Birlik doğrultusunda,yasallık doğrultusunda,yenilenme doğrultusunda pratik örnek vermeksizin insanlar niye ikna olsunlar,näye gelsinler,niye püvensinler.Şu anlamda bu kaygıların gereksiz olduğunu düşünüyorum.Ayrıca KS yoldaşlar ülkeye dönerken, veya son dönüşlerde böyle çok büyük

..... yoktu. Bence böylesi çekinceler koymakta yersizdir. Dünyanın bugün geldiği noktada, bugünkü uluslararası koşullarda geniş, yığınsal bir kuruculuk girişiminin karşısında hükümetin direnmesinin zor olduğunu düşünüyorum. Yani öyle uzun tutuklamaların bizim parti örgütlenmemizi sarsacak saldırıların onlar açısından olanaklı olmadığı düşünüyorum. İki yıl öncesi böyle görebilmenin daha zor olduğu koşullarda parti bunu gördü ve iki yoldaşımız ülkeye döndüler. Bugün 141-142'nin daha da aşılmış olduğu koşullarda biz ikircim gösteriyoruz. Bunu anlamak zor geliyor bana. Birde ikircimlerle çatışan örgütümüzün bir gerçeği var. Biz örgüt gerçeklerimiz açısından böyle bir girişim bence zorunluluk haline gelmiştir, böyle bir girişimde bulunmazsak örgütümüz dağılmatehlikesi altındadır. Ayrıca dışımızdaki çevreler, sol da bizden bunu bekliyor. Biz diyoruz ki birlik konusunda samimiyetimizi ifade etmeliyiz. Eğer biz bu konuda girişim gösteremezsek şu anda hattımızı onaylamayanlar bizi bu hattın gereğini yapmama ile eleştirecektir. Bu anlamda güvensizlik duyacak ve bu anlamda bizimle birliğe yaklaşmayacak. Biz çok başlı görevi yapmak zorundayız diye düşünüyorum. Toplumlar süreçlerde, değişim sürecinde toplumun bütün kesimleri, toplumsal gruplar, politik kesimler, aynı konularda aynı yerlerde olamazlar. Bu anlamda şunu yeterince yapamadık. 141-142 yalnız komünistlerin tepesinde sallanan bir kılıç değil, sendikaların da, demokratik örgütlerinin de, aydınların da başında sallanan bir kılıç ama olay öyle bir görüntü kazandı ki sanki TBKP 141-142'nin kalkmasını yalnız kendisi için istiyor. Bu anlamda, bu kurucular girişiminin hazırlık döneminde, bu girişimin asıl amacının özellikle bu çevrelere iyi anlatılması gerekiyor. TBKP'nin bu anlamda bir çok başı görevi yaptığı, kendisini bunun için, demokrasinin kazanılması için ~~çok~~ riske attığı yeterince anlatılmaya çalışılmalıdır.

M.C: Ben bu toplantının ikinci bölümünün açılışında birlikten ve yenilenmeden yana olanlarla, TBKP'nin yasallaşmasını isteyenler gibi bir ayırım yapılmasına katılmıyorum. Sanıyorum bu bir ifade hatasıydı. Ben yasallaşmadan yanayım ama ısrarla birlikten ve yenilenmeden de yanayım. Burada hiçbir yoldaşımızın marksistler¹⁹⁷⁴la, dışımızdaki solla birlikten yana olmadığını söyleyemez. Hepimiz bunu istiyoruz. Anlaşmazlık kurucular hareketi konusunda çıkıyor. Kurucular hareketine karşı çıkan arkadaşların kaygılarını giderecek şekilde bu hareket düşünülemez mi diye düşünüyorum. Bu arkadaşlarımızın esas olarak getirdikleri kurucular hareketinin marksistlerin birliğine zarar vereceğini, bunun önünü tıkayacağını söylüyorlar. İçeride kapanmayı getireceğini, bütün partinin yalnız bununla ilgileneceğini ve günlük politikaya katılamayacağını söylüyorlar. Rejimin zorlanması konusunda da, zamanlama açısından da erken buluyorlar.

Simdi bir girişim komitesinin kurulduğunu düşünelim. Ve kasım ayında 16 Kasım haftasında bir girişim komitesi kurulduğu açıklansa ve girişim komitesinin görevleri şöyle bilirlense , dışımızdaki marksist güçlere "biz neyi istiyoruz?" bunun en açık biçimde anlatılması, ama bu öylesine açık yapılmalıdır ki bizim birlikten, yenilenmeden yasallıktan ne anladığımız, bir dakendi örgütümüzün durumunu çok açık biçimde anlatabiliriz diye düşünüyorum. İçe kapanmayı getireceği konusuna da katılmıyorum. Çünkü eğer bu girişim komitesi aynı zamanda bir açıklama da yapacaksa ve bütün Türkiye çapında parti buna hazırlanacaksa, ikisini birlikte içiçe götürebilecekse bu tersine bize içe kapanmayı değil dışa açılmayı getirecektir. Bizim bir eksimiz değil. Artımız olacaktır diye bakıyorum. Rejimi zorlama ve zamanlama açısından da arkadaşların getirdiklerine katılmıyorum. Çünkü KS döndüğünde işkence gördüler , onların dönüş amaçlarına sahip çıkmalıyız. Onların hala içerde bulunuşlarına ve dönüşlerine değil, böyle duygusal motiflerle değil. Fakat onlar dönerken politik durum değerlendirmesi yaparak döndüler, biz bu politik durum değerlendirmesine hala katılıyoruz. Bunun sürdürülmesinden yana davranalım. Onlar komünist hareketin yasallaşması için döndüler biz bunu ısrarla savunmalıyız. Özal'da bugün diyor ki 141-142 bütün Türkiye'de tartışılmalı. Ve dönen iki yoldaşımız da her yerde, mahkemede, poliste biz TBKP üyesiyiz dediler buna rağmen serbest bırakıldılar. Önemli bir adımdır. Yani rejimde günlük yaşamda hepimiz için çok önemli ve sahip çıkmak zorunda olduğumuz bir kazanımdır. Bugün 141-142 aslında hafif hale gelmiştir, fiilen gelmiştir. Biz bunu hukuken de kaldırmanın yollarını bulmalıyız. Bunun için de yeni bir adım atmamız gerekiyor. Şimdi arkadaşlarımız TBKP üyesiyiz dedikleri halde ellerini kollarını sallayarak dolaşıyorlarsa, zaten sözcülerimiz de bunu yaptılar ve birşey olmadı ama ilk kez önünde insanlar TBKP'liyim dediler ve tutuklanmadılar bu çok önemlidir. Ve zamanlama açısından momentin yakalandığını göstermektedir. Toplumsal mesruiyeti en yoğun, en yaygın şekilde sağlamanın da bir yolu olarak düşünüyorum girişim komitesini. Ve parti içindeki birliği de (en az marksistlerle birlik kadar önemli olan) sağlayacak, bu sorunu çözecek, tüm örgütü hazırlayacaktır. Hem marksistlerle birliği hazırlayacaktır hem toplumsal mesruiyeti kazanmamızı sağlayacaktır diye düşünüyorum. Bu elbette böyle bir girişim komitesinin kurulması, kendini deklere etmesi hemen bir hafta sonra da dilekçe verelim anlamına gelmiyor, ama bunun ön hazırlıklarını yapmak, propağanda sürecini yasatmak örgütü, dışımızdaki güçleri hazırlama anlamına gelmeli diye düşünüyorum. Bu girişim komitesi ve parti yönetimi koşullar olgunlaştığı

zaman da dilekçesini verir.Bu ayrı bir sorundur.Bu süreç içinde biz dışımızdaki güçlere de şunu çok iyi anlatabilmeliyiz.Biz komünist adında ısrarlıyız.Ama bu adı kullanma hakkını kazandığımız zaman bundan vazgeçebiliriz.Parti yönetimi bunu açıkladı da bu çok da anlaşılır birşeydir.Anlatamıyacağımızı düşünmüyorum.Yeterki biz açıklıkla,içtenlikle..... buna bütün parti sahip çıkabilsin.

S.Ş:Buradaki toplantıda partimizin,komünist hareketin önündeki sorunlar tartışılıyor.Oldukçada yararlıdır.Ancak sanıldığı gibi biz..... kimi düşüncelerimizde farklı farklı şeyler söylemekle birlikte inanıyorum ki bir bütün olarak hepimizin kaygıları aynıdır,Bu kaygılarımızı giderebilmek için sorunlarımızı açık olarak ifade etmek durumundayız.Şimdi kimi yıldıgılar şunu söylüyor,hatta önümüzdeki belgelerde de ifadesini bulmuş.Yönetimin bu konuda eksikliğini olduğunu,yanlışını ifade ettiler.Partimiz bazında,yani TBKP bazında gerçekten bütün sorunlar yönetim-den kaynaklanan sorunlar mıdır?Bana göre bu böyle değildir.Çünkü,eğer biz bir partiysek-ki öyle olduğumuzu söylüyoruz-bu sorunlar konusunda hepimizden sorumluyuz bu durumdan.Bence parti içindeki sorunların,TBKP içindeki sorunların esas kaynağı yönetici olan arkadaşlarımız değildir.Niçin değildir?Çünkü bugünkü mekanizmayla parti varlığını sürdürdükçe,devam ettirdikçe bu sorunların aşılması mümkün olmayacaktır.Mekanizmalar eski mekanizmalardır.Geçmişten,illegaliteden kalan mekanizmalardır.Oysa anlayış olarak,yeni politik anlayış olarak.....

bir taraftan kitlemize bunu söylerken,diğer taraftan mekanizmalar eski mekanizmalardır.Her mekanizmanın kendi içersinde bir savunuşu vardır.Yeni politik anlayışla mekanizmanın kendisi çelişiyor.Bunu nasıl aşarız.Bunu aşmanın tek yolu bizim legaliteyi seçmemizdir.Çünkü yeni politik anlayışa göre belirlenen,örneğin açıklık,çok seslilik,demokratiklik gibi kavramların doldurulabilmesi için bu ifadeler,bu değerlere denk düşecek mekanizmaları yaratabilmemiz gerekiyor.Eğer parti illegal konumdaysa bu değerlerin ifade bulması olanaklı değildir.Kimilerinin subjektif istemine göre bu olmayacaktır.İnanıyorum yönetici arkadaşlar da bunların tek tek yaşam bulmasını istiyor.Ama buna karşı direnen bir mekanizma vardır.Bu mekanizma yeni politik anlayışla çelişir durumdadır.Herşeyden önce KS ile başlayan süreci yeni bir aşamaya,noktalama aşamasına getirmemiz esastır.Bugün Türkiye'de sadece biz,özellikle KS'in gelişyle birlikte KP yasallaşmalıdır düşüncesi diğer çevrelerde de tartışılır oldu.Alında bunu biz başlattık,KP olarak legaliteyi kazanmayı biz sürdürüyoruz.Çünkü TSİP ve diğer güçler komünist partisi adında mutabakata varmış değildir.

böyle bir mutabakat sağlanamamışsa KP'nin legalitesi konusunda nasıl biz beraber adım atacaz diyebiliriz. Bence diyemeyiz. Arkadaşların bir kısmı bunu söylüyor "kendi başımıza çıkmayalım" geniş bir komünist ~~mark~~ partisini önümüze koymalıyız ve ^{bu şekilde} legaliteyi kazanmalıyız" diyorlar. Bana göre bu ideal olanıdır. İnanıyorum ki burada olan yoldaşların yüreği bundan yana çapıyor. Ama biz gerçekten politika ile uğraşıyorsak ideal olanla yola çıkmamızdır, elbetteki onu gözardı etmeyeceğiz, onu gerçekleştirmek için elimizden geleni yapacağız ama politikacılar herşeyden önce mümkün olanla ilgilenmek durumundadırlar. Bugün biz ideali kazanamıyorsak mümkün olandan vazmı geçelim. Biz vazgeçtiğimiz zaman kendi sürecimizi kendimiz kapatmış oluruz. Arkadaşların dediği gibi kendi kaleme gol atmış oluruz. HA ozaman elbetteki geniş anlamda KP ideal olanıdır, biz bunu hiçbir zaman gözardı etmiyoruz. Ama mümkün olan TBKP'nin kurulmasıdır. Biz bunu daha önce de yapabildik. Ama hep bu kaygıları öne alarak; işte çağdaş yığınsal bir KP olsun diyerek; ama görüldüğü ki bu salt bizim istemimizle olmuyor. Yani tarafların bu konuda bir mutabakata varması gerekiyor. TBKP yasal olarak kurulduğu zaman gelecekteki çağdaş yığınsal KP'nin önü tıkanacak anlamına gelmiyor. O zaman da biz çalışmalarımızı sürdüreceğiz. Ama ~~şimdi~~ biz bu haliyle ^{göç} devam edersek; yani eski mekanizmalarla yeni politik anlayışı yaygınlaştırmaya çalışırsak bu da deyim yerinde ise nalıncı keseri gibi hep kendimize yontarız. Şimdi açık ki iki partinin bileşiminden oluşan TBKP bugün geçmişin iki bileşenini, güçlerinin tümünü toparlayabilmiş değildir. Çok önemli bir kesim bunun dışındadır. Ama eğer biz yasal bir parti olursak mekanizmaları çağdaş bir anlayışa göre, dediğimiz anlamda yapılanmalarımızı gerçekleştirebilirsek ozaman bugün TBKP'nin içinde olmayan tüm güçlerimizi de toparlayabileceğiz. EVet gerçekten ozaman bir parti gibi hareket etme olanağımız olacak. Maalesef bugün parti gibi hareket edemiyoruz. Kurucular kurulunun oluşturulmasıyla bu konuda esas adımların atılması gereklidir. Bir de birlik yalnızca burda söylenen değildir. Artı Kürt komünistlerinin de durumu söz konusudur. Bizim bu konuda çok dikkatli olmamız lazım. Kürt sorununun çözülmesi demokrasinin bir sorunuysa biz bir yarısı olmadan demokrasinin olanaklı olacağına inanmıyoruz. Kürt partileriyle ilişkilerimiz nasıl olacak? Bu konuda ne yapmalıyız? Perspektifimiz açık olmalıdır. Diğer anlamda da çağdaş yapılanmalar gerçekleştiği zaman elbetteki biz her iki ulusun da partisi olmak durumundayız. Programda ifade bulmuştur ve doğrudur. Ancak ona denk düşecek yapılanmayı da dikkate almamız gerekecek. Bu hem demokrasi açısından hem partimiz açısından yaşamsal önemdedir.

N.K:Yoldaşlar ben önce mutabakat düzü üstünde durmak istiyorum. Mutabakat yenilenme anlayışımızın en önemli unsurlarından birisi. Mutabakatı sağlamak için önce birbirimizi anlamaya,iletişim sağlamaya çalışmalıyız bence.Ama gördüğüm kadarıyla tartışmalarda birbirimizi anlamamıza olanak sağlayacak durumlar var.Örneğin E. yoldaş şunu söyledi "ben yasal çalışmak istiyorum."Kusura bakmasın yoldaş ama tartışmaya birşey katmıyor bu.Yasallaşma kararı- nı kongrede almış olan bir partinin yetkili kurulu olarak burada toplanıyoruz.Mutabakata nasıl hizmet ediyor, anlamıyorum. Bir başka yoldaş diyor ki "biz KS'ı burjuva mahkemeleri karşısında yalnız bırakıyoruz.Yoldaşlar böyle yaparsak gerçekten birbirimizi anlayamayız.Kusura bakmasın yoldaş ama nasıl bu^{da} topluluğa söyleye- biliyor ben anlayamadım.Böyle birşey olabilir mi,bunu nasıl düşünüyor yoldaş?Şimdi sorun şudur.EBbizim karşımıza bir çalışma planı ile çıkıyor.Belirli konularda politikaları olgunlaştırmaya çalışıyor. Bizim karşımıza böyle bir metin getirmiş.Bence PB'nun bu çalışması en azından bir senedir yapılmamış olan bir çalışma.İki senedir partinin karşısına örgütsel ne yapacak ne edeceğiz doğru dürüst birşey çıkmamıştır.Ve gene bilindiği gibi parti refleksiiz kalmıştır, insiyatifsiz kalmıştır,politikasız kalmıştır,Bunu en azından açmayı sağlayacak metin var karşımızda.Partinin parti olarak davranışının yolunda değerli görüş de var.Ancak bir senedir,birbuçuk senedir aşamadığımız bir konu üzerinde PB metni bir karara varmış.Bu da krucular hareketidir.Kurucular hareketi böyle bir komudur ki,bu konuyu tartışırken hemen en başa dönmek zorunda,tartışmasını yapmak durumunda kalıyoruz.Bir yoldaş dedi ki :Biz bir partiyiz, dernek değiliz.Katılıyorum.Z.yoldaş toplantıyı açarken dediki: komünist hareket varlık yokluk sorunuyla karşıkarşıyadır.Bunlara tamamen katılıyorum. Bunlara katıldığım için sorunu bugünden partinin yenilenmesi ve bir parti olarak davranabilmesi olarak görüyorum.Parti kendi varlığına ertelememe durumundadır.Parti vardır,kendisi programıyla vardır,görüşleriyle vardır,bunları hayata geçirmek durumundadır,kendisini yenilemek durumundadır. Eğer kendisini yeniliyebileceğini kanıtılsa parti varlığını ve bence bu topluma gerekli olduğunu da kanıtlayabilecektir. Dolayısıyla da şunu anlamıyorum tartışmalarda,sadece bizim varlı- ğımızı,parti olarak ortaya çıkmamızı yasallaşma düşüncesine bağlayan yoldaşlara ben katılamıyorum.Bir de şöyle bir durum var bir yanda yenilenmeyi savunan bir görüş,Bir yanda yenilenmeyi savunan gruplar var, bir yanda eski düşüncayı terk etmek isteme- yen gruplar var.Ö nlar da kendi içlerinde tartışıyorlar..... bbb... komünist hareketinin geleceğinin ne olacağını tartışan, bakan

araştıran insanlar var. Eğer biz bu insanlara yenilenmenin gerekli olduğunu, komünist hareketin kendisini gerçekten yeniliyebileceğini gösterebilirsek, o anlamda varlığımızı kanıtlamış olacağız. Yenilenme ile yasallaşma ve birlik sorunları arasında doğrudan bir ilişki var. Yani bizim yeni bakışımızla yasallık daha bir anlam kazanıyor, yasallaşma daha bir anlam kazanıyor, yasal bir parti elbetteki yenilenme düşüncesini daha iyi yaşama sokabilecek olan bir parti. Gene şöyle bir durum var. Birlik konusuna baktığımız zaman yenilenme yeni düşünceyle daha bir anlam kazandı. Eskiden çok daha kompleks biçimde birlik konusuna bakabiliyoruz. Çünkü pek çok şey ve başka güçlerle birlikte paylaşılabileceğimiz bir yenilenme süreci var. Doğrudan doğruya yenilenme olayı eğer biz aktif müdahale edebilirsek başka güçlerle birlikte paylaşabileceğimiz, onlarla birleşebileceğimiz, baze birleşme olanağı veren bir olacak.

Şimdi bana bazı .. . yanlış geliyor. Biz daha parti olarak kendi varlığımızı ortaya koymakta tereddüt gösterirken bütün enerjimizi yasallaşma konusuna ve daha ötesi kurucular hareketi konusuna verirsek bu bana mantıken yanlış bir davranış gibi geliyor. Önce parti olarak varolduğumuzu, ... gösterebileceğimizi, kendimizi yeniliyebileceğimizi gösterebilirsek biz

yasal olarak bunu daha iyi yapabileceğimizi hem topluma ispat ederiz, hem kendimize ispat ederiz. Diğer marksist çevrelere ispat ederiz. Bir de şu görüş var: Birlik konusuna bakışımızı, kafamıza takılıyor. "hangi güçlerle birleşeceğiz?" "en fazla bir kaç ... var birleşeceğiz. Burda hesaba katmadığımız şey yenilenmenin gücüdür bence..... birlik konusunda yapabileceğimiz aktif katkılarının gücüdür. Bunlar hesaba katılmıyor. Eğer bu aktif katkılarla biz başka güçleri etkileyemiysek zaten politikayı saptamanın pek bir anlamı yok. Gelelim kurucular hareketine. Kurucular hareketi 1.5 yıldır tartıştığımız, döne döne tartıştığımız bir konu.

Öyle bir tartışmadır ki bu, bu tartışmanın ..cazibesinden bir türlü kurtulup, günlük politikaya müdahale edebileceğimiz politikaları geliştiremedik. Birlik konusunda gereken adımları atamadık. Daha doğrusu birliği, yenilenmeyi, parti olarak faaliyet göstermesini ve yasallaşmayı bütün olarak götüremedik. Her zaman karşımıza sanki tek bir çare varmış gibi sadece yasallaşma hareketi için kurucular hareketine başvurabilirmişiz gibi çareyi tek bu noktada aradık. Neden öyle oldu yoldaşlar, biz kendimizi yeniliyebildiğimiz ölçüde günlük politikaya müdahale edebildiğimiz ölçüde bu topluma ne kadar gerekli olduğumuzu gösterebilir, antikomünist dirençleri de kırabilecek yasallığa doğru adım adım ilerliye bilirdik. Bu söylediklerimizle birlikte diğer marksist güçlerle özellikle çalışmayı yaparsak onlarla belli bir süreci paylaşacaz, daha yakınlaşacaz, marksistlerin birliği yolunda mesafeye katetmiş olacağız. Bunlar birbirini etkileyen

şeyler.Demokrasi mücadelesine ne kadar fazla katkıda bulunursak ve demokrasi mücadelesini yalnızca 141,142 den ibaret olmadığını her an aklımızda tutarsak,demokrasi mücadelesini diğer güçlerle, marksistlerle birlikte yürütebileceğimizi düşünürsek belki yasallaşma mücadelesine de en büyük katkıyı yapmış oluruz.Bizim tek başımıza yapabileceğimiz şeyler de vardır,döndüğ eylemi bizim tek başımıza gerçekleştirdiğimiz eylemdi.doğru bir eylemdir.Bunlar birbirini dışlayan şeyler değildir.Son olarak kurucular konusunda şunu söyleyeyim.Bu yapılmayacak birşey değil,ama bence bazı koşulları vardır.Koşullardan birincisi diğer demokrasi güçlerinin desteğini alabilmek,en azından DYP gibi partilerin bu eyleme karşı çıkmasına engel olmaktır.Diğeri sosyaldemokratların aktif desteğini almaktır. Sol güçlerin aktif desteğini almak,onlarla birlikte kurucular hareketini gerçekleştirmektir.Biz kurucular hareketini bu şekil de hazırlarsak,diğer marksist güçlerle birlikte gerçekleştireceğimiz hareket olarak tanımlarsak,bütün demokrasi güçlerinin desteğini alabileceğimiz bir hareket olarak tanımlarsak yapılmayacak birşey değildir.Ama biz kurucular hareketini yalnızca kalsak ne olursa olsun bunu yapacağız,ve enerjimizi de buraya harcıyacağız diye tanımlarsak bence çok ciddi bir hata yapmış olacağız.

V.P:Hem PB raporunda var,hem örgütlere bağlı arkadaşların değerlendirmelerinde var,partide yönetim zaafı olduğu,buna bağlı olarak tabanda örgütlerde yer yer dağılmaya,erozyona varan değerlendirmeler,ifadeler var.PB bunun özleştirisini yaptığıı söylüyor ancak sözle açıklamada neden olarak,esas olarak dünya komünist hareketi içindeki bunalımın bir parçasıdır şeklinde değerlendiriliyor.Ben buna katılmıyorum.Yani en azından söylendi,kurumlaşma yok dendi.Bunca zamandır kurumlaşma olmamasının gerekçesi olarak göstermek mümkün değil. Bugün partinin içindeki sorunlar oluşum biçiminden kaynaklanabilir,bişeyinden kaynaklanabilir,bölünmüşlüğünden kaynaklanabilir,başka şeylerden kaynaklanabilir.Ama kendisinden kaynaklanır.Şimdi yavaş yavaş oluşan şey parti örgütlerinde parti yönetimine karşı organize bir güvensizlik oluştu.Bu bence çok tehlikeli bir gelişmedir.Eğer bu söylemeye çalıştığım düzeyde konuşulduğu,tartışıldığı zaman.tartışmaya başlandığı zaman bunun yol açacağı tahribatı önlemek mümkün değil.Şu anda nesnel bir durum vardır. Bu nesnellik bugün için değiştirilemiyor,giderilemiyorsa bunu derinleştirecek ve söylediğim gibi organize güvensizliğe götürecektir noktada n çıkartacak önlemleri almak gerekir.Bu toplantının başında konuşulan PB'nun hazırladığı veMK 'nin kendisini yenilemesini v.s. sorunlarının viddiye alınması geciktirilmeden,ortada bırakılmadan sonuçlandırılması gereken bir durumdur ve kesinlikle bu yapılmalıdır.İkincisi artan oranda ve özellikle temel kararlarda parti yönetimininve parti tabanının

bu süreçlere, katılımının yolunu açmak. Eğer bu yapılmasa ise yönetim
 saası dediğimiz şey başımıza daha çok işler açabilir... de TND
 Yine raporda yer alan ve sabahdan beri tartışılan kurucular hareketi
 girişim komitesi... bunun etrafında dile getirilen kaygılar.
 Marksistleri birliği, solun birliği konusunda dile getirilen kaygıla-
 rın bence aynı ağırlıkla TBKP için de duyulması ve dile getirilmesi
 gerekir. Gene solun birliği, konusundaki kaygılara katılıyorum. Ama
 bu kaygılar şöyle dengelenmelidir. TBKP'nin ne olacağı konusunda
 kendisinin birliği ve geleceği konusundaki kaygılarda tamamlanmalı-
 dır, bu kaygılar yeterince açık bilinmelidir... Yine aynı şekilde
 yoldaşlar dağılmadan söz ediyorlar, bir daha ki toplantıda bu kadar
 kalacağımızdan söz ediyorlar, abartmadır mutlaka ama bu ciddi bir
 endişedir. Yani şimdi sorun şudur. TBKP yönetimiyle, programıyla, ^{program}
 kararlarıyla kendi bağımsız politikasına sahip olan parti midir,
 değil midir? Şöyle çalışacak mıdır, çalışmayacak mıdır yoksa en temel
 konularda alabileceği kararları ^{ne} başka ^{kaygılarla} başka yerlere bağli olarak
 mı alacaktır. Kongreden bu yana partinin önüne konmuş temel hedef
 vardı. Yasallaşma, TBKP'sinin temel politik hattı yasallaşmadır dendi.
 Bu çalışma yürütülecek midir, yürütülmeyecek midir? Yoksa alınmış
 kararlar doğrultusunda kendi bağımsız politikasına sahip çıkarak ^{parti olarak}
 TBKP varlığını ve çalışmasını sürdürecektir midir? Bence bu marksist
 solun birliğine... bir olay. Yasal çalışmamıza ^{ikinci}
 bu açıkça söylenmeli, tartışılmalı ve bu karara bağlanmalı. Çünkü
 her toplantıda dönüp dönüp aynı noktalar geliyorlar, bunu tartışıyorlar
 O zaman arkadaşlar bunu tarif etmek gerekir. Karar üretmek gerekir
 tartışmalar o zaman sona erer. Ama bu yapılmadığı sürece TBKP'nin
 yasallaşma doğrultusunda aldığı kongre kararları vardır, organ karar-
 ları vardır bu kendi mantiki temelleri içinde sonuna kadar götürülür ^{midir}
 Şimdi bence birbirini dinleyen, birbirini anlamaya çalışan konuşmalarla
 birlik konusundaki kaygılar ve yasallaşmanın gereklerini bağdaştırma
 Şu soru sorulabilir: "Eğer biz kurucular hareketi başlatırsak marksist
 solla ilişkilerimizi olumsuz yönde etkilemez mi?" Etkiler, olumsuz
 yönde etkiler. KS'ın gelişinde nasıl tutum aldılarsa yine
 alabilirler. Ama bu kaygıyı hem duyalım, hemde nasıl çözebileceğimizi
 düşünelim. ^{bir} bir takım ön çalışmalarla olası olumsuz gelişmeler
 en aza indirilebilir. İkincisi TBKP'nin yasallaşmaması, bizim yasallaşma
 gelişmemiz ve giderek yasallaşmayı elde etmemiz birlik sorunuyla
 gelişir mi, gelişmez mi? G^{niş} marksist güçlerin birliğini olumlu mu
 etkiler, olumsuz mu etkiler? Bu soruyu sormak lazım. TBKP'nin yasallaş-
 ması Türkiye'de komünist partisinin yasallaşmasıdır. Anayasa ve parti-
 ler yasasında bu olayın kalkmasıdır. Bu solun birliği için uygun bir
 zemin mi yaratır, yoksa solun birliğini olumsuz yönde mi etkiler?

U.A.(K.B):Yoldaşların mektuplarını da okuduk.Bizim birlik ve yasallaşma politikamız somut adımlarla KS'in ülkeye dönməsi ile başladı. O dönemde anımsayacağınız gibi bu politikamıza karşı olan birçok insan vardı,görüş vardı,politikayı engellemek isteyenler vardı. Yanlış bulanlar vardı.Buna rağmen bir yol alınarak bugünlere gelindi.Somut durum ortada,Bu süreçte baktığımızda kimi sıkıakların geriye dönüşlerinin olduğunu görüyoruz.PB'mun değerlendirmesinde de var.Ama bu sürecin belli kesitlerinde,belli aşamalarında arkamıza baktığımızda hep geçmişe yönelik bazı sorgulamaları yaptık. Aktif politik gelişmeler,aktif politik çıkışlar örgütleyemedik. Bir anlamda kendiliğinden bir sürece girmiş olduk.Bu süreç öyle bir duruma geldi ki Kongremizde netleştirdiğimiz yasallaşma ve birlik politikasına da tartışır duruma geldik.Burdaki kimi arkadaşların görüşlerinde,yoldaşların mektuplarında da çok açık.görülüyor.Örneğin MK plenumunda yanlış hatırlamıyorsa şöyle bir değerlendirme vardı.Biz bugüne kadar yasallaşmayı partinin bir kesiminin görevi olarak önmüşüz koyduk oysa yasallaşma partinin bütünüdür sorumuydu biz bundan sonra da partinin bütünü olarak bu yasallaşmaya katılmalıyız diye böyle bir politik tesbitler vardı.Bu adımları atamadık,atılamadı bugüne kadar.Bunun birçok nedenleri var bence en önemlisi bugün burdada tartışıldığı gibi bir kendi kendine yasallaşma süreci varmış gibi görünüyor.Bu süreçte karşıkarşıya koyarak tartışır duruma getirdik.Oysa sonucuna baktığımızda böyle olmadığı açıkça görünüyor.Bu süreç içerisinde birçok politik güçler bizim politik hattımıza bağlı olarak kendilerini yenileyebilmiş değildirler.Şimdi birçok arkadaş buna yönelik düşünce belirtiyor .Bir takım önerilerde de bulunuyorlar.Bu açık artık bence belli bir eylem hattı içeren,belli bir plan çerçevesinde partinin yasallaşma sürecini hızlı bir şekilde bütün olanaklarıyla hızlı bir şekilde geliştirmelidir diye düşünüyorum.Bu anlamda N.. arkadaşın getirdiği öneriyi şahsen önemsiyorum.Aynı zamanda bir mutabakat temeli olarak da ele alınabileceğini düşünüyorum. Diğer sol güçlerle,demokratik güçlerle bunu zenginleştirmek gerekiyor.Kısacası bugün yasallaşmanın çok kısa aralıklarla (bu zaman süreci tartışmanın somunda çıkacaktır) netleşmesi gerekiyor.Partinin somut biçimde yasallaşmaya yönelik bir eylem hattı yakın politik hedef anlamında bir programı olamadı.Bu anlamda da yönetimin eksikleri vardı.Bu biçimiyse bu somutlaşmalı.Yalnız burada yasallaşma süreci sadece belli isimlerle yahut da belli yapılarla ortaya çıkma değil,aynı zamanda ülkenin politik gündemine girerek,ülkenin politik gündemindeki sorunlara cevap arayarak onlara çözüm yöntemleri bularak da yürümelidir

uygun araçlar üretemediğimizden, politik hattımızı geliştiremediğimizden dolayı politikamızı yargılamaya çalışıyoruz. Hatta 16 Kasım eylemini perspektifsiz, programı olmayan o anda alınmış aceleci bir tavır olarak değerlendirmeye kadar giden düşüncelere de giden arkadaşlar olduğumu görüyoruz. Bu yasal politik hedefler, yasal politik hedeflere uygun tarihler belirleyememizden kaynaklanıyor. Parti bunu kongresinde çok net bir şekilde belirlemiştir bunu geliştirmek gerekiyor. Artık Türkiye'nin gündemine yasal bir KP olarak TBKP'nin yasallığı olarak Moyduk. Bunu geliştirmek gerekiyor. N.. arkadaşın dediği gibi hemen bir tarih koyma değil de hedef olarak önümüze koymamız gerekiyor. Belli bir süreçten geçmemiz gerekiyor.

Eskiden kalma alışkanlıkla bizim dışımızda ki sola not verme gibi alışkanlığımız var. Halbuki biz onlar adına ülkenin politik gündemindeyiz. Onların politik ortamdaki yerini tesbit edebilmemiz için önce kendi politik yerimizi tesbit etmekten başlamalıyız. Değerlendirmesini yaparken de parlamentoyu esas alıyoruz, yalnız bununla yetinmek doğru değildir. Oysa parlamento dışında güçler vardır. Yine kürt sorunu büyük bir yer işgöl ediyor, doğuda bir iç savaş yürüyor yine bir değerlendirmemiz yok, yani biz parlamento dışı eylem türlerini yeni

te dış eylem türleri de insan haklarını, demokrasiyi bas alacak şekilde yapılmalı. Berada eylem türleri konuşulmalı,

Öteki güçleri yine tarif ederken küçük aralıklarla konuşuyoruz. Oysa hepsinin konuşulmaları politik olarak değerlendirilmeli, ...

Ü.A: Birlik yasallık yenilenme diyoruz. Elbette bunları birbirinin karşısına koymak doğru değil. Ancak bunları yaşama geçirebilmek için ... oluşturmak gerekiyor. Ama bu yapılmış değil. Bu toplantının daha önceden neden yapılmadığı sorusunu burda sormak gerekir....

yağınların önüne somut öneriler getirmek, programlar yapmak zorundayız.....

biz şunları yapamadık yerine, biz şu gün şunları yapamadık bugün bunları yapmalıyız diyebilmeliyiz. Gerek dışardaki yoldaşlarımızın söyledikleri şeyler, gerekse PB raporunda söylenenler... sabahtan beri aynı şeyleri tekrarlıyoruz. Tekrarladığımız şeyler şunlar: Parti büyük bir erozyon yaşıyor, kadrolarımızda moralsizlik, yani demoralizasyon yaşanıyor. Giderek sol güçler arasında marjinalleşiyoruz, azalıyoruz.

Bunlar tabii ciddi tesbitler. Biz bu sorunları ortadan kaldıracabilecek ciddi çözümler üretebilmeliyiz. Eğer bunu üretemezsek nasıl ki çamura batan arabasını kaldıramıyan beceriksiz şoförün batana arabasının kavgasına geçip "araba batıyor arkadaşlar!" diye bağırması gibi araba batıyor! diye bağırmağa başlarız. Şimdi gerçekten çamura batma tehlikesi varsa hazırlıklı olmanın zamanı gelmiştir diye düşünüyorum. Önemizdeki dönem için ne yapabiliriz sorusunu bazı şeyleri mutlaklaştırıyoruz gibi geliyor bana. Ya da Örneğin kurucular olayı. Eğer kurucular olayı yalnızca üç beş kişi tesbit edip legal anlamda parti kuracağız biçiminde ele alınırsa elbetteki komik bir çıkıştır. Dışardaki yoldaşlarımızın bir tanesi çok açık bu şekilde koyarsak bir kulup bir dernek durumunda düşeriz. Oysa biz gerçekten gündemi yakalayabilecek, gündeme müdahale edebilecek bir güç olabilecekse kurucular hareketini geniş bir eylem programıyla, geniş bir üyeli destekleyebilirsek ancak olabilir. Bu çıkış ancak komünist parti severler derneği, sosyalizmi severler derneğine döner. Tikanıklar diyorlar. Nedir tikanıklar? Birincisi parti örgütlerinin merkez düzeyinde iletişiminin sağlanıp sağlanmadığını görüyoruz. Bu iletişim sağlanmazsa elbetteki tikanıklık

Geçmişte hepimiz böyle diyorduk, her şeyi MK'ya bırakıyorduk. Delaysıyla alt örgüt de memur durumuna düşüyordu. Şimdi ikili bir durum oluştu. Yenilenmede kendikendimizi yeniliyoruz, PB raporunda da bu var. Önemizdeki dönemdeki alt örgütlerle üst örgütler arasındaki mekanizmayı sağlıklı bir şekilde oturtmalıyız. Biz bu toplantıları yalnızca bu biçimde değil, daha dürüst bir biçimde alt örgütlerle yapmanın koşullarını da yaratmalıyız. Öncelikle sorunları iyi koymak gerekiyor. Bu sorunların içinde birincisi gerçekten yığınlara yönelik örgütlenme çalışmalarına ağırlık vermeliyiz. Yoksa masa başında şu mu yoksa bu mu tartışmasından öteye gidemeyiz. Yani kendimiz çalar, kendimiz dinleriz. Bu durumdan kurtulmak gerekiyor. Birim yığınlardan öğreneceğimiz çok şey var. Hepimiz biliyoruz bunu. O halde tartışmanın bizim dışımızdaki güçlerle geniş birlik koşullarını bu anlamda müdahale edebilmek için yığın çalışmalarına ağırlık vermek gerekiyor. Parti içersinde bu çalışmalarını yönlendirebilecek mekanizmaları oluşturmak gerekiyor. Bu mekanizmalar oluşmadığı sürece elbetteki çalışmalar her telden delaysızca gıkacak. Burada parti kendisini orkestra şefi komutanına gelmelidir. Eğer biz bunları yapabilirsek yığın hareketleri içinde etkili olabiliriz. Kadın hareketinde, gençlik hareketinde, diğer diğer hareketlerde bu durumu sağlayabiliriz. Bakıyoruz bizim dışımızda bir takım olaylar gelişiyor.

formüle etmekte yarar görüyorum. Bugün çağımızda hiçbir örgüt kendi tabanına ve onun çevresinde bulunan çalışmalara ^{karar mekanizmasında} katmadan başarılı bir çalışma yürütemez diye düşünüyorum. Bu bence belirleyici önemde bir noktadır. Bu partimiz için önemli aşamaya ulaşmıştır. Parti çalışmasında, parti faaliyetinde her aşamasında bulunan insanın çalışmaya katkısının alınması bence birinci derecede önemlidir. Fakat içinde bulunduğumuz durumda "parti, parti parti" diye bahsettiğimiz olgunun da ne olduğuna değinmek lazım. Bütün ülke çapında birbirinden farklı bir şekilde gelişen eğilimlerimiz var. Bir Ankara'nın gelişkinlik düzeyi ile, bir İstanbulun gelişkinlik düzeyi ya da çok ayrıntılı olarak bilmemekle beraber bir Diyarbakırın gelişkinlik düzeyi ^{örneğin parti var} sadece örgütsel yapılar açısından değil, kendi üyelerinin veya kendi çevrelerinde yürüttükleri ideolojik, politik çalışmalarda köklü bir farklılıklar var. Ve bu farklılıklar özellikle toparlayamadığımız bir kesimde bütünleşince, yani onların iki yıllık bir sürecin dışında kalmaları, bu tartışmaların dışında kalmaları, ülkeye dönüş tartışmalarının dışında kalmaları, politika tartışmalarının dışında kalmaları ~~çakıştığında bugün kendimizi yeniden~~ ~~toplantıya, bir araya gelmeye, sadece basit şemata ile değil, bir dizi~~ ~~harekete geçirici tek bir politik hat çıkarmakla çözümlenemeyeceği~~ ortaya çıkıyor. Bu yönüyle de çalışmanın birbirinden farklı özellikler taşıyan noktalarına yönelik belirli merkezi bir faaliyetin yürütülmesi ^{gerektiği} kanaatini taşıyorum. Bunun başında birlik sorunu geliyor. Burada özellikle metinle (toplantıya metinle katılan yoldaşlarda) katılan yoldaşlar da tüzük sorununu partinin bağlayıcı bir belgesi olduğu üzerine vurgular yapıyor. Bugün birçok yerde buna rastlamak beni şaşırtmıyor. O da şudur. Bugün tüzük parti üyeliğini, parti işleyiş mekanizmasını, parti çalışmasını belirleyici bir belge midir? Partililer arası hukukun belgesi midir, değil midir sorununun tartışıldığı bir parti olmaz. Bugünkü şartlarda 1989'un Ekim ayı içersinde parti üyelerinin birbirleriyle ilişkisini belirleyen temel, hukuksal düzenlemelerin bulunması ve bunların herkes tarafından kabulünü eses almak gerekir. Daha bugünden çağdaş, yığinsal, demokratik KP'nin yaratılması

Partimizin 1. kongresinde kabul edilmiş tüzük geçirilirse bunun normların uygulamak lazım. Şimdi yoldaşlar söylediler, bu tüzük normlarının uygulanma sorunu sadece basit şematik yaklaşım değil, bu toplantının organize ediliş biçimi bile bence yenilenmeci yaklaşımın ürünü olarak ortaya çıkıyor. Daha toplantımızın başında yoldaşın bir tanesi haklı olarak -toplantının genişletilmesi kararının mevcut MK üyeleriyle alınması gerektiğine- vurgu yaptı.

Neden?Çünkü belli kurumlar vardır ve b u kurumlar kendi kararlarını kendileri vermek durumundadırlar.Bu bütün bir örgüt için geçerli. Bütün bir örgüt için de belirli olması gereken özellikler olarak tesbit edilmesi gerektiğine inanıyorum.

Şunu bilelim yoldaşlar,1980-1987 ve 89 arasında geçen dönemde TİP'in ve TKP'nin 1980 öncesinde yarattığı birikimi toplama süreci birikimi toplama süreci hiç de kolay bir süreç değildir.Buhandan önce partiye gündeş bağlarıyla bağlı olan insanlar karşılarında yeni bir program,yeni bir anlayış yeni bir çalışma tarzı bulmuşlardır. Bu sürece adapte olabilmeleri de ciddi,örgütsel denetlenmiş bir faaliyet olabilir.Bı yapılmadan çalışmanın ortaya atılacak politik a hattı desteklemesi ya da geliştirmesi beklemek hance mümkün değil. Öncelikli olarak tartışılan politikalar,örneğin bir program sorunu genel olarakbenimsenen kabul edilen bir parti olarak ele alınıyor.Bugün parti çalışmasının içinde bulunan insanlar bile bu programın tartışmalı olduğu,hatta programın tartışması içinde yer almadığı düşüncesinden dolayı tepkilerin bulunduğunu bilmek lazım.Biz ülke çapında düşünsel bir hareketliliği kendi çalışmamız

sorunlarını, ve ona ilişkin çözümlerini saptamak durumundayız diye düşünüyorum.Bir başka nokta da şudur.Bu toplantıda açıkça ifade edilmedi ama pratik çalışmada ve pratik çalışmanın yönlendirilik düzeyinde bütün sorunların hala varlığını koruduğunu bilmek lazım. Bu bizim düşünsel planda aşmaya çalışmamıza rağmen pratikte yürüteceğimiz çalışmaların önüne bir engel teşkil ettiğini tesbit etmek lazım.Bugün hala genel üyeler arasında konuşulduğu biçimiyle TİP'li TKP'li yaklaşımının geçerli olup olmadığını sorgulamak lazım gelir.Pratiğin ihtiyaçlarını belirlemek ve bugünkü pratiğin ihtiyaçlarına yanıt verecek kendi düşünceleriyle pratiğiyle öne çıkmış kadroların etkili bir konum almalarını sağlayacak bir işleyiş mekanizmasını kurmak gerektiğini düşünüyorum. Yoksa bu sorun bizi hem kendi içimizde,kendi tartışmalarımızın böyle algılanması yüzünden ayırıştırır hem de kendi kadrolarımızı yitirmemizi ve çevremizden de bize böylesi bir sorunu çözümlayememiş hareket olarak bakılmasının da devamını sağlar.Şunları vurgulamak istiyorum:Birincisi,partinin ülke çapında örgütlenmesi sorunu ve bunun temel parti tüzüğü çerçevesinde gerçekleşmesi sorununu MK'nın günlük pratik bir ... gerekli olduğu kanaatini taşıyorum.

2.6) Parti üyeleri,parti yandaşları ve partiye yeni yünelceklerin çerçevesi içersinde program temelinde ideolojik çalışmanın geliş- tirilmesi ve böylesi hazırlık koşulumun bugün hangi politikayı

izlersek izleyelim esas itibariyle o politikanın anlaşılması ve uygulanmasının koşulu olarak ön girişimin yaratılmasının sağlanması gerektiğini düşünüyorum. Ve bu yönüyle de birimlerde görüşülecek ve çok çeşitli biçimlerde ister partinin politik hattı üzerinde olsun ister kendi birimlerde yürüteceği çalışmalar üzerine olsun her birimin kendi çalışmasının organize edilemesini sağlayacak ve onun üzerine inşa edilecek politikanın da yararlı olacağını düşünüyorum.

S.A: Ben şöyle birşeyle bağlamak istiyorum. Biraz da kafam karıştı açıkçası. Yani yasal bir TBKP istiyor muyuz? Böyle bir politik hattımız var mı? Yoksa gerçekten tüm marksist solla parti kurma niyeti mi bizim için önde. Çünkü bana öyle geliyordu ikincisi daha önemsiyorsak şu da olabilir, kendimizi lağvedelim. Bunun üzerinde bile tartışmak olabilir. Eğer biz kendi varlığımız konusunda net bir fikir üretmezsek şurada, bunu bırakıp örgüt içi ilişkilerimiz, örgütlü, kurumlaşmakta, efendim tüzüktü bana şu anda anlamlı gelmiyor. Önce varlık nedenimizi, böyle bir varlığa ihtiyacımız olup olmadığını düşünelim, bundan sonrada bunun yasallaşması istiyorum. Bunlarda netleştirmek için söylemiyorum. Sadece düşünce olarak söylüyorum. 4 ay öncede bu tür toplantıları yaptık. Şöyle bir sekterlik de yanlış. İşte çok yaptık, aynı şeyleri konuşuyoruz" demek ki konuşmamız gerekiyor. Geç kaldığımız için sorunları yaşıyoruz. Bunları çok önce koymak gerekiyordu. Ben genede yararlanıyorum herşeye rağmen. 0 4 ay önceki toplantılara gittiğimde bende de işte bir kurucular girişimi yapmalıyız fikri ağır basıyordu. Biraz örgüt şeyiyle düşünüyordum. çok açık. ama bu toplantılarda bundan farklı düşünen arkadaşlarımızın düşüncelerinden etkilendim. Şimdi iki farklı düşünceyi getiren arkadaşların da benim söyledikim doğru veya ben haklıyım şeyinden hakikaten vazgeçip diğer fırsatları da gözden geçirmesinden yanayım. Şunu düşünüyorum. Yasallaşma ve yenilenme birlik konusunda en önemli nokta yenilenme diye düşünüyorum. Bu çok önemli birşey, Çünkü örgütlerin içinde çıkan sorunlarda (ben örgütlerin içinde çok sıcak varolan bir insan değilim ama o kadar da uzak değilim gözlemlerim var) eğer arkadaşlar erozyondan bahsediyorlarsa, habire biz birşey yaratamadık, üyelerimiz gidiyor, deniyorsa bence burada sadece yönetimin hatası yok. Hepimizin hatası var, politikayı anlamamanın hatası var. Bu kadar yeni fikir ürettik diyoruz, Bununla sınırlıyoruz. Ben şahsen bunun rahatlığını kendi açımdan, sevincini yaşıyorum. Türkiye'de böylesi yeni fikirleri biz ürettik, geliştiriyoruz, tartışıyoruz. Biz bu fikirlerimizi iletip onları yenileşme konusunda tutamıyorsak

yasallaşma konusunda tutamayız. Bu sadece eski çalışma diye düşünüyorum. Yani hep birşeyler yapıp, eylemler yapıp insanları tutma. Hayır ben artık insanların eylemlerle ajitasyonlarla tutulmasından yana değilim. O insanlar gidebilirler diye düşünüyorum. Tabii gitmeleri çok üzücü bir şeydir. gitmemelidirler. Ama bu konuda biz onlara yeni fikirlerimizin coşkusunu götürmeliyiz. Onlara bunu paylaşmalıyız. Ve bu sorunu böyle çözmeliyiz. Bu halkadan yakalamalıyız diye düşünüyorum. Bunun dışında bir kurucular hareketini yeniden tartışalım. İnaniyorum ben. Biz birşeyler yapmalıyız. Çünkü marksist solun birliği konusunda bir iki toplantıyı izledikten sonra çok umutlu değilim. Çünkü onlarla birlik yapmak için yeni fikirlerimden vazgeçmek düşüncesinde şahsen değilim. Üç kişi de olsam yeni fikirlerle olmaktan yanayım. Onların çoğunda böyle fikirler, böyle bir eğilim saptamadım. Bunu daha önceden kamusmak lazım diye düşünüyorum. O anlamda bizim ne yapmamız gerektiği konusunda girişim komitesi gibi birşey anlamlı geliyor. bu aşamada. Ama bu girişim komitesi tüm örgütlerimizin buraya motive olacağı filan değil, belki dışımızdaki insanlar olabilir, çeşitli ilişkileri (çevrelerle, partilerle v.s.) ilişkileri kurabilen bir ekip çalışması olmasını, tabandaki insanların da işi gücü bırakıp yasallaşma adına bunu yapmalarını geçmişteki yanlışla götüreceği düşüncesindeyim. Biz yasallaşmayı hep yasallaşma konuşma zannettik. Oysa yasallaşmak insanların ölüme iş yapmak diye düşünüyorum. Bunu yapmadığımız için insanları yitiriyoruz.

V.A:Yapılan açıklamalarda olduğu gibi partimiz bir bunalımın içersinde. Bunda herkesin payı var. Ama kendilerinin de özeleştirisini yaptıkları gibi parti merkezinin daha fazla payı var. Parti merkezi partinin amacı olan demokratik yenilenme doğrultusunda doğru politikalar üretip bu politikaların yaşama geçirilmesinin takipçisi olamamıştır. Bu bir yana ilişkide olduğumuz süreberde bir görüşmede hedef veriliyor, süre veriliyor. İkinci görüşmede böyle bir hedefe ulaşıp ulaşılmadığının sorulmasını bırakın verilen hedef bile unutuluyor. Böyle bir yapının olması partinin tabanıyla merkezi arasında bir güven bunalımının doğmasına neden oluyor. Böyle bir merkez yapıyla partinin içinde bulunan başka sorunlarda aşılamadı. ...

sorunlar var, ne var? kuşak farkı var. Parti yönetiminin yurt içinde ve yurt dışında olmasının yarattığı sorunlar var. Bugüne kadar uzanan legal ve illegal kadroların arasındaki çelişkilerin yarattığı sorunlar var. Önderlerin cezaevinde olmasının yarattığı sorunlar var. Ve en önemlisi iki ayrı kökenden gelmiş olmanın getirdiği birbirini anlamak istemez nevasının hala yenilememiş olmasının getirdiği sorun var.

Böyle bir parti yapısı içersinde acaba kısa bir takvim sürecine bağlanan kurucular girişimi bu tür sorunların çözümü olur mu? Yoksa yeni bir sorun mu yaratır. Karaca yoldaşın mektubunda belirttiği gibi kurucular hareketi naylon bür kitleyle olacaksa yeni bir yönetim merkezi daha yaratmaz mı? Önce sorunlarımızı çözecek, partinin içindeki bunalımdan çıkaracak yolları bulmak zorundayız. Bazı arkadaşların dediği gibi hatalar kongrenin yapıldığı ortamın verdiği koşullarda iyi bir merkez yönetiminin oluşmamasından doğuyorsa, yönetim mekanizmalarında sayıların arttırılması sorunları ortadan kaldırmıyacaktır. Ne olacaktır? Sayı artacaktır, merkezdeki hatalar ortadan kalkmıyacaktır. Kısa takvime bağlanmış kurucular hareketiyle bu sorunlar çözülmeyecektir. Eğer bu sorunlar varsa, bu sorunların çözümü bugün oluşan koşullarda bu koşullara uygun yönetimin oluşturulmasıdır. Onun yolu da kongredir.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARABİTİMİ

Not: F.A, U.C, M.E ve M.A y.ların konuşmalarının ses kayıtları olmadığından yazılı tutanaklardan özet olarak verilmektedir.

F.A: MK ve PB üyeleri kongre kararlarını çok farklı şekilde algılıyorlarsa durumumuz ortadadır. Örgütümüz çok çeşitli görüşler içindedir. TBKP olarak- yasal bir KP'nin kurucular kurulu ya da girişimine başlaması bizim meşruiyetimizi artırır. Bu girişime başlamak bir paket hazırlamaya öneriyorum. TBKP için kaybedecek hiçbirşey yoktur. Bütünsel bir örgüt çalışması yapılmalıdır. Bu yapılamamıştır. Örgütün, insanların buna ihtiyacı vardır. Merkez örgütlenmesi, büroların çalışması gereklidir. Böylece legaliteyi yükseltme konusunda bir adım atılmış olacaktır.

U.C: PB Türkiye'de çalışmaya başlayalı beri belli bir evrim geçirdi. PB içinde kurucular hareketine ilişkin maddenin de yer aldığı bu metni hazırladı. Sakalsız yoldaşın mek- kubunda tarif ettiği biçimden yanayım. Sorunlar yönetimden mi kaynaklanıyor esas olarak? Kendini yenileyebilen bir tartışmanın yaratılmasıdır. Kurumlaşmanın maddi bir yanı da vardır, Belli bir anda birz kendimizden memnun bir örgüt haline gelebiliriz. Bu raslantısal da olabilir. Geniş parti fikri esastır, önemlidir. Bugün PB raporunda uzlaşma aranıyor. Ben kendi adıma üç ay içinde kurucular kurulu olussun diyen görüşle uzlaşmam. TBKP'nin yasallaşmasıyla ilgili alınan karar yanlışsa bunu açıklayalım. Aka bu karar yanlış değildir. Geniş partinin güçleri belli değildir. Ama bu konuda inisiyatifi ele almalıyız.

M.A: Partinin önündeki sorunları aşabiliyorsak bu tarihsel toplantıdır. Yoksa tarihsel bir çöküş toplantısıdır. Bu sorunlar aşılabılır. Parti politikasını yaşama geçirmek zorundayız. Şimdi sadece teori üretiyoruz, karar alıyoruz bunu yaşama geçirmeden bu **kararın yanlışlığını tartışıyoruz. Partimizi başlattığı yasallaşma sürecine yeni bir yön vermek zorundadır.** Bu toplantıda kurucular kurulunu konuşmak zorundaydık. Çok laf değil iş üretelim. Aldığımız kararları yaşama geçirelim. Yasallaşma konusunda mevcut yasal durumu bekleyecek olursak bu hakkı hiç elde edemeyiz. Bu 141-142'nin kalkmasıyla ilgili bir olaydır.

M.E: 16 Kasım dönüş eylemi sırasında yakaladığımız moment bugün yok. Çünkü parti yönetimi yukarıdan aşağıya bu durumu işletemedi. Özellikle yurt dışındaki yöneticilerin bu konuda kararsızlıkları var. Hat ve yapı arasında büyük bir uçurum doğdu. Bu giderek erozyona uğrattı örgütleri. K'S yoldaşlarla karşılıklı diyalogta ne tür görüş alışverişi oldu bu eylem programının başarısı üzerine. Bunun yanıtlarmazı gerekiyor. Parti güvensizlikle birlikte kimlik bunalımı yaşıyor. Birlik sorunu sürekli vasallaşmayla karşı karşıya konuyor. 16 Haziran birliği görüşmelerine katılanlar flu davranmışlardır. bu konuda eksikleri vardır. Bir kısım partili yoldasta "biz birlik için herşeyi yaptık artık partiyi kuralım" görüşü oluştu. Bazı y.ladımızda da birlik için hiçbir şey yapmadık görüşü oluştu. Parti yapısı yenilenmeli. Yeni düşünceler eski yapıyla yürümüyor. PB'ye en yakın insanlar olduğumuz halde karar alma süreçlerine katılmıyoruz. Tabahı bilgi aktarılmıyor. KP'yi vasallaştırma girişimini öneriyorum. Konferans ve toplantılarla bu konu tüm yerel çalışmalarla tartışılmalı ve karar çıkmalı. A. gazetesi araç işlevini görmüyor. gündeme bu konuda bir madde eklenmesinden yanayım.

A.E:baştan beri sürdürülen eylemsizlik, içine kapanıklık ve kendi kadrolarına güvensizlik temelinde yoğunlaşma ve bugün haksız bir şekilde partide birlik sorunu tartışılmaktadır. Birlikten dolayı böyle geldik diyen insanların sayısı artmaktadır. Bunu görmek lazım. Önlemek de lazım. Bu önlenemez. Bu anlamda bugün sorunlar aşılabılır. Ama geçmişte olduğu gibi partinin merkez plenumlarında ve kongrelerinde alınan kararlar, tek tekyetkili kişilerin, özellikle sorumlu kişilerin kendi kişisel görüşleriyle, yorumlarıyla örgüte iner. Bir yandan, her kafadan bir ses çıkmaya devam ederse, bu alınan kararların uygulanması denetlenemezse, keyfilik hakim olursa açık söyleyeyim yarın, ister TBKP'yi kuralım, ister yasal bir komünist partisi birlikte geliştirelim, geldiğimiz noktada örgütlerimizde insanların kalmaması, potansiyellerimizin elimizden kayması sonucu marjinal bir örgüt durumuna düşeriz. Son PB tasarısında dahi, bu mantık, yani parti içerisindeki dengeleri, bu konudaki farklılıkları yaklaşımları bir mutabakat temelinde birleştirme indisiyesi yansımaktadır. Her cümle ayrı ayrı noktaları çekilebilmektedir. Başta bir yoldasımız söyledi. Bu kuruculuk girişiminden TBKP'nin mi yoksa yasal KP'nin mi kastedildiği belli değildir. Böylesi bir kuruculuk girişiminden gerçek bir kuruculuk mu yoksa rejimi sınamaya dönük, bu konuda rejimin tepkisini ölçmeye dönük bir girişim mi kastedilmektedir, bu net değildir. Ocak ayında kastedilen kuruculuk eyleminde de bu gündeme gelmiştir. Biz rejimi, birtakım blöflerle sinama politikasınankendimize ille edindirmeye çalışıyoruz. Bu gerçek değil arkadaşlar, bu mümkün değil, Bununla bir yere varamayız. Kutlu ve sargın yoldasların attığı atak, izledikleri yöntem bizim için ölümdür bir klavuzdur. Bugün tabanın baskılarıyla politika yapılamaz düşüncesi dile getiriliyor. Elbette tabanın baskılarıyla günlük politika yapılamaz. Buna katılıyorum. Ama taban olmadan da çok güzel politikalar geliştirebilirsiniz. Çok güzel kararlar alabilirsiniz. Biz kitlesel eylemler olmadan, Ankara'da Kutlu ve Sargın davasına dayanışmayı aktif olarak yükseltmeden demokrasiyi nasıl kazanacağız? Kürt halkının üzerindeki ezgiye karşı çıkmadan, Kürt demokratlarının, komünistlerinin mücadelesiyle omuz omuza yürütmeyen nasıl bu süreçten çıkacağız? Bu sorulara açık ve net yanıt vermemiz lazım. Örgütün sesine kapalı bir yayın faaliyetiyle bu yayınlarımız nasıl yaşayacak. Çok güzel şeyler yazabiliriz, bu yayınlarda çok güzel şeyler dile getirebilir. Ama özellikle örgütümüz buna sahip çıkmıyor, satın almıyor, okumuyor, okutmuyorsa bunu nasıl geliştireceğiz? Örgütün denetimine, önerilerine kapalı bir parti yönetimi yalnız kalmaz mı arkadaşlar? Bugün durum budur. Parti yönetimi bunalımdan çıkış yolu arıyor, ama bu çıkışta örgütün önerilerini, örgütün bu konudaki düşüncelerini mümkün olduğu kadar dar almak zorunda kalıyor. Peki, bu güvensizlik denilen ortamın yaratılması karşılıklı bu etkilerin sonucunda olmaması mıdır? Şunu açık söylemek gerekir ki, yerel örgütlerimiz -Anadolu dahil- partinin temel argümanı olan Birlik-Yasallık ve Yenilerme de bu çizgiyi özümsemişlerdir. Eksiklerine ve yetersizliklerine rağmen. Yasallık çizgisinde bütün örgütler yerel alanlarda kendi kimlikleriyle, politik kimlikleriyle faaliyet yürütür hale gelmiştir. Bu anlamda çeşitli kimi girişimlerde, özellikle sözcülük girişimlerinde bulunmuşlardır. Fakat merkezi anlamda bunun devamı gelmeyince örgütlerde güvensizlik artmış içe dönük bir sorgulama başlamış ve bu sorgulama giderek İstanbul örgütlerinden duyduğumuza göre seçim talepleri geliyor. Yani her alanda seçim talepleri yükseliyor. Bunu önlemeyiz. Eğer bir eylem hattı netleşmezse, bu eylem hattımız örgütlerle birlikte tartışarak bir karar haline getiremezsek bu mümkün değildir. Sonuç olarak, PB'nin getirdiği tasarımı kimi eksik yanlarına rağmen, özellikle birlik yanı ve kurucular girişim komite-

edersek, biz 141 kalkmayacakmış gibi çalışmak, yarın kalkacakmış gibi çalışmak derim. yani çalışmak. Hayatın taleplerini kucaklayabilir.....yoktur. Çok yakında da bir Br-nek var. İşte komşumuz Yunanistandaki dehşet olay. Aslında ülkenin biraz sağı soluna solu da sağına benzer. Sağın durumu da pek farklı değil. Komünizm çıktı diye bayram e diyorlar, geçen gün Necati Doğru Milliyette gayet doğru yazmış. Biraz siz kendinize baksanıza diyor yahu. Gelir dağılımtablonuz nedir, işsizlik nedir ülkede? Fakat biz bunları seslendirirken, biz o sesin Türkiye'de odaklaşan potansiyelin sorunları, bunu nasıl kavrayıp, nasıl yönlendirmek- Sadece bunu TBKP şeyinde de görmüyorum- fakat bur ~~xxxxxx~~ rada genel olarak TBKP üzerine düşün çökyasamsal bir sorumluluğu yerinegetirme sürecindedir. Geçenlerde arkadaşlarlar Türkiye'deki ilk Demir-Çelik şeyinde grev olu- yor, 24.000 işçi, 10.000 işçi Karabük'te miting yaptı, yürüyüş yaptı. Öbür gün İsken- derun'da yapılacaktı. Miting, kaymakamlık izin vermedi. Ve bugüne kadar da ilk kez Türk-İş bağımsız bir sendikaya destek verdi. Onunla da kalmadı, Şavket Yılmaz isten- deruna gitti, kanunsuz yürüyüş yaptı. Korsan yürüyüş yaptılar ve öbür gün gazetelerde haber almadı. Niçin olmadı? MESS tam sayfa ilan verdi. Yani aslında yasal değildi Şev- ket Yılmaz'ın ve Türk-İş'in Çelik-İş'in yaptığı grev ama yasallaşmıştı. Vicdanlarda, mitingte. Çünkü İskenderun halkının, Türkiye'deki bütün insanların vicdanında yasal- laşmıştı. Onun için kendisi hakkında bir şey de yapamadılar. Fakat çok enteresandır, ilk kez bu haber, haber olmadı. Habercilikte kural şudur. Kitlesel olması gerekir.

Kitlesel ileilendirme daha önce nasıl olur? Biraz herhangisi bir gıda satıcısıdır.
bu iş ne olursa olsun kamu önünde oynan x bir oyundurb Kamuyu kazanmak ya da ölüm kazanan kazanır, kaybeden kaybeder. Kamuya nasıl gitmek, nasıl ilişişim. TBKP nin ya- salllaşması meselesine ben biraz böyle bakıyorum. Biraz değil oldukça böyle bakıyorum. yenilenme olayınıben saydamlık olarak sayıyorum. Öyle tarif ediyorum.Bakıldığı x zaman tüm cepheleriyle, tüm nusurlarıyla görünen berrak bir tutum olan, ideolojik- politik ve kültürel görülebilen bütün berraklığıyla, yenilenmenin şeyi budur. Herhan- gi bir politik.....de hiç bir fluğ noktanın kalmadığı bir hat, yenilenmenin saydam lık politikası. Bu bir çaresizliğin şeyi oluyor tabii. Bir şey yapalım. Tabii tüm ya- şamda, günceli biz yakalayamamanın sorunlarını yaşıyoruz aslında. Bir cumhurbaşkanlığı sorumunda, bize özeleştirme sorumu. 6. Filo Antalya'ya geliyor biz yokuz. Özelleştir- me tartışmalarında biz yokuz. Eskiden tekelleşme denince, herkes ayağa kalkardı sen ideolojik yaklaşıyorsun diye. Basına kadar gelmiş ~~şimdi~~ şimdi tekelleşme. Profesör Fa- ruh Eren'de diyor ki; bu sadece bir basın meselesi değil, ülkenin yarını meselesidir diyor. Biz buralarda yokuz. Biz bunları ne kadar tutarlı ne kadar bu sesimizi çözümleri bu konudaki sorumlulukları kamuoyuna götürüp, etkileşim, deveren sağlayabilirsek,böy- le yasallaşırız. Ve bunun şeyi de vardır. Bunları tartışmamız gerekiyor. Tartışamadık tartışmıyoruz. Toroslarda bir planlaması dostum anlatmıştı. 1966 yılında Toros'un bir köyüne gitmiş. Çokm yoksul bir adamcağız. Ona birşeyler soracaklar filan. Böyle b bir çulun üstünde adam oturuyor. Evinde hiç bir şey yok. Ne çay ikram ediyor, ne şe- ker ikram ediyor, ne kahve ikram ediyor. Adam bakıyor, bakıyor, sıkılıyor da gariban iyi niyetli bir adam. Günlü de zengin. Diyor ki, beyler ben size bir oynayıvereyim di yor. Şimdi arkadaşlar biz belli bir takım önerilerde, çare önerilerinde sadece, (be- nim uslubumu bağışlayın) biz bir oynayalım. demiyelim. Biz yaşamın bütün zenginlikler riyle, beklentileriyle ve şunu da çok iyi görüyorum, Türkiye'de bu sese ihtiyaç var. Türkiye'de çolun, birleşik, il

Türkiye'de solun, birleşik, tüm solun bir dayanak noktasına ihtiyacı var. Çözüm üretme noktasına ihtiyacı var. Diğer partiler böyle etkilenir. Geçenlerde yine şey ettiği gibi çok güzel bir yazıdır Necati Doğrumun. Yunanistanda rejimin ve ülkenin geleceğini aydınlatan şeyi işte bu birlik sağlamıştır. Ferahlatmıştır. Bakmayın yazılar yazıyorlar, Yunanistan en karanlık günlerini yaşıyor diye. En berrak günlerini yaşadığı zaman, en karanlıktır diyorlar, çok ilginçtir. Türkiye'de de bu güne vardır, potansiyel vardır.. ...Mardin'inden Bigadiç'ine kadar dolaşırım. İşte çeşitli paneller, şeyler. Arkadaşlar küçük bir Bigadiç'de basın ve demokrasi meselesini, beşte biri de hanımlar, üç saat oturup dinliyorlar. Susuz insanlar, Silvan'a gidiyorsunuz, adam diyor ki, bizim buzdolabı kadar garantimiz yok. Neden? Ne demek bu? Çünkü buzdolabının bir yıl garantisi vardır, benim yarına garantim yok diyor. Yarın ne olacağını bilmiyorum diyor. Türkiye'de deşet bir beklenti potansiyeli vardır. Haklı bir, kuvvet, dayanak arayışı ihtiyacı vardır. Basın diyoruz, gazeteler diyoruz. Efendim öbür dilerim vakti biraz aşıyorum ama benim bir daha konuşma şeyim yok. Ben 8.5 yıl Bilim sanat dergisinin sorumlu yönetmeni olarak şey ettim. Bir kartel uygulamasıyla bitmiştir, bunu biliyormuyuz açaba? Durum iç açıcı değildi. Durum iç açıcı Türkiye'de Türkiye'nin en karanlık döneminde 2 2000 tane aydın, çıktı o dergide yazı yazdı. En karanlık dönemde. Çizdi, yazdı. Biz açaba biliyor muyuz? Bana çok sorular geldi. Hiç soru gelmeyen neresi biliyormusunuz? TBKP li arkadaşlarımız. V.Ö. ne oldu yahu diyen hiç gelmedi. Denizliye gittim sordu, Balıkesire gittim sordu, Silvan'da sordular. İnanın bizim, açaba ne oldu bu dergi? Tabii şöyle iyi ki battı bu dergi de denebilir. Açaba nedir bunun sorumalı. Türkiye'de kartel uygulaması neticesi 2000 tane aydının emeklerine şey edildi. Biz bunları konuşabiliyoruz. Biz örneğin yakın şeyde, çok tartışacağımız, platformlarda tartışacağımız bir Anayasa mesela onun hazırlığının, burda tabi şeyler olmalı. Araç ve gereçlerimiz olur bu. Dergilerimizle, yayınlarımızla olur. Bakın, Türkiye'de bir tehlike koalisyonu olayı. Koalisyon kullananına göre tehliktir. Ama koalisyon bir ülkeyi berbattan afa da çıkarabilir. Biz bunu konuşmuyoruz. Ve Türkiye'de egemen ideoloji, egemen güçler Türkiye insanına, koalisyonu örneğin, bir öcü, bir der gibi birşey ettiler. Mesela bunu tartışacağımız, yasal....olusacağı platformarı yaratamadık. Demokratik kültür derken neyi anlıyoruz? Yenilenme, birlik

Z.M. Bugünkü tartışmalardan görebildiğim kadarıyla iki farklı düşünce varmış gibi gözüküyor. Biz bu farklı konu olmadığını, yada bunlardan hangisinin haklı olup olmadığını tespit etmek durumunda değiliz. Kısaca son iki seneye bir bakalım. İzlediğimiz süreç bir bakalım. Bugün PB'nin önümüze koyduğu karar tasarısındaki yasallaşma süreci, son iki sene içerisindeki izlediğimiz politikayla çok yakından ilgili olmalı. Bu tartışmalar Kutlu ve Sargın yoldaşların gelişle birlikte- onun öncesinde başlamış bir tartışmadır. Bugün PB'nin önümüze koyduğu yasallaşma perspektifini bu bağlamda irdelemekte büyük yarar vardır. Bunu sadece soyut olarak TBKP açısından irdelemek durumunda da değiliz. Acaba bu süreç, Türkiye'deki Marksist güçlere ne katmıştır? Bu momenti yakalamamız Türkiye'deki sol hareketi ne vermiştir? Ben bunu irdelediğim zaman, önümüzde tekrar tarihsel bir moment olduğunu görebiliyorum. Türkiye'deki sol içindeki demokrasi kültürü, tartışma kültürü çok birtane bu girişimimizle başlayacak

da olabilir. Fakat bugün önemli olan, bu mutabakat noktasını bulup, bunu bir kenara bırakarak partinin sorunlarına eğilmek önem kazanıyor. Ve öntümüzdeki dönemde bunun çözümü pratikle beraber zaten gündeme geleceği kanısındayım. Teşekkür ederim.

Z.D.V. yoldaşın dediği gibi, Türkiye'nin ortamı -herkes sanıyorum bunun bilincinde-bizim politikamız son derece açık ve etkimize son derece açık bir ortam var. Olanaklar çok fazla bu anlamda. Zaten bence içaçıcı bir durumda Türkiye.Yeni yeni güçler, yeni yeni egeliş meeler var. Daha önce de anlattım. Ama partinin iç açıcı durumda olmaması da zaten bu kadar keskin hale gelmesi partinin bunalımının, bir yerde de burdan kaynaklanıyor. Herkes görüyor olanakları ve müdahale edememe, elimizi kolumuzu bağlı halde tutma durumundakalmamız parti içindeki bunalımı daha da keskinleştiriyor. Bir kere bunu tespit etmek lazım Şimdi yoldaşlar sorun şudur. Birlik, yasallık, yenilenme dedik. Bunu herkes tuttu, benimsedi. Fakat biz her tartışmamızda, atacağımız her adımda bu üçünü birden içeren bir politika geliştiremiyoruz. Sorun bu. Mutlaka ve mutlaka bir tarafa ağırlık veren yaklaşımlar geliyor. Biz ise, şimdi ilk defa her üçünü birden ele alan bir yaklaşım getirmeye çalışıyoruz. yani biz yenilenme diyorsak, yenilenme mutlaka ve mutlaka yasallaşmaya yönelik olmalı, birliğe yönelik olmalı, Biz Birlik diyorsak, birlik mutlaka yasallaşma diyorsak, ~~mm~~ mutlaka yasallaşma konusunda yapacağımız her şey birliğe de açık olmalı, yenilenmeci bir yanı da olmalı. Böylesi üç olay, her olayda bir kere daha üst üste geçmeli, iç içe geçmeli. Fakat genel olarak bakılırsa yenilenme, yasallaşma, birlik, ayrı ayrı bunlar uzun süreçlerdir. Bunu da iyi görmemiz lazım. Yani bunlar 5 sene, 6 sene, 10 sene de edinebileceğimiz süreçlerdir. Biz iki günde yenilenemeyiz. İki günde yoldaşların anlattığı anlamda yasallaşamayız. Yani meşru toplumsal. ~~...~~ bir güç haline gelemeyiz. Biz iki günde marksistlerin birleştiremeyiz. Bunu ~~...~~ Ama her üç doğrultuda ~~...~~ da bugün atılacak somut adımları da tarif ~~...~~ Voksa genel olarak yasallaşma, toplum tarafından benimsenmedir ~~...~~ sonra bugün yasallaşma konusunda atılacak somut adımlar tarif edemezsek gene yasallaşamayız. Biz genel olarak, geniş parti çok iyi dedikten sonra bugün somutta yapacağımızı bu doğrultuda saptayamazsak gene olmaz. Aynı şey yenilenme içinde geçerlidir. Onun için her üç kategoriden bir tanesini öne çıkartmak doğru değildir. Her üçü de eşit değerdedir. Ama hepsinin anahtarı elbette yenilenmeci bir tarzda her şeye yaklaşımdır. Yenilenmeye de yenilenmeci tarzda yaklaşmak lazım. Çoğu zaman dogmatik eski tarzın tam tersi olarak bazı şeyler söyleyip buna yenilenme diyoruz. Bu da doğru değildir. Şimdi, deniliyor ki yasallaşma konusunda yanlış bir adım atarsak, mesela kurucular kurulu gibi -bunun sonu rezalet olabilir. Bu doğrudur. Ama aynı şekilde, geniş parti konusunda da yanlış bir atarsak, solun birliği konusunda, onun da sonu felaket olur. yenilenme konusunda da aynı şeydir. Bunların hiçbirinin garantisi yoktur.yenilenme diye başlarız, sonuçta komünist partisini yok ederiz. Bu da mümkündür. Yapabiliriz, başaramayız.Yasallaşma diye başladık, sonunu getiremeyiz, gene hareketin sonunu getiririz.

Birlik için de gene birisinin iddia ettiği gibi tren kaçmış olabilir, biz istediğimiz kadar birlik diyelim. Yani bunların hiçbirinin garantisi yok, onun için bir tanesini tartışırken öteki alandaki negatifleri öne koymakla yetimmeyelim. Her üç doğrultuda bugün yapılacak somut işleri tarif etmeye çalışalım. Ki biz PB olarak bunu getirmeye çalıştık aslında. Bunu, komisyonlar çalışmasında daha entleştirelim. Her üç doğrultuda bugün somut ne yapacağımızın adını koyalım. Ama tartışırken de, üçünü birden hayatta karşımıza konabilecek bir bir sonuca varalım. Onun için, bugün yenileşmek için gerçekten kurumsallaşmaya başlayabilmek lazım. Gerçekten PB den başlayarak kurumsallaşmaya başlayabilmek lazım. Bugün geniş parti için, gerçekten öneriler, (Umur'un tarif ettiği anlamda) somut bazı şeyler öne koyabilmemiz lazım. Ve yasallaşma için de, bugün mutlaka ve mutlaka bir şey yapmak zorundayız. Üçünü birden ele alalım. Bunu alırsak, çıkarız biz bu sorunun içinden. Bu konuda amaç birliği varsa, her üçü.....da yürümez. Ve üç doğrultunun, ammaa 5 sene 6 sene sonra hayatta gerçek anlamda geçeceğini unutmadan, bugünden perspektifi oraya açarsak ilerleyebiliriz. Yoksa soyut bir yenilenmecilik olarak ilerleyebiliriz. Yoksa soyut bir yenilenmecilik olarak kalır bu iş, soyut bir yasallaşma olarak kalır yahut da kendi militanlarımızın faaliyetinden ibaret bir yasallaşma olarak kalır -ki bunun sonucu yoktur- yahut da, soyut Halil Berktaş'la sohbet düzeyinde kalır bu iş. Biter orda. Başka türlü olmaz bence. Her üç konuda kendimizi sorumlu hissetmeliyiz. Misyonumuzu böyle tarif etmeliyiz. Türkiye solunun yenilenmesinden biz sorumluyuz. Türkiye solunu bu hale biz getirdik. Eski TKP ve eski TH getirdi. Bunun da altını iyice çizmek lazım. Onun için de bu yenilenmenin, birleştirmenin sorumluluğu da bizim omuzumuzdadır. Biz düzeltebilirsek, ama yani misyonumuz olarak kabul edip, öne çıkıp da iddia ederek değil, iş yaparak, önererek, organ hazırlayarak. Bütün sorumluluğu bizim üzerimizde. ~~miş~~ Onun için bugün şu-bu, geniş partiye gelecek kinse yoktur, demek doğru değil. Sorun biz kimi getirebileceğiz sorusudur. Biz, şu tür çalışmaları yaparak, kimleri yarın geniş, demokratik bir komünist partisine kazanabiliriz sorusu. Bizim sorunumuzdur bu. Halil Berktaş'ın sorusu değildir. Bilmemkimin sorusu değildir. Bizim sorunumuzdur. Busorumluluk bizim üstümüzde. Aynı şekilde yasallaşmanın sorumluluğu da bizim, üstümüzdedir. Komünist partisi biziz. Biz bu hareketi, komünist partisini yasallaştırmak zorundayız. Bu başkalarının sorumluluğunda değil. Ama, o başkasını çekmek bizim omuzumuzda. Gene başkasını kazanmak için biz ne yapacağız diye bakmalıyız. Bunların hepsi oturuyor birleşiyor, Türkiye'nin yenilenmesine geliyor. Türkiye'nin demokratik yenilenmesinde de sorumluluk yüklenirsek, esas hedefi böyle koyarsak, ona bağlarsak herşeyi, çözebiliriz. Yine açık konuşmak lazım. Hepimiz ne yaptık diye bakmamız lazım. Yani. yönetin tamam, iyi, güzel, hoşama biz ne yaptık. Yani bu partide, bu partinin çok ördüğümüz programının ortaya çıkmasına katkıda bulunan insanlar bile, bugün bu programı savunmuyorlar parti içinde. Bunun yazılarını yazmıyorlar. Bunun propagandasını aktif yapmıyorlar. Böyle bu durum. Gerçekten durum bu. V. yoldaş çok güzel konular saydı, peki bu konularda yazılar niye yazılmıyor? Hangi yazı geldi de Adımlar basmadı, bu konuda? Cumhurbaşkanlığı konusunda niye hiç kimse yazı yazmıyor? yani bunları, ötekini niye yazmıyor? Özel leştirme ile ilgili niye yazı yazmıyoruz? Yani tartışma başka türlü olmaz ki, yazılı olur. En çok Kürt yoldaşlar ilgi gösteriyor bu konuya, çünkü onların sorunu en yakıcı olduğu için, onlar bol miktarda yazı üretiyorlar. Ve o yazıların da hepsi basılıyor. Yani sorun bu

nın tanıtılmasıdır. Batın, her tarafa gittiğimiz zaman insanlarla konuşabiliyoruz ama TBKP nin politikası olarak bunu tanıttacak araçlar yok elimizde. Yarım yamalak bir ondo-kuzlar açıklaması yaptık o kaldı. Onu geliştirmemiz gerekiyor. Herkesin karşısında TBKP nin adına konuşabilir duruma gelmemiz lazım. Bunun araçlarını yaratabilmemiz için, yasalaşmaya bağlı kurumlar oluşturmamız lazım. Böylesi somut durumlardan çıkıyor, ihtiyaçlardan çıkıyor. Yoksa bizim cumhurbaşkanlığı konusunda üreteceğimiz politika çok doğru bir politika olabilir ama bunu TBKP nin politikası olarak kamuoyuna aktarabilecek araç yoksa elimizde yine bir işimize yarayamayacak, Ondan sonra, örgütlerin, kadroların bütün faaliyetinin saydamlaşması lazım kamuoyunun önünde. Tam tamına legale bu anlamda, fiilen legalitenin eşiğine gelmek demek bence bu saydamlaşmayı tam sağlayabilmek. Yani biz yarın çıkıp kamuoyunun önünde TBKP hakkında sorulacak her soruya açık cevap verebilir, duruma gelmeliyiz. Diyebilmeliyiz ki biz, parti yönetimi adına çıkmalıyız kamuoyunun önüne, ne sorarsanız cevap vereceğiz iddiasıyla çıkmalıyız ve cevap vermeliyiz her şeye. Gizli hiçbir şey ortada olmamalı. Yok zaten. Şu anda fiilen kalmıyor gizli bir şey. Demek ki gene parti adına kamuoyunun önüne çıkmak gerekiyor. Bunun için aslında, biz kurucular girişimi, yahut başka bir ad altında şimdiden ortaya koyabilmemiz lazım. İhtiyaç burdan kaynaklanıyor. Yani mesele, politikayı tanıtmak, göstermek, Yalnızca partinin şu anda örgütleri sıkışmış, bunların içinde, yapacak bir şey istiyor, sarılacak bir dal arıyor, onun için bir heyet kuralım, yağınsal bir şey yapalım anlayışına ben de karşıyım. Doğru değil böyle bir anlayış Çünkü bu anlık ~~iki~~ bir ihtiyaç. Ve tek bir karar partinin sorunlarını çözemez. Kimse burda iddia etmiyor ki bu önerilen karar partinin sorunlarını çözecek. Hayır, çözemez. Ama biz işi çözmek için başlar hale getirebilir. Bizleri biraraya getirebilir. Sorunları çözmek için başlar hale getirebilir. Ondan sonra sırayla alacağız gündemimize. İdeolojik yapıyı ne yapacağız, eğilimi ne yapacağız, örgüt yapısı ne olacak, Gençlik, kadınlar ne olacak Bunların hepsi sıfır durumunda duruyor. Ama bunları sırayla çözmeye başlayabilmek için, Bunun çalışabilir hale gelmesi lazım. Partiden onay alan bir hatta oturması lazım ki bu sorunları tartışabilsin. Yoksa tartışamaz. Mümkün değil tartışması. Bence, şimdiye kadar kararları herkesin istediği yerde çekmiş olmasının nedeni (ki öyle oldu kararlar oluşturulurken böyle oldu, sonra da öyle oldu, hepimiz istediğimiz yere çekti kararları. Bir örgüt bir tarafa çekti, başka bir kişi bir tarafa çekti) böyle bir amaç birliğinde buluşmaktır. Biz ne istiyoruz sorusuna, hepimizin paylaştığı bir cevap veremedik. Kimimiz dedik ki; biz geniş marksist çevreleri kaybetmemek istiyoruz. Kimimiz başka bir şey söyledik. Politikaya müdahale eddik vs. Fakat gerçekten şu fikirde hep beraber birleşemedik. Yani biz, her şeyden evvel Türkiye'de demokrasi istiyoruz. Ben kendi hakkımı istiyorum. Bütün herkesin hakkını savunuyorum. Ve bunun için, bu mücadele için bir parti örgütlemek istiyorum. Demokrasi mücadelesi için de bir komünist partisi örgütlemek istiyorum. Soyut da olsa MK sı il il ilçesi....si olan bir KP istemiyorum. Demokrasi mücadelesini yürüten bir KP örgütlemek istiyorum. O zaman, demokrasi mücadelesi neyi gerektiriyorsa Orta parti örgütü kurmak gerekiyor. Bu anlayışla bir parti örgütü kurmak gerekiyor, o zaman anlaşırız. Böyle bir çıkış noktası olduğu zaman anlaşabiliriz. Eski komünizm anlayış bizi birleştiremiyor bugün artık, birleştiremez. Mümkün değil bu. Zaten tartıştığımız şey, yeni komünizm anlayışının nasıl oluşturulacağını tartışıyoruz aslında biz fiilen. O yüzden vurgular başka başka tarafa gidiyor. Çünkü her tarafta gerçeğin bir payı var. Ve böyle bir a-

mece birliği olmadığı için de, işte net anlaştığımız yayınların durumu böyle. Gerçek açıklaması budur. Yani Adımlar'da Yeni Açılım'da ne yapılacağınadair, bu dergileri çıkaran insanların ve partinin bütünüdürün bir fikir birliği yok. Bazılarımızın aklında hayali bir merkez organı şeması var. Bazılarımızın aklında da haşali gelecekteki geniş partiyi hazırlayan bir şema var. Ama bunlar, bütünü belli parçaları. Bu üçlüyü taşıyor hiç biri. Gerçekten Türkiye'nin politik ortamına müdahale eden, sürekli demokrasi mücadelesinde aktif olan insanları irileştiren aynı anda partiyi hareketlendiren, yasallaşmayı da içeren, başka solu da ~~gerçek~~ çeken, böyle bir amaç birliğinde olsa yazı kurulları. Bunu tartışmadılar. bile. Hiç bir yerde tartışılmadı bu. Bunlar hiçbir organda doğdoğru tartışılmadı. O yüzden de herkes bir tarafa çekistirince ortada kalıyor herşey. Bence temel nokta budur. Böyle bir güçlü bütünselliği içeren, yani Birlik, yenilenme ve yasallığı, her zerresinde bu üç noktayı birden içeren bir politika, her satırında bu üç noktayı birden içeren bir yayın faaliyetini ancak bizi kurtarabilir ve Türkiye'deki bu olumlu atmosfere oturabilir. Yani Türkiye'deki bu olumlu atmosfere oturabilir. Yani Türkiye'deki atmosfer bence yalnızca bir moment denilen şey, şu anda TBKP'yi yasallaştırmak için atılacak adıma uygun bir tarihi moment vardır ...cevabından ayıramayacak kadar önemli bir muhalefet var Türkiye'de Türkiye'de geniş aydın çevre (yani marksistleri kastetmiyorum) mühendislerle kadar varan geniş aydın çevre, işçi sınıfı, ne SHP'den, ne DYP'den ne ANAP'tan umut bekliyor. Herkes anlamda umut arıyor. Böyle bir yeni politikaya umut var. Berlenti var. Bu politikada er. Bu politikayı gündeme getirebilirsek, bunun araçlarını ayaratabilirsek ve bunun partiyi yasallaştırabilirsek, bunun içinde geniş marksistlere ulaşabilirsek gerçek vakalamış olacağız. Ama bu üçünün bir tanesini kim abartırsa, bence sadece o n. kalacak ve öteki iki yan her üçünü birden fesh (?) edecektir. Bu anlamdayönetimin seyleri ortada ama yönetimin esas ~~kahk~~ kabahati bence, her doğrultuda bir yenilenmeyi içeren bir kopsepti kendisi arasında paylaşamamış olması ve o yüzden de bunu bütün partiyi benimsetememiş olmasıdır. Partinin yenilenmeyi özümsemiş olduğu iddiası bence doğru değildir. Böyle bir iddia daha erken. Çünkü yönetim daha bunu, kendisi yeni yeni özümseiyor. Şurda bile bir çok konuda ~~xxxx~~ ayrılıklarımız var. Parti yenilenmiştir iddiası, çok erken bir iddia. Yenilenmek isteyen bir parti. Bakın biz bunu sağladık. Hep beraber bunu sağladık. Bu tarihi bir kazanım. Dünya komünist hareketinde böyle parti az. Biz yenilenmenin ihtiyaç olduğunu hep beraber benimsedik. Bu partide kimse çıkıp da Stalin'i savunamaz bugün. Kimse bugün Brejnev dönemindeki politikaları, eski TKP'nin politikasını, eski TİP'in politikasını savunamaz. Bunu eştik biz. Bu ihtiyaçlara yanıt verdinizizi gördük, şimdi yeni bir yere gitmek istiyoruz. Böylesine önemli bir şey bizi birleştiriyor. Onun için ~~kamplaş~~mayalım. Gerçekten hep ~~ek~~ beraber yenilenmek istiyoruz. Türkiye'yi yerilemek istiyoruz. Bunda anlaşmışız. Türkiye'de yok böyle başka güç. Bu kazanımdır işte bizim için. Bu gerçekten kazanımdır. Ama bu kazanımı koruyabilmek için de, mutabakat lazım elbette. Mutabakatsız olmaz. İşbirliğiyle, mücadeleyle mutabakatı karşıkarsıya koymakalım. Gerçenden bir tarafta mücadele olacak, bir tarafta mutabakat olacak. Bu aynı anda iç içe geçmek zorunda. Halkın mücadelesi de mutabakat hedefine yönelmek zorunda. Bizim mücadelemiz de, kendi iç yaşamımız da. Mutabakat kötü bir şey değil ama mutabakat geniş toplumsal..... dan oluyor. İki kişinin masa başında oturmasıyla olmuyor. Biz şimdiye kadar penellikle masa başında mutabakatlar aradık, olmadı, olmuyor. Ama şimdi daha ge-

yarın bütün partiyle arayacağız. Böyle böyle gidilecek. Ve şurası da önemli. Partiyi bu bunalımdan çıkartacak olan insanların bir yeni anlayışta birleşip bunları yukardan aşağıya partiye yaymasıdır. Böyle görüyorum. Onun için sorunun özü de bütün parti içinde tartışılıp sonra yukarda karara bağlanmasıyla bu katılım olarak biçimsel bir katılım sağlayacaktı belki. Fakat sorunu çözmeyecek, içinden çıkılamayacak hale getirecekti. Bu açık. Çünkü başka türlü yenilenme olmaz. Yukardan aşağıya başlayan bir hareket halinde bunun yapamazsak, bu salondan çıktıktan sonra hepimiz üzerinde anlaşacağız bir yenilenme anlayışla solun bidrliğine yaklaşılamazsak, bu anlamda böyle bir işin sağlanamazsak, biz partide örgüte burdan hiçbir şey olmayacaktır. Eğer tartışma çok geniş çevrelerle başlayıp yukarı doğru gelseydi kaoslar da artardı. Benim kişisel görüşüm budur. Katılım evet güzel bir şey ama katılım önce..... belli bir konsept olması lazım ki ondan sonra insanların katılımıyla zenginleştirmeye başlamamız lazım. Ama bu kritik noktayı-tarihsel o anlamda-asarsak ben gerçekten katılıyorum, her önemli kararın önce aşağıda tartışılması, ondan sonra yukarıda hep beraber karar halüne getirilmesi yönünde gerçek anlamda sorunları çözecektir. Ama bu sefer çözemezdi. Şimdi çözeceği bile hala soru işareti altında.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI

Değerli Yoldaşlar.

Ben bu yasallaşma meselesine, Birlik ve Yenilenme meselesinden biraz daha farklı bakmak gerektiğini düşünüyorum. Yasallaşma süreci işliyor. Bunu hiç birimiz tartışmıyoruz. Bu süreç tabii ki öyle çok kısa bir dönemde tamamlanacak bir süreç değil. Ama Birlik süreci çok daha uzun bir süreç olacaktır önümüzde. Yenilenme çok daha uzun bir süreç olacaktır. İkisi de uzun süreçler olarak önümüzde duruyor. Ama, Yasallaşma somut bir şeyi hedefliyor. Yani Türkiye'de yasal bir Komünist Partisini hedefliyor. Bunun için adım atılmıştır. Bu adım kendi mantıklı tutarlılığı içinde devam ettirilmesi görevi zaten bizim görevimizdir. Zaten bunu deminden beri söylüyoruz. Kongrenin bize verdiği görev, attığımız adımın bize verdiği görev. Ama artık bu noktada, yani iki yıldan sonra somut bir adım atmak zorunda ve durumundayız. Bunun için elbette ki tartışabiliriz. Ama bu adımın mutlaka somut bir adım olması gerekiyor. On sene yasallaşma süreci diye bir şey düşünülemez. Bu adeta, Özal'ın 141-142 için, iste zamanı gelsin kalkar, 5- 10 seneye kadar kalkar, demesi gibi bir şey olur. Biz, burjuvazinin bu yaklaşımını zorlamak durumundayız. Ve bu misyon bizim. Bu misyonu yerine getirebilmek için, bizim neye ihtiyacımız var? Yeni politikayı iyi özümseyene, birlik sürecine dikkat etmeye, özen göstermeye ihtiyacımız var. Ama herşeyden önce, bizim kendi kendinizle tutarlı olmaya ihtiyacımız var. Aslında ben, ahlaki sorun olarak, batısların bunu görüyor. Yani bizim, Birlik süreci içindeyken yasal bir parti olmak üzere adım atmamızı ahlaki bir sorundur. Biz, TBKP'nin yasal partisi değil, hatta henüz birlikte geniş bir parti kurulumu demedik hiç bir zaman. Biz, TBKP ile bunu söylemedik. Ve yasal parti kurmaya yetkin olan, TSP, Berkay çevresinde, Arın, Aziz Kocin gibi bağımsız Marksist aydınlarla bir araya geldiğimiz zaman da bunu söylemedik sanıyorum. Yani, sanıyorum değil, söyledik. Biz vazgeçtik demedik hiç bir zaman. Biz, yasal parti kurmayı kafasına koymuş, karar almış, içinde karar almış, adım atmış bir parti olarak birlik sürecine katıldık ve şimdi biz, eğer bu adımı ~~tamam~~ tamamlamazsak, o zaman biz bundan eksiklik duyalım ve bunu bir ahlaki sorun haline getirelim. Getirmeliyiz diye düşünüyorum. Asıl nokta burada. Bu adımı atmadan, biz bu adımın somut araçlarını yaratmadan zaten yenilenmeyi de bir adım ileriye götüremiyoruz. Yenilenme, sadece lafta kalıyor. Çünkü yenilenme, parti içi demokrasiyi gerektiriyor, bunu yaşama geçirmeyi gerektiriyor, saydamlığı gerektiriyor. Ve bütün bunları biz, yarı legal, yarı illegal durumda nasıl hayata geçirebiliriz? Zülfü yoldaş benden önce söyledi, hakikaten biz artık kamuoyunun önüne bütün saydamlığımızla çıkmak gibi bir görevle karşı karşıyayız. Aksi halde bize, ne bizim dışımızdaki solun güveni kalır, nede bizim dışımızdaki siyasi partilerin ve görüşlerin güveni kalır. Ve bunu çok açık hissedebiliriz ki, bizim bu konuda adım atmamızı bekliyor kamuoyu. Basında bunu görebiliriz, basının tutumundan bunu çıkarabiliriz. Geçen gün Cumhuriyet'te, durup dururken dönen politik göçmenlerle ilgili bir yazı çıkmasının anlamını nasıl değerlendiriyorsunuz bilmiyorum. Kamuoyununu gözü bizim üzerimizde. Biz bu adımı atmak zorundayız. Ama, en uygun bir biçimde, birlik sürecini de zedelemeyecek bir biçimde.

Onlara bunu anlatabiliriz: Birlikte geniş bir parti kurmak üzere toplantıya çağrılmış olan dostlarımıza bunu anlatabiliriz.: Biz üstlendiğimiz misyona somut bir adımla, bir adım daha ileriye götüreceğiz ve yasallık için su adımı atacağız. Ama biz, geniş bir Marksist partinin kurulması için çabamızı ondan sonra daha da güçle savunmaya devam edeceğiz. İşte o zaman zaten Türkiye' de yasal bir Komünist Partisinin kurulması, elbetti raporda da açıklandığı gibi su anda bizim sorunumuz. Baska buna talip olan güç de yok. Şimdi biz Türkiye' de bu handikapı aşmak üzere bir misyon üstlenmişiz. Bunu yerine getirmek zorundayız. İşte o zaman birleşik marksist partinin adı Komünist Parti olur yada olmaz. Önerini kaybedecektir. Çünkü Türkiye' de 141- 142 nin kaldırılmasını zorlayacak bir süreci derinleştireceğiz biz bu adımla. Ondan sonra artık bizde o yeni kurulacak parti (adı ne olursa olsun) o parti içinde vicdan rahatlığıyla, gönül rahatlığıyla yerimizi alır ve ona uygun kararları alabiliriz. Bu bakımdan bu plenumun bu doğrultuda somut ve en isabetli bir kararın çıkmasını son derece yaşamsal görüyoruz. Ama bu kararın elbette ki taban tarafından tartışılmaya açılması koşuluyla. Ya da bu kararın tabanın da onayını alan bir karar olarak buradan çıkması koşuluyla. Tesekkür ederim.

S.M.: Ben TEKPnin güçlendirilmesinde yasal olarak kurulma hakkını elde etmesinde ve bunun için de her türlü çaba içinde bulunmasından yanayım. Şimdi bu yasallıktan ne anladığımıza daha sonra değineceğim. Ben şimdi söylemek istiyorum: Ben de Kongrede TİP-TKP birliği gerçekleştirildiği takdirde birliğin artışı olacağını ve bunun TSİP'e tamamlanması halinde birleşik Marksist Türkiye'de marjinallikten kurtulmuş güçlü bir partiye doğru yol alınacağını düşünüyorum. Kongrenin bende bıraktığı izlenim buydu. Fakat bugünlere geldiğimizde bunun böyle olmadığını. TİP-TKP birliğinin artışının olmadığını. birleşik artışını. her iki partinin de eski potansiyellerine ulaşmadığını gördüm. Burada eksiklikim neydi? yani beni yanıltan neydi diye kendi kendime sordum. Ben şunları görüyorum. Kongrenin çizdiği profil. Birlik-Yasallık-Yenilenme profiliydi. Biz kongre sonrası bunun sadece bir yanını, yani birlik ve yenilenme ~~yanını~~ yanını ~~yanını~~ yanını ikinci plana iten, yasallaşma yanını öne çıkaran bir politika içine girdik. Bir anlamda parti kongreden sonra o günkü politikasının bir yanına ağırlık veren, diğer yanına ağırlık vermeyen bir parti durumuna geldi. Şimdi şunlar söyleniyor. Buna neden olan. Kutluyla Sargının Ülkeye dönüşü. hapishanede oluşu. partiyi ister istemez buraya çekti diye görüşler var. Ben buna katılmıyorum. Dönüşün de hala doğru olduğuna inanıyorum. Eksikimiz bu değildir. Biz politikanın bir yanına ağırlık verdik. diğer iki yanına aynı ağırlığı veremedik. K ile S.ın Ülkeye dönmöden evvel ve Ülkeye döndüklerinde ciddi bir ağırlık kazandı. TEKP daha kongresini yapmadan, daha kurulmadan ciddi bir güç kazanmıştı. Bunda en büyük rol K.yla Boran y.ın Brükseldeki açıklamaları. K.un Ülkedeki gazetelerde çıkan yazıları, röportajları TEKPye, yani kurulan partiye daha henüz kurulmadan büyük bir ... kazandırmıştı. partiye büyük bir kazanç sağlamıştı. Ama parti onların dönüşünden sonra bu politikayı sürdüremedi. Parti içine kapandı. yasallığı öne çıkardı. birlik ve yenilenme

politikası geride kaldı. Bir anlamda dönüş sonrası parti yönetiminin bu üslû politikayı sürdürmemesi partiyi içine kapattı...büyük bir bölümü. Ama dünyadaki süreç de bugünkü sorunların artmasını beraberinde getirdi. Şu anda dünyada olup bitenlere baktığımızda şunları görüyoruz. Çin'de silahsız insanlara kurşun sıkılıyor. bulgaristan'da insanlar isimleri değiştirmeye zorlanıyor. Sovyet cumh.deki insanlar daha fazla özgürlük istiyor. Dem. Almanya'da, macar.da, Bulg.da. kaza bütün dünya yeniden kurulmaya başlanıyor. Böyle bir dünyada yaşıyoruz. biz kom. hareketin sorunlarından yararlanmadan, onlardan dersler çıkarmadan kendi sorunlarımızı çözmeyiz. Dünya yeniden kuruluyor. bu yeniden kurulan dünyada türkler varını alabiliyor. demokratikleşme konusunda. silahsızlanma konusunda. insanı başa alar politikaların egemen olma doğrultusunda. bu yeniden dünyanın kurulmasında türkiye bu harekete ayak uyduramaz ise, türkiye'de kazanılacak yasallığın hiçbir anlamı alamayacağını düşünüyorum. O yüzden parti kendi sorunlarını çözerken mutlaka kom. hareketin sorunlarından da dersler çıkarmak zorundadır. Diğer arkadaşlar da söyledi. Biz burda kendi sorunlarımızı tartışıyoruz. Elbette böyle düşünülebilir ama, ben kom. hareketin sorunlarını görmeden, kavramadan, ondan sonuçlar çıkarmadan bizim TBKP'de sorunlarını çözebileceğimizi inanmıyorum. Şimdi ben şunu söylemek istiyorum. Türkiye'nin güçlü bir kom. partisine ihtiyacı var. Ve TDP-TKP ile TBKP ile başlatılan birlik sürecinin böyle bir geniş partiyi de kapsayacak şekilde ortaya çıkartabileceğini düşünüyorum. Ama bizim eksiklerimizden dolayı bu birleşimden bir değişim sonucu böyle birşey ortaya çıkmadı. her neyse dünyadaki marksist solun eksiklerini elbette biliyorum. TSİP'in nasıl bir parti olduğunu çok iyi biliyorum. ama daha çok kendimce bakıyorum. eğer biz kongreden sonra yasallığı önc çıkarırsak, birlik ve yenilenme politikasını önc çıkarabilseydik, ben öyle zannediyorum. TSİP de çıkılacaktı. diğer marksist sol da çıkılacaktı. ve bugün birlik konusundaki adımlar çok daha ileri, çok daha güçlü mevzilerde olabilecekti. Ama şunu da düşünmüyorum artık. Bu yenilenme artık yapılır diye düşünmüyorum. Hala bunun yapılabilceğine inanıyorum. Özellikle son platformlarda TBKPyi dışlayarak başlatılan girişimlerin artık TBKP'iz elmas biçimine dönüşmesi, hence bu durumu yeniden yaratır. Bu nedenle de parti politikasını, yenilenme ve birlik politikasını şu son bir iki aydır elde ettiği konuları da iyi analiz ederek sürdürebilir ise, parti gelecekte kongrede altını çizdiği yasallık-Birlik-yenilenme politikasını tekrar toparlayabilir. Ve kongrede benim çok kısa sürede öngördüğüm duruma tekrar gelebilir diye düşünüyorum. İçte bu PE belgesini ben böyle algılıyorum. Ben bu belgeyi böyle algıladığım için imza attım. Yenilenmeyi başa alan, birliği de, yasallığı da bununla dengeleyen bir anlayışla geldim. Bundan dolayı

benimsiyorum. Ve ben bu belgenin gerek yurt dışından gelen arkadaşların kimi önerileriyle, burda yapılan konuşmalar ile gerçekten hepimizin üzerinde anlaşılabilir bir belge haline getirilebileceğine inanıyorum. Ve partinin içinde bulunduğu durumdan çıkışı da bunda görüyorum.

A.A.: v.alar. ben burada partimizin gelişmesine yararlı olacak düşüncelerin bir sorun etrafında dönüp dolması yüründen mesafe almamışlarını görüyorum. bunu hepimiz değerlendirebiliriz. Bu bakımdan asıl PRun raporundaki bazı önermelerden çok, ulaştığı ruh durumunu ve sizinle paylaşmak istediği ruh durumunun altını çizmek istiyorum. PR bize sunduğu raporda kurucular hareketi konusunu tartışırken, soruna burdaki tezlerden kalkarak da yaklaşabilirdi. ama bu partimizde yaklaşık altı aydır süren iki iki tane görüşün. karşılıklı olarak 1.000 tane fikir, kanıt üretmiş olan iki tane görüşün. o tartışmada 500 tane daha yeni kanıtlar eklenmesiyle sonuçlanırdı. Başka herhangi bir sonuca değermazdı. PR soruna böyle yaklaşmadı. Öncelikle belki de olumlu bir ruh haline gelmesinde bunun önemli bir vardır. Soruna şöyle yaklaştı: partide tepeden tırnağa, genel bir al sekreterden yurt dışındaki r.ardan, en alt noktadaki parti bü. kadar, tepeden tırnağa partide böyle bir durum tartışılıyorsa, gündeme gelmiş ve parti aylardır bu soruna bir açıklık getirmek gerekir. Ve burdaki bütün y.mız da bu konuda olduğu gibi, bundan sonra da önümüze çıkacak konularda bu yöntemi benimsenemiz gerekir. Artık belli bir sorunu bir anamaya kadar tartıştıktan sonra yeni kanıtlar üretmek önemli olmuyor. burada mutlaka ve mutlaka bizi ortak sonuca götürececek olan, yeni pratik içinde mesafe almamızı sağlayacak olan ve görüşlerimizi pratik içinde denememize olanak sağlayacak olan bir hat belirlememiz gerekir. Yok, değilse bir kör döğüşü ortaya çıkarır, kanıtlar üstüne kanıtlar, gereklimler, her söylenen söz karşı tarafı daha yasalavıcı oluyor.

Kendisinin anlaşılabilir düşüncesiyle yeni açıklamalar, yeni ilaveler ve benzerleri. Bu sürüp gidiyor. PR soruna böyle yaklaşmadı. Bu konuda, asgari ölçüde partinin mesafe alabileceği bir hat üretmek bilinciyle yaklaştı. Bu hattı da üretti. Bu hattı ürettikten kaba bir uzlaşma mı yaptı. Bu konuda değilim. Ben bu hattın partimizin genel olarak. Ülkenin politik yaşamında etkili olabileceği onu yasallaşma eylemiyle mesafe alıracak ve aynı zamanda da partimizin, yeni bir ruhla dirilmesini sağlayacak yeni bir hat olarak bakıyorum. Yararlıdır olumoludur. Bu hat bilirsiniz ki burada iki farklı düşüncenin hiçbirini tam olarak kapsamıyor. Bu anlamıyla bir dengeyse dengedir. Bunu içimize sindirmemiz gerekir. Yani bu toplantımızda.

her ne kadar biraz olumsuz bir biçimde değerlendirdiysek de ~~biki~~ birinci günümüzü, komisyonlar kuracağız, komisyon raporları üzerine tartışacağız yarın. Yani önümüzde çok zaman var. Çok daha yararlı düşünceler üretebiliriz. Eğer soruna, biz bu bakışla yaklaşırsak mutlaka ve mutlaka bir çıkış buluruz. Şimdi yoldaşlar, bu çıkışı bulduğu zaman PB rahatladı. Yani boğazındaki kılçığı çıkartmış oldu. Boğazındaki kılçığı çıkartarak, partinin dah temel sorunlarına eğilebilme, onları çözebilme en azından bazı projeleri önüne alabilme olanağını elde etti. İnanıyorum ki burdaki şu yapımızla ve bundan sonra bu kararlar birlikte toplanacak olan her bir büromuz ve bölge komitemizle böylesine bir kılçığı çıkardığı için boğazından, burda farklı farklı ~~yönlerden~~ yönlerden sözü edilen konuları gündemine alma olanağını elde edecektir. PB bu anlamda amaç birliğine ulaşmıştır. Böyle bir kılçığı çıkarmakla . Ve daha sonra ilerleyebileceği kendine bir ortak hat, pratik hat, bir ruh, ortak bir psikoloji yaratmıştır. Bunun temellerini yoldaşlarım anlattılar ben tekrarlamıyorum. Ama bu, zayıf bir birliktir, Şundan dolayı zayıf bir birliktir. PB'yu oluşturan yoldaşlarla ~~xx~~ sınırlı kalsak, ben bu ruhun ilerleyebileceğine ve sonuçlar da doğurabileceğine inanıyorum. Ancak buradaki yoldaşlarımız tarafından, doğrudan doğruya MK üyesi ve onlar etrafında çalışan yoldaşlarımızla paylaşılmazsa, yurt dışında farklı farklı niteliklemlerle bu kararı eleştiren yoldaşlarımızla paylaşılmazsa bu ruh kısa zamanda dağılır, eskiye döner. Veya dağılmasabile iş yapamaz. Ve bu ortamda da PB'nin defalarca, çözülmemiş bir sorun etrafında dönüp dolaşmaya razı olacağını sanmıyorum. Bu anlamda ortaya tehdit anlamında da söylemiyorum, somut bir durum olarak söylüyorum ortaya bir PB sorunu da çıkacaktır. Bunun yeniden gözden geçirilmesi sorunu da çıkacaktır. Çünkü açık bir durumdur. Hiç bir PB üyesi artık bu kör noktayı defalarca tartışmak isteginde ,hevesinde değildir. Çünkü bu onların parti eylemine önderlik etmesine engelleyen tıkanan bir rol oynamaktadır. Bu bilinçle sorunu çözmüştür. Ve gerçekten de çözmüştür. S. belirtti, tekrarlamak istiyorum, komisyonumuz bütün düşünceleri dikkate alarak, PB'nin bu düşüncesini bir tarafa bırakıp önerdiği biçimi bir tarafa bırakıp ama parti içinde varolan düşünceleri dikkate alarak buna açıklık getirme isteğiyle yepyeni bir düşünce de üretilebilir. Bu da bizim kabulümüzdür. Burada genel olarak çok sözünü ettiğimiz mutabakat yöntemini kullanmadığımızı en azından partinin bütünü

ilgilendiren sorunda PR'nun ülkedeki üyelerinin bir muhabakat örneği gösterdiğine, ve bu örneğin sizlere de örnek oluşturmaları gerektiğine inanıyoruz. Yenileme farklı düşüncelerin bir arada bulunması.....Bu ve bundan sonraki sorunlarda da bu taktiklerin, taktik tartışmaların bizi çöktürmesine, tarıman etmesine izin vermemek durumundayız. Bu bakımdan da, bundan sonraki birliklere eğer örnek oluşturmak istiyorsak, TBKP daha bugünden çalışma yöntemiyle örnek oluşturmak durumundayız. Biz önüne çıkardığı taktik sorunda, çok genel, çok önemli de olsa takılıp kalıyorsa ve bunu çözemiyorsak, TBKP daha sonraki birliklere nasıl bir örnek olusturacaktır? Nasıl kendi faaliyetinin olumlu etkisiyle, diğerlerini de etkilemeye, onları yenilemeye, kendilerini gözden geçirmeye yönlendirebilecektir? Bu toplantıdan elde etmemiz gereken sonucun, (tekrar ediyorum)bu olduğuna inanıyorum.Varsa böyle bir sorun, tartışıyorsak, buna bir çözüm getirmek zorundayız. Ancak atılan adımlardan, ulaşılan umutabakatlardan sonra yeni dayatma pozisyonları da yaratmamak durumundayız.Yeni dayatmalar, partimizde gerginliğe, daha doğrusu dayatma ihtimalleri, kararları ısrarlabelli tarafla doğru çekme, dayatarak çözümleme ihtimali, böyle bir potansiyelin var olması kararı alınacak olan yoldaşlarımızla, tartışmalarda, atılacak adımlarda ve oylamalarda etkili olmaktadır. Buna yoğun biçimde etkili olmaktadır. Bu psikolojiyle bu tür tutumları da parti çalışmalarından disarda bırakmak durumundayız. Ve kurucular kurulu hareketini artık somut bir politika olarak genel, hayali bir politika olarak değil, somut bir politika olarak tartışmak durumundayız. Bunun yolları da vardır. Ebu bakımdan örgütten konuşan yoldaşların,örgütün gerçek halet-i ruhiyesini yansıtmadıklarına inanıyorum. Yani 1000 2000 tane yoldaşımızın katılacağı bir kurucular hareketi, yahut kitlesel kurucular hareketi konusunda formülasyonlar örgütün ruh haline yansıtmıyor. Çünkü örgütten gelen yoldaşlarımız, esas itibarıyla sorunların görünümünü bize yansıtıyorlar, buraya yansıtıyorlar. Bunlar görünümdür.Altında yatan nedenleri tahliik etmek gibi bir çabamız, yoktur. Kendimi de katarak söylüyorum. Bir çabamız yoktur. Partimizde örgütsel bunalım, üye kaybı, partiyle üyelerinin arasındaki ilişkilerin zayıflaması ilk defa yurt dışında başlamıştır. Yurtdışında yoğun olarak parti faaliyetinden çekilmeler başlamıştır.Partinin geleceği tartışması ilk defa yurt dışında başlamıştır.Yurt dışında yasallaşma diye bir sorununuz yoktur yoldaşlar. Bugün partimizin yurt dışındakiörgütleri, çalışmalarıkonusundaki, oradaki psikolojileri konusunda yeterli kadar ilgilenersek bir örgütsel çözümleme, örgütsel bunalım çözümlemesi yapabiliriz. Demek ki yurt dışındabaşlanan bir bunalım daha sonra ülkeye yansımaktadır. yani bence sorun, bir yaklaşım olsun diye söylüyorum bunu, bir fikir olsun diye söylüyorum biz leğalleştikçe ve daha çok insanla çalışma olanağına eldeettikçe örgütsel bunalım artmaktadır. Ve örgütsel bunalım bizim önümüze çıkmaktadır. yani bir dönem önce dar işleri önüne koyan, dar insan kadrosuyla çalışan örgüt yapıları kendi kendine yeterken yeterken, bugün herhangi bir muhasebesi olmayan, geniş insanlarla ilişki kurma olanağına ulaşmış olan örgütler ilişki kurdukları insanları mobilize edemedikleri için, buna uygun bir yeni örgütlenme biçimleri ve ni bir çalışma tarzı ortaya koymadıkları için bir bunalım içerisinde dirler. Yok değilse, insanların parti liderleri yeterince aktif olmadıkları için, kuramsal girişimi olmadığı için bugün partiden ayrılıp gittiğini sanmıyorum. Bunları, gerçekten örgütsel durumu enine boyuna tartıştığımız zaman daha idikkatli bir biçimde ele alabiliriz. Bu anlamda, kurucular hareketinin örgütten gelen insanlar tarafından böyle konulmasınıeleştiriyorum. Herde hayretle karşılıyorum. Kurucular hareketine, biz insanları herhangi bir şey olmayarak davet ediyoruz, istemiyoruz. Kurucular hareketi 6 ay bir sene 3 ay 2 ay veya ne olursa olsun, bir riski içinde taşınmaktadır. Bu risk de ancak somut durumda, bu eylemin yapılacağı

somut durumda değeriendirilebilir, bunun düzeyi bulunabilir. Somut durum tartışılmadan somut bir rist düzeyi tartışılmadan, şu anda var olan kurulu düzenle, iş ilişkisi, aile ilişkisi, ev ilişkisi nedenleri gibi, bütün çevresiyle olan ilişkilerini, geçici bir dönem bile olsa (belki bazı insanların yaşamındakalıcı etkileri olacaktır) bütün bu ilişkilerini, bir anda silkip etmasınınveya bir dönem tarıman etmesine neden olacak bir eylem tarzına, biz bütün partiyi, bütün parti üyelerini bir kararla çekebileceğimizi sanıyorsak yanılıyoruz. Bu anlamda da örgütten gelen arkadaşların bu havayı, MK nin genişletilmiş toplantısına dayattıkları için yanlış yapıyorlar. Ve tamamen havaya konuşuyorlar. Eriyen bir örgüt ~~yaşı~~ var. Biz bu örgütle, burada kurucular kurulu kararı alacağız. Ajitatif kullanacağız. Üç ay sonra kitlesel kurucular kurulu hareketi yapacağız. Bu hayaldir yoldaşlar, bu hayaldir ve yapacağımız zaman..... ki politik koşullar uygun olur, biz de gereken çalışmalarımızı yaparız, 1000 kişiyle olur. Bu benim en büyük dileğidir. Ama daha bugünden afaki durumlar yaratmak, sanki daha bugünden 1000-2000 tane insan böyle bir hareket katılacakmış gibi bir hava yaratıp, sonra da bir takım insanlara böyle 1000-2000 kişilik kurucular hareketine engel oluyor gibi bir tabloyu çizmek, tartışmaları bu da tıkanmaktadır.

Biz..... anlaşma sağlayamıyoruz yoldaşlar. Özellikle PB nun belgelerinde bir tek formülasyon üzerinde, özür dilerim, bir belge, kötü anlamda bir uzlaşma sağlamaya çalışıyoruz. O anlamda PB'nin belgelerinde kötü anlamda bir uzlaşma, yada denge taşıdığına ben idemiyorum. Kesinlikle PP. özellikle kurucular kurulu, işini o tartışırken, en olumsuz koşulda dahi, eğer kendisi- mesafe alıracak bu kurucular hareketini nasıl gerçekleştireceğini asgari düzeyde bu konuda kendisine, bu kararı uygulayabileceğinedair güven kazandı. Bu bizim as Bu zemin üzerine ne koyarsak kardır. Soruna da bütün yoldaşlarımızın bö Bu yönüyle de burada yönetim sorunundan bahsedildi. Parti liderlerinin edememesinden bahsedildi. Ben tüzüksel anlamda demiyorum ama ulaştığı ruh durumu anlamında bunu söylemek istiyorum. PB, partinin şu andaki en ileri birimidir. Çünkü çok fazla mesafe almasa bile bundan sona önüne çıkan sorunlara nasıl yaklaşması gerektiği konusunda asgari bir ilke belirlemiştir. Ve bu kadar anlamsız tartışmaları, kendi içinde de yaptığı anlamsız tartışmaları tekrarlamamanın güvantisini elde etmiştir. Bunu sizlerle paylaşmak istemektedir.

2. D. Yoldaşlar, listeye göre başka şüpheler yok. Onun için şöyle düşündük: Bir karar komisyonu lazım. Bu komisyon burdaki tartışmaların ışığında gene bütün partiyi birleştirecek tarzda sorunu ortaya koyabilmeli, formüle etmeli. Aynı zamanda da belli konularda işi çözmek şeklinde somutlayabilmeli. Bugün somut tartışmalar burada olmadı ama, komisyonun kendi içinde çalışabilir ve çalışmalıdır. Şimdi bu konular şunlardır. Bir tanesi özel bir taslak olmasa bile raporun kendisinde var. Özellikle cumhurbaşkanı, seçimleri sonrasında Anayasa Komisyonu, genel politik hat konusunda yani ülke seyrindeki politika konusunda bir netleşmeye gitmek gerekiyor. Şimdi veriler Anayasa konusunu rejim konusunu anayasa formülasyonu ile başa geçiriyor. İkinci olarak partinin vasıtasıyla konusundaki partinin kurucuları hareketi....

3. Y. ... Burada yerel parti örgütlerimiz hiçbir şey yapmaz. Şunu inanıyoruz ki, PB üyesi yoldaşlarımız bu genel çıkardıkları dönem içerisinde Türkiye gündesindeki bir yanlış konulara uzak kalmışlardır. Belavasıyla tutum almamışlardır. Bu riski dikkate alarak, yani demokrasi adı diyoruz, aslında demokrasiçilik adına süreci yarılmanın bir anlamı yok bence. Bilinli bir faaliyet bir sonuç olmasından çok diyoruz.

4. (Ank.) Bu toplantı nasıl karar olacak, bunun yöntemini anlayabiliş değiliz. Yani şu ortaya çıkıyor ki, yoldaşların karar fikirleri var. Yani bence bunları birleştiren bir şey pek olamaz geliyor. Ama beniz edindiğim izlenime doğrultuda: PB'nin bir sunumu, bir tasarısı var, bir buna etrafında dolayan görüşler var, kimi yanlışları eleştirerekle birlikte. Ama bir de bunları anımsamayan, yine de herhangi bir hat, yol önermeyen eleştiriler var. Yani bu durumda herkes katıldığı bir şey bence pek olamaz geliyor. Ben kendi hesabıma şöyle bir şey hazırladım: Genel bir oylama yapılmıyorsa ama beniz sözlediğim bir ayrılık olmasın diye, en azından ki olursa, bir görüşme yapacağız. Bir şeyler konuşacağız. Ama o hat, partinin hatı, planı olarak kabul eder ve benimseriz. Bunun dışında bir görüş bulunamaz gibi geliyor. Karar alacağız? Yöntem sorununu belirlemek gerekiyor.

5. D. Zaten şimdi bizim önerdiğimiz şey Z. yoldaşın son dediği şeyi sistemimizi amaçlayan bir karar getiriyor. Bugün tartıştık. Diğerden gelen yoldaşların yazılarını okuduk. PB'nin yaklaşımlarını ortaya koymaya çalıştık. Şimdi diyoruz ki, PB ile birlikte daha da bir katılımla, bu doğrultuda yani sebatan beri izlediğimiz doğrultuda devam edelim. Öğleye kadar masala. Sonuçta sorun ifadenin dışında yani genel ama oylama herkesin tam kendisini bulmasına, ifade vermesine, benimsenebileceği, tam kendini bulmasa bile bile partinin bütünleşmesini sağlayabilecek ve en azından önümüzü açabilecek bir şey üzerinde anlaşabiliriz, diyoruz. Anlaşmak mümkün. Bunu deneyelimiz lazım. Bir başka alternatif bugünkü tartışmayı yarın devam ettirmek bir şey var mı olacak. Çünkü somutlanamayacağız. Yahu! te Ma.'un söyledi başka alternatiflere gideceğiz. Realist olan budur. Yol,lar mutabakat çok genel bir kavram aslında. Bunun iki ucu var. En iyisi mutabakat herkesin aynen benimsediği bir fikirde buluşması. Bu iyi mutabakat. Bir de en kötü mutabakat var. Bu mutabakatta kimse kimse karşı çıkamıyor, mutabakattır. Yani herkes aynı benimsenince de karşı çıkıyor. Bu anlamda mutabakat oluyor. Şimdi bu her ikisi arasında bir mutabakat tutturamayız mümkün. Ne herkesin tam benimsenebileceği, ama herkesin kendisini bir parça bulabileceği, en azından kendi inancı doğrultusunda geliştirilebileceği ve kendisini değiştirmesine fırsat verebilecek bir yaklaşım. Ve herhalde sabahleyin burdaydık. Böyle durumlar vardı. Şimdi böyle bir yerde buluşabiliriz. Bunu deneyelim bir karar diyoruz. PB ile birlikte özellikle farklı pozisyonlar dile getiren yoldaşların katıldığı bir komisyonda daha çok komisyonda daha çok şimdiye kadar kendini vermiş yoldaşların katılımıyla bu durumu devam ettirecek.

Y.K. Ben öneriyi destekliyorum. yalnız veldasların kaygıları vardı. Ayrıntılarla ilgili anlamadım henüz... Daha sonra ne olur, bu gibi ayrıntılar uygulamayla ilgili ayrıntılar, uygulamayla ilgili

PEun insiyatifine birkelime. Daha sonra burada çıkarsa bir karar, sizin burdaki tartışmalarda kendi hazırladığı metne yönelik eleştirilerin ışığında düzeltme yapmanız görevi normal. Bu düzeltmenin sonucunda yarınki tartışmalarda bir karar çıkarsa, bunun uygulanmasıyla ilgili diğer yenilerini giderebiliriz. Zaten PE sorumluluğunda olacak.

Z.D. Komisyon sonuğu partinin birliğini sağlayarak bir bileşimle olmalı. Tersi durumda doğru olamayacaktır. O zaman bu'nun dediği durum ortaya çıkacaktır. ..(komisyonun nasıl kurulacağı üzerine anlaşılmayan, gözükemeyen tartışmalar)...

M.Y. Bir önerim olacak. GÖNÜLLÜLÜK temelinde bir öneri getirildiği zaman basta bu birliğini ifade eden bir komisyonun oluşmaları derlenebilir. burda kendisini gönüllü olarak öneren veldaslarımız içinde baktığımızda kimi yollarımıza siz görev almayın burda diyebilirsiniz. Bu anlamda ben de burada Nec. y. Öm.y., H.y., Ar.y., D.A. ve PE artı diyorum ben. Bu bileşimi öneriyorum.

Mo.C. Ben hukuku olarak P.Ö. ün katılımını da öneriyorum.

M.Y.D. da olsun. bir hukuku daha H.Ali Y... V.P. de olsun.

Z.D. Su ana kadar 11 kişi önerildi. Okuyoruz. Ö.K., Na.K., Ö.Ağ., H.T., İ.Ar., C., D.A., P.Ö., S.G., D., V.P., Mo.A..

Ö.K. Yol. ben yöntem olarak benimseyemediğim, doğru bulmadığım ve gerçekten partinin çok yönlü sorunlarını kapsayacak bir ara raporun varışının gibi, ki yeterli olmayan bir zamanda yapılacak tartışmalardan sonra hazırlanmayacağı için, ... olduğu için benim yararlı olmasın mümkün değil, bu bakımdan görev almıyorum.

E.C. benim için de aynı gerçekler var. H.T. Bu yollar kurucular kuruluşa ... dolayısıyla onlar olmazsa komisyon çalışmalarını anlatabiliriz... Birçok üretilen ...

P.Ö. Ben de H.'un bu görüşüne katılıyorum. Bu komisyona katılacak y.lar bir sonuca varamazlar bile bir başka öneri getirebilirler. Örneğin bir hafta sonra tekrar toplanıp tartışalım ve sonra başka bir noktada birleşelim noktasına da varabilirler. Onun için bu yol mutlaka denenmelidir. arkadaşlarımız burda görev almaktan çekinmelidir diye rica ediyorum.

Mo.C. Ben de rica ediyorum.

Ö.K. tekrar sözeldim. Biliverdunuz kelimelerle konusuyor. zaman zaman kullandığımız kelimeler zıttı ettiğimizden farklı anlamlar ifade edebilir. Şimdi kurulumuzda bir mutabakat sözünü etmişiz. Apo arkadaş mutabakat metni olmadığını savunmaya kalkıyor. Kimi arkadaşlar mutabakat aramak lazım diyor. Ben şöyle düşünüyorum. Gerçekten mutabakat sözümüzden bile aynı şeyi anlıyoruz. TBKP MK'de mutabakat olmaz. benim anlayışına göre mutabakat farklı toplumsal ve siyasal görüşler arasında uzlaşmanın adıdır. benim anlamımdır. Biz bir partiyiz. P'de bütün üyeler p'nin en iyi olması, dolayısıyla TBKP kom. hareketin Türkiye'de en etkili en rasyonel yere ulaşabilmesi için görüşleri farklı da olsa bu amaçla yönelik bir fikir alışverişini içindedir. Sonuçta varacakları nokta mutabakat filan değildir. Pyi bu amaçla yönelitcek orta görüştür. Bunun adı benim anlayışına göre mutabakat değil. Şimdi bu anlamda mı kullanıyoruz mutabakatı. ben emin değilim. mut.ı birleşik partinin farklı kökenlerinden gelenlerin uzlaşma anlamında kullanan arkadaşlar olduğuna inanıyorum. Böyle bir yerde komisyondan birşey çıkmaz yenilenme diyoruz. MK ve organların hataları var diyoruz. Birlik sürecini kendi içimizle bitirdik mi? bunlar tartışılmadan oluşacak kararların bizi aynı kaoslara sürükleyebileceği

endişesini. başlatsayın beni. iştenlikle taşıyorum. Bu tür kaoslara tahammül yok partide. benim de tahammülüm yok. Ben de bu tür kaoslara geçebilecek durumda değilim. İnsan olarak çekemiyorum. TBKP'nin. tek partinin üyeleri ve yöneticileri olduğumuzu her yere lafız sürekli okumamız lazım. Böylece bir anlayışla partiyi yükselteci, yükseltici ve kom. hareketi türkiyede gündeme sokucu politik alternatif haline getirebilecek bir anlayış sahibi olabiliriz ve gerçekten o zaman KP yerini bulur. Bu endişelerle benim çalışmamın bir yarar vereceğine inanmıyorum.

Z.R. bir söz daha etmek istiyorum. ben burada önceki toplantılara katıldığımda gerçekten keşemsordım. sabahleyin toplantının açılışında da gene bu keşemserliğim sürüyordu. Ancak PE raporunu dinledikten sonra gerçekten iyimserliğim peşeldi. bundan önceki toplantıda farklı kökenlerden y.lar tesadüfen farklı görüşleri savunmuşlardı. benim kötümserliğim burdan kaynaklanıyordu. senki PE bu konuda uzlaşamaz. anlaşamaz. ortak bir noktaya varamaz sanıyordum. Oysa bugün kıvançla görüyorum ki. gerçekten tam bir inanç ve hedef birliğinde birleşmişler. yani bu kurulu oluşturan y.lın hangi kökenden gelirse gelsinler tartışmalar sürecinde PE'nun verdiği bu ileri noktaya varamayacakları kaygısını ben taşıyıyorum. Sayın Ö.K. y. da bu tartışmaya katıldığı takdirde mutlaka inanıyorum ki. belki yarın olamazabilir ama. bir hafta. on gün sonra PE'nun verdiği bu onurlu noktaya varacağızdır. Varmaya da çalıştım. Başka da parçemiz yoktur. Onun için de yarın bu komisyonun genişletilerek veya bu birleşim mutlaka oluşmasına katılmasını ben bütün y.lardan rica ediyorum.

Z.R. Ben birşey söylemek istiyorum. Ape mutabakat meselesini um. ... tartışmadı. tersine biz uzlaşmadık dedi.

Ö.K. Öyle bir anlamda söylemedim.

Z.R. Mutabakat verdik dedi. Yani mutabakat bu anlamda kötü birşey değil. Um. da. ben de dedim. Başladığımız yerden kendi görüşlerimiz de değişti. kendimiz de değişiyoruz bu süreç içinde. bu değişim olanaklarını yaratan şeyler mutabakat oluyor. bu toplantıda birkaç daha ortaya çıktı. Çok güzel birşey. hakikaten de TKP-TİP diye bir bloklaşma yok ortada. Bu partide bu kalktı artık. iki ayrı fikir yok ortada. Üç. dört ayrı fikir. yaklaşık var. Ayrıca dışardan gelenler var. Onlar da çok farklı. iyi incelenirse C.A.ün yaklaşımı burdaki yaklaşımlardan çok daha farklı. Sak.inki bizimkinin bazı yanlarına benziyor. Böyle bir parti kutuplaşmasından çıkmış durumdayız biz aslında. Bunu hepten ortadan kaldıracak olanaklar doğuyor. Ben şöyle bakıyorum: kimse de bakmasın: TİP-TKPyi uzlaştıracamız ve birlik sorununu halledeceğiz diye. Bu mümkün değil. Böyle bir yaklaşım tarihsel değil artık. Bir deneyelim y. bencc. sorun bu.

Ö.K. ben düşüncelerimi söyledim. Bu düşüncelerimle y.lar benim kom. da bulunmada yarar görüyorlarsa. memnuniyetle.

Z.R. elbette yarar görüyoruz. Çünkü ne yazık ki. biz yüzyüze konuşma olanağına pek sahip olmadık. kim. kaç kişiyle ne kadar yüzyüze konuştu? birbirimizi gerçekten dinlediğimizi de pek bilmiyorum. Şimdi S.C. diyor ki. konuştular da daha yeni birşey çıktı ortaya. Hepimiz de konuşmuyoruz. Daha olanaklarını yaratmadık bunların. Sorun yine dönüp geliyor kurulaşma meselesine.

A. (İst.) kelimelere fazla takılmayalım. PE metni bir anlayış birliğini yansıtır. O metni bel alalım komisyonunda. Taki ki, o metni temel alırken aynı zamanda burada çıkan görüşleri de bel alalım. Ve yine de kabullenilmeyecek bir metin de çıkabilir komisyonunda, yine tartışılacak. Ben şunu düşünüyorum. Burada çıkan görüşler partinin zenginliğidir. Bu anlayış birliği bu zenginliğin üstüne oturacaktır. ve bana göre de PE metni bu zenginliği iyi kötü yansıtır. Eksikliği olabilir. Bu zenginlik üzerine oturmuş bir anlayış birliği var. Ben şunu izledim. en azından. komisyonunda böyle bir anlayışla çalışılırsa sanırım ilerlemeyi sağlayabiliriz.

Z.B. Ar. v. sen de aynı görüşte misin?

A.G. hayır. görev almıyordum.

A.G. bu öneriyorum.

Z.B. hayır ben görev almam.

Z.B. Peki. birşey çıkmaz diye mi görev almıyorsunuz?

A.G. katkıda bulunabileceğimi sanıyorum.

A.G. Şunu söylemek istiyorum. Ben bu partide yavaşın partimiz demeyi büyük bir ıskallık sanıyorum. Ama böyle geniş bir kesimin de parti de yavaş... yavaşın partimiz dediğini düşünüyorum. sizin de tem benlikle aynı noktadan ama çok farklı. burdan aynı noktadan hareketler farklı noktalarda partide gerçekten yenilenme tartışusunda çok ciddi ve anlamlı fikirler tartışınız. kendinizi sürekli geliştirdiğinizi biliyorum. Şimdi burada... gerçekten de konuşulduğu gibi ölin ifade ettiği gibi TİP-TKP meselesi değil. böyle bir katkı olacak mı. alınacak mı mesele budur. meseleye yavaşın partimiz noktasından bakmayan ve bu konuda... de kararlı insanların katkısı olacak mı. alınacak mı? Bundan kaçınmamak lazım. Ve... zamanı burada. Şurda belli bir kurucular heyeti konusu. geniş parti konusu. bunda... Peden birisi buna yavaşın partimiz noktasından hareket ediyorsa ve üstü... bu... TBKP. birlik. bilmem ne TBKPyi yüceltme sanıya taşmak gibi alınacak... de kararlılık zamanıdır.

hayat düşünceci getirilmiştir. Bunun dışında yurt dışındaki yoldaşların kaygıları ya da burdaki yoldaşların kaygıları bence dikkate alınmamıştır. Çünkü biz yaptık bu noktaya. Şimdi yoldaşlar, biz TBKP olarak bütün kurullarımızla bütün organlarımızla işiye çıkarız. Ve başka marksist güçlere karşı yaparız. Aslık, sosyal politika bir partide gelin birleşelim diyebiliriz veya sosyalizme mücadelesini her düzeyde komünar raporunda söylenen fikirlerle de uyumlu başka marksist güçlerle birlikte yürütür. 141-142'ye karşı mücadeleyi birlikte yürütür. ortak bir kurucular hareketi bu sefer dikkat edin. TBKP'nin de içinde birlikte çalışabilecek ortak bir kurucular hareketini birlikte örgütlemeye çalışırız. Şimdi dün U. arkadaşımızın çok doğru bir şey söyledi. Ülkemizin en nitelikli bevelerini içinde taşımayan bir hareketin geleceği olduğuna ben şahsen inanmıyorum. Ben buna da inanmıyorum. Bir K.Berstein'in, bir A.Nesinin, bir S.Arcinin örneği geçmiş düşünün insanların içinde olabilecek bir kurucular hareketinin çözümleneceği ve bizim sözümüzle çözümümüz arasındaki açıklığı bütün niteliği ile ortaya çıkaracağına inanıyorum. Biz diğer sözümüz her düzeyde ortak mücadeleyi yürütmekse, dem. mücadelesini başa almakla bizim çözümümüzün de ona göre düşünülmesi gerekir. Ama dikkat edin kurucular hareketine geldiğimiz zaman bu gelişe düşüyor. Biz ne yapıyoruz? Kendimizi ikna ediyoruz. Başkalarına deriz, ki düşünür ve yoldaşlar düşüyor. Başkaları tarafından böyle algılanabileceğini. en azından dün V.P. arkadaşımız evet dedi böyle bir sorun olacaktır. başka marksist güçlere kararımız olabilir. Evet arkadaşlar, niye bu riski göze alalım? Niyin varlık-yokluk sorunu ile karşıya olduğumuz bir dönemde başka marksistlerle aramızın açılabilmesi ve kilit sorun olarak gördüğümüz dem. mücadelesini en başa almakla bizi zafra uğratabilecek şeyler yapalım. var mı böyle bir geleceğimiz. Daha uzun bir mücadele hattı tuttururuz. Katılıyorum bu düşünceye. Politik hattımızı, sosyalizme marksistlerin birleşmesinin içerisinde yürütmeye çalışabiliriz. Şimdi deniyor ki, "demokrasi hemen şimdi" belgisini ortaya atalım. Katılıyorum evet. Peki neden bu belginin içinde başka marksistlerle birlikte çalıştırabiliriz. demokrasi güçleriyle çalıştırabiliriz 141-142 sorunu. Kır: halkı sorunu, uyum biçimde çalıştırabiliriz? Bunu da onun içerisinde uyum biçimde çalıştırmak gerekiyor. Söz gelimi, TBKP'nin, topluma benim yerini organ olarak, yivini kurum olarak yerini alması düşüncesinden kalkarak bir bunu çalıştırabiliriz. gündeme getirebiliriz. Buradan kalkarak diğer politik güçleri çalıştırabiliriz. Eğer mücadeleye bütünlüklü hakabilirsek yakın bizim gerekten 141-142 konusunda yapacağımıza katkı bizim kendimizi öldürmüştür, evet bir katkı olur. O bizim katkımız olur. niye bir ayır tanımlıyoruz? Niyin dem. mücadelesini diğer marksist güçlerle birlikte yürütmeli? Var bu düşünce komünar raporunda var ama bunun arasındaki ilişkileri kurmak gerekir. Örneğin ben buna rastlamadım. Dem. mücadelesini yürütürken komünar kurullarda diğer marksist güçlerle işbirliği yapmak ve bu sosyalizme mücadelesini dem. mücadelesinin geneline oturtmak, marksist güçlerle

[illegible]

A.G.: Ben önce şöyle baslamak istiyordum. Bu arkadaşımız kararlar, tarif edilen partinin içinde bulunduğu tıkanıklığı aşarak ne de vardıysa cevap vererek başlayalım. Önce konuşuyoruz. Çünkü biz bu toplantıya geldikçe tartıştığımız, tartıştığımız metinler silsilisini bir yönden kontrolle. Önce bir karar tasarısı geldi. Bütünyle bu karar tasarısı bir politik değerlendirme üstüne oturmuş kurucular hareketinin başlangıcı baslatıcı halindeki karar tasarısı. Daha sonra ist'a geldik . Toplantıya geldikçe iyahak olmanın bir metin birincisinin bakışından daha farklı bir biçimde ele alınmış ve şimdiye kadar partinin temel sorununu yasallama meselesini öözerse örgüt içerisindeki tıkanıklıklar azalır. bir birlik sağlanır idi ama ist'a geldiğimiz zaman elimize aldığımız bu metin partinin temel sorununun altında D.K.H'nin içinde bulunduğru bunalmaya başlayan ve partinin varoluş-vokuluş mücadelesini kendi kimlik arayışını toplumdaki rolünü, sınıf ilişkisini yani bütün tartışmaya olan bir sorunu bağlayıp ve hence doğru yaklaşım da budur. Bizim önümüzdeki probleminizin temeli ne kurucular hareketini yapıp ne de yapmamamızdır. Yaparsak ta, yapmasak ta bir şey kaybetmemizden yantık bu kurucular hareketini bu sorunlar çözülecek mi? Parti içindeki anlayış birliği, partinin toplumdaki rolü sorununa ilişkin bakış birliğini sağlayacak mı? Doğrusu sağlanacağına dair hiçbir yaklaşım yok. Diyelim ki bu kararı aldık burdan sonra söylemek istiyorum yani bir metin silsilesi var bu metin silsilesinde PB mutabakatı.....tasarıyor. Önce bir yasallaşmaya ilişkin....üstüne oturtulmuş tartışma daha sonra da elgu ve afirılık partinin kimlik tartışması oluyor. Aslında hangisi, yani ikisi arasında temelli bir fark var. Birincisi bizi bütünyle son ettiğimiz, iki yıl içinde partiyi TEKP emektan çıkartıp ta yasallaştırma partisi haline döndürüren, partinin bütün rolünün i. hattının, eyileminin, bütün kurullarındaki tartışmasını nasıl yasallaşacağız, mahkemeye nasıl bakacağız, mahkemenin önüne nasıl adam getireceğiz, orda nasıl avam vereceğiz.... Yaptığı bilimsel ayarlar dışında hukukun her türlü sorunları ile ilgili olarak haklarımızı

kitlesel eylemler dizisine bakıyoruz herşey partinin bir yıldönümü ile ilgilidir. Yavınlarına bakıyoruz yıldönümleri kendisi için önemli. Hem ortaya çıkış parti ben vasıllasmak istiyorum diyor bunun dışında hiçbir şey söylemiyor. Biz insan haklarına demokrasiye. Anayasaya ilişkin ne yaptık. hangi sorunu gündeme getirdik ya bunun için adım attık. V.Ö arkadaşımızın söylediği bençe açıklıyor ve yeterlidir. Hattı müdafaa yok sathı müdafaa var dedi. Biz hatta kaldık. sathı gündeme getiremedik. Benim dediğimiz stratejiye ilişkin bir tenesi çıkacak bana diyecek ki gunları gunları yaptık. gunlar da mesafe kaydettik gücümüz buraya kadardı bunu yaptık diyecek de ben de inanacağım ama öyle bir şey hiç kimse söylemiyor. ben de söyleyemiyorum. Yani benim varoluş nedenini sorgulamaya başlamak bununla ilgilidir. parti ne yapıyor? İkincisi. parti. yani programda ortaya koyduğu görüşe ilişkin olarak yapmadıklarına dönün baktığımız zaman partinin içinde yaşadığı tartışmalar bir dayatma halinde önümüze getiriliyor. Dayatmalar silsilesi halinde önümüze getiriliyor. Ve bu dayatmalara. seçmeye ve birlik adına. komünist gücü artırmak adına. bundan zedelenme olmasın. güç kaybı olmasın adına sürekli bir fikirden. yani toplumda karşılıklı olan yenilenmeden. toplumda yeni bir rol üstlenmeye çalışan partileşme çabasında adım adım geriye düştükçümüz süpheyiz. Bugün başladığımız gücü yenilenme dalgasından geriye ne kalmıştır diye soruyorum. Geriye bir şey kalmamıştır. ciddi bir biçimde yenilenmeyi sürdürebilişimize ilişkin ciddi bir şeyler görmüyorum. Partide. açıkça ve hiçbir sakınca koymadan söylemek istiyorum. iki temel farklı anlayış vardır. Çünkü partinin yenilenmeyi ele alış toplantıda dün de konuşuldu. haklı olarak dile getirildi. Topluda aslında geçmişte hiçbir ciddi hesaplaşma olmadan. partinin toplumdaki rolü. partinin örgütlenmesi. profesyonel kadroler sorunu. hiçbir konuda hesaplaşma olmadan bütünüyle parti. yöneticileri. üyeleri bir bütün olarak bu hesaplaşmayı yapmadı. Geçmiş TKP geleneği ile hesaplaşmadı. Stalinist geleneği ile hesaplaşmadı. Böyle bir geleneği yok mu diyeceğiz? Bütün bir dünyada komünist hareket böyle bir sorunu yaşamışken. Türkiye'de bu gelenek varken yok mu diyeceğiz? TİP'i ile. vb. ile hesaplaşmadan bir kendi partimizi oluşturalıyorduk inanamıyorum. Yeni yenilenme fikri bençe bugün tartıştığımız. kimlik bunalmı diyoruz. en başta söylüyoruz. o zaman yenilenme en basittir. Yenilenme sorunu tartışmayı bastıran maksimalist anlayışlardan kurtulup en başta kovun görüşü ayardı görmek lazım. Simdiye kadar partinin politik hattını belirlemede dayatmalarla politika ile ilişkin en güzel örneği A.A arkadaşımız dün tartışmalar sonucunda konuşurken PR bir mutabakata ulaştı. bu mutabakat herkece örnek olmalıdır ama yeni dayatmalar haline de gelmesin diye bazı endişelerini dile getirdi. Bençe alınan kararlar. alınacak olanlar. örnek olarak getirilen kararlar. sunum maddesinde her koyduğu yaklaşımları bütünüyle bir tarafa bırakarak. Partinin böyle MY politika ile olarak toplandığı zaman tartışacağız diğer maddeler değil sadece 2. maddesini tartışacağız. Oldu mu. olur mu. nasıl oldu. nasıl olmadı? Parti

[illegible][illegible]

düşünüyorlar. Bunu pek hak vermiyorum. Benim bakış açıları şöyle. Bu karar partiyi bütünüyle vasılla çıkarmak için çalışır. Çıkarmanın bir bütünü olarak düşünüldü PE tarafından. Yani bunu komisyonda da çok derinlemesine tartışmadık ama esas bizim mantığımız böyledir. Yani böyleki bu bizim, adı geçen buse tartışılın bir hazırlık yapılın bu arada partinin bu MK kararları bütünü içinde aldığı diğer kararlar konusunda da belli mesafe alının bunun uygun bir noktasında bu çıkışın ortaya ve böylece bu kurul hatta hazırlanabilirse Adana'yla, Bursa'yla, Mersin'li, Ankara'yla vahut destekleyen kurullarıyla beraber çıkışın. Böylece parti kamu önünün önüne de sol çevrelerin ve öteki güçlerin önünde geçen güçlerin ve herkesinde önünde çıkışın bir çıkışla çıkışın ortaya. Ve bu parti bu şekilde çıktığı zaman yalnızca kurucular girişimini örgütlemek için değil yalnızca geniş partiye hazırlık yapmak için değil ama bir bütün olarak ne kadar hesaplaması varsa kendini savdamlastırmak için ne yapması gerekirse hepsini tartışmayı göze alarak yapın. Şimdi durumu bunları PE'de bu derinlikle konuşmadık, ama ben ortaya çıkacak bir partiden bun anlıyorum. Yani A. voldağın söylediği örneği: geçmiş geleceğimizle hesaplamadan yenilene olmaz. Yani çıkışın ortaya geçmiş geleceği ile hesaplaması başlasın bu parti. Artık 19 kişinin basın toplantısı yapması gibi, onda daha önce 26 kişinin daha vardı, burda olseydi bende katilcektim katilcektim ama böyle.... sevler yaparsanız bu çıkışın ortaya bu olsun ortada. Bu TEKP olarak adımlar diye değil, yani değil değil, burda 26 veya 19 kişi değil: bu adı konuşmuş birşey olarak olsun geniş parti politikasıyla da bu olsun ortaya vade hesaplamasıyla olsun ortada. Örgüt içi ilişkileriyle de bu olsun ortada. Eğer hazırlanabilirse geniş parti konusunda bütün adımlar ileri götürülün ve ortak bir girişim halinde KP'nin vasıllanmasını yaratsın. Eğer bu çö zamanlı bir çalışma olarak çalışıyorsa öbür taraftaki çalışma ama vade de belli noktalarla da bu fakat vade de belli ortak girişimler yaratacak kadar birbirinin üzerine denk düşmüş değilse TEKP'nin vasıllanması konusunda bir girişimi yaratmanın bir mantığı bir anlamı vardır. Bunu yaratsın, hazırlasın. Yani bütünüyle bugün bu parti ne yapıyorsa esas olarak burda gözün önünde cereyan etsin bu parti, benim düşüncem bu ve ben herşeyden bunu anlamaya çalışıyorum bun anlıyorum. Tabii bu sonin hüşi kurulum olabilir denebilir. Geçmiş pratik bunu doğrulamıyor denebilir. Bunlar haklı sevidir. Tabii yani benim bunu garanti edecek bir şeyim yok, elimde bir araç yok bunun garantisini bence A. voldağın dünki konuşmasında söylediği sevidir. Yani böyle bir mantıkla birleşiyorsa partiyi bu şekilde ortaya çıkarmakta birleşiyorsa bu aynı zamanda bütün çalışmalarda birleşen çıkış ve yenilimlerle bütün güçlerimizle bugüne kadar diğer sol, demokrat güçler içerisinde güvenlilik yaratan yapımızla ortaya çıkarmayı göze alırsak ve o anlamdaki tartışmamızda öyle yapabileceğsek orda o platformda yapabileceğsek bunun garantisini o zaman her beraber seçilelim ben böyle görürüm. Bu nedenle bu girişim kuruluşu yaracak bir ara kurul olarak düşünüyorum durumu. Esas olarak düşünüyorum. Ve böyle bir önem veriyorum ve gerçekleştirilebilecek böyle çıkarsak ortaya o çalışma bize ister geniş parti konusundaki olanaklar gösterebilir ve ortak girişim yaratsın ister yaratsın. Bu val partinin açık açık verme, kendi içi tartışmalarını falan, kendi göz önünde ve konuşuyor önünde çözümleyerek verme geniş olacaktır diye düşünüyorum. Ve bu nedenle böylelikle bir karar üzerinde mutabakatını var. Böyle bakıyorum. Böyle görüyorum. Bende sundum delayla aslında bir samazdevim yani elevin bütünlüğü üzerinde konuşmak, durmak çok önemli. Ama buraya katıldığını için bende bu konuyu vurgu yaparak konuşmak zorunda kaldım. Onun için özünde yalnızca elevin bütünlüğü benim görüşlerimi savunuyor. Onları tartışarak değil, bütünlüğünü savunarak. Bu bütünlüğün demokratik düzenine karşılık geleceği o düzende yer olsun. Ülkede vasalet bir KP kurulması için girişimde bulunmak, bunu kollektif olarak düşünürse demokratik düzeni içinde var olur, evse TEKP'nin vasalet kurucularının öteki girişimlerin demokratik düzeninde var olacağı bence bir yenilim. Bu duruma karşılık gelen bir girişim değildir. Bu girişim düşünden düşünürse markalist solun kendi birlik ve vasaletlik düzlemi içinde var olur ve sınıflar içinde var aldığı için bu hareketin bilgilendirilenden birinin tek başına bütün çıkışı olmasın, nedenleriyle.... pek sakınmaya ve övü. Bence bu girişimin sonra gelecek aşkınıları buradan düşünür. Dün söylediğim bir arkadaşın yazmış ben bunu söyleyeyim. Politika, gündüzde artık yalnızca mutlak olanı karşılamak değildir. Politika, sadece politika olarak almamızdır. Bu hüften yalnızca bir tutulmuş olarak alınmaz, gerçekten politika artık yalnız politika olarak alınmaz. Biz bir bakıma yalnız böyle olduğumuz için birlik-vasaletlik yenilime bizi. Yani terif ediyoruz, bunu yalnız politika sınırları içinde aldığımız için, bütün sonuçlarını kendimize özgü sonuçlar olarak alıyoruz. Kendimize özgü sonuçlar çıkartıyoruz. TEKP'nin vasıllanmasının sonu, birliğin ise sonu olduğu, bence ben derince zorlama his ediyorum. Bu zorlamaya dayanarak birşey zorlama politika kuruyoruz ama, TEKP'nin vasıllanması ne kadar samimiyetle birlikte alında o kadar

sonuttur. Birlik-yasallık-yenidenme ilâmini sadece politika olarak değil, bir dünya görüşü olarak alarak, böyle aldığımızda, birlik adı sonut değildir. Böyle aldığımızda birlik şu kavramın arkasındadır. O kavrayı anlamak mümkündür. Biz bu girişimimizle, zaten bazı arkadaşlarımızın aynen böyle ifade etti. TBKP'li bir kohebi haline gettirikorum. Marksist tel içinde kohebi haline gettirikorum. Kısacası bunun a dünyada karsılığını bulması mümkün olmayacağı için, bütün bir toplum içinde, demokrasi mücadelesi içinde kohebi olmasında, zaten hareketi ve mümkün görürüm. Kurucular hareketi girişimimiz tartışılmasında sorunun tabii bunun artık hareketi olup olmasının tartışılması iyi ama artık ondan ölmüş durumdayız. Esas olarak doğruluğu yanlışlığı ve buna ilişkin sonuçlar üzerine tartışıyoruz. Hareketi olup olmaması da hence bir önemli değil. Hence adı durumumuz; bu hareketin bizim uzun vadeli politikalarımız açısından doğru olmadığı, yaratıcı etkilerinin açısından doğru olmadığı. Bu nedenle komisyon çalışmalarından sonra gelen raporda da bu raporun bazı konularını daha da somutlaşmasıyla, hence bir adım ileri götürmek değil, görürüm ki daha da geriye götürmüştür. Bunu da doğruyu anlamaya bulurum. Parti yaşamında ciddi bir yıkıcı tel oluyabiliyor olduğunu düşünürüm. Komisyon hareketin bundan sonra etkisi yolunun bu hareketin bilimsel yönünün birinin, tek başına arasıyla mümkün değildir. Bu aralık, hence komisyon tartışımını esas olarak kurması girişimi, hence yalnız bu sınırlar içinde ve bu somutluk içinde tartışarak, ancak bu hareketin birleşik bir hareketi dönüştürmesi önemli hale gelebilir. Bu nedenle, bir bakıma dünden daha olumsuzum, gelen komisyon raporunakarı.

A.B.V.10 Eylül'de verilen rapor'da konuşmalarla TBKP adı başında insanlar etkileyorlardı. Birlik adı başında da ondan daha az olmayan bir şekilde etkileyorlardı. Örneğin, yani partinin üyeleri, yandaşları, bu etkinliği gösteriyorlardı. O yüzden, önceki bir kıstas olarak alınacak, bu veya buna benzer verilerdeki değerlendirmeler birlik için yeterince daha göstermediğimize inanıyoruz. Ve bu karar tartışımına, dünkünden daha geri olduğumuz ben de inanıyoruz. Belki de birleşiklik istediği seviyeyi birleştirmediği. Geleceği görmek lazım. Bugünde gelecektir. Eğer bugün başarılı adı atamazsak geleceği kuramazız. Yani ülkede aydın, entelektüel, işçi birliğini kavrayan bir hareket yaratılması için yola çıkamaz temel atmalı diye düşünürüm. Bunun oy kayına uğradığı

İki Avrupa ülkelerindeki KP'lerin etkisi herhalde birazda bundan ileri geliyor.

Özellikle günlük gazete okuyanların, bu partilerin böylece bir durumu var. Sımdı bu karar tartışımını TBKP adıyla, TBKP'li vasale kurma kurulu olarak adlandırılmasıyla bir zaten önceki parti umutlarımızı ribi geliyor. Onu zaten 2. maddede almışız. Eğer yeter baskılarıyla iliklike birleşecek olırdı KP ve katılmaları istiyeceksek hiç olmazsa bunu deneyeceksek deneyece gerek duyuyorsak zaten bunu böyle koymalıydık. Mesela B. in mektubunda bu yol denemelidir. Sonuna kadar hersey yapılmalıdır deniyor. Mesala bu dikkate alınmalıdır. Aynı zamanda, böyle bir karar tartışımına bu şekilde çıkmasıyla gene istemildiği biçimde algılanacağını ve tüm çalışmaların bununla değerlendirileceğini, bu konuda belirtilen görüşlere bende katılırım. Sizim için böyle bir sorun olmaz. Biz bunu böyle koyduğumuz zaman, diğerleriyle böyle bir parti kurmaya gidemeyiz. KP bile demeyiz. Birekallı KP'yi TBKP demeyiz. Böyle bir kuruluş adı son kez veya önemli bir zamanda yok etmiş oluruz diye düşünürüm. Ama ben bunlara inanıyorum. TBKP kuruluşu gelecekte başarılı çalışmasıyla birlik sorunu açılır, bu da olmaz demiyorum. Yani önmüze pozitif vollar var, fakat olması gerekenleri şimdiki kadar yeterince denemedik şimdi de denemeyi fırsat vermeyoruz ve markist solla ilişkileri bir kenara atıyoruz ve ancak onlardan demokratik dayanışmayı bekliyoruz. Sonuç olarak bizim bu kuramıza demokratik bir

dayanışma göstermelerini istiyorduk hiç olmazsa istiyorduk. Öyle diyorduk, demek zorunda kalıcağız. Bana destek var, ben benimsenebilirsin ama demokratik destek var. Zaten onlarda veriyor. Kısaca kimse ben parti kuramazsın diyemiyor. Fakat sorunlar bundan öteye. Yani dünkü konuşmalardan partimizin vasallığını isteyen insanlarda dahil olmak üzere o konularda... adı atmadığımızı görürüm. Fakat bun sonut bilece belki de partinin vasallama hareketi olarak ortaya çıkması gerektiğini artık artık belki de söylemiyoruz. Çok azıtlı etkiler altında bulunabilirum. Sımdı benzerim bende dahil olmak üzere bu andaki değerlendirmelerimi çıkarak asla yani yani söyleyem. Bizim önmüze böyle bir sorun gelecek, biz zaten başkaca bir kurumu arıyacağımız için kendi içimizden kurucular çıkarmak zorunda olacağız için birkere bunun için uğraşacağız. Zorlanacağız içimleri bulurken. Bulabiliriz fakat bu içimlerin kavrayış açısından yeterince etkili olabileceğini şu anda kestiremiyorum. MK düzünde belki daha uygun olur. Bu açıdan da geleceği görmek belki somatik, mutlake ve mutlake birleşmeye ... ve bun gerçekleştirilen içinde ilkinin önemli değerlerini bulunduran bir parti profilini düşünelim. Yani profil bu anlamda çok önemli oluyor. O yüzden bir TBKP yöneticisi olarak içimdeki pozitif sıkıntı ve duygulara rağmen tüm bunları birarada bir adım atmamız

Özü budur. Yenilenmenin özü böyle tanımlanmalıdır. Reel politika alanında devrim bekleyen, radikal eleştiri partisi olmakten çıkıp devrimin koşullarını hazırlayan güncel müdahale eden akti müdahale eden politik bir konseptte geri dönüş olarak ifade edilmeli. Köklerde marksizm-leninizm düşüncelerinde aranmalıdır. Yazının diğer kısımlarına baktığımız zaman geleneğin sürekliliğine ilişkin bence bir vurgu vardır ve temel kavramlarda imaye bir zorlama olduğunu düşünüyorum. Şimdi gereken mesele bu mu politika verme tarzını değiştirelim, yenilindik, yenileniz. Şimdi varoluşumuzu belirleyen temel terimlerine şöyle bir bakalım: meseletin bu kadar yüzvesel olmadığının görürüz. Bir kere şu soruya eskisi gibi rahat cevap veremiyoruz. Kapitalist dünyadaki toplum modellerinden devrimi değişikliği zorunlu kılacak ve de köklü farklar taşıyan bir sosyalist toplum olabilir versemizle bizim temel düşünceimiz budur. Düzen içi düzen dışı, kavramları eskisi gibi kullanabiliyoruz, devrimi olan devrimi olmayan eskisi gibi tarif edebiliriz, mücadele örgütü izleyici örgüt evrimini eskisi gibi kavayabiliriz. Tarihsel görevi devrim vermek olan sınıfkavramını buna bağlı olarak içi sınıfın iktidarı kavramını, bütün bu temel kavramları eskisi gibi evnisekilde duyabiliriz mi? bence son derece bugün tartıştığımız konularla ilgilidir. Bence okuyamazız bu alanlara kadar inen bir yenilenme gerçekleşmeden, bugün tartıştığımız konularda ciddi gelişmeler yapamazız. Düşünüyoruz ve bunların tabii olmakten de eskisi gerekir Bu..... ancak iki karşıt düzen..... bence programın temel tapıdır. Bunu sıkırttığımız zaman içinden geldiğimiz geleneksel solun genel olarak sol kavramı içerisinde düşünülmüştür. İdeolojik politik hareketlerle arasındaki ayırım çizgisi kalkar. Ve bu bence geleneksel sol için bir kimlik kaybı da değildir. Ve hafıza kaybı da değildir. Bu geleneksel solun çıkışında ilk damgıyı yaran temel değerleri nedir? Bunlar humanizmdir, insanın değevahakım olma mücadelesinde olmakten yana olan tavrıdır. Bunları onun için söylüyorum. Buralara kadar geri ekilemedikçe, en azından düşünce alanı bu kadar genişletmedikçe birlik meselesine de der bir ağıyla yaklaşıcağız. Bunun bana sarpıcı gelen çünkü tartışmalardan sıkırttığım bir örnek. Biz partiyi yeniledik insan hakları ve demokrasiyi savunan bir konseptte oturttuk diyoruz. Ve arkasından da bunu diyoruz böyle bir parti çatısı altında kimler olabilir diye soruyoruz. Bazıları en yakınımda TSP var diyor, başkası da Halil Berkov olurmu olmaz diye düşünüyor, kendimizi b kadar yenilemişiz insan hakları ve demokrasiyi savunan bir parti haline gelmişiz her nedense bu parti içinde bizden başkavni paylaşabiliyoruz insan bulmakta zorluk çekiyoruz. Ve birlik meselesini dikkat ediyoruz sürekli marksistlerin birliği terimleriyle tartışıyoruz. Yeni dünyanın bence henüz marksistlerin dışına taşma değildir. Bunu sorguluyoruz bile hıktına insan hakları ve demokrasiyi savunuyor ama bunu bir tek marksistler mi savunuyor. Birle bir partide sadece marksistlerin olur diyerek neden, çünkü bu köklere bağlılık sürüyor, çünkü erkadesimizin lüzumsuz çözümleri terimlerin tartışılmasını henüz pek uzatır. Ben diyorum ki yenilenme esastır eğer bunları tartışıyor olsaydık birlik ve beraberlik meselesine de farklı bakardık. Birlik meselesine mesele TSP in bence Türkiye politikasında ihmal edilebilecek çok önemli bir gücün esaba bize gelmesi olmaz diye en yakınımda bu var diye değerlendirme düşünürüz. Efer bu temel fikirleri kadar inen yenilenme sürecinin gerekenleri ilgilendireceydik. Buradan temel ... düşünürüm. Yenilenme birlik ve beraberlik alanındaki bakışları üzerinde çok... ve belirleyicidir. Yenilenme böyle olsaydı birlik meselesi. Birlik problemi olarak böyle konulmazdı ortaya farklı farklılıklarda ile alınırdı. Yasallaşma içinde aynı ağıyla söylüyorum. Bu sorunu ele almasını şöyle olduğum zannediyorum ben reel Politika alanında bir konum kazandı. yasallaşma içinde uygun bir moment vardır. Yüklenecek ağırlık ve artık bu parti yenilenmenin içini almıştır, toplumun ihtivaçlarına cevap verecek pozisyonu kazanmıştır. Önden sonra önu etkisi gibi bir yaklaşımla kaba isteriyorum, dönme hareketini başlatmıştır. Köküne kadar inmedizi için, yenilenme fikri, mesele böyle ile alınmıştır ve komünist ismine ve geleneğe kesinlikle bir vurgu verilmiştir. Ben meşruyet sorununu da böyle ele alıyorum. Yasallık bir kere meşruyetle bence değildir, bun hepimiz biliyoruz. Bugünkü konulara da bu baktı değildir. Bu a kadar ağıla değildir ki bugün KP de isimli yasallaştıktan sonra bu isim değiştirilebilir fikrini kabul eden erkadesimiz vardır. Tartışmalarda bir arguman olarak öne sunmaktadır. Ben meşruyetin geleneğe geleneğin temel etrafı içinde, yine geleneğin temel etrafı içinde kesinlikle yakından bir ilişkisi vardır. Fakat bunu iyi bir süreklilik vardır ki partide yenilenme oturmuştur, belirleyici olan alan a kilit sorun diye tarif edilen zannede bu mesele komünist ismi bu partide tartışılmaz hale gelmiştir. Bunu hıktımacı ve yasal ve ağıla bir tabii öne çıkıyor. Dünyanın bazı partileri komünist isminde keşiyor, bir burada komünist ismin yasallaştırmanın Türkiye'deki demokratikleştirilmesinin kilit nokta vermesinden hareketle herşeyi erteliyoruz, yasal bir partiyi erteliyoruz, diğer işleri bir partileme sürecine erteliyoruz, komünist isminin bütün politikaların keşirilmesi

İncirinde farklı farklılıklar, söylemler olmaları bu söyledikimiz konit: olsa gerek. Bu bence surdan kavraklanıyor. Böyle bir: öncü getirilirken bu öncünün alt verisi: bume bağı olarak verilmesi gereken söylemler bir bütünlük incirinde düşünülme getirilemediğinden dolayı da elave özüm bulmakta güçlük çekileriz. "Bazı voldaçlarımız diyorlarki böyle bir öncü tabanın talebidir. Doğrudur tabanın böyle bir talebi kurucular kurulu öncüsünün ne getirip ne götürücüi konusunda uzun uzadıya tartışın bu konuyu billurlaştırarak gündeme getirilebilir dedildi. Sımdı voldaçlar böyle bir teptirivontuktan sonra sunu söylemeye çalışıverim. TBKP'nin programı gerçekten yeni görüşleri, yeni söylemleri kuşaklayan bir programdır. Bir bu programda öncüölör görüşleri havaya geçirilecek vel ve vöntemleri bulamadığımızdan dolayı belki belli sıkıntılarla karşılaşabiliriz. Yeni düşünce yeni uygulama ve alışkanlıklar hele aksi buyur görmek zorundayız. Örneğin, herhangibi: maslak örgütünde çalışan bir voldaçımız. Bu oldu gibi, bugün e maslak örgütündeki vöntemcileri bulunduğu vöntem kurulu toplantılarına çağırılarak direktif verme noktasında bulunabilirler işe bu düşünce eksi düşüncedir. Ama bu erkadesizlik konusduğumuz zaman gerçekten programın öncüdüğü yeni düşünceleri size çok güzel aktarabilmektedir. Burdan ben kalkerak gerçekten G. voldaç: getirdiği birşeye birşan hak veriverim. Yeni birlik verilme vasıflık birş: tündür. Bulakatiliverim ama gerçekten biz bu verilmeyle iyi kavrayan bunun pratiğini bulamadığımız sürece parti belirli sıkıntılıklar içerisinde olacaktır. Çünkü partinin kitleselleşmesi, partinin vaselleşmesikiticilerin duyduğu önelimleri kuşaklamasına bağlıdır. Defal olarak bir kitlelerin duyduğu önelimleri kuşaklıverim ama bunayayur söylemleri, bume uygun vöntemleri kitleler incirine götürür onlara benimsetmek zorundayım eksi alışkanlıklarımızdan kavraklanan vöntem hatalar: incirinde bulunduğumuzdan dolayı bunde basarılabiliriz. Sımdı voldaçlar bende A. voldaçımız: öncüsüne katılıverim. PEnin ben hazırlama oldu bir bütün olarak ele alındığı zaman gerçekten vel asırı ve vel gösterici bir üyeydir. Belirli 2. maddede gerçekten A. voldaçında dediği gibiduraltı: birşeye olarak gözüküyor. Kutlu voldaç mahkeme önünde söyledi. "BizTürkiye'ye geldik ama polis gelmez TBKP'yi kurmayışlarında bulunmavacaktır. bütün marksistlerle bütün genis evyellerle tartışıp konuşarak böyle bir partiyi kuracaktır" sımdı bu bir gerçeği ifade ediyor. Bence Kutlu ve Sarın voldaçların görüşü çok isabetli bir karardır. Ama bir bugüne dek bu kararın kitlelere kazandırılması gereken ve vasıllık onlanımda yapmamız gereken istemleri partilolarak yerine getirmedik. Yani biz bu iki voldaçımızın Türkiye'ye gelipdediği evyelleri üzütlerek söylüyorum mahkeme önünde **hapsettik ve belirli vaktaki insanların evlaci perçevesinden çıkaramadık. Örneğin zaman zaman bane fılance...fılance yazar: fılance yazarı bane mahkemeye asırı dediklerinde** epeydir de ama tartışı biliyosunuz voldaçlar. Örneğin, isim olarak varızım bir Güney Cöğene'ile vaktaki Güney Cöğenci mahkeme önünde geçirecek 20 vasaındaki 25 vasaındakiiltiler partide voldaçımızın çöncüdfişebir: ondan bekleyerek onu 4 saat mahkemenönde bekletemediz. Yani baskıevim bilmeleri bulmak lazım. Kitleleri etkileyececek başka evim bilmeleri bulmak lazımdır. İki voldaçımızın Türkiye'ye gelinin böyle evim bilmeleriyle zenginleştirmek dolayısıyla vasıllığı kalaylaştırmak gerekirdi. Sımdı biz umların hicbirisini yapamadık. parti bir sıkıntıya düştü tek bir öncüyle bir evim bilmeliyle sıkıntıya karşı etileceğimizi. kanatine vardır. Dikkat ederizkurucular kurulu ortaya çıkmalıdır: diye voldaçlarımızın önelimi bir bütünlük gerekcek olarak öfandı parti bumlında. böyle şey olmasın bilmem ne olacak. Tek bir evim bilmeliyle tek bir kuruluğun bir örgütün bumlından çıkması mümkün değildir. Bir program dahilinde sürdürülecek irili ufaklı evim bütünlüğü incirinde ortaya çıkabilir. Bir bugüne kadar bir takım evyellerine getirmeyecek önümüzdeki zamanı bu anlamda çok ivdetirilendirmek birtek evim dezisi hazırlayın bu noktaya varmak zorundayız. yine benim anladığı: kederiyle bu iki günlük tartışmalardan, voldaçlar böyle bir sorup vnk. yani kurucular kurulu olsun mu olmasın: tartışmasında in düzümleniyor. Ben inanıyorum herkes burada K: nin lezale çıkması: isnı çıkması bir kurucular kurulu olusukun ortaya çıkması herkes bu görüşe birlişli incirinde. Ama evlilik nerde meydana geliver. Bu kurucular kurulu ne zaman ortaya çıkas:hangı tü: hazırlıklar çalışmalardan sonra öne çıkasın. nasıl bir bilimsile ortaya çıkasın. Bizi deralecek bir: bilimsilimi. biz: gerçekten kitleler incirinde zenginleştirecek e genis görüşümüzü verebilecek bir: bilimsilimi çıkasın. Bence tartışmanın şu burda düzümleniyor. Burdan dolayı: bugün su getirilen formüleevimle kurucular kurulunun öne çıkması bizi deraltır. Kesinlikle deraltır. Hatta ben getirilen tezgahları bu biraz daha deraltıyor. Bir kendi kendimle gelecek düşün isnı biraz daha olmalı: kolumuzda beklemin oluverim. Ne diyoruz bu bilimsilim tartışından çıkacak kurucular kurulu pek: gerçekten bir: A evlilik A evlilik süre incirinde çok iyi çalışmalrı yapacak. A.Nazim S.Aran gibi yeni marksist evyellerinde insan: ikna edin bu kurucular kurulu incirine

edilmişti zaman. İster istemez bugün bu biçimle aldığımız bu karar tekrar gözden geçirilerek zorunda kalmayacak. Yoksa hayır. Biz böyle bir kurucular kurulumu başlatmayız mı diyeceğiz. Sonra bir meclis düşünülürken gerekten bütün bevelerle ve meclislerin her yüzüne bakarak düşünülüp böyle bir karar almak gerekir. Yani politika yapabilirsek zamanında bu politika. A kadar rahat yürüteceğiz. Bir örnek vermek istiyorum. Voldalar. 12 Eylül sonrası için dergisiyle. Bilim sanat dergisi çıkıyordu. Voldas burada için dergisinin çıkışı. Sayfa düzeni her zaman bilim sanatından güzel oluyordu. Nite oluyordu düşündük çünkü yarın sayfa abadi çok deşilirdi. A büyük sayfa üzerinde sayfa saymak onun düzenlenmesine rahat bir bilim yapmak daha kolay. Sayfa derhalde onun üzerinde gerekten ayınmak. Defisiklik yapmak elbeldiğine de azalıyor. Biz gerekten. Bu iş yürürken çok bir zaman üzerinde yürümemiz lazım. Biz birlik defisikiz zaman aklımıza hemen küçük küçük gruplar gelen geliyor. Gerekten bu birliği yolumuza kısıt olmasın. Türkiye'de adıyla seninle saygınlık veraten kısıt vardır. Bunlarla bugüne kadar biz gerekten bu bunlarla edim atmenin olaneklerini aradık ki. Ben bütün kebarsak dövüyorum voldalar. Demokrasi kurultay düzenlendi. Bu demokrasi kurultayının düzenlenmesinde bizim voldalarımızın büyük etkisi vardı. Yarın anayasayı ilgili bir kurultay düzenlenecektir. Bilimiyorum. Demokrasi kurultayını izleyen voldalarımız belli gerekten bu kurultaya katılan Türkiye'de kalbur üzeri insanlar vardı. 9 insanları önceki vasa. Bir KP'nin kurulması için bugüne dek hangi konuda hangi vasa. Nasıl ilişkiler geliştirdik. Özet olarak voldalar ben bunu yapmak istiyorum. Osman Sokalaz ve M. Karaca voldaları mektuplarını okuduk dünde aldım. Çok önemli noktalara değiniyorlar. Çok önemli soru işaretleri koyuyorlar. Bu karaya konan soruların büyük bir bölümü bizim düşünerek çözceğimiz sorular değildir. Bunların bir bölümü gerekten aradığımız şeydir. Biz önceki özellikle Karaca voldaların sayı ettiği belirlenmiş ilgili konular. Olusurallık. Aukukuların. Bilim alarından markist devlerden. Kültür ulusal devlerden insanlarla komisyonlar oluşturdu. Bu olaya bir tartışma. Nasıl bir bilgelikle nasıl çıkılır. Bu geniş bir al KP'nin kurulması olaneklerini bize söyleyebilir. Bun bir aradılar. Düşünelim tartışalım gerekten bu 2. maddesi önümüzdeki toplantıların birisinde daha derin bir şekilde gündeme getirilmeli. Çok önemli olan kararlar. Yarın bize çıkartabilir. Bizi etkiler. Bizim aldığımız kararlar kendimizin önümü kapayabilir. Bu kararın ilerde tüm bu toplantılara etkisi olacaktır. Geliştirilmedi ben görüyorum. Bunu da açık yapıyorum. Çünkü Türkiye'de henki iktidar boşalmış. Tüm siyasi partilerin iktidar olacağını düşünecek bir durum yok. Bu akademi işi aceleyle almayın çok anlamlı olduğunu düşünüyorum. Yani biz bu 2. maddesi zaman çıkaralım. Bunu Karaca voldaların alalım. Yeni bir formülasyonla uygun görülmüşse önümüzdeki toplantılarımızın içinde tartışalım.

... Benim böyle bir önerim var. Bu Eiler ve Kuruculardaki toplantılar hareketimiz adına yapılan arkadaşlar bu kurulabilir bilgi versinler. İzlenimlerini anlatırlar. Bu konudaki bilgiler dağıtılsın. Bu belgelerin çoğu insana ulaşmadığı oluyor. Bu toplantılarda benim gözüme kadariyle. markist solla tartışmalarımız. diyaloglarımız. Yeni olaneklerimizde oldukları zamanı alacağız. Bu zamanda 2-5 yıl değiluz bir zaman gerektiği ektir. Bu yüzden kadar TBKP'nin kendi faaliyetini ve kendini nasıl geliştireceğidir. Arkadaşların bu konuda öneri getirmesini istiyorum. Şimdi PB'nin önerisi ve komisyonun son tasarısı. mantık bütünlüğü içinde tutarlıdır. Ve son tasarısı anlamda katılıyorum. Hatta böylece tutarlıdır ki bir yanlışla maddi teknik yapısını tuturan kurumsallaşmayı hedefleyen bir yanı vardır. Kadre sorununu çözmeye uğrasan bir öneri vardır. Bununla. Vasa çalışmaya ihtiyacı olan hareketi amacını taşımaktadır. Bu zamanda eksikliklerini. Bu anlamda tüm sorunlarını. Bu planda Adımlar'ın gelişimine. çıkışına. varlığını sürdürmekten kurtaracak. bir çıkış yoluyla içermektedir. Bu 2. maddede olan. maddi ve alt yapıdaki girişimler. 2. maddede mantıksal bütünlüktür. Bugün bu eksikliklerimizi aşarak tasavvur etmek. lokal plana tasavvur etmek. daha açık ve net bir tartışma ortamı yaratamazsak. 1.5 yıldır süren tablo ayın devam etmektedir. Girişim komitesi vada bu konudaki kurul kendi adının Komünist hareketin gelişmesini hedefleyen TBKP girişimleri olarak adlandırabilir. Böyle bir biçim olmasıdır. Bu işerikte bir çalışma götürülebilir. Bugün böylece bir girişim. demokrasi düzenine denk gelebilir. 1.5 yıldır süren faaliyet uygun bir girişimdir. Bu zamanda iktidare düşülmemelidir. Voldalardan ididimiz izlenim. Keske K/S gelince. Epece bu düşünceler olmasaydı. tüm bu sorunları öneller içinde gözebilir. Ama daha ileride insan var Türkiye'de çözmevlerinde. Bu insanlar. bir genel af talebiyle ortada yürüken. bizim önerilerimiz böyle vasa engellerle varılanırken. Komünist oldukları da varılanırken. bugün aralık. böylece bir noktadan geriye dönmek. derinin ortasında at

bugün yeni bir formasyon yeni bir biçim ortaya çıkana kadar kendilerini ifade etme, düşüncelerini ifadelerini gerçekleştirme özgürlükleri vardır. Bu özgürlük tüm dostlarımızca, bizim bir hakkımız olarak kabul edilmelidir. Buradan diğer noktalara geçilmelidir. Solle ilişkiler konusunda bir örnek getirmek istiyorum. Baha İsmail'in hapishane anılarını anlatan bir kitabını okurken bunu düşündüm. Komünistler işçiyi, emekçiye hapishaneye bu ağırlıklı dönemlerde tekence edilmesini zaten doğal bir olgu olarak ortaya çıkarıyorlar. Ayşe aydın insanları kendilerince demokrasi mücadelesine katan ve kişilik olarak belirlenmiş insanlar ki Baha İsmail de bunun bir örneği değil miydi. Polisin kendine olağanüstü yetiyle bağlayan sürece mücadelede bastırıyor. Dokunamazsın bana diyor. Birde artık solle ilişkilerimizde de kendi bildiğine yönelik mücadelelerde kendi hakkımızı savunabilecek durumda olmamız gerekir. Bizim partilerle olduğumuzun onları kabul etmelidirler. Eğer bir devreye ile hareket ediyorlarsa, eğer TBKP her ne varsa yine onların altında bir hesap var diye düşünüyorduk. Bu onların sorunudur. Kendilerini sorgulamak zorundadırlar. Bizim kadar birliği isterkenlerinde bize güven durumları gerekir. Bizim onlara güven gösterdiğimiz kadar. Buradan konuya geçmek istiyorum. A. Yıldırım'ın konuşmasında da onun her ifade edildi. Sonra burada katılımla neden olan birlik ve beraberlik meselesi olan ama birbirinden ayrılan ayrılan olduğunu altı çizilmesi gerekiyor. Problem ve birlik ve beraberlik her aşamada her kademeyle aynı paralellikte yürütme prensipimiz yoktur ve bu hakkı kendimizde görmeliyiz. Yapılan söylemin adı çok hot kalmıştır. Bizimdekilerden önce anlatılmıştır. Bir asla iki kuz vurma gibi bir şey olmaz olmalıdır. Biz bunu düşünüyorduk bizim görüşümüzde, bizim söylemimizdir. TBKP her türlü hareketi komünist hareketin yasallaşmasına da katkındır. Bu bizim görüşümüzdür. Ve bu bizim söylemimizdir. Yasallık konusunda birlik konusunda ise herkesin görüşlerini açık olmalıyız. Birlik konusu bugüne bu söylemle paralel olma ve birliktir. Benim için şudur TBKP bizim düşüncemiz olarak belirlenmeli, birlikte mücadelelerine ayrı bir öneme ama eş zamanlı yürütülebilir bir çalışma olarak düşünmeli.

C. Şadi PB'nin önerisine katılmıyorum. Partide bölünce durum oluşturmaz. Genel olarak bir karar karara bağlamak istediğimiz zaman azınlık haklarına okardan vaz geçiyoruz. Bu bu ilk kez oluyor. Genel olarak benimsenen ve varlığını bir kural haline getiren. Çekulusuz bu çok önemlidir. Bu alışılmış olduğumuz bir şeydir. Azınlık hakları mutlaka korunmalıdır. Savunulmalıdır. Ama herhalde çoğunluğun hakları da düşünülmalıdır diye düşünülmalıdır. Şimdi burada 2. maddede bir tutanakla açıklanmadığı için PB de bir karar veriyorsa buna katılmıyorum. Çünkü bu karar bizi çok zorlayacak yani ne oluyor şimdi 3 hafta sonra toplantımızda tutanakla açıklanmış olacağız. Ama bunu anlamak için beklemek istiyorum. Bu ikinci maddede karar çıkan arkadaşların birlik konusundaki tasarımlarının birini öğrenmek istiyorum. Bu sınır önemlidir. Çünkü bu görüş birliğine varıp varamayacağımız için kilit bir sorundur diye düşünüyorum. Sormak istediğim soruyu birlik yasallık yenilenme çizgimiz vardır diyoruz bu çizginin iki başından yeni yasallık ve yenilenmeden vazgeçebiliriz. Birlik bilginin ağırla mada bir arkadaşımız komünist adından vazgeçebileceğimizi söyledi. Bu kurula itiraz eden arkadaşların buna katılıp katılmayacaklarını öğrenmek istiyorum. Çünkü bu bizim için bir görüş birliği sağlanıp sağlanmayacağı konusunda önemli bir veri olacaktır. Komünist tından vazgeçemiyorduk diye düşünüyorum. Ve bu da özel bir sorun değildir. Yani biz komünist adı için yıllarca hapiste vatan işkence gören, ölen yoldaşlarımızın anısını yaşatmak için kuşkusuz bu da var. Bu özel faktörde var. yalnızca bunun için komünist dini savunuyoruz. Macaristan KP si bu tından vazgeçebilir. Gelişmiş Kapitalist ülkeler lerinde bu tından vazgeçebilir. Ama biz bu adı kullanma hakkını henüz daha kullanma dını kazanmadık. Yani marksizmin bir çok kısmı gözden geçirilebilir ama herhalde somut durumun somut tehlihi yani marksizmin yöntemsel yanından vazgeçilemez. Bugünde ülkemizde komünist adı bizim için kazanılması gereken bir hakktır. Bu addan bu nedenle kesinlikle vazgeçmeyiz. Bu ada ancak kazanıldıktan sonra tartışılabilir diye düşünüyorum. Yenilenmede vazgeçmeyiz. Nispeten vazgeçmeyiz. bundan vazgeçelim diye olmadı ama. Marksistlerin birliğini savunuyoruz öncelikle çünkü komünist adından vazgeçmeyiz. yani bu nedenle öncelikle marksistlerin birliğinden bu anda söz etmiyoruz diye düşünüyorum. Yenilenmede vazgeçmeyiz bunu söylemek istiyorum çünkü hem kurucumuz hemde TSİP le birleşmelerimiz sırasında bu konuda... Komünist partinin kurulması girişim komitesi olarak ve bunun görevinin marksistlerler bu konuyu konuşmak, bu konuda olumsuz sonuçla rılırkenhalinde TBKP yasada kurulması, kurulma göreviyle formülasyonunu bu arkadaşlar enimsaymaları vokeskomünist adınademi karşı çıkıyorlar. Yani birlik adına böyle bir ...vok bunu bilerek istiyorum. Şimdi bilerek istiyorum. Çünkü bende görüşlerimi ona bir netleştirme. Herhalde bir çok kişi içinde önemlidir diye düşünüyorum.

C. Şadi birgün açıklaması lazım. PB bu tespiti yaptı burada MK Hükümeti oy hakkı lanlarını tam karar çoğunluğu yok ve ana eğer genel bir tutanakla oluyaydı ya da çok kuvvetli bir ağırlık burada belirsiz bir biçimde ortaya çıkardığı tartışılan maddede konusunda

o zaman bu kararın alınması yani bir evi çıkış olması önem taşıyacaktı ama şu anda önem taşıyor. Ayrıca verilen üyelik arasında azınlık çoğunluk durumunda çıkma değil. Efer neşikçeğini bilmiyoruz ama görüşlere göre bakarsak birbirine oldukça yakın burada karar tasarısının bir bütün olarak ortaya çıkmasıyla 2. maddede hariç çıkması konusunda o nedenle azınlık çoğunluk meselesinde pek net değil M. veldanın istediği kendi başından haklı ve geçerli olabilir. PEİsteği burada şu anda verilmesini gerektiriyor. ve ben toplantıyı yönetmekle görevli veldanın olarak istenirse bu konuda ve ayrıca diğer veldalarda ifade belirtirlerse konuyla ilgili isteyen yanıtı verebilir.

M.C. Buna arkadaşlar karar verinler. veda verilmişlerdir verinler lütfen.
D.A.: M. nin sorusuna ben de katılıyorum. Gerçekten bu benim için belirleyici bu konu da görüşlerini ona göre netleştirmek istiyorum. Bu anlamda ideolojik faaliyet örgütleri elandebelirleyici bir önemi var. Yani duygusal bir nedenle değil bu. Türkiye'de komünizm adına kullanmanın bir ideolojik boyutu var. Burjuvazinin ideolojik hegemonyasına... verme anlamında bir uzun yıllardır süren mücadelenin. bir zafarla toplanması anlamında. tabii abartma olarak algılayın bun ideolojik elanda sörüyorum bunu. Bu anlamda önemli vardır. İkinci boyutu politik anlamda bir önemi vardır. Türkiye'de bütün görüşlerin serbestce dolayabileceği. serbestce örgütlenileceği düşüncesinin ortaya çıkması anlamında önemli var. Ideolojik ve politik çoğunluklu olarak gerçekleşmesi anlamında komünist ideolojik politik örgütlenmenin anlamında önemli var. bu anlamda komünist ideolojik politik serbestleşmesi anlamında kullanıyorum. Bu anlamda belirleyici önemli vardır. Doğal olarak KP'nin örgütlenmesi anlamında. yani sadece duygusal olarak değil.

U.C.: sunuş vaziyeti ihtiyacı. bir PE üyesinin. Macaristan örneğinden kalkarak. onlar bu isimden keşarlar. bir komünizmin vasallığını isteyen bir partinin noktasından başladı. Bu tartışma partide sürmelidir. Ancak şu an sürdürmenin -söz 19-10- pek yarar yok. Bu tartışma sonuçlara sürer. 2 haftalık süreç süzmesi de aort değildir.

A.C.: Ortada tutanaklara geçmiş bir soru vardır. Yöntem olarak da bu soruları doğru buluyorum. Tartışmanın dozajını değiştiren havada sorular soruluyor. Ama yine de verilmesi. Ben bugün KP ismini (sadece Türkiye'de komünistler. 141-142 kolktı; durumda komünistlerin politika vermesini topluma verilen komünist imajına engelini ortadan kaldırmak anlamında istiyorum. KP veseği kılkinden sonra izin meselesinde tartışılabilir. PE tarafından gündeme getirilen bir parti tarifi vardır. Demokratik ve insan hakları partisi deniliyor. Emek yok. ömür yok... bunlar yok bunları niye tartışmıyoruz. Tartışmıyabeske hava yaratmak için sörülüyor bu vurgu değil.

D. (Ak.B) PE nin 2. maddesi 3 hafta erteleme önerisine. Öneri getiriyorum. İeinde bulunduğumuz koşullardan dolayı çok özel bir sorun olarak karşımıza çıktı. Kamplama varan bir soruna döndü. Ben tartışmaların ilerinin dışında da tutulmasını şu an partinin dışında da duran çok değerli insanlarımızı da katılmasını istiyorum. Kaçan birsey yok. 2 hafta sınırlamasını kaldırılır.

U.C.: tartışmanın çok defalık olmasında yarar görüyorum. Tartışmanın önü arksı vardır. Efer 3 hafta sonra konuşacak. böyle bir noktaya gelebiliriz.

A.F.V.: Aynı ve aynı şeyler sörülüyor. Fakat sonuete sörülüklerimizin belirir kalıyor. Bu yüzden 2. maddede kurucular kurulu olsun alması denildiği zaman ne olması gerektiğini de yazmamız lazım. Ben veldaların dediklerinden şunu anlıyorum. Kuruculuk girişimi alması. ama banki vasallık ve vasallama için hukuki sıkıntı anlamında da sıkıntı yaşanmış. parti bugün geldiği halde demokratik çalışma yapın. aynı term çalışmaya devam etsin anlıyorum. A. veldanın gibileri getirmek lazım. Vasallık konusunda. birlik ve verilmenin dışında birseyler düşünüyormuş. bunları yazarsak yazalım olur. Kurulması İzerine de birseyler sörülme gerek.

A.A.: Gelecek toplantı sadece 2. maddede değil. karar tasarısının bütünü üzerinde olacak; yıllar da bu bütünlükte olmalı. Bütünüze sadece kurucular olsun şu alması m. diye birsey gelirse. Bu çok önemli değil.

U.C.: Bir amaç birliği çıkmadan. bu kampanya verilmesi burada sörülüyor. Yarından itibaren bir mali kampanya çalışması.

N: Toplantıda bğleceğizden gelen örgütlerimizdeki durumu ciddiye alınmadık konisindayım. Bazı veldaların konuşmaları bu işlenmi vardı. İvci. gün konuşmaları birbirinden farklılaşmıştır. Sorunun aşımı için. alımı vakitlerini ona çıkmasını beklerken. 2. cünde daha da ağırlaşma noktaları çıktığını gördüm. Başta İlerci durumda almadığını bir konut bu. Bu nedenle önümüzdeki toplantıda ağırlıkla mutabakat verilmesi konusunda tüm veldaların ağırla göstermesini veld. örgütlerin. parti örgütlerinin MK dan bunu beklediğini belirtelim. PE bundan sonraki çalışmalarına parti üyelerinin görüşlerini katmak için ağırla göstermelidir. Bu hale geleceğiz. Bu eksiklikte navi var.

Y.K.: PE nun getirdiği öneri katılmakla beraber M. veldanın getirdiği endişelere de katılıyorum. Sıkıştığımız zaman diğer veldalardan destek almaya kalkıyoruz. Bu yazılıyoruz ve de geçmiştik. Garibi birliği aldığımız sörülük. Tasarının 1.3 ve 1. maddeleri üzerinde. Bana göre. bu maddelerin hepsinin ic başlatması vardır. 2. maddede çok

köklü defterleri zaman defterleri uygulanamaz defterlerinin uygulanabilmesi için 2. maddede çok somut bir eylem programı gerektirir. 2. maddeye karar çıkan veldaglar, vaziralarında, somut eylem planına var vermediler. 3. ve 4. maddelerin hayata geçirilmesi için somut tertiplerimiz lazım. 2. maddeye ilgili farklı görüşler deha çok MK üyelerinden geliyor. MK ya kendi içinde doğru düzgün görüş dağılımı yapamama ya da yapmaya yeterince faaliyetini yürütmemiş. Çünkü veldagların getirdikleri, politika yapamama, birlik konusundaki eksiklikler, kendi sorumluluklarında yürütmesi gereken faaliyetler. Eksikliklerin sorumluluklarındadır.

1.A.: M. Veldagın sorusu olduğu soruya, A. veldagın vermiş olduğu cevaba katıldığını belirtmek istiyorum. Esas benim somut istediğim hakkabirşey var. Soru olarak sildi yurt dışından gelen veldagların raporlarıdır. Bunlar bu toplantı içerisinde karşı okundu ama acaba bunlardan birer fotokopiri ve tertiplere katılan insanlara göndermek mümkün. Bunu özellikle rica edeceğim.

Z: Veldaglar sildi bu karar alınmadan bitirdiğimiz ilk toplantı oluyordu. Ama ben son toplantı olmasını öneriyordum. Ve bu bakımdan karar alınmış. Üzerinde anlaşmadan bu toplantının dağılmasından yana değilim. Gelsek toplantıda karar alabilecekmizdir. Alacaksa nasıl olacak. Yani bu konuda bir kere anlaşmak gerek. PB bir yöntem öneriyor ve bunu karar almak için öneriyor. Bununla beraber burada anlaşmalıdır. Eğer başka bir yöntem öneren varsa onu söylesin. O tartışalım. Biz bir dahaki toplantıda karar olmayı garanti altına almamız. Ya da esas-zaman alacaksa bu sorun çözülür bu parti nasıl karar üretecek nasıl eylem önerisi geliştirecek bunlar aslında tartışılmalıdır. 11 komitelerinde tartışılacak konularla da bunlar aslında tartışılmalıdır. Yani diyoruz ki ortada farklılıklar var çıkarsa çıkarsa olmalıdır. Önceki toplantıda nasıl bir velda karar budur diyebileceğiz. Yani her seferinde bir mutabakat malzemesi sunulmalı bu toplantıda lot bu bir uzlaşma meselesi. İşlerimizi çözeceğiz. Bu bakımdan bu anda benim kafamda böyle bir yöntem yok. Eğer bir yöntem çözecekse bu sonucu kesin sonuçlandırılmalı. Anlaşalım diye konuşalım. Ben karar alınmayacak bir toplantıya katılmak istemiyorum. Üzrümünle istemiyorum. Onun dışındaherhangi bir hazırlığa da gerek görmüyorum bu anlamda.

U.C.: Şimdi pertide biraraya toplanma ile karar altına alınır diye birşey yok. Bütün veldaglara soruyorum. Bence ikinci planında bazı kararlarda oy çokluğu ile alındı. Bir kişi bile çıkarsa oy veren çok değerlidir. Kuskusuz. Burada böyle bir hayavadı gerek yok. Vah vah karar alamadık vah algım. PB böyle bir defterlendirme yapıyor. Son derece yanlış olur. Bu kadar sorunun olduğu yerde, bu kadar sorunun taraf edilmesi palisıldığı yerde böyle düşünceler olur bunlar normaldir. Bunun sonucunda da bir yerlere varılır. Birbirlere varmak için burdavis.

S.G.: Karşılıklı soru ve cevap yöntemini ortadan kaldıralım. O arkadaş kendince bir kavrayışla dile getirdi. Söylerceceklerim çok kısa. Bir komiteye varan bir tartışmadaki söz etti. Niyet arkadaş payıma kelimesini kullandı. Buda aynı şeyi karşılık geliyor. Bence böyle görmemek gerektirir. Ben kendi payıma kendimi bir niteliklerden de tanıma etmek istiyorum. Yalnızca kendi düşüncelerimle başbaşayım. Başkaca bir sorunun yok. M arkadaşın dile getirdiği azınlık ve çoğunluk hakları Z arkadaş özellikle ayrıca vurguladı. Y. arkadaş yine bundan söz etti. Ben bu kavrayışla benli buluyorum. Katilivorum bu endişeye. Bununla ilgili de bunu söylemek istiyorum. Çerçekten azınlık haklarındaki çoğunluk haklarından sürekli olarak vazgeçmiyoruz. Öyle durumlar olabilir ki vazgeçilebilir. Çerçekten doğru olan odur o anda fakat bu bir alışkanlık haline gelmesin. her toplantımız azınlıklar adına ertelenmesin. Ben beniyorum ki azınlıktakiler bir görüş ifade etmekle birlikte bunun çoğunluk görüşlerine su ve de bu şekilde umrumuz olmama gelmeyeceğini söylemek istiyorum. Elbetteki kişisel tutum farklı olabilir ama bunun hakları içinde bir hak olduğunu düşünüyorum. Fakat çoğunluk haklarına karşısında bu parti yaşamadığı bir hak olduğunu düşünüyorum. Fakat çoğunluk haklarına olarak da bir sonraki toplantıda mutlaka 50 kişinin üzerinde anlatıldığı 50 kişinin üzerinde tartışıldığı bir karar çıkartmayacağız. Şimdi zorlamalar varmayalım diyoruz. Bizim partimizin yaşamında azınlıkların ve çoğunlukların ortaya çıkması ve sonunda en bir etinin artık bizim partimizde. Ve bir sonraki toplantıda bir sonraki toplantıdaki görüşler acaba gösterilebilir. Bence gerekirse oyalama yapılabilir. Biz bunu istemeye sındırıyorsak. Ben oyalama yapılmasını böyle durumlarda kesinlikle ikinci adı görmüyorum.

U.K.: Ben ilk önce bunu direccüm azınlık çoğunluk bun ile alan arkadaşlar... yöntem olarak gene mutabakat üzerinde yürümenin gerektiğine inanıyorum. Su da yanlış ben inanıyorum ki bu azınlık çoğunluk kim belli değildir zaten inanıyorum ki azınlığa düşen görüşle mutlaka parti bir şey... kafamızdan onu çıkartalım. Mekanikte vararidirence vardır zararlıdır. Öyle bir dirence vardır ki otomobilin kalkmasına yardım eder. Bu dirence olmazsa otomobil hareket edemez. Onun için direnci farklılıkların partiye hizmet eden markist hareket hizmet eden şeyler olarak kabul edelim. Yani sildi su var. politik kültürümüz atarkil politik kültür. Şuna kendim de katarak söylüyorum. Atadan görünen yöntemlerle çalışıyoruz. Yani ben şuna tanık oldum. Küçük çocukların kendilerinin

evrenini vazarak ortaklaşa oluşturmaya dramatik birikimini gördüm. Bunu betide
 özetleyebiliriz. Bu bir görüldür. Bir bilgidir. Ve küçük vaza varılan bir sevidir. Biz
 bunları görmedik. Bizim okulumuz katilim devince başka birsey geliver. mutabakat devince
 başka seyler geliver. O bakımdan bir mutabakat anlayışından vazgeçmeliyiz. Benim bir
 benzerliği var. Burunsel insanlarız. sabukca sinirlenebilirsiniz. Bu birer halde uclara da
 zaman zaman gütürübilirsiniz. Birbirimizi daha fazla anlamamızla beraber mutabakat
 mutabakatlaşturmaya çalışalım. Ben herkeste kendi fikrimi çok tutarlı görürüm. Çünkü
 ben marksistlerin birliğini istiyorum bu nedenle mutabakatların çoğalmasındır. Bu konuda
 en devinimli insanlar olma iddiasındayım. Biz bu iddianı kendimiz gerçekleştireceğiz
 marksistlerin birliğidir. sudur budur bukenullerde ben konuşma hakıyım. Bunu mutlaka
 yapmaya çalışalım. Tek vel olarak da bunu anlamak isterim diyorum.

D.A.: Örneğin N. ve A. voldaşın S. voldaşın söylediklerini tamamen katılıyorum. Bu bir
 parti anlayışı olarak bunu yapmamızlaştırmamız gerekiyor. Bu yeni bir norm olmalıdır.
 Sadece bugün için değil her zaman geçerli olan bir norm haline gelmelidir. Çok ciddi
 ve doğru seyler benim için bu nedenle katılıyorum. Bir de çok ilginçtir. Yani A. ve A.
 in dün konuştuklarında ben acaba notelerde birleşebiliriz diye düşünüyordum. Bugünkü
 söylediklerinden çok notelerde birleşebiliriz düşünüyordum. Çok ilginç. Çünkü bu
 yalnızca tebiki çok farklı sonuçlar çıkarıyordum. Öyle gelirdi ki ben bugüne kadar ne
 voldaşların görüşlerini başka bilmiyordum. Şimdi biliyordum. Yani çünkü ama diğer
 voldaşların başka bilmiyordum ve ben bugün ilk defa 14 değişik konuya değinmiştim.
 Örneğin. Arkadaşlardan ben bunu özellikle rica ediyordum. Çıkacak karar ne olursa olsun
 bundan sonra vazmelerini. kişisel olarak rica ediyordum. Ben kendi adımı söylüyordum. Benim
 düşüncelerimi bu pertide herkes bilir beni tanıyanlar. Bir voldaşın işi biliyor. İki
 bulunduğum organların vaktıkları ilelerin birliğine için biliyor. Doğru olabilir. yanlış
 olabilir. önemli değil. Benim bulunduğum organ. İki. Bül. Kardeşinin ne yaptığını bugün
 parti bilir. Ama ben Ankara'nın ne yaptığını bilmiyorum. Çarşakla vukuyla değildirmi
 yeni birer olarak bir komünist olarak. Bir parti üyesi olarak düşünce durumunda
 değildirmi yani? Sadece eleştirme için değil. Özetlemek için. Özetlemesi seyler var
 çünkü. zenginlikler diyorum. zenginlikler başka ne olabilir. Bugün bu kararlar tamamen
 savutlanarak konuyordum tüm bunları. Böyle anlatmaya rica ediyordum. Bu karar ne
 olursalardı ki başka söyleyordum. voldaşlardan. kuruculardan voldaşlar. fark etmez bun
 başka söyledim. tarıya aldım. Bu aralarında. Ben partideyken parti voldaşında etti
 yeni voldaşların gelişmesi gerektiğine. Örneğin bulguları oluyordum. başka seyler
 üç ay öncesinde girdim. şimdi artık oluyordum. Çıkmışım. bunu yapmaya vaktim bu
 pertide. Kim diyor ben yapmıyorum artık konuyordum. Bu voldaşları birleştirmek. Bir
 voldaşlar bizi parçalayacak sadece görüşlerimiz değil. Sınıf dağınıkları istiyordum.

Bukuruculuk hareketinin kararı ve hareketineyse örgütlerin baskıya girmesini
 vade alınmak isteniyor diyor voldaşlar. Sınıf kabul ediyordum. Görüştükten arkadaşlarda böyle
 bir beklendi vardı. Vasaletime ve kuruculuk hareketi beklentisi vardı. Ama gerçekten
 böyle bir beklentile karar alınmaz voldaşlar. Çünkü kuruculuk kararı ve de vasaletime
 politik bir karardır. Örgütler beklentisi diye alınmaz bu karar. K.S. inisi diye
 alınmaz böyle bir karar mümkün değildir. Bunun politik gerekçe vardır. Bu parti içinde
 bevenelim vade bevenemelim bunu anlatmaya çalışıyor. Bu fikri politize ediliyor.
 derinleştiriliyor. bu gerekçeyle aydınlatılıyor. Bu mümkündür. Ama sonunda
 böyle bir politik gerekçeyle devriliyor bu karar. önemli olan bu karar. Böyle aydınlatma
 lazım. Bu politik gerekçeyle kabul edin demiyordum. ama en azından. bu gerekçeyle kabul
 etmenin varınız. Örgütler beklentisi onun için kuruculuk kararı alınmaz. Böyle olamaz. Böyle
 kuruculuk kararı olacaksa alınmaz.

N.K.: Ben voldaş katılıyorum. bu vade konusunda. Bir politikayı anlatmak için çok
 bir örnek vereceğim. Ben S. Ç. için bir dergiye vardım. Piliş beni dergiye. Sindi
 birtakim acımlar vakaıyordum. Şözelim. Adımlar dergişinin bilgileri denemeye
 şehirler bu en güzel birer bakımda bunu bilmiyor. Benim vakaıyı vardiş dergişinin
 dokümanları: gözlemlerle hesaplandı. 4 aydır çıkıyor bu dergi şimdi böyle bir politikayı
 ile çok rahatlıkla vazeceğim söyleyemiyordum.

Z.D. Bende voldaşlar için birsey söylemek istiyorum voldaşlar. Sindi bir karar gerek
 zorundayız ve o karar üzerinde ilerleyebiliriz ancak. Daha önce bu pertide bir humam
 vardı. dendi ki zaman bunu birer aniden geç vazeleyirdim. Aslında bu iki gündük
 toplantıda humamın vazeleştiğinden başka birsey değil. Bu da doğal bir şey. Çünkü hersey
 tartışılıyor. Yeni olayın tartışılmasını. o yüzden de birer çok birleşmeler fikirler
 şimdi yeniden formül edilmiş gerekiyor. yeni fikirler gerekiyor. o yüzden de doğal bir
 şey bu. Fakat bu humamdan iki tür çıkabilir. Humam kendi başına kötü birsey
 değildir. Yeni humamın doğru gittiği. yok almaz gittiği. Ya da yeni voldaşları
 yeni bir şey gittiği. Bu anlamda humam zaten kendini böyle bir maddeden anında
 gelişme vasaletine içinde olan birseydir. Bunu vaka olarak kabul etmemiz lazım bir kere.
 Kendi başına olumlu birsey değil. Olumsuz birsey değil. Birer başı birer. yani bir
 istarek üzerinde anlaşılır ve çalışarak bu humamdan olumlu bir şekilde çıkabiliriz ve

Yeni bir düzeye yükseltebiliriz. Bunu bir kere kabul etmek gerekiyor. Sunuklar
 vermeliyiz. Bu bunalımdan hep beraber mi çıkacağız yoksa bazıları mı çıkacak. Bir kere
 bu önemli. Bunu iyi karar vermek lazım. Çünkü bu enlavis meselesi. Hep beraber çıkacağız
 çıkarsak başka türlü çıkmamız lazım. Ben çıkacağız çıkarsak başka türlü davranmamız
 lazım. Ben çıkacağız çıkarsak o zaman bu bence eski enlavisdir. Ve bir tarafın diğer
 tarafı böyle davaya davaya göre vaka vaka konuşturamamıştır. Bu enlavis meselesi
 hepimizin enlavisidir. Bu yaşanıyor her yerde artık. Yeni bir hep beraber çıkacağız
 deniyoruz. Elbette birimiz. İkinci komünizmden de yararlanabiliriz. Yahu yolları gideriz.
 Bu iyi olur. Hepimizin başını çıkarabiliriz. İnsanların kederi olur. Ama ilke olarak hep
 beraber çıkacağız. Önce biz TBKP olarak. bir örgüt aldığımız için. Örgütsel bir
 değil iyi birer. Diğerlerinde varıyor. Yaşamaya başlayacak, yarın daha çok yaşayacaklar. Biz hem kendimizi çıkartacağız bu buna-
 lımdan hem de başkalarını çıkarmasına yardım edeceğiz, bir kere, anlaşmalıyız. Bu önemli,
 Önden sonra bunalımları beraber yaşamayı öğrenmek lazım. Yani cevabı hemen olmayan sorula-
 rın, yanıtta yalnızca benim bildiğim cevaplar konusunda, iddia ettiğim konularda, bunlar
 bildiğim cevaplar konusunda, iddia ettiğim konularda, bunlar genel bir mutabakat sağlama-
 na kadar, beraber yaşayabilmek sorunlarla, sorunlar birkere çabuk çözülmeyecek bunu iyi
 görmemiz lazım. G. yoldaş çok açık ifade etti, iyi ayptı. Yani bugün, şunu tartışabilmeli
 yiz. Komünizm denen hareketi, ölüme mi terkedeceğiz, yeni ortaya çıkan hareketi mi yer ala-
 cağız. Yoksa komünist hareketin yeniden canlandıracağımızı sorusunu, böyle bir tercih so-
 rusu bile bugün tartışılıyor. Dünyanın gündeminde var. Bizde bunu tartışıyoruz, tartışa-
 cağız. Yarından çok tartışalım. O anlamda iyi yaptı. Ben sözünü keserek yanlış yaptım. Ö-
 k dilerim. Fakat bu kadar önemli sorunlar tartışılıyorsa, bu soruların cevabının, en altı
 na, ne bir senede bulunamayacağını görmemiz lazım. Onun için sorunlarla beraber yaşamayı
 huzuru burada aramak lazım. Bu sorulara sürekli yanıt aramakta ~~lazım~~ huzuru. Hem bu ö-
 nemli bence. Ve ikinci olarak yenilenmenin adı var da, ne olduğu üzerinde de bir fikir
 birliği yok ve olamaz da bence kısa sürede. Her şeyin yenilenmesinden söz ediyoruz. Birço-
 rulde tarif edebiliyoruz. Hazır cevaplar kimsede yok. Onun için partide de ayrıca eşit-
 ve çelişkili bir fikrinsel gelişme düzeyi var. Bunu da görmemiz lazım. Eşitsiz ve çe-
 şitli bir fikrinsel gelişme düzeyimiz var. Yarın bu eşitsizlik daha artacak. Avrupa'dan
 filer çok gelecek, her yerden gelecek. Bu da artacak. O zaman tek çare gerçekten mutaba-
 ca denen şeyi, hayata hergün geçirebilmemiz lazım. Yoksa kopacak gidecek bir kısmımız.
 Bir kısmımız derken çeşitli yörelerde kopacak gidecek kısımlar. Bütün burx partinin sorun-
 luğunu hepimiz üstümüzde taşımamız lazım. Kimsenin kopmasına izin vermemek lazım. Olanak ta-
 bulmak lazım. yani demek istediğim şu, her türlü fikri en aşırı şekilde korkmadan günde-
 getirelim ve kimse kimseye aşırı fikirler, fantaziler demesin çünkü herkes tartışılıyor.
 tartışmanın maddi bir temeli var. Hayat bu tartışmayı getirdi. Adamların kafasından çık-
 an bunlar. Bu soruları uydurmadı insanlar. Hayat bunu getirdi. UOnun için kimse kimseyi
 fantazi yapıyor, aşırı gidiyor diye suçlamasın. Böyle ithamlarda bulunmasın. Ama aynı zaman
 da kimse de kendinin gerçek yenilenmeci olduğunu iddia etmesin, etmiyelim hiçbirimiz, Haki
 yenilenmenin tekelimize aldık iddiası ile ortaya çıkmayalım. Eski anlayışı bu anlamda
 elci olarak devam ettirmiyelim. Bu süreci daha uzun sürece yayalım. Tartışalım, hep
 tartışalım. Bütün partiye açalım, yoldaşların dediği gibi hepimiz yazalım, Bakın en iyi
 tartışma yazılı olur. Sözlü tartışmadan bir şey çıkmaz. ~~Yazılı~~ çünkü adam yazarken elli
 e düşünecek. Yarın tarihe kalacak onun için, iyi yazacak, belgeleri tartışalım. Onları

yayalım. Ama dediğim gibi herkesin ilerlemesini yenilenmesini, sağlamayı amaçlayarak şey yapalım. ~~E~~ki bu yalnız tartışmayla olmaz. Aynı zamanda iş mecburi mecburi ise eğileceğiz. Kendimizi yani konuşmamızı, yenilenmeyeceğiz. İşimizi yenileyeceğiz. Demek ki işten kopuk ve bağımsız bir yenilenmede mümkün değil. Yani sürekli iş yapmalıyız onun için bir fikir öne konuyorsa. ~~Max~~ İş üzerinde mutlaka başka iş önerileri ortaya koyarak tartışalım, bu somutluğa gelelim. Ondan sonra gerçekten yenilenmeyi daha geniş dönebileceğiz. Ve bunu da sorunlarla birlikte yaşamak demek yapılan işi politikanın çarpuk çarpuk gelişemeceğini de önceden kabul etmek lazım. Öyle oturup bir kalemde yenilenme için yepyeni politika hayata geçiremeyiz. Politikamız. Çarpuk çarpuk gelişecek. Bakın Sovyetler Birliğinde nasıl gelişiyor. Ekonomik politikada aldıkları kararları geçmiş dönemde nasıldı, bugün nasıl, yarın nasıl olacak. Yani bu tartışmanın düzeyine göre partinin olgunluk düzeyine göre herkesten yeni bir mutabakat oluşacak, bu mutabakatı geliştirerek ilerleyecek. ~~Ö~~ ...kendini kararlarda tam bulamayacak. Bunu kabul etmek lazım. Herkesin kabul etmesi lazım. Başka yöntemle ilerleyemeyiz. Yani kimse kendi beklediği, hayal ettiği ve doğruluğuna yüzde yüz inandığı politikanın bütün parti tarafından uygulanacağını beklemesin. Bu mümkün değil, çünkü. Banalım tespiti varsa bu mümkün değil. Yenilenmenin ne olduğu konusunda fikir birliğimiz yoksa gene mümkün değil. Ve bu bir süreç gerektiriyor. Onun için avanslı davranalım. Mutlaka kendi dediğim dedik olacak diyeisrar etmiyelim çünkü bununla ilerleyemeyeceğiz. Mümkün değil ilerlemek. İş yapmadan hiçbirşey yapmak mümkün değil. Yalnız tartışarak ^{Batı Alman} ~~xxxxxxx~~ KP si batmak üzere batıda. Gerçek ten batmak üzere, yok olmak üzere işi bırakıp yalnız tartışmayla yetindiler. Ama biz iş yapmak için partiye üye olduk hepimiz. Demek ~~istediğim~~ iş üzerinde mutabakata varalım. yenilenme konusunda, her alandaki, teorik ideolojik konularda mutabakata falan varmalıyım, aramıyalım böyle bir mutabakat. O nedenle herşey ne düşündüyorsa yazsın. Burada zenginlik dediği o azınlık çoğunluk meseleleri değil bunlar, yani bugün bir yeltsin falan bu adamlar gelişmenin motoru oluyor. Fikir atıyor ortaya yanlış doğru tartışılıyor. Toplumun düzeyini geliştiriyor. Demek ki her fikir savunulsun herkes cesaretle yazsın, ki kimse kimseyi fikri yenilenme anlayışı yüzünden suçlamasın. Ama somut politik kararı alırken dengeleri hesaba katalım. Partinin içindeki dengeleri hesaba katalım. Türkiye'deki dengeleri hesaba katalım. Ve bu bir adım biziilerletecek bir karara varalım. Yarın belki dünki kararımızın yanlış olduğunu karar verebiliriz, başka bir yenilenme düzeyine varmış olabiliriz. Geçmişimize yanlış olarak kabul etmiş olabiliriz. Yarına varabilmek için bugün birşey yapmamız lazım. O yüzden politik kararlar konusunda yapılacak işler konusunda, mutabakat aramayı ve buna izin vermeyi öğrenmeliyiz. Bence bu önemli, Yoksa tartışma klübüne döneriz. Tartışarak bir vere varamıyacağız. Çünkü pratik bizim sınavımız. başka ölçülerimiz yok. Realist olalım. Olmaya çalışalım. Hakikaten partiye baktığımız zaman neyse bu parit bunun realitesi bu, bizim partimiz bizim kendi geçmişimiz. bizim kendi geleceğimiz. Eksiği var fazlası var. Herkes için geçerli bu. Bircok sevi bir çoğumuz beğenmiyoruz ama tüm bu sorunların sorumlusu hepimiziz. Herkesin payı var. Bunun için buyuz biz. Bunu yok sayamayız. Solda aynı şekilde, solda bakmalıyız, solda bir realite olduğu gibi kabul etmeliyiz onu. Neyse bu o. Bu anlamda realist olalım. Beğenip, beğenmeme sorunu değil çünkü bu maddeyi hep beraber ilerleyeceğiz. Baska çaremiz yok. O zaman iyi tarafımız var kötü tarafımız var bunu açık tartışalım. Özetle yoldaslar sunlara karar vere-

lim. Bunlar önemli. Hep beraber mi ilerliyeceğiz, hep beraber mi yenileneceğiz. Yani maksimum çoğunluğumu götüreceğiz ileri, yoksa başka şeymi olacak. Bu şeyin cevabıdır. Bunaldından iki çıkış yolu var. Ya felakete gider, ya da iyiye gider başka bir ââternatifi yok bunun. İyiye götürmektebizim elimizde.

* PB'nın genişletilmesi, MK sekreterliğinin seçimi ile ilgili

PB önerisine Yıldırım, Ziya Güler ve Duman, Sakalır ve Karaca yoldaşlar olumlu oy verdiklerini açıkladılar. Can Acıkgöz yoldaş bu tür eylamlara katılmayacağı ve bunun Ülkeye yazılı bildirceğini söyledi. Toplantıya daha sonra katılan A. Vakıf yoldaş da olumlu oy kullandı.

* O. Sakalır: PB'nın metnin üzerine çalışması sürüyor. Bu nedenle metnin son hali değil. Redaksiyon karakterinde metnin üzerinde, formülasyon amaçlı çalışmıyoruz bu nedenle. Bu nedenle ben müzakerenin partinin genel eylem hakkı ile ilgili yürütülmesi uygun olur. Zaten parti faaliyetinin genel politik hatları üzerinde konsensüs olursa, metnin kolaylaşır. Ortak bir görüş oluşturabildikçe iyi olur.

Karaca: Bölüm bölüm müzakereden kastım formülasyon değildi. Sakalır haklı. Bütününü üstüne söylemek daha iyi olur. Aynı somut görüş, değişiklik varsa o da söylenir. Parti eylemi açısından durumun yanı sıra ülkedeki politik durum üzerinde durmalıyız. Politik durumu nasıl görüyorsunuz? Buna göre de partinin yapılmasına boyutunda geldiği yer de değerlendirilebilir.

Kral: Söylemek istediğim noktalar şunlar. Biz yurtdışındayız ve halen MK üyesi sorumluluğu taşıyoruz. Ve ben diyor, görüşlerin MK'ya gideceğinin kaygısını duyarak konuşacağım.

MK açıklamaları açısından yurtdışındaki üyelerin katkısı, ② nasıl söylünüz? düşünelim. Böyle toplantılar yararlı olabilir.

Elimizdeki metin bir önceki metinden 180° ters. Metnin (eski) geniş alınması ve yeni bir metnin gelmesi kavgası yaratmıyor. Bu yeni metin net bir şey söylüyor, katılırsız katılmırsız, bu metin 2 yılın sonunda TBKP'yi kurmalıyız diyor. Bunu başa alıyor. Metne katılırsız katılmırsız ama nettir. Ve ben buna değer veriyorum.

Özellikle MK açıklamaları farklılık gösteren bir metin. Bu bir önceki açıklamaya sanki TBKP bitti; gelin yeni geniş bir parti kuralım diyor. Ama bu yeni metin TBKP yasallaşmasını başa alıyor, esas işi getiriyor. Diğer şerh ihtimal ederseniz demiyor. Ben buna katılıyorum.

Bence Birlik Yasallık yenilenmeyi ve ayrı olgu olarak alıyorum. Birlik legalde, illegalde deniyor. Birlik meselesine bise bir bence dâhilim. Me bakarak ve bazı açıklamak bizi karışıklığa sürer. Bana göre yenilenme başlatılır. Bazılarının dediği gibi partinin yenilenme süreci görüldüğünü düşünüyorum. Parti kendisini doğrultmadan yenilenemez. Yenilenme isim partinin içinde edilmesi gerekir görüyorum reddediyorum. Ben yenilenmeyi ana hatla görüyorum. MK üyelerinin tam katkısı, bir kısmı dışarıda nasıl alırsız bu önemli, gelecekte katkılar almak

Sadace görüş almak değil.

Metin partinin yarallığını baya alıyor. Bu doğrusu
 ilk sunu bilmelidir, demelidir bu birtakım caksimelerinden
 çok şey beklememek gerekiyor. Ömürgeç birtakım olmasın.
 En geniş birtakım olmaz yani simlere çizilmeli.
 Sıhhi mücadele diyenlerle
 nasıl olacak.

Birlik meselesinin önüne (partilerin) ^{partiyeye} ^{almaya} ^{mekli' uşun} lar olarak ele almaya karşıyım. Part. Akademi'ni reddeden, parti imajını reddedenlerle aynı parti içinde olundumuz. Böyle düşünenlerle birlik olamaz, bir partide olunmaz.

kontrol ve güven sağlanıyor; dediklerin bütün ve onun
yapan (dediklerini yapan) bir parti olarak esat olabiliriz.

Birim belli' açıklamalarla birlik kururunda
ançaje oldugumuz nakhalar var. Birlik Me yadilik ge-
lirler demek getirer. MeHmede den gelecek birim
elektirleri gögüslemede hazır olmak gerek.

Ayrıca, bazı sathmalar üzerinde duracağım.

2. sayfada ^{denizcilik} 77'inciye' parlamento için kaptanına edildi, denizler
Ama diğerleri yagun makyaj/erisi' noreye kagatlar,
Metin buin dMekabe almalr.

"12 Eylülün yaralarının sarılması,, deniyor bundan kasıt
bir önceki mektupteki idkencelerle de sığır çekelim
ne ben buğ karayım. Donbecikler, idkenceler

Politik tutukluları birtakım affedeceğiz de - ⑥
mek alması.

Kurucular hepsi sorun var. Karaca yoldaşın
bir açıklamasında belli şeyleri söyledi, felsefe vardı.
Metinden anıyorki, kurucuları uygulayamadık ama
asıl amacı ^{şimdi} ^{şimdiki metinden} ulaşılıyor. Ama bu sefer uygulanıyor. Bu açıdan

① Kimler kurucu

② Hangi program, ③ Hangi tarih içişleri Bakan-
lığına verececek bu MK'ca kararlaştırılmalı. Bu partinin
kuruluşu açısından önümüzdeki yılları belirleyecek
tür. Bu açıdan önemlidir. MK bunu yapmalıdır.
MK üyelerinin MK'ya katılması gerekirse merkezî toplantı
çerçevesinde kalması zarurî olmalıdır. Bu yapılmalı, gerekirse
toplantıya ülkede tatilim düzenlenmeli. Tutuklanırsa
kalın ülkede merkezî bir çözüm oluncaya kadar her
kes kişisel çözüme yönlendirilmeli.

Bazı iddialardan vazgeçmek gerek. Antikomüniz-
mi tek başına TDP gerçekleştirir gibi ifadelerden
kacınmak gerek.

Kurucu Başkanlığı alır, parti kapatılmazsa 1941-1942
arasında parti kurular sorununu var mı? 1941-1942 var-
ken KP kurulabilir diyerek bu düşünce acıtmalı.
Bence bu savunamaz 1941-1942 varken, bu dönemde
leah kiler gibi sallarımız başımızda.

4. sayfada kurucular hareketinin tüm politik görüşleri
tarafından yönetilmek, zorlamak, diyorlar. Bu zorlama-

sol içinde geçirilmi? Bence onlarda genel parti 5
konusunda karar (yönelim) le biçimle zorlamak doğru olmaz.

Bu politika bizi paralıktan kurtaracak. Ama nehlif
varken bundan kaçınmamak gerek. İlla solda diye kar-
marjinal unsurla bir araya gelmek zorunda değiliz.
İa savas diyenlerle birlikt olmak zorunda değildir.
Buun yapalım denken csa, bir arada olamamız gereken
lerle olamıyoruz.

SAKALSIZ: Ben geneli üzerinde duracağım. Bir kere politika
durumu Mithat Karacan'ın dediği kadar katliyanum. Kalıcı bir politika
durum değerlendirmeyle dayanılmaz. C. Başkanlığı sonuçlar,
sıkımadan, part kalıcı bir değerlendirme zor. Bu acı-
dan belirsizlik yok. Metin bu acıdan sonuza. Mithat
C. Başkanlığı sırasında toplandıydı politika durum deger-
lendirme' acısından daha kolaydı. Ama şimdi metin
politika durum değerlendirme' acısından net olamaz.

Bir önceki metin belli bir politika, dengele-
meyi çalışıyordu. Ama bu metin şimdiye kadarki parti
politikasından ciddi bir ayrılma gösteriyor. Partin politika
kanı değişmez değildir. Ama bu kadar keskin bir
dönemeç alınıyorsa politika, bunun nedenleri temellersi
olmalı. Bu olarak değerlendirme gerekir, muhasebe
gerekir. ve bu parti içinde ve kamu oyunda yapılmalı
gerekir. Bu olmadan bir ay önce başka, sonra
başka bir değerlendirme bu olmaz. Partin olamaz

nin ciddiyeti ile bağdaşmaz. Bu tek belmeyle ⑥
ciddiyetsiz bir iştir. Bu konuda her sınıfa, her
uluslararası komünist harekete karşı sorumluluk vardır.

Parti politikası nasıl gelişti? Dönüş, sonraki gelişme
ler, Mahkemedeki (89 kasında) ifade, Humante boyra-
mında Katli yoldaşın yerini Yosal KP hakkını diğer
markist güçlerle birlikte kullanacağız dedi. Sımdı durum
değişikliği olmadan bir günde yapılan plenumun
durum ~~ke~~ politika değişimiyorsa. Komünist ve parti
üyelerinin soramak hakkıdır ne zaman, ne gelişti? Katli
yoldaşın Mahkemedeki ~~dedikleri~~ ve Plenum kararı yanlıdır
demeden bu olmaz.

Metin partide güven bunalımından söz ediyor.
İste güven bunalımı böyle doğar. Bir gün Saska,
bir gün Saska diyor ve doğar. Perestrojka diyorlar,
bu söz Me için uyumundur. Bu açıdan ben de
bu yanını önemli görüyorum. Bir Me yoldaş
yanlısı yapılmı demeden bu olmaz. Bu için ciddi
bir boyutudur.

İkinci; bizim attığımız adımlar ne gibi
politik sonuçlar getirecek buna bakılmalıdır.

Ne deniyor? TBKP'nin yasal kurucuları ②
hareketin partinin politik eylem hatline olarak
ifade ediyor. Bunun sağık konusunda tam
anlayış bulmuş olmadan ciddi sorunlarla karşılaşmış

TBKP ne yapıyor? Topallasma mücadelesini
yapıyor. Ama TBKP ilk siyaset, il siyasetleri
ile var. TBKP'nin yeniden kuruluş süreci
diye bir şey yok. Ben TBKP'nin 1. kongresi
ile kurulduğu biliyorum. Bu Türkiye'de demokratik
hareketlerde önemli bir adımdır.

Bu TBKP kurucuları diye bir şey ortaya
adıyorduk. Bu olduğunda ne olacak? Nasıl bir durum
ortaya çıkacak? Yasal TBKP nasıl olacak? Bu
gün Sımsık Projesi yasasında belirtilen maddeler
lere sahip kriterlerden oluşan bir hareket olacak.
Ortada bir parti olacak. Bugünkü ilkelerden
'önemli' bir kısmı Yasal TBKP'de olmayarak
Bu ilkeler, örgütlenme arasındaki ilişkilerin belli
olması gerekir. Ya diyeceğiz ki bundan sonraki
parti yasal TBKP'dir diyeceğiz. Bu kararın
bugünkü TBKP'nin kendi yasalı içinde

kardırım alıp kendi varlığını sona erdirdiğini ve (F)
olenagi olan herkesin yasal TBKP'de olması
gerekliğini ifade etmelidir. Bu olmazsa işi
pente olur.

Yada sorun başka türlü formüle edilir.
Biz 141-142'yi kaldırmak istiyoruz, bunun mücade-
lesini veriyoruz. Ama bugün kararlaştırıldı, 141-142
varken KP olur fikri anlamına gelir.

Burada 141-142, Anayasanın 14. Maddesi
varken olur demek anlamına gelir. Sosyalist
feminizm deneyimin bir başka olur. Yada bir
politik olarak 141-142, Anayasa değişikmeden
Anayasa değişikliğinin sosyalist partilerin yasasının
ilgili hükümünü kaldırmasını bekliyoruz demekten.
Bunun reddedilirse kurucular ne diyecek,
ne yaparak bu belli olmalıdır. Ne diyecek?
İşin değişmediğini? Pente, kapattıysanız bu
belli olmalı.

Bugün Türkiye'de KP olmak diye bir
konuşma var. Ama herisi konuşma olarak
da bu mevzuat varken Kızıl KP olmaz
fikirinde vardır. Metindeki yolun budması.

İçeride bir politika ortamı oluşmaması, 191-192 (9)
varken, Anayasa değiştirilmeden KP'nin kurulabileceği söylen-
iyor. Bunun için bir bakanlık oluşturulması için
191-192 ve Anayasa varken KP kurulabilir deni-
li komünistlerin (içeride) ikna edilmesi.

Meclis tutmazsa bir de, bir kere daha
191-192'nin kalkması gereği ortaya çıkar diyor. Ama
bu yetme potansiyeli zaten içinde.

Öte yandan istem sorunu, hassa, öldürme
konunda gündeme gelir. Hem rejim, hem baskılar
Dini bırakın potansiyel kurun, kurulum diyor.
Ama Anayasa Mahkemesi Komünistlerin SP
kurulamaz diye bir karar çıkarsa gelecek dönemde
bunun olabileceğinin yolu kesilir. SP ile ilgili
Anayasa Mahkemesi kararı çok derin ve sınıf
farklarını olabileceğini kapsıyor. Ama şimdi
sonuç alamazsak, daha sonra radikal değişiklikler
olmadan KP'nin kurulması mümkün olabileceği
imkan yaratılmış olur. Ve bir çok eleştiriden
mı "Sol Partisi"ye geçilebilir.

Sartlar olamadığından, hazırığı olmadığından (10)
ters politik seura yol açacağını ve eleştiriyi
çok sol parti ile karşı karşıya bırakabilir.

Metin 1 ay 2 ay seura getireceklerini öngör-
meyen. bir hükümetler.

Parti politikası, aslında. Biz x'ın yasa
kurulması için çalışıyoruz. Bu hükümette
diğer markaslarla birlikte - katli yoldaşın deyi-
şile - kullanmayı düşünüyoruz. Burada marjinal
unsurlarla birlikte elebileceğini düşünüyorum ama
bunların dışında bulmamız gereken ciddi sol
güçler var. Biz zaten bunlara yönelmişizdir.

Bunun için partinin önce politikayı tamamlamak
gerek. Teorik olarak Komünist hareketin
birlikte gruba bir problemi kabul edeceğiz,
gerekli yerden. Bizim önce kararımız bizi
bir problemi olduğunu söylüyor. Program -
mız sol güçlerin birliğini dematarek yenil-
enmenin motor gücü görüyor. Partimizin

yesallığı sorunu var, baskın sebreler, yönetimler ①
tabaklı. Yaparak A var, çok A var.

Her nedense parti bir noktaya ^{değilmi},
durumda; ~~TO~~ TBKP'nin yasal kurulması. Burada;
takintiyi, ^{onlamakla} ~~çözmekte~~ ben zorlanıyorum.

Ayda yasal kurulmuş ^{den} 141-142 vb.
bir çok A var. Sendika kongreleri vb. vb.
onlara altında demokratik İstisnalar öne
sıran hareket yaratmanın basulları var.

Anayasa değişikliği kampanyasını özel aktif.

Parti olarak edalarda, sendikalarda etkin
var. Ama burarlardan çıkarmakta dikkat.
Olan politkamızı uygulamakta dikkat. Birliklerin
S. her ve A. Mevne başka birimler kafa yor-
muyor. Kafayı takmıyız TBKP'ye yasal
kurulumu kurulmazsa, Birlik olumunu
olumusunu? Partinin birlikten başka A' yokmu
dye eleştiriler geliyor. Birlik bakımında A-

Yıldırımlı yoldaşlarımızın 2000'e girmeye, Karu- (12)
çerme deplantesi gibi bir kaç 24. Hat deplantesi

İçeriden kural önce birlik konusunda ^{çok} bir şey
yapmamız olmasından dolayı ~~özellikle~~ deplantesi yapmamız gerek.

Gerektiğinde birliği portanın sorunu haline getire-
bilecek sorunun %70'ini çözecek. Ama
olmadı. Portayı 2. gücü birleştirip birliğe kalıyor,
izin değil yeterince bu konuda 2 yapmadığı izin
elestirmek gerek.

PÖ'nün 2.leri birde bu yanlışla öne koyup
düşünmesi gerek.

Mektup kaleme alan yoldaşlar ciddi değerlendirilme
yapmadığı izin; karar alınca ortalcığın barındırması,
kendimizi en yakın çevremize reh etme gereği;
söylüyor. Bu bir parti izin, bir Kom Parti
izin dramıdır. Bu sorunun 2.lerini birleştirme
geçemediği izin dramıdır.

Bizim bir rejmi zorlama gibi bir takım
miz var. Ama bu zorlamada yanlızdır, ne yapı-
lımı? Bizim 6 yoldaşımız 2.erde. Bir zorlama
izin başka yollar bulabiliriz Bir öneri, bizim
1000 TLP, 500 TLP aşmamı mahkumiyet var.

Burda ciddi bir yığınsallık var, ^{olasi} kurucularından (B)
daha fazladır. Bunlar DBU'ya parti aşkın diye
baş vurur. 2000 kârtlık düzeyi, hükümet de-
şon. Belki TBUR üyelerinin sual olmadığı bir sorun
elde ederiz. Belki takyisatı verecek. Bu hem daya-
nıma, hem diğnımızda seyyin bir iştir.

Bu bir öneridir MK gündeme alıp tartı-
malıdır. Ankara DBU'ya bir temelde dilekçe
verilmelidir. İkenesin insanlar 1941-1942'nin
kalkışın kasullarda bu partının kâim üyeleri
hazırda diğbolitler. MK üyeleri "ortakdaşlar,
değil, partının yöneticileri derler. Bu süreçte

politik partılar varsa
çıkarmız

35 yoldan, program falan yormadan
adı KP olan bir parti basurum yapar.
Türkiye adı siyasi partiler yapan derinde
bulanabilir. Bunda program partımanına lütfen
yok. Var program - Bunda 1941-1942 sentlerinde
KP adı Me parti kurmanın hakkını elde etme-
nin yollarından olur. Buın yapan birim

TBKP'yi yasal olarak kurmuyor, mevcut TBKP'nin (14) yurttanışı maddelerinde rejimde gerçek anlamda bir adımıdır. Tabiri mskb vardır. Barışlılığın ciddi yapılması gerek, hukukun en her türlü önemi vardır. Bu işler için TBKP'ye yada başkasını istenmesi gerekmez. Çünkü bir TBKP'nin KP'nin yasal kurulması hakkını elde etmek için çalışıyoruz.

Tercis, değrinden Yasalda TBKP' kuruculuğun farklı sonuç ortaya çıkar. Bu olarsa TBKP'nin yasal kurulması için bir karar partiyi kurmak için yetkili kurul MK' değil kongredir. MK hiçbir biçimde böyle bir karar alamaz. Türlükte yasal yetkisi olmayan bir durumu kabul etmekle yetkimsiz sayarım. Ben kendimi TBKP 2. kongre kararı ile bağlı sayıyorum. MK'nin bunu acılıkla bilmesi gerek. Bu yeni bir durumdur, burada yetkili organ, kongre karar verebilir, MK partiyi dağıtmaya karar veremez. Yasallığı olmayan bir kararın hiçbir komünist uymaya zorlanamaz.

15
Bu kadar ciddiymi. Bu iki portre karışık
liğina önem veriyorum. Ben basında Sorgu ve Kutlu
yoldaşın olması değerkmez. Ben bu yoldaşlar için TDKP'yi
değitim. Soruğalırma mandeğim için TDKP'iyim. Basında
bu yoldaşların olması farketmez. Ben kendimi Tek
Tek her kimseye bağı hissetmiyorum. Onlara
seggim vardır. Ama kendimide böyle düşünüyorum.

Bir 1941-1942'yi zamanın değerlendirecek
hesabını yaparak grışın yapabılır. Ama her bir
brazimde bu sığın basında Kutlu ve Jergin
yoldaş olmalıdır. İki portre karışır yolsa.

Bir 35 başla yoldaşı görerlendirir bun
denerr. Ama "bir Masal Olarak TDKP'yi kura-
yoruz," diye bir formülasyona evet deurem.
Sonda söyleyereği başla söyledim ama şlak 6 asıdan
bunun, daha sonra bu öleğide açık söylemedi
dememeli. Ben bu görüşlerimi, mke'ya yatacağım.
Mdnin sağduyuyu göstereceğini düşünüyorum.
Ama portre poltikasının, Kp'nin yayalığı ve geniş portre

olarak Mİ' hatta oturulmasıdır. Yoksa 121
 öbür 121 bakan ^{kyasal} TBKP'yi, kuruyoruz demek.
 olmaz. Bu partiyi çıkarmaz yola sokmaktır. Böyle
 bir parti olsa TBKP olmaz, onun başı olur.

SITKI: PB'nin ülkedeki iki metni çok farklı olarak
 değerlendirmiyorum. 1. ci metin durum değerleri
 düşmesini yapıyor. Ortaya çıkan metinler birbirini
 tamamen dışlamıyor. Refinisi zorlama açısından
 yeterli temeli taşıyor diye düşünüyorum. 11
 Ağustos 89 parti politikasının kapısı açık. (ale)
 Bu politikanın bir yönünü istedi. 1. TBKP ^{Birlik ve beraberlik bütünsel politikadır. Bz TBKP'nin yasal kuruluşunu 2. Kongrede plenumda}
 kongresi kararlar ve 2. Plenum kararları ^{Saray ve}
 geçerliliğini koruyor. M.K' bunlar uygulanmak ^{kültürel}
 zorundadır. Bu politikanın bütünselini çevreler ^{değerler}
 içinde uygulanması gerekir. Bider yoldaslanır.
 gidisiyle bu perspektife bağlanıyor. Oğut buza
 ve PB toplantısında. Kurulacak KP veya ismi
 ne olursa olsun legale çıkışta, yarı yasallaştır
 varlığını nasıl sona erdireceğimizi olacak.
 ikinci Kongrede belirlenebilir, ancak 1. Kon
 gre kararlarında 2. Kongreye kadar MK' yürüt
 mek zorundadır. Zorlama yöntemi açısından
 karar kombin ve bir yöntem getiriyor. TBKP
 kurucuları girişimi ve ve yasal KP kuruculuğu
 kurucu bağlantılı ele alınıyor. Kararlar kendi
 mantığıyla uygulanabilir olduğu düşüncesindeyiz.
 Dilekçe verildi - Saraylı - Anayasa Mahkemesi
 v.b.

Osman Y. in önerilerinde komplekso düşünür (18)
lecek, kararlar birlikte, kendi govdeleriy üzerinde
zorlayabiliriz. Potansiyelleri tam kullanılmıy
değildir. Ceza alınırsa veya alınması yoldanlar
buraya katılabilirler. Dizin yasal TDKP'inin
kuruluşunun için mücadeleler, yasal KP'inin
mucadeleyle bütün olduğu teneşinde hareket
etmeliyiz. Fiili yasal derinden, hukuki
yasal derine geçiş için mücadeleye girmesi
gerekir. Böylece ortaya çıkarılan işlerin
legal konular ortaya çıkar, ceza alınırsan yol-
daşlarında aşağıdaki zorlamaya uğrayanlar
için olabilir. Baş vucuda sivil alanlarda
katılabilir. Biz derine hep sürekli birliği
anlatarak bu Büroel toplantısında başladı.
~~Bu anlamda~~ Refinin şu anda geldiği noktada
Strasbourg (Kürt sorunu dahil belirli bir ~~en~~
politik olarak enenemeğe çalışıyor. Böylece bir
girişim en az üç dört ay yeri bir dönem
ortaya çıkarır. Böylece bir gelişmenin variyant
lar düşünülmeli, ne gibi adımlar atılacak PD bunun
düşünmeli. Parti harekete geçmeli eğer geçmezse
yeni parti harekete geçmesi olan bir parti
kalmayacaktır. Karar yalnız olabilir, bunu yasa
değiştirebiliriz. M.K. noldukça olan kesin
karar alınmalıdır, öyle veya böyle kesin bir karar
alınmalıdır. Öüne is koymak zorundadır.

1. TBKP Kongre kararlarının dışına kesin (19) çıkılmamalıdır. Fakat bu genel KP'nin anlayışını içine sokulabilir.

Feridun: Formülasyonlara takılmayalım dendi. Ama biz biliyoruz ki formülasyonlarla genel yaklaşımlarımızı anlatıyoruz. Örnekte, diğer bunlarla anlatıyoruz. Bu nedenle ben zaman zaman sormuşumdur "politik stratejimiz degredim?", "Üyelerden parti yönetiminin "Yeni TBKP olmayacak mı?", "Genel parti olmayacak mı?" diye soruluyorsa, formülasyonlarımızın vurgu kayasına bağlı olarak ~~politik~~ politika bütünlüğü içinde - belli bir karar = yorumlanmadan tek yönlü uygulanıp uygulanıyor. Bunda hepimizin en büyük TBKP'nin sorumluluğu var.

1987'de bir yoldaşlarımızı yasal olarak TBKP'nin kurulup çalışmalarını başlatmak için göndermiştik. TBKP 2. kongresi bunu onayladı ve Başkan ve genel sekreterlerde yetki vermek uygulamaları için. Demek ki bir kongre kararını uyguluyoruz. Bu yoksa itikadın doğru gibi bakalım.

Biz Katli ve Sargın yoldaşların dediği, kendi yaklaşımlarımıza uygun oluyoruz. Sonuç: "TBKP'nin yasallığı perspektifi", katbanı yalnızca genel, 99

dağ KP perspektifini kalkınma gibi anlatılıyor. 20

Bu konuda benim görüşüm şu; ilk etapta gelir, gelirsel açıdan KP'ye gereksinim var. Bu amaçla. Ben TBKP'nin sosyalizm için girişimdir bu amaçla hizmet ediyor diye düşünüyorum. Birçok sıkıntı yaşıyoruz, Metin 3. sayfada bunları sayıyor. Ne yaparsak yavaşla sıkıntılar olacaktı. Yoldaşların gölgesinde oldu. Bugünde olacak ve biz kendimizi anlatmak zorundayız.

Osman yoldaşın önerilerini önce üzerinde düşünmeli. Her uygulamaktır. Ama San, söylemek ama söyle; 191-192 bitimiyerek sosyal KP olarak bitmedi terbiye oldu. Fakat zorlamayla da başladık, zorlamayla devam edeceğiz. Genelde zorlama için uygun kimi zaman dilimlerini yitirdik. Ama son dönemlerde birlikte yeni zorlamalar için uygun zaman dilimleri olabildiğini gördük. Uygun zamanlarla ilgili öneri yapıp buna uygun planlı zorlama yerine şundan bir zorlama yapmak. Sonunda Barışçı yoldaşın önüne geçirdik. Ayta bunlar ile ilgili.

zaman zaman BMM, zaman zaman yasallık
öne geçebildi. Yenidenme sürerlilikler.

Her bir karar almazsak, düzeltilecek işde olma-
yacak. Parti yukardaki nedende atalete düşer.

Ben son tüm parti belgelerini yeniden
koyarak değerlendirmeye çalışıyorum. Vurgular
su kadar bu yana kayabilir. Ama ben PB'nın
bu Metindeki politikanın doğruluğunu saptıya-
ram.

Osman yoldaş bir dizi öneri yaptı, bugünkü
TBKP ve yasal TBKP bunlar tartışılabilir.

Bence PB'nın bundaki önermesi zorlamamız
bir beşimi. Başarılı olabilir, olmayabilir
inde. Ama

Belgeni bir diğer yanı; daha önce vurgu-
larımız bütünsel politikanın bir yanına kay-
mıştı, şimdi bir yanına kaymış gibi görülebilir.
Bu sayfa Aittan 2. paragraftaki gibi formülasyon
daha anlaşılır olmalı. Bir tek yorumu olan formü-
lasyonlar yapılabilebilir. Ben bu paragrafı anlıyorum.

Ama dışımızdaki çevreler yanlış yorumla- (22)
yabotir. Ben Osman yoldaşın önerilerine katılıyo-
rum, bu öneriler TBKP'nin yasal kuruluma
girmesine bağlanabilir. Davayı basırcı Meğank
ledmek, TBKP kurucuları olabilir diye acrikleme
vb. Ama 35 kriterle kurucu basırcımsı
Osman yoldaş dığer solun "biri size kendi yavlı-
gımız için biri kullanıyorsunuz" bantaraf edmek için
önerdi. Ama bu eleştiriyi önlemez. Bir dostları-
mıza zarfıgını yazıyarak kendimizi onotacağız.

Çalışmalarımızda yığınca, qağdar KP'nin kur-
culuğu için eleştirile varsa buna bakmalıyız.
Ama hemen yakın erinde bu kurulur
olunagi görünmüyorsa yasal KP' hukukunun
alınaması için yasal TBKP gırtımlı
doğru buluyorum.

CAN:

Yarın bunları yazacağız. Benim için öner-
li olan su, basırcıda içinde TBKP kurucuları gırtımlı
doğru olmadıgı kanısındağım. Sorun uzun bir süredir
artık birtle süredir katlıcı olup olmayacağı doğru.

Parti kendi yasallığına en uygun noktayı
kızla göstermiştir. 1-15 yıldır bunun için elverişli
noktalar gösterildi. Bu metin şimdi partinin yasallığı
için gösterimi ten Nakka olarak seçiyor. Ama bunun
olanakları zaten gösterildi.

Bizim yeni düşünce, yeni politik kültür açısından
durumumuz bu metinde ne durumdadır, bu tartışılma-
lıdır. Bizim yeni politik kültür diye etrafa bulundığımız
gerçek insanın yeni bir ahlaki düzeye yükselme
gereğine işaret ediyor. Ben bu açıdan sonuna
bakışımızda bizim dünyamızdaki nasıl bir güzellik
bir barınma bakarak durumunda olacağız?
İnsanlar arasında geçerli olması gereken ahlaki,
kurallar açısından, dürüst olmak, sözle iş
uyumunu becerememek bile sözüne güvenmek olmak
durumuna korumalıyız. Hangi ulusal amaçlar için
olursa olsun yalan söylemek, insan karşına dikmek
aynıdır. Bizim 11 ağustos açıklanması, S. H. rayo genç
parti için verdiğimiz destek, kutlunun imalatında
söylediklerimi yan yana kaydırdığımızda, sorun, sözün

tutmak, yara bürmeden yala söylemek
 durumuna ^{durmamaktır.} Bu acıdan ~~bu~~ son da çok acıdır.
 dir. Üç gün sonra bu durum değişir. Eğer
 Bu duruma düzenek son bir gün boyunca ilgili
 tan belgeler, notlar yayınlanarak kamu egunde
 tartışılmalıdır. Bu ahlaki değer doğrultusunda politika
 sorundur. Çünkü günümüzde politika bu noktalar-
 den kaynaklanıyor. Bu belge böyle çıkarırsa
 birinci zorlaşmaz. Fakat bir şey olmaz olamaz
 doğru birlik açısından ama temelde olan
 birlik süreci açısından olumsuz sonuçlar ortaya
 çıkar. Bunları net halde getireceğiz.

Ali VAKİ: Son ilk acılaşması (11 Ağustos)'un bu kadar
 çok tartışmaya yol açacağını düşünmüyordum. Ama yol
 açtı. Kemi yoldaşlar yeni bir politika bu dedik-
 ilk özelleştirmeyi yapın ul. dedi. Bu birlik için
 kafalarda şöyle bir geride bir olduğunu düşünerek
 bana. Memlekette Kemi yoldaşlar biran tek gönlü
 buldu. Kemi birlik sorununun neylesi dedi.

Anı sorun bide. Poltrko (son 1 yıldı) (25)
gelistiremeye durumu bari boğdu. Tabando TBEPi
ortaya koyma, B yqama iglmi ortaga cıktı ve bu
nun kendini dayatması sonucu bu metin çıktı.
Bu metindeki karar ve gırlım vındıye kadarkı
gelismizi baska bir noktaya gıtları diye kottayorum
Yeni düşünce felan dıyarsa ama bu kararı almayı
dayatmanın altında yeni düşünceye, kendiminde
dayatarak kabul etmeye yani var diye dıye-
norum. Anı bu dayatma altında yapılacak
B buna evet demek dıyıl, tersine çevirip dıye-
raku koymak.

Can yolda barlıye zarar vermez dıyon
bu gırlım ama verir. Her ne kadar bu bunun
yasağın kaldırılması için gırlım dese bide, bunun
politik basulları olmadıgı, için ters etki yapacak.

Parab teması halinde olduğumuz, en gırlım-
larımızda katılmıyacağız. İki edemeyip idola
olup yanlız kalacağız. Sonra tekrar dırectip

ibna etmek mümkün olmaz. Bu lafı olmuyor, somat adını geçiriyor.

Bugünle yeni politika geliyor, yeni düşünce açısından bütünsel hareketin ilkeleri de yeni düşünmesinde rol oynama imkânını yaratıyor.

KARACA: PB metni üzerine emen yolda seçtik. Zaman sürklüğü tam gelmedi. Ama adlar nakbatalardır.

Bir tek politikaımız Yasallaşma değı. Devleti de.lesmesi, vb. yanında bir çok politikaımız vardır. Yasallaşma bunlardan biri, emen önemli bir yanidir.

Parti politikaı uygulamada zorlanıyor. Yeniden, dolayısıyla yeniden emen bir unsur olan programın uygulanmasında zorlanıyor. Parti eski alışkanlıkla merkezî politika alıp uygulama bekliyor. Ben merkezî politikaımız yok tesbitine katılmıyorum. Kongreden önce bir çok politika gelmiştir. Ama PB detaylıymazdı. Şimdi detaylıyobılır.

Amu boz gon lah polMkado skentiya dushak.
Dunni getMaremedik

Gerekli yere birtakım ve yasalik istem
Bende tartisildi, Kongrede bizimde kiler var
dedigimize gore birtakım soruncumuz var
Ama gonderdikleri resmi sorunt durumla boglu
degil bilm.

Biz birlik ve yasallik politikasini uyumlu
gösteremedik. Neye gösteremedik? 12 Eylül'den
sonra yasallamanin, kp'nin yasalliginin
siyasette اهميتini karatamadik. Dogru de bu
zorlayicidir. Biz 1961-1962'nin mütadele
ile kalbacagina göre sirecte zorlayarak adim
attik ama deyimizdeki son bünde Maun
edemedik. April'de sonu programatik konu
lar eklendi. Ben bunun asilmar olmadigini
düşünüyoram. Gelizme içinde asilyarda programatik
konu. Ama sonunan izine giren yeter-
sizligin yeni sıra ebirlerinde yitmesyle progra-
matik anlamazlik da birtmede engel oldu.

Belki biz "en geniş birlik" diyerek hatırlayalım.
Nedir bu genişliğin sınırı? Bu sınırsız mıdır? Bir
sınırı çizip herhangi bir kesime embara koyar
duruma düşmeyelim dedik. Doğruydum. Ama sonra
TSP ile başladı, Aydın çevre ve tek tek aydınlar geldi,
sonra, radikal sol çevre buna dahil edildi. Bunlar
ne kadar olumlu yada doğru satabilir. Bu
nokta aydınlatılmayınca bir örgüt ve kadrolarda
birlikten hayal olduğu fikri uyandı. Sonra
örgüt ön geldi.

Bizim programımızda Demokrasiye ve Zor
bir çok öden var. Ama bir birlik yada
likite ihtiyacı.

^{TBKP}
Metinde ~~Birlik~~ Yasallığı ve genişim
sınırlanmış. Ama ben bu genişimden önce
yazarak bir dizi genişim var. Bu genişim
hem pratik ve kabuğa bir dizi genişim gerek
Ben bir karucular hareketi başlatılır.

(29)
masını doğru buluyorum. Dilekçe verme aşamasının
ne zaman gelmeli. Bakılır. Dilekçeye kadar orman
yoldasının söylediği ve hukuki açıdan yapılarak
bir dizi işlem var.

Görüşüm daha başka Anayasa Mahkemesi
sine gitmeden Dilekçe gerektirir mi ve
olur? KP olanaklı değil, sol parti gerekli;
diğerlere olanak verilmelidir. Bu açıdan bakarak,
dilekçe zamanı ve ondan sonraki gelişmelere
bakarak düzenlenmelidir. Görüşümü yalnızca
dilekçe verme işine indirgememek
gerek.

Politik gelişmeler önümüzdeki bir ay
ve C. başkanlığı seçimi sürecindeki durum
önemli. Özetle Anayasa değişikliği vb. diğer,
Ülkenin önündeki sorunların aşılması için
bir demokratikleşme paketi ortaya koyu-
lmalıdır. C. Başkanlığı seçimi sürecinde Ceza
yolları, Anayasa, Siyasal Partiler ve Seçim yolları

değişikliği izleyen bir süreçte kayabilmek

bu etkilerde olabilmek. Bununla (30)

Muhalefet partileri açısından etkilerdendir.

Şu anda bu durum "Özel seçilmiş bir

kurumla ilgili bir süreç demek.

Bir başka seçime özel durumda bir işin

uzlaşma ile parlamentoya sevk edilmektedir. (Ordu

değilse) Bu durumda denetleme

lehimin önünü açılmaktadır ya da denetim altına

girer. Bir başka tüm durumda parlamentoya

mi bağlanmalıdır. Her parlamentoya dışarı etkile

meylet. Kamu işi oluşturmaktır. Bunda da

örgüt harekete geçirmek.

Parlamente, içinde bulunduğu durumu

sermek zor. Ülkedeki kararların

bu açıdan daha sağlıklı olduğunu, olabildi

ceğini kabul etmeliyiz.

Metinde ifade edilen şey yolcu TBKP

kurucuları değıl. Demokrasileşme nem takef,
eylem hakkı; Anayasa, İcelem, İyaf partiler,
Cera yasalara, Boleu seceim gündece geldi
meli, kocun eya oluştıup potenseto zortayca
lıdır. Metinde ceettir örgütlerce etkisiz
artırmı ab- var.

Kurucular gırsiminde dileke gınde-
me geldiğinde gereken kutubı harırlıktı
yapılmalıdır.

Kurucular gırsimi gındeme gettice
artık sız kocun olan TBK'dır. Ter
tergim ve kutlunımda basında olmadıgı,
gırsim ~~tan~~ daha ceo ab partı tehlikesi
dardır.

Genel olarak bir yasal RP nem ~~DS~~
ve S. kocun ~~İyaf~~larla anlasabırmalıdır. Su bırı
önümüze dıkanmalı; baskaları bırı yosallamadı
adımdan geri bırakmamalı. Bırlıkta adımı atmayca

çalışmaktayız. Ama olursaydı birtm adına
adım atmamıştık. yapmamalıydık.

(37)

Biz zorlayarak yol aldık. Me yildir -
Özal bir öte uca baskınarak zorlayarak
kendine göre yol alıyor. C. Başkanlığı bunu -
sunda, Kart sorucunda. Biz karşı yada
başka ama baskınarak soruyor oluyorum.

Şimdi parti gelinen yoldan Henry e
Hizmet ediyor. MK gelinen durumu sorgulayıp
yapılacakları belirlemeli. Yasallara izin, birtm
gündemden dönmeye.

Ben gençlik sorucunda tesbit yapıyoruz.
Bu yakın süreçte birtm sorucuna yaklaşıyoruz.
Radikal Sol ile bugün birtm olanakları değil mi,
soruyoruz. Herbeste diyerek birtm sağlığını?

Görüşlerimiz: MK'ye Metelim, parti gençlikten
döner. Ama Çeşitlilikte karar alabiliriz. Ama
ne kadar görüş birtm Me kara alırsa o kadar
iyi olur.

Yeni kararlar alabiliriz. Ama varolan karar
 olup uygulayamama durumunda kalmamalıyız. Mesela
 yeni yöneltmeler Katla ve Sargın yoldasından
 iki yıl sonra gönderilecek Tabanda haberi du-
 ra eleştiriyor.

11 Ağustos'tan bu yana, gerçekle-
 şen uyarılarımıza rağmen MK acıklama
 yapmıyor. Bu olmaz. MK gerçekle-
 şenlerde acıklama yapabilmelidir. Bunun
 ölüm yıldönümü için MK bizzat uyarı,
 gerçek MK acıklaması artık ülkeden
 yapılmalı. Benim ve Osman yoldasının
 acıklaması da olmaz. MK bunun
 kararını almalı.

Eskiden hep başarılarımızı öne çıkarı-
 rık. Şimdiye kadarı yapıyoruz. Her bir şey
 yapamadık diye yapıyoruz. Bu portre moral
 sıfırlıyor. Bunun sonucu 2 yıllık kararın

lar görülmüyor. Bu son dönümlerde pol- (74)
son almış durumda kaldığı için, Adalet ve
Sosyal Bakanlığın Arukat görüşme gerçekleştirdi,
Scharburg İnsan Hakları Mahkemesine gelirken
kabulü ve bunlar küçük ama kararlıdır.
Bunlar bilmece gibidir.

18 ekimde Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi
~~komisyonu~~ heyeti Türkiye'ye geliyor. Portakal
Görüm önerisine ne diyeceğiz. Bütün
Avrupa Mahkemesi gelmesi ve Arukat görüşmesi
kararnameyi ben üstüne düşeni yapmak
demek için adam atıyor. Bir ne diyeceğiz.

Portakalın görüş eğilimleri, gerçekleştiren
bütün bütün portakal anlayışımız ve doğru.
Ama şimdi ne kadar çok görüş varsa
o kadar iyi oluyor - ve bu şimdi görüş
pompeliyorakta yapıyor. Bu olmaz.

Yeni Hedeflerde ülke örgütlerinin zorluğu var. Dışımızdaki sorun bombardımanları altında. Program esas yönünden sonra daha somut özüm-
lenmeye başlandı. Kongrelerde ve 2. TBKP kongre-
sinde gelecek tartışma yapıldı. Ama sonra bu-
nu yeterli düzeyde sürdüremedik.

PB bu tartışmaya temel olacak bir metin
hazırlanmış. Ben MK'nın sorunları tartışıp
azaboleceğini inanıyorum. 1 yada iki toplantıda
ama MK tartışarak görülebilir. Yurtdışındaki
son MK öncesi tartışma daha karışmıştı.
Ama toplantıda daha derinleştiği görüldü.

Bende görüşlerimi yazacağım.

İki tek kurucular görüşünü olarak görme-
mek gerekiyor. Birliğin sorunları belirlenmesi
gerekıyor. Yasallaşma stratejisinde mutabakat
aramalıdır, özellikle TSP ile. Bu mutabakat
olmadan birlik kurulamaz.

KRAL:

36

Osman'ın dediği gibi her parti
muji yaratacak bir grüme düşünmek
gerekıyor. Ama değilse karaca galdırı
dediği gibi.

Sadun İbica ve Kuru çesme toplantıla-
rının sıfırı tüketmesine bağlı olarak
Metin' baktı. konuşmada anayladım.

Kurucular grüminde zorlukla r
olacağını biliyorum.

Dönüş eyleminin TBKP olayını basa-
cıkarağına belliydi. Biz yoldaşları
gönderirken genç marşist partye yardımcı
olsun diye gönderdik.

Ama dönüş açısından yanlışlık görme-
yorum.

Ülke örgütlerinin ihtiyacı TBKP için eylem-
in bu işi görmektir. Böyle olmalıdır. Bir önceki
metin çekilmezdi. Bu yanlışlık kötü değil.
Ama ülke örgütleri ve grden yoldaşlar bu
sonuca vardıkça bunu benim söyleyecek fazla
deyim yok.

Yenidenme göre bşg, bmlk dğr

(37)

İola, Yaxallık snif dərmanımızda bəğli.

Yurt dışındakı
koşullarını yaratmaq
10 MK dərman katkısının
bu az dərğ.

— ○ —

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV